TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

37'nci Birleşim
14 Aralık 2017 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak "Hoş geldiniz." dediklerine ilişkin açıklaması

2.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." dediğine ve Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." dediğine ve yapılan konuşmalara Bakanın cevap vermesinin daha uygun olduğuna ilişkin açıklaması

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak "Hoş geldiniz." dediklerine ilişkin açıklaması

5.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Hakk'a yürüyen halk ozanı Ali Kızıltuğ'un ailesine ve yakınlarına sabır dilediğine ilişkin açıklaması

6.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, halk ozanı Ali Kızıltuğ ile ölümünün 40'ıncı yıl dönümünde Oğuz Atay'a Allah'tan rahmet dilediğine ve bugün 89'uncu doğum günü olan Cengiz Aytmatov'u rahmetle andığına ilişkin açıklaması

7.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

8.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Van Milletvekili Adem Geveri'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

9.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Van Milletvekili Adem Geveri'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

10.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Van Milletvekili Adem Geveri'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

11.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, toplumların ancak kendi tarihlerini, geçmişlerini, hataları gördükleri ve eleştirdikleri zaman ilerleyebileceklerine ve halkın temsilcisi olarak eleştirilerini yapmak zorunda olduklarına ilişkin açıklaması

12.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

13.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, milletvekillerinin bütün milleti temsil ettiklerine ve İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

14.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, 4 bakanlığın bütçesinin görüşmelerinin yapıldığı sırada Genel Kurulda sadece 1 bakanın bulunmasına ilişkin açıklaması

15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın Genel Kuruldaki tutum ve davranışlarına ve 4 bakanlığın bütçe görüşmeleri yapılmasına rağmen Genel Kurulda sadece 1 bakanın bulunmasına ilişkin açıklaması

16.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, bütçenin bir yatırım bütçesi olduğuna ve bütçede terörle mücadele için ayrılan kaynağa itiraz etmenin ülkenin birlik ve beraberliğine itiraz etmek olduğuna ilişkin açıklaması

17.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin, bütçe görüşmeleri sırasında bakanların Genel Kurulda bulunamamalarının zorunlu sebeplerden kaynaklandığına ve Hükûmetin temsil edildiğine ilişkin açıklaması

18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

19.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Celal Doğan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Celal Doğan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tutuklu milletvekilleriyle ilgili işlemlerde ayrımcılık yapıldığına ve partiler arasında bir diyalogla Meclisteki gerginliği ve eşitsizliği çözmek gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Genel Kurul salonundaki aydınlatma ve ısıtmaya ilişkin açıklaması

25.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TESKOMB Başkanının milletvekili olmasının kabul edilebilir bir şey olmadığına ve bu konuda bir açıklama beklediğine ilişkin açıklaması

27.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün TESKOMB Başkanı olmasıyla ilgili konuyu ahlakla ifade etmenin doğru olmadığına ve bu konuda müracaat edilirse Meclis Başkanlığının gereğini yapacağına ilişkin açıklaması

30.- Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın, Külliye'de yapılan İstihdam Şûrası'na ve ödül alan illere ilişkin açıklaması

31.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, konuşmalar sırasında materyal kullanımına ilişkin açıklaması

32.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, konuşmalar sırasında müzakerelerin kalitesini artırmaya yönelik materyal kullanımının olabileceğine ve İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın, Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin, Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, silahların ne kadar iyi yapıldığı ifadelerinin alkışlanması karşısında dehşete kapıldığına ilişkin açıklaması

44.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, 75 yaşındaki Kezban Saçılık'a Yüksel Caddesi'nde polisler tarafından yapılan muameleye ilişkin açıklaması

45.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerindeki soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya'nın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerindeki soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, bütçe görüşmelerinde yapılan değerlendirmelere ve bazı konuların şahsileştirildiğine ilişkin açıklaması

48.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, yapılan görüşmelerde konuların şahsileştirilerek ve şahsi sataşmalarla bakanlıklar üzerinde âdeta bir rol biçmeye çalışıldığına ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

49.- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

51.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." Denilmesi

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, Başkanlık Divanı olarak halk ozanı Ali Kızıltuğ'a Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, Bakanların Genel Kurulda bulunmamaları konusuna ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, Meclis Başkanı başkanlığında 4 Meclis başkan vekili olarak yapılan toplantıda tutuklu milletvekilleriyle görüşme konusunun gündeme getirildiğine ve kendisinin de bu konunun takipçisi olacağına ilişkin konuşması

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, milletvekili aday adaylığına başvurularda birlik ve kooperatif başkanlıklarından istifa etme zorunluluğunun bulunmadığına ilişkin konuşması

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

5.- Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

6.- Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

7.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun, Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

8.- Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun, Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

9.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun, Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

10.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

11.- Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

12.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Bursa Milletvekili Bennur Karaburun'un 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2016 ve 2017 yıllarında bankalara kredi borcunu ödeyemeyen ve icra takibine düşen çiftçi ve esnafların illere göre dağılımına, borcu ertelenenlere ve traktörüne icra konan çiftçilere ilişkin Başbakandan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/16634)

2.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Van ve Samsun illerinde bulunan banka sayısına ve 2002-2017 yılları arasında kullandırdıkları kredi büyüklüğüne ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/18104)

14 Aralık 2017 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.02
BAŞKAN: Başkan Vekili Yaşar TÜZÜN
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)
-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, gündeme geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün üçüncü turdaki görüşmeleri yapacağız.

Üçüncü turda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Millî Savunma Bakanlığı ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı

Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) [x]

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere turda yer alan bütçelerle ilgili soru sormak isteyen milletvekillerinin sisteme girmeleri gerekmektedir.

Üçüncü turda grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyacağım:

Üçüncü turda söz alan milletvekillerinin isimleri, gruplar adına: Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekilimiz Mehmet Gökdağ, Kocaeli Milletvekilimiz Fatma Kaplan Hürriyet, Antalya Milletvekilimiz Çetin Osman Budak, Çorum Milletvekilimiz Tufan Köse, Balıkesir Milletvekilimiz Ahmet Akın, Kocaeli Milletvekilimiz Haydar Akar, Balıkesir Milletvekilimiz Namık Havutça, Sinop Milletvekilimiz Barış Karadeniz, Zonguldak Milletvekilimiz Şerafettin Turpcu, İstanbul Milletvekilimiz Dursun Çiçek.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Filiz Kerestecioğlu, Ağrı Milletvekilimiz Dirayet Taşdemir, Van Milletvekilimiz Adem Geveri, Gaziantep Milletvekilimiz Mahmut Toğrul, İstanbul Milletvekilimiz Erdal Ataş, Mardin Milletvekilimiz Mithat Sancar, Diyarbakır Milletvekilimiz Ziya Pir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekilimiz Hatice Dudu Özkal, Kahramanmaraş Milletvekilimiz Nursel Reyhanlıoğlu, Düzce Milletvekilimiz Ayşe Keşir, Eskişehir Milletvekilimiz Emine Nur Günay, Karaman Milletvekilimiz Recep Konuk, Yozgat Milletvekilimiz Abdulkadir Akgül, Kilis Milletvekilimiz Reşit Polat, Konya Milletvekilimiz Ömer Ünal, Zonguldak Milletvekilimiz Faruk Çaturoğlu, Kocaeli Milletvekilimiz Zeki Aygün, İzmir Milletvekilimiz Necip Kalkan, Aksaray Milletvekilimiz Mustafa Serdengeçti, Kahramanmaraş Milletvekilimiz Mehmet Uğur Dilipak, İstanbul Milletvekilimiz Erkan Kandemir, Muğla Milletvekilimiz Nihat Öztürk, İstanbul Milletvekilimiz Şirin Ünal.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aydın Milletvekilimiz Deniz Depboylu, Antalya Milletvekilimiz Mehmet Günal, İstanbul Milletvekilimiz İzzet Ulvi Yönter, İstanbul Milletvekilimiz Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu, Erzurum Milletvekilimiz Kamil Aydın.

Şahısları adına, lehinde Bursa Milletvekilimiz Bennur Karaburun; aleyhinde Mardin Milletvekilimiz Mithat Sancar.

Şimdi, ilk söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Mehmet Gökdağ'a aittir.

Sayın Gökdağ, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

---

[x] 503, 504 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 11.12.2017 tarihli 34'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve televizyonları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlar; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 2016 bütçesine baktığımızda bütçenin 8,2 milyar dolar olduğunu görürüz. Yine, Bakanlığın 2016 yılı için sosyal yardımlara harcadığını iddia ettiği tutar 11,6 milyar dolar. Sınıflandırmaya girmeyen sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerine 2016 yılında harcanan tutar 38 milyar dolar.

Değerli arkadaşlar, sınıflandırmaya girmeyen sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerinden doğrudan sosyal yardım olmayan hacimli kalemlerin çıkarılması sonucunda 2016'da yardımlara harcanan tutar 26,4 milyar dolardır. Bu harcandığı iddia edilen 26,4 milyar dolar, eski parayla yaklaşık 105 katrilyon gibi devasa bir rakamdır değerli arkadaşlar. Ancak bu kadar büyük bir paranın harcanmasına rağmen ülkemizdeki yoksul sayısı azalmamakta, aksine yoksulluk derinleşmektedir. Çünkü AK PARTİ'nin anlayışı, yoksulluğu ortadan kaldırmaya yönelik değil, aksine insanların yoksul kalmasını ve yoksulluğu yöneterek iktidarını ayakta tutmaya çalışmaktır. Yani başka bir deyimle, vatandaş yoksul olmalı ve bu yoksulluğunu kullanarak, bu yoksulluğu yöneterek AK PARTİ iktidarı devam etmeli. Oysa gerçek halk iktidarlarının yapması gereken, yoksul insanlarımızın yaşamlarını kolaylaştırıcı sosyal devlet ilkesini hayata geçirirken diğer yandan da yoksulluğu ortadan kaldıracak, fakirliği ortadan kaldıracak politikaları uygulamaktır. Bakanlığın harcadığını iddia ettiği 105 katrilyonla, bahsettiğimiz sosyal yardımların yapılması yanında yoksulluğun ortadan kaldırılmasına yönelik politikaların birlikte yönetilmesi mümkün olabilirdi. Bu da şu anlama geliyor ki sosyal yardım ve hizmetlere harcanan para da sağlıksız, kimilerini zengin etmeye yönelik harcanmıştır.

Değerli milletvekilleri, yoksulluğun bu kadar yoğun yaşandığı ülkemizde sağlıklı bir toplum yapısını beklemek hayalden öteye gitmez. Üzülerek görüyorum ve söylüyorum ki yoksulluğun bu kadar derinleştiği ülkemizde toplum onarılması güç, ciddi hasarlarla karşı karşıya kalmıştır. AK PARTİ iktidarından bu yana, adam öldürme yüzde 261 artmış, fuhuş yüzde 790 artmış, çocukların cinsel istismarı yüzde 434 artmış, uyuşturucu bağımlılığı yüzde 678, cinsel taciz yüzde 449, kadına şiddet yüzde 1.400 artmış, boşanmalar yüzde 37 artmış. Değerli arkadaşlar, bu rakamlar bir toplumun çöküşünün ifadesidir.

Sevgili milletvekilleri, "Hangi sorunu aralarsan arala, altında ekonomi yatar." gerçeğinden hareket edersek bütün bu olumsuz tabloların ülkemizdeki ekonomik gidişatın kötülüğünden kaynaklandığını rahatça söyleyebiliriz. Ekonomik büyümeden söz ediyorsunuz, Allah aşkına, bu ekonomi kimin için büyüyor? İşçi için büyümüyor, çiftçi için büyümüyor, engelli için büyümüyor, taşeron için büyümüyor, emekli için büyümüyor; kimin için büyüyor? Aksine, bu saydığım gruplar gün geçtikçe daha da fakirleşiyor. Ama haklısınız, ekonomi bir avuç yandaş için büyüyor, servetlerine servet katıyorlar. O nedenle, hiç değilse şu gerçeği kabul edin ki AK PARTİ'nin ekonomi anlayışı zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapmak anlamındadır.

Değerli arkadaşlar, ülke kaynaklarının, sorumsuzca harcanması ve yandaşlara peşkeş çekilme anlayışından hızla kurtulup halkın yoksulluktan kurtulması, herkesin aşının, işinin olduğu huzurlu bir Türkiye için harcanması gerekmektedir.

Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun her fırsatta sorduğu ve bir türlü cevap alamadığı bir soru var: Cumhurbaşkanının Suriyelilere harcandığını söylediği 30 milyar dolar yani 120 katrilyon nereye harcandı? Çünkü değerli arkadaşlar, 30 milyar dolar o kadar büyük rakam ki bununla 400 yataklı 6.300 öğrenci yurdu yapılır ve 2 milyon 520 bin öğrencinin barınma sorunu halledilebilir, 5 milyon konut yapılır, her aileyi 4 kişi düşünürsek 20 milyon evsiz yurttaşımız ev sahibi olur, fabrikalar kurulur, milyonlarca işsizimiz iş sahibi olur, emeklilere ikramiye verilir, esnafımıza kredi olarak verilir. Bunları şunun için söylüyorum: Bu devasa rakam, ekonomik problemlerimizin birçoğunu belki de kökünden çözümleyecek bir rakamdır.

Peki, değerli arkadaşlar, bu para Suriyelilere mi harcanmış? Ona da bakalım. Değerli arkadaşlar, eğer Suriyeli göçmenlere bu kadar para harcansa Suriyelilerin bir eli yağda, bir eli balda olurdu. Oysa ben, yoğun Suriyeli göçmenin yaşadığı ve şehrimizin ekonomik ve sosyal yapısını ciddi olarak, olumsuz olarak etkileyen çok sayıda Suriyelinin yaşadığı ilin milletvekiliyim. Orada görüyorum ki Suriyeli göçmenler de sefalet içinde. O zaman, haklı olarak "Bu para nereye gitti?" diye soruyoruz. Başbakan Yardımcısı Sayın Recep Akdağ "Yol yaptık ya. Yollardan Suriyeliler geçmiyor mu?" diye halkın aklıyla alay eden bir yanıt veriyor. Belli ki bu para onlara da harcanmamış.

Bu konuda OECD'nin bir raporu var değerli arkadaşlar. Rapora göre Suriyeli göçmenlerin Türkiye'ye maliyeti 8,5 milyar dolar. Geride kalan 21,5 milyar dolar nerede, nereye harcandı? Değerli milletvekilleri, bütçe hakkı, aynı zamanda, bütçeyi oluşturan vergileri ödeyen yurttaşlarımızın, paranın nereye harcandığını sorma hakkıdır? Bu hak nedeniyle de her kuruşun hesabını vermek zorundasınız; hukuk içinde vermelisiniz, hukuk içinde kalmalısınız. Eğer bir ülkede hukuksuzluk en yüksek seviyelere çıkarsa, kurallar değil, keyfiyet esas olmuşsa, yargıya güvenirlik bitmişse toplumu oluşturan bireyler nasıl huzurlu olabilir?

Değerli milletvekilleri, ülkemiz bir buçuk yıldan bu yana OHAL'le yönetilmekte. OHAL, adı da üzerinde, olağanüstü bir hâldir; toplumun dinamiklerini körelten, evrensel hukuk kurallarını ayaklar altına alan, kötü bir hâldir. Ama bir şey söyleyeyim size: OHAL'den de kötü olan bir hâl vardır ki o da bilinmezlik hâlidir.

Değerli milletvekilleri, sadece AK PARTİ Genel Başkanına terk edilen yönetim anlayışı bu bilinmezliğin tek ve gerçek nedenidir. Bütün bunlara baktığımızda AK PARTİ iktidarının halkın iktidarı olmadığını görürüz. Halk iktidara getirdi ama AK PARTİ bir avuç yandaşın iktidarı oldu. Ancak umutsuzluğa yer yok. Ne demiş Yunus Emre: "Olsun be, aldırma. Yaradan yardır. / Sanma ki zalimin ettiği kârdır. / Mazlumun ahı indirir şahı. / Her şeyin bir vakti vardır."

Ben buradan, değerli milletvekilleri, sevgili yurttaşlar, halkın iktidarının çok yakın olduğunu söyleyebilirim. Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarıyla halkın bütçesini ve hep birlikte yaşanacak bir Türkiye'yi kuracağız.

Hepinize sevgiler saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gökdağ.

Şimdi söz sırası, Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Fatma Kaplan Hürriyet'te. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Hürriyet, süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanının bütçe sunumunda kullandığı bir cümle dikkatimi çekti, "Türkiye olarak son on beş yılda sosyal devlet anlayışı ve uygulamalarında büyük bir hamle gerçekleştirdik." dedi. Nedir bu büyük hamle? Tabii ki sosyal yardımlara harcanan para. Sosyal devletin gereği değil mi, yardıma muhtaç insanlara para harcamayacağız da nereye harcayacağız gibi sorular tabii ki sorulabilir, çok da normal. Tabii ki yardıma muhtaç insanlara yardım edeceğiz ama uygulamalara baktığımızda ortada yoksulluğu yenmek gibi bir dert yok, yoksulluğu yönetme gibi bir dert var. Yardımları lütuf gibi yapıyorsunuz, toplumda minnet ve borçluluk hissi yaratıp yoksulluğu perdelemeye çalışıyorsunuz, bunu yaparken de ne yazık ki partizanca yapıyorsunuz ve buradan anlıyoruz ki asıl hedef bağımlı vatandaş yaratmak ve buradan partinize oy devşirmek.

Sosyal yardımlara ayrılan mali kaynak 2002 yılında 1,4 milyar lirayken 2016 itibarıyla 32 milyar liraya yükselmiş. Sayın Bakan yine bütçe sunumunda bu tutarın 2017 sonunda yaklaşık 38,3 milyar lira olarak gerçekleşmesini öngördüklerini söyledi ama halkın asıl ihtiyacı yoksulluğundan sadece o an için kurtulmak değil, yoksulluğu yenebilmek, bunu da devletinin yardımıyla

ekonomik, sosyal, kültürel alanlarda sağlayabilmek. Maalesef ki yoksulluğu yönetmeyi amaçlayan sosyal yardımlar sürdürülebilir yardımlar olarak kabul edilmemekte ve uzun vadede yoksulluğa çözüm üretememekte. Ülkemizde çok fazla sosyal yardıma muhtaç kişi olduğu için bu yardımlar yapılıyor, yapılmalı da ancak bu yardıma muhtaç kişilerin sorumlusu da rahatlıkla söyleyebilirim ki on altı yıldır tek başına iktidarda olan AKP'dir değerli arkadaşlar. "İstikrar, istikrar" diyorsunuz ya, o istikrar oy verenleri değil, sadece tek başına gelenleri doyuruyor. Şunu unutmayın: Yoksulluk, fakirleri doyuramadığımız için değil zenginleri doyuramadığımız için bir türlü bitmiyor değerli arkadaşlar.

Recep Tayyip Erdoğan "3Y'yi yeneceğiz."le AKP'yi iktidara taşımıştı. "3Y" neydi? Yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar. Uluslararası Şeffaflık Örgütü 2016 Yolsuzluk Algı Endeksi'ne göre Türkiye 75'inci sırada yer alıyor. TÜİK'in 2015 yoksulluk çalışmasına göre, Türkiye'de günlük geliri 2,15 doların altındaki kesim 79 milyonluk nüfusun 50 bine yakını demek yani 50 bine yakın mutlak aç var ülkemizde. Aynı araştırmada, günlük geliri 4,3 doların altında olanların oranı yüzde 1,58 -bu sayıyı Bakan da bütçe sunumunda söylemişti- yani bu rakam, Türkiye'de yaklaşık 1 milyon 250 bin kişinin açlık sınırı altında yaşadığını gösteriyor. Ne yoksulluk ne de yolsuzluk, 2002'de dendiği gibi önlenememiş değil, ne yazık ki tarafınızdan önlenmemiştir. Buradan da şu sonucu çıkarabiliriz ki AKP, yardıma muhtaç insanlara muhtaçtır değerli arkadaşlar.

Yasaklar konusunda Türkiye'nin OHAL'le geldiği noktayı düşündüğümüzde zaten pek bir şey de söylemeye gerek yok. Çünkü OHAL sopasını iktidar her fırsatta milletin sırtında kırmaya devam ediyor. Bir yüzükle gelenler, Man adalarına vergi kaçırmanın, denizlerde gemicik yüzdürmenin, İranlı düzenbazlardan 5-10 milyar euro rüşvet almanın yollarını da öğrendi; milyonluk saatler varken artık kim takar garibanın yüzüğünü. "Milyon dolarlık saraylar" diyoruz, size bize "İtibardan tasarruf olmaz." diyorsunuz ama şunu unutuyorsunuz, bakkalın önünden geçerken vatandaşın da itibarı olduğu aklınıza gelmiyor ne yazık ki.

Bütçeyi incelediğimizde Bakanlığın cebinden kadınları güçlendirmeye para çıkmayacağını gördük. Çünkü "Kadına şiddetle mücadelemizde âdeta bir devrimi ortaya koyuyoruz." diyor Sayın Bakan ama son on beş yılda 14.525 kadının öldürüldüğü bir Türkiye fotoğrafı var karşımızda. 68 ilde bulunan şiddet önleme ve izleme merkezleri, kadın konukevleri, Bakanlığın kadın şiddeti vakalarını takip etmek üzere UYAP sistemi entegresi gibi çok sayıda sistem var ama bu sistemler kadın şiddet gördükten sonra devreye giriyor ne yazık ki.

ŞÖNİM bir şiddeti önleme merkezi olarak adlandırılsa da kadının genellikle şiddete uğradıktan sonra gitmek zorunda kaldığı bir merkez olduğunu hepimiz biliyoruz. Bunun yanı sıra, Bakanlık yaptığı düzenlemeleri ne yazık ki topluma gerektiği gibi anlatmıyor. Örneğin, her türlü yardıma muhtaç insanlar için bizim kısa telefon hattımız var ama burada sorsam sizlere, bu kısa telefon hattının numarası nedir birçoğunuz bilmezsiniz. Kamu spotlarında geçer ama o kadar, sadece kamu spotlarında kalmıştır. Bilir misiniz, mesela nedir bu kısa yardım hatları? Sayın vekillerim, sizlere soruyorum, kaçtır?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – CHP'lilere sor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – 175 değil mi?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Devamla) – "175" diyor sayın vekilim. Ne yazık ki vekiller de bilmiyor. 184, efendim. Kendi uygulamalarınızı da bilmiyorsunuz, böylelikle ortaya çıkmış oldu.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bilinmiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bilmiyorsunuz. Bilmiyorsan "bilmiyorum" de, atlama bari. Zaten, o da diyor ki: "Bilinmiyor." Atlama madem.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Devamla) – "Bilin." diyoruz zaten, bilin diye söylüyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Devamla) – Peki, ya kadına şiddet uygulanmaması için bir eğitim programı var mı? Ne yazık ki yok yani kadın şiddete uğruyor, Bakanlık ondan sonra devreye giriyor. Koruma kararına rağmen öldürülen, karakollarda şikâyeti kabul edilmeyerek evine gönderilen, ölüm tehdidi olmasına rağmen somut delil bulunamadığı gerekçesiyle yasal işlem yapılmayan ve bu nedenle öldürülen kadınlar için bu bütçede ne yazık ki yer yok değerli arkadaşlar. Bakanlık, sadece, kadın öldürüldükten sonra davaya müdahil oluyor. Kadın mezara girerken yapılan tek şey toplumun vicdanını avutmak oluyor yani geçmişten bugüne bakıldığında, Bakanlığın tutturmuş olduğu tek hedefin mevlit okutmak olduğu da bu açıklamalardan sonra oldukça manidar görünüyor arkadaşlar.

Şiddete uğrayan birçok mağdur kadının feryadı aynı: "Devlet beni öldükten sonra mı koruyacak?" diyor. Oysa -Bakanın kelimesiyle söylüyorum- bir devrimden söz ediyorsak, en azından bu kelimeyi kullanma cesaretini gösterebiliyorsak mutlak ve mutlak, kadına karşı şiddetin önüne geçilmesinin sağlanması gerekiyor ama asıl yapılması gereken, zihniyet dönüşümünün sağlanması değerli arkadaşlar. Mesela, Çorum İl Genel Meclisi Başkanı kadın cinayetleri hakkında "Ne yapalım öldürülüyorlarsa erkekler de öldürülmüyor mu? demesin, bunun önüne geçelim ama daha da önemlisi böyle bir düşüncenin kırıntısı dahi akıllarda yer etmesin.

Mesela, geçen sene yine, Bakanlığın bütçesi konusunda ben söz almıştım. Şu kitapları hatırlıyor musunuz değerli arkadaşlar? Hani bu yeni evli çiftlere sizin belediyelerinizin dağıtmış olduğu, böyle, kadınların dövülebileceğinin, nasıl saldırıya uğrayabileceğinin, kadını dövmenin nasıl bir ayrıcalık yarattığının, çok eşliliğin, çocuk evliliklerinin savunulduğu, yeni evli çiftlere dağıtılan şu kitaplar.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Siz, Genel Başkanınıza sorun. Bu işlerin nasıl olduğunu sizin Genel Başkanınız daha iyi biliyor.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Devamla) – Sayın Bakan, defalarca bunları sorduk, bana bir cevap dahi vermediniz. Bunları yazanlar hakkında, bunları dağıtanlar hakkında Bakanlığınız bir işlem yaptı mı? Belediye başkanlarınız hakkında bir işlem yaptınız mı? Bunlar toplatıldı mı? Bu yazarlara belediye bütçesinden, kasasından herhangi bir ödeme yapıldı mı?

Eğer samimi olmak istiyorsanız, eğer bu bütçe konusunda halkı inandırmak istiyorsanız önce bu zihniyetlere izin vermeyeceksiniz, önce bu zihniyetlere "Dur!" diyeceksiniz ve belediye başkanlarınıza yaptırım uygulayacaksınız.

Değerli arkadaşlar, bir sene geçti, bir senedir sizden cevap bekliyorum ama gelmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA HÜRRİYET KAPLAN (Devamla) – O yüzden, şimdi kimse bu bütçede kadına karşı şiddeti önlemek için, çocuk istismarını önlemek için her türlü önlemi alıyoruz, gereken her türlü şeyi yapıyoruz demesin. Aksi takdirde, bu kitapları hepinizin önüne atarım, bunu da buradan ifade etmek istiyorum.

Sürem yetmediği için ne yazık ki -aslında söylenecek çok söz var ama- şimdilik bu kadar, daha sonraki konuşmalarımızda daha da detaylı söyleyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hürriyet.

İsteseydiniz bir dakika ek süre verecektim, talep etmediniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun, talebiniz…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yerimden pek kısa, bir dakika bir söz almak istiyorum.
BAŞKAN – Grup Başkan Vekili olarak…
Buyurun Sayın Özel.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak "Hoş geldiniz." dediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu görev gününüzde başarılar diliyoruz ve başarılı bir bütçe çalışması yapılmasını diliyoruz.

Bütçe görüşmelerinde alınan ortak karar gereği ziyaretçi kabul edilemiyor ama bugün Meclisimizi izleyen öğrenciler var; bir özellikleri var: Bu öğrenciler, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesinin Maliye Bölümünden ve buraya bir bütçe nasıl yapılır, iktidar-muhalefet bütçe üzerinde nasıl konuşur, onu izlemeye geldiler özel izinle, Meclis idare amirlerimizin de kendilerine gösterdiği anlayışla.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak onlara hoş geldiniz diyoruz. Onları ileride üst düzey bürokrasi saflarında ya da milletvekilleri, bakanlar olarak bu salon daha çok görecek. Kendilerini saygıyla selamlıyoruz. Hoş geldiler. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." Denilmesi

BAŞKAN - Biz de genç arkadaşlarımıza Divan olarak hoş geldiniz diyoruz.

Bütün milletvekillerimizin bu gençlere örnek bir davranış biçimi içerisinde olmalarını temenni ediyorum.

Şimdi, söz sırası…

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın İnceöz.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." dediğine ve Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de öğrencilerimize hoş geldiniz diyorum bütçe görüşmelerine başladığımız bugün de yine.

İnşallah, dünkü manzaralar yaşanmaz, Meclisin mehabetine uygun, gerçekten rakamların, gerçekten önümüzdeki sürecin konuşulduğu bir bütçe görüşmesi temenni ediyorum.

Öğrencilerimize de önümüzdeki hayatlarında başarılar diliyorum.

Burada, hatibin konuşmasına bir iki ilave yapmak istiyorum. Verdiği rakamlar çok doğruydu, şu anlamda: Özellikle, 2002 yılında 1,4 milyar bütçenin ayrılması yoksullukla mücadele edilmesinde, 2016 yılında 32 milyar, Sayın Bakanımızın söylediği şekilde 38,3 milyar 2017'de hedef konulması.

Bununla birlikte, bir bilgi de şudur ki: Dünya Bankası Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Atlası 2017 Raporu'nda -bunun da göz ardı edilmemesi lazım- son on beş yılda Türkiye, yoksullukla mücadele konusunda en iyi mücadele eden ve bu konudaki tavrını net koyan ülke olarak bu atlasta yerini bulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bir ilave lütfen, cümleyi tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın İnceöz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Dünya bunları görürken, bu yapılanlar herkesçe malumken bizim kendi içimizde bunları eleştirmemiz gerçekten haksızlık.

Bir başka konu da özellikle "bağımlı vatandaş" tabirine itiraz ettiğimi belirtmek istiyorum. Bu, gerçekten vatandaşımızı aşağılayan, vatandaşımızı küçük gören… Her zaman vatandaşımızı merkeze koyup onlara dokunmayı, yoksullukla mücadelenin de -sosyal devlet olma ilkesi- Anayasa'dan kaynaklandığı, bu noktada samimi politikaları hayata geçirme irademiz net ortadadır, görülmesinde fayda vardır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnceöz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." dediğine ve yapılan konuşmalara Bakanın cevap vermesinin daha uygun olduğuna ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler.

Ben de size bugün için iyi çalışmalar dilerim.

Genç arkadaşlara ben de "hoş geldiniz" demek istiyorum grubumuz adına ve umarım, gerçekten daha özgür, daha adaletli bir dünyada ve öyle bir yaşamda buralarda olursunuz. Umarım, sözleri nedeniyle insanların tutuklanmadığı, sözleri nedeniyle Meclisten dışarı atılmadığı günlerde buralarda olursunuz. Sizlere bütün hayatınızda başarılar diliyorum.

Sadece bir şeyi de garipsediğimi ifade etmek isterim. Sayın Bakan burada, söylenen sözlere kendisi cevap verebilir. Sanıyorum, herhâlde onun vermesi sonunda daha uygun olacaktır. Bizim de söyleyeceklerimiz var, başka arkadaşların da.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Akçay…

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Genel Kurulu ziyaret eden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Maliye Bölümü öğrencilerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak "Hoş geldiniz." dediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesinin Maliye Bölümü öğrencilerine "hoş

geldiniz” diyoruz ve maliye bölümü öğrencilerinin bütçe çalışmalarını ve Genel Kurul faaliyetlerini bizzat yerinde izlemeleri ileride yapacakları çalışmalar, alacakları görevler bakımından öğretici olacaktır ve ayrıca ifade etmek isterim ki bu öğrencilerimiz benim de meslektaşımdır. Hassaten de meslektaşlarıma “hoş geldiniz” diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Başka söz talebinde bulunan olmadığına göre, şimdi söz sırası Antalya Milletvekilimiz Sayın Çetin Osman Budak’ta. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, özlemiştik sizi.

Süreniz sekiz dakika.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, öncelikle, bütçeler, bütçe hakkı milletin hakkıdır. Bakıyorum, iktidar koltuklarında iki elin parmaklarını geçmeyecek kadar milletvekili var.

SALİH CORA (Trabzon) – Hani sizin vekilleriniz Sayın Başkan?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Bizimkiler sizi ikiye katlıyor, görüntü bu.

SALİH CORA (Trabzon) – Kaç kişi geldi?

BAŞKAN – Sayın Cora, rica ediyorum, daha günün başındayız lütfen, lütfen… Hatip konuştuktan sonra söz istersiniz, veririm.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Özellikle şunu söylemek istiyorum: Değerli arkadaşlar, bakın…

BAŞKAN – Sayın Budak, bir dakika efendim.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, bizi eleştiriyor, kendi sıralarına baksın.

BAŞKAN – Bakın efendim, sizin de bir talebiniz varsa söz istersiniz, veririm. Yerinizden hatip arkadaşlarımıza lütfen

sataşmada ve laf atmada bulunmayalım, rica ediyorum.

Sayın Budak, sürenizi uzatacağım.

SALİH CORA (Trabzon) – Bütçeyle alakalı konuşsun, bize sataşmasın.

BAŞKAN – Sayın Cora, rica ediyorum, günün daha çok başındayız.

SALİH CORA (Trabzon) – Bize sataşmasın.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Sayın Vekilim, isterseniz gelin birlikte konuşalım burada.

BAŞKAN – Sayın Budak, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Sürem gitti Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İlave vereceğim efendim.

Buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, millet vergilerinin nereye kullanıldığını öğrenmek ister, bilmek ister; burada da vekiller yoluyla, vekiller kanalıyla o denetleme unsurları yerine getirilir. Peki, bugün böyle bir durumdan söz edebilir miyiz? Edemiyoruz ve üstelik de önümüzdeki yılın bütçesi konuşulurken gerçek rakamlara da ulaşamıyoruz. Ulaşabildiğimiz rakamlarla ben bugün Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın faaliyetleri üzerine birkaç konuyu sizlerle paylaşacağım.

Esnafın durumu ortada, bunun özellikle kanıtları da şu: Kredi Garanti Fonu, esnaf kredi ve kefalet kooperatiflerinden verilen krediler, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden verilen krediler ve daha birçok kurumdan verilen kredilerle hâlâ esnaf kendini toparlayamamış. Buradaki ana sorun şu: Kredilerle esnafın durumunun düzeltilmesinin, vergi yapılandırmalarıyla esnafın durumunun düzeltilmesinin mümkün olmadığının artık anlaşılması gerekiyordu. Asıl mesele, perakende ticarette bile tekelleşmenin ne boyutlara geldiği ortada. Bunu da şöyle açıklamak lazım: Türkiye'de şu anda "zincir market" adı altında dört büyük grubun 12 binin üzerinde işletmesi var, neredeyse her apartmanın altında bir zincir market o marka, bu markayla. Bakıyorsunuz bir sokağın üzerinde bir marka, diğer marka, diğer marka; orada da bir bakkal, bir büfe boğulmuş durumda. E şimdi bu tekelleşmenin karşısında esnafa ne verirseniz verin, esnaf bir kere bu tekelcilik anlayışının kırılmasını istiyor ve Türkiye'de ciddi sayıda esnaf var. Esnafın son rakamlara göre 500 bini işsiz durumda. Bunu da önlemek için Sayın Başbakan geçenlerde Ahilik Fonu'nu açıkladı. Ahilik Fonu neydi? Esnaf İşsizlik Fonu. Yani İşsizlik Fonu neyse esnaf için de İşsizlik Fonu getirildi ama bakın, özellikle esnafın BAĞ-KUR ödemeleriyle ilgili sıkıntısı ortada. 2,8 milyon BAĞ-KUR'lu var, bunun 2,3 milyonu borçlarını ödeyemiyor ve esnaf diyor ki: "Ben bu borçları ödeyemiyorum, bir de üstelik bu fona nasıl para yatıracağım? Kalsın, bu verdiğiniz müjdeyi şimdilik istemiyorum. Önce benim bu borçlarımı ödeyecek bana bir çare bulun. Ben sizden kredi istemiyorum, ben sizden bağış istemiyorum, ben sizden benim işlerimin büyütülmesini istiyorum." Bu kadar net esnafın söylediği. Peki onların işlerini büyütebilmek için ne yapıyorsunuz? Örneğin et satışını yine bu büyük zincir marketlerden ikisine veriyorsunuz ve onların da reklamını yaparken öbür tarafta kasap esnafını yok ediyorsunuz. O adam elamanına para verecek. O adam elektriğini, suyunu ödeyecek. Kasap sayılmıyor, iki tane büyük market ve ucuz diye iddia ettiğiniz eti satan o iki markete veriyorsunuz.

Bir de bir soru aslında, çok net bir soru. Gürcistan'dan kaçak et geliyor Türkiye'ye, bu çok komik.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sırp kasabından da geliyor.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Evet, kaçak et geliyor ve demek ki Gürcistan'daki et fiyatları o kadar ucuz ki Türkiye'ye hâlâ bu ucuz dediğiniz 30 liralık fiyatla kaçak et girebiliyor.

Daha başka, Sayın Bakanım -gümrük alanı, sizin alanınınız- Türkiye'ye kaçak yolla gelen petrol bu önümüzdeki yüz yıl içinde bitirilecek mi? Sizin raporlarınız da var. 5 bin ton petrol girdiğini söylüyorsunuz. Bu nasıl önlenecek?

Bunun dışında kaçak alkolden bahsediliyor ama marketlerde etil alkol satışı serbest. Etil alkol satışı orada serbest ama içki kaçak. Bu nasıl oluyor? Sizin elinizde, önlemek de sizin elinizde. O marketlerdeki satışın kontrolü sizin elinizde. Eğer işler iyi olsaydı esnaf verdiğiniz bu müjdelerle aslında şapkayı havaya atardı ama esnaf… Geçen yılki rakamlara göre 340 bin KOBİ 25,3 milyar liralık borç batağının içine düşmüş. Bu da toplam borcun yüzde 5'i, çok tehlikeli bir sınır. Protestolu senet tutarı geçen yıla göre yüzde 10 düzeyinde artmış; 9,5 milyardan 10,5 milyar düzeyine çıkmış. E şimdi, bir de büyüme rakamları var, yüzde 11,1 büyüdük; güzel, evet, memnunuz ülkenin son üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 büyümesinden. Peki, bu kadar büyüme var da bu rakamlar niye böyle? Esnafa bastık, 505 milyar -bakın arkadaşlar, 550 milyar, katrilyon yani eski parayla- para dağıtılmasına rağmen takipteki KOBİ sayısı 340 bin ve 25 milyar lira borç. Bunun bir yerinde bir hata var; ya büyüme doğru değil ya bu esnafın söyledikleri doğru değil.

Şimdi, buradaki asıl mesele şu: Tamam, büyüme refah demektir. Peki, refah artışı esnafın ve diğerlerinin üstüne yapılabiliyor mu, buna bir bakmak lazım, buna bir bakalım. Yani eğer enflasyon yüzde 10'un üzerindeyse, büyüme de yüzde 11,1 ise bu büyümeden esnafın da köylünün de işçinin de memurun da pay alması lazım. Peki, alıyor mu? Hayır, enflasyon altında vatandaş eziliyor.

Konuşacak çok şey var ama bana göre en önemli konuyu sizlerle paylaşıp konuşmamı bitireceğim. Şimdi, bu Zarrab meselesiyle ilgili Sayın Bakanımıza bir soru soracağım. Birincisi: İran'la ticaret, Rıza Sarraf denen şarlatan yerine daha düzgün insanlarla neden yapılmadı? Sorunun biri bu.

İkincisi: O dönemde devlet aklı bunun şarlatan ve casus olduğunu neden anlayamadı? Bunlara cevap bekliyoruz.

Sayın Bakan, diğer bir sorum da… Başkanlığınızın Başmüfettişi Mehmet Eryılmaz tarafından hazırlanan, Ağustos 2014'te sunulan 651 sayfalık rapor var. Bu raporla ilgili bugüne kadar ne işlem yaptınız? Bu raporda ne yazıyor? Sayın Bakanım, neden bunun gerekleri yerine getirilmedi ve Türkiye'nin başına bu kadar çorap örüldü?

Bir başka soru, bunu da sizden almak isterim: Türkiye'nin bu seneki altın ihracat rakamlarına baktım. Altın ihracat rakamları 6,1 milyar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Budak, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İhracat rakamı 6,1 milyar. Bu 6,1 milyarlık ihracatın 5 milyar dolarlık bölümü Birleşik Arap Emirlikleri'ne gidiyor. Bunun sırrı nedir? Ve 14 milyar dolarlık da ithalat var. Biz altın üreticisi ülke değiliz, ihracat yapıyoruz; 14 milyar dolarlık bir altın ithalatı var, bunun gerekçesi ne? Geçmişteki gibi bir altın hareketi mi? Bu hareketin gerekçeleri ne? Birleşik Arap Emirlikleri'ne 5 milyar dolarlık altın ihracatının gerçeği ne? Türkiye altın üreticisi değil, işlediğini satarsa ihracat sayılır. 2012 büyüme rakamlarında yüzde 1 altının etkisi vardı. O zaman da böyle rakamlar vardı. Ben buna dikkatlerinizi çekmek istiyorum. 2012'de olanlar da bugün ortalığa pislik olarak dökülüyor. Ve bugün izaha muhtaç rakamlar bunlardır.

Sürem bitti. Söylenecek çok şey var. İnşallah daha sonraki seferlerde de bunları söyleriz.

Hepinize saygılar ve sevgiler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Budak.

Şimdi söz sırası Çorum Milletvekilimiz Sayın Tufan Köse'ye aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Köse, süreniz sekiz dakika.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Rekabet Kurumunun bütçesi hakkında söz aldım.

Rekabet Kurumu, mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün sağlanması amacıyla kurulmuş bir bağımsız denetim kuruluşu. Şöyle baktığımızda, bu kuruluş bağımsız mı, bağımsız olması mümkün mü? Bütün üyeleri, başkan ve üyeleri iktidar tarafından atanan bir kurumun bağımsız olması düşünülemez. Şeffaf mı? Şeffaf olması da düşünülemez. Tanımında "Hiçbir organ ve makamdan emir ve talimat almaması gereklidir." diye yazıyor, böyle bir durum mümkün mü Türkiye Cumhuriyeti'nin bulunduğu 2017 yılında? Türkiye'de yargı bile bağımsız değil. Rekabet Kurumu Başkanı burada mı bilmiyorum, "Ben bağımsızım, bağımsız karar vereceğim." diyecek olsa şaş kaza vallahi, ya FETÖ'cü diye cezaevine tıkılabilir ya görevinden uzaklaştırılabilir, her şey başına gelebilir yani yargının bile bağımsız olmadığı bir yerde Rekabet Kurumunun bağımsız olması düşünülemez. O anlamda da Rekabet Kurumu görevini layıkıyla yapmamakta ve iktidarın sopası olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle, ben Rekabet Kurumu hakkında da konuşacağım ama genel olarak bu kurum hakkında, rekabet hakkında biraz çeşitlemeler yapacağım.

Şimdi, geçenlerde Sayın Başbakan bir konuşma yapmış, diyor ki kamu görevlilerine: "Kaynakları kullanırken âdeta kılı kırk yarın." "İsraftan uzak durun." "Kibirlenmek yok, böbürlenmek yok, tevazudan vazgeçmeyin, her yaptığınızın hesabını hem Hakk'a hem halka vermek zorundayız." demiş.

Şimdi, Rekabet Kurumu hakkında bazı dedikodular geziyor, Sayın Başkan ya da Sayın Bakan bu konularda bilgi versin istiyoruz. Rekabet Kurumunun Ankara'nın en gözde yerinde, Bilkent'te bir binası var, binasına son günlerde tadilat yapıldığı ve odalarına banyo, duş, vesaire eklendiği söyleniyor. Ben merak ediyorum gerçekten, yani evden duş alıp çıkıyorsunuz, Rekabet Kurumunda ne iş yapıyorsunuz ki de duş almanızı gerektirecek bir ortam var; bunu izah ederseniz seviniriz.

Şimdi, geçmişte Amerika Birleşik Devletleri İstanbul'daki büyükelçiliğini Ankara'ya taşımakta biraz zorlandı, birkaç sene aradan sonra taşıdı. Ben, bunun sebebini araştırdım -başka sebepleri de olabilir ama- sebeplerinden birisi de Ankara'nın o dönemki sosyal donatılarının yeterli olmaması diye izahat verdiler. Şimdi Ankara'nın sosyal donatıları Allah'a şükür 2017 yılında çok güzel; çok güzelken, kurumun merkezi Ankara'dayken kurum tutuyor yirminci yıl kutlamalarını İstanbul'da yapıyor. Yani, bir Ankara-İstanbul rekabeti mi yaratmak istiyorlar hani Rekabet Kurumu ya; bunu merak ediyorum, bunu öğrenmek istiyorum. Tabii, gitmişler orada, öyle alelade bir otelde de kalmamışlar, çok lüks bir otel -reklam olmasın diye ismini vermek istemiyorum- başka otellerden de fiyat almışlar mı bunu da merak ediyorum? Örnek olsun, sadece basit bir odanın konaklaması kahvaltı dâhil 340 dolar yani yaklaşık 1.300 lira. Suit odalar ki, suit odalarda da kalmışlardır, 3.600 lira.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Gecelik mi?

TUFAN KÖSE (Devamla) – Tabii gecelik, 929 dolar bir geceliği.

Kral dairesi de var, onlar çok daha pahalı, onları söylemiyorum; orada kaldıklarına inanmak bile istemem. Yani, 3.600 liralık bir odada kalacak kadar israfı niye yapıyorsunuz bu kadar yoksul bir ülkede yaşarken, dünyada yoksulluğun en fazla olduğu ülkelerden birisi olduğumuz hâlde? Yani, bu konu aydınlatılması gereken bir konu ki Başbakan da bu anlamda israfın haram olduğunu söylüyor. Yani Ankara-İstanbul rekabeti mi yaratıyorsunuz bunu merak ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, Rekabet Kurumu görevini yapmıyor dedim. TESK verilerine göre -az önce Sayın Çetin Osman Budak da söyledi- 2017 yılında 70 bin esnaf iş yerini kapatmış, 70 bin esnaf kepenk kapatmış, küçük esnaf -hepimiz biliyoruz- zincir mağazaların karşısında eziliyor. Zincir mağazalar neredeyse köylere girmiş yani 81 il, 800'den fazla ilçe, binlerce mağaza. Köylere kadar giren bu zincir mağazalar varken hâlâ iktidarın temsilcileri çıkıyor geliyor, burada diyorlar ki: "Ahi Evran, Ahilik geleneği, dayanışma…" Ya, şu yaptıklarınızı ve bu zincir mağazaların ulaştığı sayıyı eğer Ahi Evran duysa, bilse inanın yattığı yerde yatamaz, kemikleri sızlar.

Yine, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı geçtiğimiz günlerde et ithalatı yaptı biliyorsunuz. Et ithalatını, etleri satmak üzere köylere kadar giren bu iki zincir mağazaya verdi -onların da isimlerini vermiyorum- yani böyle bir ortamda rekabet etmek ya da böyle bir ortamda esnafın yaşaması mümkün müdür, Rekabet Kurumuna sormak istiyorum?

Arkadaşlar, İran'la altın ticareti… Bakın, İran'la altın ticareti, önüne yatılan, efendim, madalya takılması gereken, cari açığın yüzde 15'ini kapatan Reza Zarrab diye -şimdi "şarlatan" diyorsunuz ama o zaman şeref madalyası takmak istiyordunuz- bu adama ve Halk Bankasına verilmiş. Yani, Türkiye'de başka altın ticareti yapacak iş adamı kalmadı mı da sadece Reza Zarrab'a veriliyor ya da başka kamu bankası… İlla kamu bankası üzerinden yapılacaksa Halk Bankasından yani Genel Müdürü rüşvetçi olan Halk Bankasından başka banka yok muydu da Halk Bankasına verildi? Niye "Burada haksız rekabet var." diye Rekabet Kurulu bu işlere el uzatmadı? Yani illa şikâyet etmek mi gerekiyor? Şikâyet etmek sizin… Kendiliğinizden bu konularda ön alamaz mıydı Rekabet Kurumu? Almamış ve bugün ülkemizi Amerika'da ve dünyada rezil eden bir tablo ortaya çıkmış.

Şimdi, tabii, kurumlar görevlerini yapsalar… Gelişmiş demokrasilerde kurumlar görevlerini yaptığı için ülkeler başka yerlerde rezil olmuyor. İşte, Rekabet Kurumu ya da mahkemeler zamanında görevlerini yapsalar da bunları yargılasalardı bugün biz bu duruma düşmüş olmayacaktık.

Şimdi, yine, şey var, Genelkurmay Başkanımız var Hulusi Akar. Yine Rekabet Kurumunun konusu bu da. Hulusi Akar ile MİT Müsteşarı, 15 Temmuz darbe girişiminin engellenmemesi ve sonra da aydınlatılmaması için kendi aralarında böyle tatlı bir rekabete girdiler, tatlı bir rekabete; daha sonucunu da almış değiliz. Bu Hulusi Akar tutmuş, Kayseri'de bir cami yaptıracakmış, yaptırsın, Allah hayrını da kabul etsin. Tabii, çok okul eksiği de varmış ama okul eksiği de önemli değil, öyle takdir etmiştir, o da doğrudur. Şimdi, Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik açıklama yapmış, diyor ki: "Birçok hayırseverimiz bu camiyi yaptırmak istiyordu ama biz, şehrin mezarlığı şehrin bütününü ilgilendiriyor diye teklifleri kabul etmedik. Mevzubahis Genelkurmay Başkanı olunca ona hayır diyemedik." E, burada da bir haksız rekabet var. Sıradan vatandaşlar oraya cami yaptırmak, hayır işi yapmak isterken engelleniyor, Büyükşehir Belediyesi izin vermiyor, Hulusi Akar deyince -ki rekabeti de bilir Hulusi Akar, işte rekabet ettiler dedim MİT Müsteşarıyla- Hulusi Akar mevzubahis olunca oradaki camiyi yaptırma iznini Hulusi Akar'a veriyorsunuz.

Şimdi, yine rekabet diyeceğim. Arkadaşlar, bir de soylu Bakanımız var biliyorsunuz, Süleyman Soylu. İftirada, karalamada -ben tam adını söylemeyeceğim- övgüde -onun seviyesine düşmek istemediğim için söylüyorum- bununla rekabet edebilecek herhangi bir siyasetçi, bürokrat veya Türk vatandaşı ben tanımıyorum. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı hakkında ben şimdi bu sözleri söylesem vallahi AKP sıralarından birileri beni burada kürsüden indirmeye ve dövmeye kalkabilir. Bu vatandaş "Paçalarından yolsuzluk akıyor." demiş "Boyan döküldü Recep Tayyip Erdoğan." demiş, "Kendisini padişah olarak görüyor." demiş, "Başbakan, rantın babası." demiş. Şimdi, bununla biz nasıl rekabet edeceğiz, böyle bir iftirayla? (CHP sıralarından alkışlar) Sayın Başbakana, Recep Tayyip Erdoğan'a bu kadar iftira atmış, dönmüş, bu soylu Bakanımız dönmüş, Sayın Genel Başkana -ya, sen arkana almışsın devasa İçişleri Bakanlığı bürokrasisini, MİT, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma, en son sen tehdit edeceksin, birilerini tehdit edeceksen- diyormuş ki: "Kılıçdaroğlu, senin aklın gibi ipin de çürüktür, sen onu da beceremezsin, sana

açık açık söylüyorum, sen bittin.” Hadi oradan, haddini bil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUFAN KÖSE (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun Sayın Köse.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Ben onun seviyesine düşmek istemiyorum.

Şimdi, tabii, daha sonra Sayın Başbakan hakkında, şimdiki Cumhurbaşkanımız hakkında da çok övgü dolu sözler söyledi. “Kanım akmadan senin yanından ayrılmayı Allah bana nasip etmesin.” de diyor. Yani neyi gizliyorlar, neyi gizliyor, neyi saklıyor belli değil. Ben inanıyorum, çok uzun bir zaman geçmeden aradan Sayın Genel Başkan Kılıçdaroğlu için de övgü sözleri dizebilir. Biz ona da inanmayacağız. Sevgili AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarım, sevgili vatandaşlarım, Sayın Soylu’nun ne övgüsüne ne iftiralarına sizler de inanmayın.

Rekabet Kurulu görevini yapmıyor arkadaşlar. Beş tane şirket 300 milyar dolarlık ihale almış, hiçbir soruşturma yok haklarında. Buna benzeyen onlarca, yüzlerce örnek var. CHP’li belediyelerde müfettişler kadrolu personel gibi çalışıyor, mesela orada da bir haksız rekabet var. Yani gitsinler AK PARTİ’li belediyelerde de çalışsınlar. Neresinden tutsak Rekabet Kurumu boş bir kuruluş, iktidarın sopası olmuş. O nedenle biz bütçeye “hayır” diyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Köse.

Şimdi söz sırası Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Ahmet Akın’a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Akın, buyurun.

Süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA AHMET AKIN (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz aldım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, iktidarın ikide bir de “millet yararına, kalkınma dostu, millî, yerli” diyerek, hatta en son da şimdi “akıllı kömür” diyerek yeni yeni yandaşa proje kazandırma projeleri hızla devam ediyor. Bakın en son da Akkuyu Nükleer’in temeli atıldı. Hayırlı olsun. Yalnız bu Akkuyu Nükleer’in halka bir faydası yok. Kime faydası var? Yandaşa ve yandaş sermayeye faydası var. Şimdi, halkımıza katkısı yok diyoruz. Neden diyoruz, onu da izninizle anlatmak istiyorum.

Bakın, TETAŞ aracılığıyla verilen fiyat garantisinin rakamı tam 12,35 dolar/sent yani ne kadar? 47 lira. 47 lira bugün için, dolar bazında olduğu için. Şu an serbest piyasada elektrik fiyatı ne kadar? 15-17 lira arası. Yani bu demek oluyor ki aynı köprülerdeki gibi çok daha büyük bir yük vatandaşın sırtına bindirilecek.

Sayın Bakan, bu şekilde, bu tip uygulamalarla elektrik fiyatlarından yakınan halkımızın faturasını nasıl indireceksiniz? Bunu anlatırsanız çok mutlu olacağız.

Çok değerli arkadaşlarım, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bin megavatlık RES, YEKA ihalesini 3,48 dolardan yaptı. Yani bu ne kadar ediyor? Yaklaşık 13 lira 2 kuruş. Diğeri ne kadardı? 47 lira.

Şimdi, mevcut kaynaklarımızın yetmediği üzerine kurulan bu tez ve nükleerden başka hiçbir alternatifimiz yok yanıltmacasının geçerli olmadığı artık bütün dünya tarafından açıklanıyor. Geçen gün bir bilimci dedi ki “Dünyanın elektriğini bile yenilenebilirle karşılayabiliriz.”

Şimdi, ben bunu sormak istiyorum: Buradaki ısrar niye? Buradaki ısrar vatandaşın elektrik fiyatını düşürmek mi, yoksa yandaşı daha da fazla zengin etmek mi?

Şimdilerde bir de bu nükleerle ilgili bir gelişme oldu, inşallah Sayın Bakanımız buna da cevap verir. Bu şirket, Rus şirketi “CEO”sunu tek denetleyici olarak yönetmeliğe koydurdu, anlaşmaya.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bakın, Rus devleti, şirketi bütün bu tedbirleri neredeyse tüm kaymaklı ihaleleri alan yandaşlara güvenmediği için aldı. Kesinlikle bu karar bu yandaş şirketlere güvenilmediği için alındı. Şimdi, Rusların bile güvenmediği ve aynı zamanda milletimize rahatlıkla küfreden, hakaret eden bu kişiye siz neden güveniyorsunuz? Bunu açıklarsanız mutlu olacağız.

Çok Değerli Sayın Bakanım, demin söyledim, “akıllı kömür” diye bir şey çıktı.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bakan dinlemiyor ki!

AHMET AKIN (Devamla) – Bu akıllı kömür ne yönden akıllı, nesi akıllı bunu da kamuoyuna anlatmanızı sizden rica ediyorum.

Bakın, Hükûmetin politik başarısızlıkları ortada yani burada sekiz dakika değil, Sayın Başkanım on dakika verse anlatmamıza imkân yok. Yalnız şöyle bir durum var: Dünya Madenciler Günü’nde maalesef 3 tane maden kazası, maden cinayeti işlendi orada; “iş kazası” diyelim, “iş cinayeti.” Maalesef kara elmas buradaki işçilerimize, madencilerimize tabut oluyor değerli arkadaşlar.

Çok acıdır ki Zonguldaklı bir madencimiz şöyle diyor: “Aşağıda ölüm var, yukarıda açlık. Aşağıdaki ölüm olasılık, yukarıdaki açlık kesin.” İşte, işin özeti bu. Bunu Zonguldaklı madencimiz gayet güzel şekilde özetlemiş.

Değerli arkadaşlar, bakın, madencilerimize ölümü gösterip sıtmaya razı eden AKP Hükûmetinin ta kendisidir. Güvencesiz, sendikasız, yerin tam 7 kat dibinde, ekmek parası için ölümü göze alarak çalışan maden işçilerinin Hükûmetin gözünde zerrece değeri yok; bunu işçilerimiz dâhil biliyor. Maalesef bunun ortadaki tespiti ve belgesi de bu ülkenin yönetiminin en tepesindekinin, maden kazalarına “fıtrat” demesinden geçiyor. Olması gereken, elbette, sahip olduğumuz zenginliklerimizi ortaya çıkartıp bunları kamusal bir anlayışla üretmektir ama gelin, görün ki mevcut iktidar döneminde redevans sistemiyle, taşeronlaşma yöntemiyle madencilik sahaları özel sermayeye peşkeş çekiliyor. Peki, madencilerimizin çalışma koşulları, ücretler ne oluyor? Daha da kötü hâle geliyor.

Sayın Bakanım, madenciliği güvenceli hâle getirmek zorundasınız. “Fıtrat” diyerek, “kaçak” diyerek, “Denetleyemedik.” diyerek, “Terör tehlikesi vardır.” diyerek bundan sıyrılamazsınız. Nasıl yandaşa sahip çıkıyorsanız madenciye de sahip çıkmak ve onun güvenliğini sağlamak zorundasınız; bu, sizin asli görevinizdir.

Çok değerli arkadaşlarım, halkımız da, ayrıca, biliyorsunuz, her hafta benzine zam olayını televizyonların karşısında öğreniyor. Öyle bir duruma geldi ki: Bir gün zam, bir gün indirim; bir gün zam, bir gün indirim. Ama ortada olan durum şu: Hükûmet vatandaşa kaşıkla verip kepçeyle geri alıyor maalesef. Hükûmetin bu durum için açıklamasıysa: Otomatik olarak kurulmuş bir sistem var, buna ne bakanlıklar karar veriyor ne Hükûmet karar veriyor ne de Enerji Bakanlığı karar veriyor.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ama Sayın Bakan dinlemiyor ki.

AHMET AKIN (Devamla) – Sayın Bakanım, biz de burada halkın adına konuşuyoruz, lütfen sekiz dakika saygı göstermeyi öğrenin, ayıp ya! (CHP sıralarından alkışlar) Burada konuşuyoruz, orada yüzümüze bakmıyorsunuz. İkide bir “Sayın Bakanım” diyorum, “Sayın Bakan” dahi demiyorum, orada sohbet ediyorsunuz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Külünk, başka zaman yapın, iş takiplerini başka zaman yapın.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Dinliyor zaten, ne yapsın daha? Konuşmanı yap.

SALİH CORA (Trabzon) – Genel Kurula konuşacaksın, Bakana değil.

AHMET AKIN (Devamla) – Onun için sizden rica ediyorum dinlemenizi.

BAŞKAN – Sayın Akın, buyurun.

AHMET AKIN (Devamla) – Bakın, madem bu fiyatlar otomatik olarak düşüyorsa kur düştüğü zaman neden fiyatlar düşmüyor? Milletin aklıyla dalga mı geçiyorsunuz? Bakın, siz benzin istasyonlarını, akaryakıt depolarını vergi dairesine çevirdiniz, vergi dairesine, bunu herkes biliyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Metin, Almanya'dan çağırıyorlar, rahat bırak Bakanı.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen efendim.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Seninle birlikte gideceğiz.

AHMET AKIN (Devamla) – Yalnız biz ısınmadan örnek verelim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ısınmayan bir evde yaşayabilir misiniz, bunu size soruyorum. Yaşayamazsınız ama doğal gazdan, sanki çok önemli bir lüks malzemeymiş gibi, ÖTV ve lüks tüketimmiş gibi yüzde 18 KDV alıyorsunuz.

Sayın Bakanım, tam bir sene evvel, evlerde ısınma amacıyla kullanılan doğal gazla ilgili bir kanun teklifi hazırladım. Burada evlerde ısınma amacıyla kullanılan doğal gazın hem ÖTV'sinin alınmaması hem de KDV'sinin yüzde 1'e düşmesi için bir teklif verdim. Bütçe görüşmelerinde de size tekrar bununla ilgili bilgi verdim. Şimdi, sizden ricamız… 2012 yılında Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi de bunun bu şekilde yapılmasını size tavsiye etti. Zaten siz de her fırsatta Hükûmet olarak halktan yana olduğunuzu, işte "Biz her zaman halkımızın yanındayız." diyorsunuz. Onun için, diyoruz ki: O zaman gelin, buna destek verin, el birliğiyle iktidar muhalefet milletin ısınma faturasını düşürelim. Zaten BOTAŞ'ın artık vergi şampiyonu olduğunu bilmeyen de kalmadı yani "Para yok." deme hakkınız da yok.

Değerli arkadaşlarım, bakın, normalde hükûmetlerin hesabı tam bağımsız bir ülke yaratmaktır ama 2000 yılında, geldiğimiz noktada ülkemizin bağımsızlığı, enerjide dışa bağımlılığı yüzde 67'ydi, şu anda yüzde 76. Yani herkes gidiyor başka yere, biz gidiyoruz tersine. Bu şekilde tam bağımsız bir Türkiye'yi nasıl yaratacağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AKIN (Devamla) - Başkanım, bir dakika rica edebilir miyim, bir de konuşamadım.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum Sayın Akın, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Âdet hâline geldi ya.

AHMET AKIN (Devamla) – Sayın Bakanım, biz çözüm önerilerimizle ve yapıcı muhalefetimizle hep sizlerle beraber olduk çünkü bu enerjinin, enerji politikasının partisi olduğuna inanmıyoruz. Onun için el birliğiyle çözmek için mücadele ediyoruz. Biz bunun için bir proje geliştirdik, enerji kooperatifçiliği. Bununla ilgili uygulamalar da var. Bu enerji kooperatiflerini gelin, el birliğiyle büyütelim, Türkiye'nin her yerine bunu lanse edelim ve bu şekilde ülkemizin ucuz elektriğe kavuşmasını, halkımızın elektrik piyasasının içinde olmasını el birliğiyle yapalım.

Sayın Bakanım, bir konu daha var, zamanım yeterse onu da söylemek istiyorum.

Bu arada biz enerji kooperatiflerimizi belediyelerimizde kurmaya başladık. İnşallah, Allah'ın izniyle yakın zamanda üretime geçeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir konu daha var, bu konu çok önemli: Eskişehir'de, Eskişehir'in gövesinde, Alpu Ovası'nda, verimli topraklarda, buğday deposunda termik santral yaptırılmak isteniyor.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Amasra'ya da yapıyor, üç bin yıllık geçmişi olan Amasra'ya da yapıyor.

AHMET AKIN (Devamla) – Allah aşkına, Sayın Bakanım, siz bu işi bilen birisiniz. Oraya termik santral yapılabilir mi? Onun için bu konuda da sizden destek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AKIN (Devamla) – Ayrıca, son olarak, Sayın Bakanım, sizlerin görevi Balıkesir'den Van'a, Hakkâri'den Edirne'ye bütün vatandaşlarımıza ucuz elektrik, ucuz doğal gaz sağlamak, halkımızı sömüren, kamu kaynaklarını yandaşlara peşkeş çeken ihaleler düzenlemek değil. Sizden ricamız yüzünüzü halka dönün. Bu ülkede çocuklarını ısıtamadığı için Emine Akçaylar ve anneler intihar etmesin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akın.

Şimdi söz sırası Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Haydar Akar'a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Akar.

Sayın Akar, süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri; Enerji Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşacağız, 2018 bütçesini değerlendireceğiz. Bir de Enerji Bakanlığının faaliyetlerini şöyle gözden geçireceğiz. Ben burada Enerji Bakanlığındaki yolsuzluklara ya da Türkiye'de bugünlerde yaşanan adalar polemiğine falan girmeyeceğim, direkt Enerji Bakanlığını konuşmak istiyorum. Konum da Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu nedir? Elektriği, doğal gazı, petrolü ve LPG'yi denetleyen, lisanslarını veren, tarifelerini tespit eden, ihaleler yapan bir kurum. Peki bu kurum… Önce elektrikten başlayalım isterseniz. Biraz evvel arkadaşım da anlattı, elektrik bugün 2 sentten yola çıkıyor üretim tesislerinden, ortalama 2 sentten yani 7 kuruş Türk parası karşılığı, 7 kuruştan yola çıkıyor elektrik. Bunun içerisinde hidroelektrik santralleri var termik santralleri var, bunun içerisinde doğal gaz dönüşüm santralleri var ve rüzgâr enerjisi ile güneş enerjisini de katabiliriz. Bu 7 kuruştan yola çıkan elektrik 16 kuruşa dağıtım şirketlerine veriliyor. Verilme gerekçesi arkadaşlar, sizlerden önce yani on beş yıllık AKP iktidarından önce başlatılan doğal gazla elektrik üretimi ve yap-işlet-devret modellerinden kaynaklanıyor çünkü garanti alımları verildiği için ve doğal gazın fiyatı pahalı olduğu için bir anda o 7 kuruşluk elektrik 16 kuruştan satılmak zorunda kalıyor. Peki, vatandaşa böyle mi yansıyor? Hayır. Dağıtım şirketleri, 5 kuruş da orada konuluyor ve 21 kuruş vatandaşa yansıyor.

Şimdi, dağıtım şirketleri deyince daha önce bunu TEK diye bildiğimiz, bizim çocukluğumuzda TEK vardı, daha sonra beş altı kuruma ayrıldı, bunların hepsi dağıtımdan vazgeçtiler ve 12,3 milyar dolara bu dağıtım şirketleri özelleştirildi. Aslında dağıtım şirketlerinin tüm altyapısı devlet tarafından vatandaşların vergisiyle yapılan bir altyapıydı. Bu dağıtım şirketlerin süreleri tamamlandığında tekrar bunların geri döneceğini umuyorum. Tabii, 21 kuruşa vatandaşa ulaşan bu elektriğin dağıtım şirketlerinden sonra fiyatı bir anda ne oluyor; artmaya başlıyor. Buraya gelmeden önce bu doğal gazı açıklamak istiyorum. Ya, Bakanın açıklamalarında da var. Geçen gün bir grubun işte termik santral hikâyesini anlatırken yerli kaynaklara dönülmesi gerektiğini, kömüre dönülmesi gerektiğini söylüyor. Bunu söyleyen aynı Bakan nükleer santralin yapılması için de çaba sarf ediyor. Bakın, nükleer santralde, toplam 2 nükleer santralde yaklaşık 8.800 megavatlık bir elektrik üretilecek. Hatırlayın, daha önceki Enerji Bakanı döneminde Afşin Elbistan'daki kömür kaynaklarımızdan 8 bin megavatlık elektrik ürütme şansımızın

olduğunu ifade ettiler. Hatta Dubaili bir firmayla da anlaşma yapmak üzereyken bozulmuştu. Termik santrali uzun uzun konuşabiliriz ama nükleer santrale bugün için Türkiye'nin ve gelecek için Türkiye'nin ihtiyacı yok, aslında kömür kaynaklarımız bunun için yeterli. O günü konuşurken -yanlış hatırlamıyorsam- "7 milyar kilovatlık elektrik üretecek." dedikleri santral de ithal kömürle elektrik üretecek bir santral çünkü Hattatların Taşkömürü Kurumundaki faaliyetlerine bakarsanız -bugün 5 milyon tondan 1 milyon tonun altına düşmüş taş kömüründeki- taş kömürünü ele geçirme faaliyetlerine bakarsanız o şirketin ne kadar sabıkalı olduğunu, Türkiye için bir şey yapmayacağını, sadece kendi ceplerini doldurmak için adım atacağını açıklıkla ifade edebilirim. Onun için nükleer santralin bir başka boyutu var: Yaptığınız anlaşma nedeniyle, bakın, 7 kuruşa mal olan bir elektrik, garanti alımla 50 kuruşa alınacak. Yani neye alınacak? 12,5 sente alınacak, bugünkü fiyatlarla söylüyorum, 50 kuruşa. Bunun vatandaşa yansımasını biraz sonra söyleyeceğim. Ne söyleyeceğim? 21 kuruşa dağıtım şirketlerine mal olan elektrik, bu nükleer santraller geldiği zaman belki de 40 kuruş, 50 kuruştan dağıtım şirketlerine gelmiş olacak. 21 kuruşa gelen bu birim fiyata, üzerine -1 kilovatsaatlik elektrik- dağıtım bedeli adı altında 11,57 kuruş daha ekleniyor. Dağıtım bedeli nedir biliyor musunuz arkadaşlar? Dağıtım bedelinin içinde tel var, dağıtım bedelinin içerisinde direk var, trafo var, kayıp kaçak var, işletme var, bakım var yani elektriğiniz kesildiğinde, bir arıza yaptığında çağırıyorsunuz ya dağıtımcı şirketi tamir etmesi, onarması için, işte içerisinde onun da maliyeti var, onun içerisinde sayaç okuma var; buna "dağıtım bedeli" diyorlar. Dağıtım bedeliyle beraber, birim fiyat toplamda 33,180 kuruşa çıkıyor. Burada dikkat edilmesi gereken konu şu: Bu hükûmetler döneminden önce tüm yatırımlar vatandaşın ödemiş olduğu vergilerle yapılıyordu. Hatta güzel bir söz vardır: "Vergi ödeyin ki size yol, su, elektrik olarak geri dönsün." Artık, dönmüyor; yol, su, elektrik olarak dönmüyor çünkü vatandaş kendi yatırımını kendi yapıyor. Çektikleri 1 metre teli de diktikleri her direğin parasını da aboneden tahsil ediyorlar.

Hemen peşinden yüzde 1'lik Enerji Fonu ve yüzde 2'lik TRT payı var. Enerji Fonu için aslında yasa şunu diyor: "Bu dağıtım şirketleri tarafından kendi kârlarından yüzde 1 olarak altyapı için devlete ödenecek para." Bunu da faturaya yansıtıyorlar. Bugün tüketiciler mahkemeye verse bu yüzde 1'lik payı çatır çatır geri alırlar. Ama, binlerce insanın mahkemeye verme şansı olmadığı için yüzde 1'iyle ne yapıyorlar; gidiyorlar vatandaştan alıyorlar. Oldu mu size 33 kuruş elektrik; bakın, 7 kuruşla yola çıkan elektrik. Sonra da bütün bu vergilerin bir de KDV'sini alıyorlar. KDV'sini aldıktan sonra -yüzde 18- 41 kuruş, 41,19 kuruş. Kaça çıkmıştı yola bu elektrik? 7 kuruşa çıkmıştı. Tam 6 katına vatandaşa satıyorsunuz.

Sayın Bakan, on beş yıldır ülkeyi yönetiyorsunuz. Ülkeyi yönetmek için vatandaşın oylarını talep ettiğinizde, refah getireceğinizi ifade etmiştiniz. Peki, refah bunun neresinde? 200 kilovatlık elektrik yakan bir standart aile, 43 lira ödemesi gereken faturayı 82 lira olarak ödemek zorunda kalıyor.

Şimdi, çok güzel bir şey yapmışlar, diğer ülkelerle karşılaştırmışlar. Plan ve Bütçede elektrik fiyatlarını diğer ülkelerle karşılaştırmışlar, OECD ülkeleriyle karşılaştırmışlar. Sayın Bakan ya kendini çok zeki zannediyor ya da bürokratları çok zeki zannediyor. İkisinde de doğal gazda da elektrikte de en ucuz elektrik satan 1'inci ülke, 2'nci ülke konumuna konuşlandırmışlar.

Şimdi, bakıyorum, bir tane örnek vereyim: Mesela, Lüksemburg bunların yaptığı sıralamada 8'inci, 10'uncu sırada pahalı elektrik satan ülke olarak gözüküyor. Biz de 2'nci sırada gözüküyoruz yani ucuz elektrik sattığımızı iddia ediyorlar. Bizdeki asgari ücret 305 euro -euro bazında yapmışlar- 2 bin euro Lüksemburg'ta. 2 bin euro ayda cebine koyan vatandaşın ödediği elektrik fiyatı ile 305 euro cebine koyan vatandaşın elektrik fiyatı aynı. Şimdi, Bakan diyor ki: "En ucuz elektriği biz satıyoruz." Ya bürokratları aklımızla dalga geçiyor ya Bakan çok zeki, kendisi aklımızla dalga geçiyor bizim. Yemezler Sayın Bakan! (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, sürem çok az kaldı doğal gaza girmem lazım, her biri ayrı bir konu tabii bunların. Şimdi, "Doğal gazı 79 ile getirdik, 300 küsur tane ilçeye getirdik." diyor. Bir analiz yaptım, konutlarda doğal gaz kullanım oranı sadece yüzde 6 arkadaşlar. Niye yüzde 6 biliyor musunuz? Vatandaşın doğal gazı kullanabilmesi için, kombisinden tesisatına kadar, bir asgari ücretlinin bir yıllık maaşını vermesi lazım tesisatı yaptırabilmesi için.

İkincisi: Yüzde 6,7 ama yüzde 6,7 oranının yüzde 80'i de on beş yıllık AKP iktidarından önceki dönemlerdeki doğal gazı getiren hükûmetlerin gittiği şehirlerde. 5 tane şehir var; İstanbul, Ankara, İzmir…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Devamla) – Saymama müsaade edersiniz diye umuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Devamla) – İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli ve Bursa illeri yüzde 75'ini kullanıyor konutlarda arkadaşlar doğal gazın. Yani, Bakan diyor ki: "Biz doğal gazı getirdik." Getirdin ne oldu? Kapıya bıraktın, şehrin girişine bıraktın. Sonra? Dağıtım şirketlerine ihale ediyorlar. Eskiden dağıtım şirketleri yoktu, devlet yapıyordu, her yere getiriyordu. Benim bir Akmeşe beldem var Kocaeli'de, İZGAZ özel dağıtım şirketlerine satıldıktan sonra tam on yıldır oraya doğal gaz gitmesi için uğraşıyoruz. Ha, bu dağıtım şirketleri kendi ceplerinden yapmıyorlar bu yatırımı, yine abonelerden alıyorlar bunun parasını. Orada bir dezavantajı var dağıtım şirketlerinin, yirmi iki yıla yayıyorlar bunun geri dönüşümünü, bu nedenle de bugün doğal gazı dağıtamıyorlar. Gerçi çok da önemli değil dağıtmaları çünkü yüzde 100'ü -yüzde 1 falan diyorlar Türkiye üretimi ama- yabancı bu doğal gazın arkadaşlar.

Evet, şimdi söylemek istediğim son söz şu: Yani devlet vergilerle vatandaşı hırpalıyor, vatandaşı yaşamaz hâle getiriyor, sıkıntısı büyük. Ben de merak ediyorum: Eğer Man Adası'na siz suda, elektrikte, doğal gazdaki vergileri vermemek için gidiyorsanız bize de söyleyin, biz de oraya gidelim, aboneliklerimizi orada açtıralım diyor, hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Akar, getir o giden dekontları, getir. Hâlâ getiremiyorsun, hâlâ getiremiyorsun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok boşuna konuşuyorsun! Hakikaten çok boş adamsın!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sensin boş adam! Senden boşu yok bu Mecliste be!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen çok boş adamsın!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dekontları getir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İki senedir grup başkan vekilisin, iki senedir aynı şeyleri tekrarlıyorsun, ezberlenmiş cümleleri.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dekontları getir, İstanbul'daki adamların listesini getir. Atıyorsun boyuna. Atıcı, atıcı… Sadece atarsın sen!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok boşsun Mehmet, çok boş!

BAŞKAN – Sayın Akar, teşekkür ettik.

Şimdi söz sırası Balıkesir Milletvekilimiz Namık Havutça'ya aittir.

Sayın Havutça, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Başkan, değerli milletvekilli arkadaşlarım; Bor Araştırma Enstitüsü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii "bor" denildiğinde Suudi Arabistan'da petrol ne ise, Rusya'da doğal gaz ne ise Türkiye'de de borların dünya stratejik önemi bütün tarafsız, taraflı, herkes tarafından kabul edilmektedir.

Bakın "borlar" denilince akla hemen özelleştirme uygulamaları geliyor. Neden öyle Sayın Bakan? Çünkü Osmanlı Dönemi'nden beri dünyanın en stratejik madeni olarak yabancı şirketler tarafından işlenmiş olan bor madenleri, sürekli uluslararası emperyal şirketlerin ağzını sulandırmıştır.

Bakın, Türkiye'nin önüne borların özelleştirilmesiyle ilgili argümanlar sürekli gelmiştir ve biz o zaman Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili arkadaşlarımızla bölgeye giderek, o zaman benim bölgemde bulunan Eti Bor AŞ'yi inceleyerek, sendikalarla görüşerek borların ülkemiz için ne kadar stratejik olduğunu bir kez daha orada ifade ettik.

Değerli arkadaşlarım, bugün borların özelleştirme kapsamından çıkarılması isabetli olmuştur. Bakın, o kadar önemli ki dünya bor rezervlerinin yüzde 75'e yakını yani dörtte 3'ü bizim topraklarımızda. İkinci üretici ABD ve Rusya. ABD ve Rusya'daki bor madenlerinin 2040 ve 2050 yıllarında tükeneceği ifade edilmektedir. Bu, şu anlama geliyor: Bakın, bugün uzay sanayisinden kimya sanayisine her türlü alanda sanayinin tuzu olarak değerlendirilen borlar, Türk evlatlarının, evlatlarımızın, torunlarımızın geleceğini şekillendirecek. Peki, biz bu piyasanın neresinde varız? Biz ne üretiyoruz? Biz, maalesef, hâlâ dünya bor piyasasının yüzde 36'sını yani çok büyük bir miktar yaratmasına rağmen işlenmiş sanayi ürünleri satamıyoruz. Yani borun hamallığını biz yapıyoruz, parasını bor çıkarmayan ülkeler kazanıyor. Böyle bir tabloyla karşı karşıyayız. Peki, bu noktada BOREN (Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü) niye kuruldu? Denildi ki: Bu kıymetli madenden rafine ürünler üretilmesiyle, uç ürünler üretilmesiyle ilgili, AR-GE çalışması yapılmasıyla ilgili bir kurum kuruldu. Peki, bugüne kadar incelediğimizde, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin yaptığı tespiti aynen sizlere okuyorum. "Dünya rafine bor ürünleri pazarının bugün için toplam 2,5 milyar Amerikan doları olduğu varsayılıyor. Türkiye'nin bugün için bu pazardaki payı 899 milyon dolar civarında." Eti Maden 1978-2000 yılları arasında yaklaşık 400 milyon dolar yatırım yapmış ve bunun karşılığında arkadaşlar, 2,8 milyar gelir elde etmiş. Ve yine 2001-2014 arasında 1 milyar 240 milyon dolar yatırım harcaması yapmış, 7,1 milyar dolar gelir elde etmiş. Şimdi, bu kadar önemli yatırımlarla bu kadar kârlar elde etmiş. Ve yine, ne yazık ki "BOREN'le Eti Bor arasında kurumun güçlü bir AR-GE altyapısı ve donanımı olmakla birlikte bugüne kadar kayda değer bir çalışmanın yapıldığını söylemek zordur." diyor TMMOB. "Zaman zaman gerek kurumun kendi olanakları gerekse üniversitelerle iş birliği içinde bir kısım araştırma çalışmaları yapılmışsa da bunlar bir strateji içerisinde araştırma sonucu uygulama alanlarıyla ilgili planlamalar, bir yayın altyapısı ve referans oluşturma hedefi doğrultusunda yapılmamıştır. Eti Maden araştırma ve geliştirme çalışmaları açısından korumacı bir tavır sergilemiştir ve BOREN'le Eti Bor arasında bir uyum sağlanamamıştır."

Sayın Bakan, bakın, Türkiye'de sanayinin altyapısının temeli enerjiye dayanıyor. Bugün Türkiye'mizde benim bölgemde, Balıkesir'de…

Sayın Bakan, bakın Sayın Bakan, size sesleniyorum.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Dinlemiyor, dinlemiyor.

NAMIK HAVUTÇA (Devamla) – Balıkesir borun merkezi. Balıkesir'de doğal gaz çevrim santralleri yapılıyor. Ya, bizim ülkemizde doğal gaz var mı? Rusya'dan getirilen doğal gazlarla Erdek Körfezi'nin kenarına iki tane çevrim santrali yaptınız. Çanakkale'de onlarca termik santral yapılıyor Rusya'dan gelen kömürle. Bizim topraklarımızda kömür var mı o bölgede? Bizim ülkemiz rüzgâr enerjisi ve güneş enerjisi cenneti, bunu bütün bilim adamları söylüyor. Çanakkale Körfezi gibi bir körfezin kıyısına, Erdek Körfezi'nin kıyısına durmadan doğal gaz, kömür santralleri yapılıyor. Bizim ülkemizde çıkmayan kömürle, bizim ülkemizde olmayan doğal gazla biz neyin geleceğini planlayacağız?

Bakın, buradan sesleniyorum: Gelin, o bölgede rüzgâr enerjisi santrallerini, güneş enerjisi santrallerini, borları atıl olmaktan çıkarıp evlatlarımızın bir zenginliği olarak kullanalım. Borlardan biz… Durmadan işçilerimizle ilgili ilk yapılan şey… Özelleştirme kapsamında taşeronlara verilen bir hizmet var orada. Bakın, taşeron sistemini kaldıracağınızı söylediğinizde bölgemizde bizim, gerek belediyede gerek Eti Bor'da çalışan taşeron kardeşlerimizde büyük bir sevinç yarattı. Buraya gelmeden Eti Bor'da güvenlik hizmeti veren bir kardeşim "Namık ağabey, bu taşeron, kamuya geçme işi bizi de kapsayacak mı?" dedi. Soracağım dedim Sayın Bakana. Sayın Bakan, size soruyorum: Bu Eti Bor'da güvenlik görevlisi olarak görev yapan taşeron işçi kardeşimiz kadroya alınacak mı? Onların adına soruyorum. Ben alınmayacağını biliyorum çünkü uzun yıllardır, 2011'den bu yana burada milletvekili olarak çalışıyoruz; burada sizin, işçinin, köylünün, memurun, öğretmenin lehine bir tek yasa çıkarmadığınızı biliyorum. Buradan da bir aldatmaca olduğunu biliyorum. O bakımdan, az sonra, inşallah, işçilerimizle ilgili müjdeli haberlerinizi verirseniz, Eti Bor'da güvenlik elemanı olarak çalışan kardeşimizin kadroya alınmasını görürüz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, burada bütçe görüşmeleri başladığından beri Türk halkı, bizden kavgasız, gürültüsüz sorunlarının çözümünü tartışmamızı bekliyor ve gözleri bizim üzerimizde. Şimdi bir yolsuzluk tartışmasıdır başladı. Ataşehir Belediyesiyle başlayan ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının çok isabetli bir şekilde, bağırıp çağırmadan… Arkadaşlar, 2011'de milletvekili olduk. Biz ne yaptık? Mal beyanlarımızı Meclise verdik. Şimdi, bir siyasetçi olarak bu yolsuzluk işini, bağırıp çağırmadan şunu yapmamız lazım: Rıza Yalçınkaya, Namık Havutça, Tanju Özcan, Haydar Akar, milletvekili; mal beyanında bulunmuş, annesinin, babasının, amca oğlunun, teyze oğlunun ne kadar mal varlığı varsa… 2011 yılından bugüne kadar Namık Havutça'nın ne kadar malı var, bunu tespit etmek bir saatlik iş. Giderseniz tapu dairesine, hatta gitmeye de gerek yok, tapudan derhâl bunları çıkarırsınız. Bağırmaya çağırmaya ne gerek var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çocuklar dâhil.

NAMIK HAVUTÇA (Devamla) – Sayın Genel Başkan ne dedi? "Benim, ailemin, hısımlarımın akrabalarımın mal varlığını,…"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAMIK HAVUTÇA (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz…

BAŞKAN – Sayın Havutça, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

NAMIK HAVUTÇA (Devamla) – "…bunu ortaya koyalım." dedi. Gayet basit. Belediye başkanımızla ilgili bizim aynı saldırı var.

Ben buradan şu çağrıyı yapıyorum: Başta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olmak üzere Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı, hepsinin anasının, babasının, kardeşinin, bütün hısımlarının mal varlığını açıklamaya davet ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Enişte, enişte…

NAMIK HAVUTÇA (Devamla) – Hesabını versin. Ve aynı zamanda yargılamaya başlayacaksak bakanlardan başlayalım, o milyon dolar rüşvet alan bakanlardan başlayalım.

Ailesi Lozan göçmeni olan bir aile olarak söylüyorum: Lozan güncellenmez, Lozan uygulanır. Dün sayın bakan diyor

burada, Gümülcineli bakan: “Benim de ailem Selânik’ten geldi.” Hiçbir Selânikli Lozan’ın güncellenmesini istemez, Lozan’ın uygulanmasını ister.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Havutça.

Şimdi söz sırası Sinop Milletvekilimiz Sayın Barış Karadeniz’e aittir.

Buyurun Sayın Karadeniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sayın Başkanım, Sayın Divan, değerli milletvekillerimiz, ekranları başında bizleri izleyen güzel ülkemin güzel insanları; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Yalçınkaya, Sayın Özcan, Sayın Havutça, lütfen efendim…

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bugün konuşmamı, ülkemize bela etmek üzere olduğunuz ve çalışmalar yaptığınız nükleer santraller üzerine yapacağım.

Temiz enerji kaynaklarına yönelen bir dünya var. Nükleer lobilerinin yalanlarına kanmayın sevgili arkadaşlarım. Dünya nükleer santrallerin atıklarıyla hâlen uğraşıyor, çözemedi. Siz “Nükleer santral yapacağım.” diyorsunuz. Rica ediyorum, bırakın bu işleri, ülkenin gerçek sorunlarına yönelin, bu ülke ancak böyle kurtulur.

Japonya yapım bedelini 16 milyar dolar açıklarken siz 20 milyar dolardan bahsediyorsunuz. Bu durumda enerji politikanızın koskoca bir yalan olduğu ortaya çıkıyor, tamamen ranta yönelik bir politika. İthal kömürlerle termik santraller yapmaya kalkıyorsunuz. Ülkemizin dört bir tarafını mahvediyorsunuz, Amasra gibi güzelim yerleri mahvediyorsunuz. Bir de yirmi yıl elektrik alım garantisi vererek nükleer santral yapmaya kalkıyorsunuz. Kimi kandırıyorsunuz? Birilerinin cebi dolsun, birileri zengin olsun diye ülkenin millî kaynaklarını yok etmeye hakkınız yok. “Her şeyi millî yaptık.” diyorsunuz ya, millî eğitim sistemini çökerttiniz, millî olan kaynakların üstüne çöktünüz, üstüne üstlük rüşveti de millî yaptınız.

AKP Genel Başkanı “İstanbul’a ihanet ettik.” diyor, peşine özür diliyor. FETÖ’yü başımıza bela ettiniz, sonra “Kandırıldık.” dediniz. Habur Sınır Kapısı’ndan teröristleri davul zurnayla soktunuz, tekrar “Kandırıldık.” dediniz. Barzani’ye arka çıktınız, kandırıldınız. Kardeşiniz Esad’dı, sonra Esed oldu, şimdi gene Esad olma yolunda devam ediyor; burada da tebrik ederim. Siz de biliyorsunuz Suriye politikasının yanlış olduğunu. Bir sürü cana mal oldu; analar ağlıyor, yürekler sızlıyor. Daha doğmamış çocuğun bile hakkını yiyorsunuz. Aslında kandırılan siz değilsiniz, “Kandırıldık.” diye ülkenin masum vatandaşlarını kandırıyorsunuz. Her “Kandırıldık.” dediğinizde faturayı bu masum vatandaş ödüyor. 2002 yılında ülkenin başına geldiğinizde ülkeyi adaletle yöneteceğinizi iddia ettiniz, ülkeyi kalkındıracağınızı söylediniz. Adınızda “adalet” var ama ülkedeki adaleti mahvettiniz. “Kalkınma” dediniz, sadece yandaşları kalkındırdınız.

Biz dünyada büyük bir tarım ülkesiydik. Mısırı, buğdayı, pirinci, mercimeği, samanı, eti ithal eden bir ülke olduk. Üretim kaynaklarını da bu arada kuruttuk. Üreticiyi destekleyeceğinize ithalatı destekliyorsunuz. “Türkiye’de tarım bitsin, vatandaş üç kuruşa muhtaç olsun, biz de üç kuruş verelim, mecbur edelim.” mantığı yanlış bir mantık. Saraylarda ülkenin sefasının sürülmesiyle olmaz bu işler.

Millî eğitim sistemini doğru hamlelerle bir yere getirebiliriz, inşa edebiliriz; ülkede birlik ve huzur sağlarsanız, şu OHAL’i de kaldırırsanız adaleti yeniden tesis etmek için adımlar da atabiliriz ama nükleer santral belasını başımıza bela ederseniz bunun geri dönüşü olmaz arkadaşlar. Biz Karadeniz’de Çernobil felaketinin etkilerini hâlen yaşıyoruz. Bunun geri dönüşü yok. Yani burada “Kandırıldık.” deseniz de hiçbir şey ifade etmiyor.

Dünya nükleer atık sorunu yaşıyor. 2002 yılında bu ülkenin başına geldiğinizde her şey iyiydi, Çernobil faciasında bir bölge mahvolmuştu. Şimdi, iktidarınızda tüm ülkeye bir felaket yaşatıyorsunuz. Bu felaketi artık siz de kontrol edemiyorsunuz. Aynı nükleer santral atıklarının dünyada kontrol edilemediği gibi sizin de atıklarınız biri Pensilvanya’da, biri de New York’ta; kontrol dışı, kontrol de edemiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Ülke bedel öderken elde ettiğiniz kârlar da Man Adalarında. Millî servetlerimiz de saraya harcanıyor arkadaşlar. Bu ülkeyi mahvetmeye hiç hakkınız yok.

Gelelim güzel Sinop’umuza, Türkiye’mizin cennetine. Bizim derdimiz, eğitim, kültür ve turizm şehri olmak. Sizin derdinizi ben bir türlü anlayamadım. Plansız ve yanlış enerji ve yanlış yatırımlarınızla Sinop’u mahvetmek mi istiyorsunuz acaba? Cennetin ortasına bir gün termik santral yaptırmaya kalktınız Sayın Bakan. Birileri para kazansın diye şimdi Mavi Bayraklı denizlerimize balık çiftlikleri kurdurmaya çalışıyorsunuz. Bir sürü HES yaptınız, milletin cebindekini aldığınız gibi akarsularımızın can suyunu da aldınız. Şimdi, nükleer santral yapmaya kalkıyorsunuz. TAEK’in internet sitesine bugün baktım, gördüm ki “Nüfusu az olan yerlere nükleer santral yapmak doğru olur.” diyor. Bu ne demek? Sinop’u siz çoktan gözden çıkarmışsınız. Nereden temiz para kazanırız değil, bu ülkeyi nasıl kalkındırırız, onun hesabını yapın; bu bir kardeş tavsiyesi. Yaptığınız zararların faturalarını nasıl vatandaş ödüyorsa, bu vatandaş bu faturayı size ağır şekilde ödetir bir gün, hiç şüpheniz de olmasın.

Güzel Sinop’umuza bir gelin. Ben bu kürsüden bir gün bütün milletvekillerimizi Sinop’a davet etmiştim. Biz misafirperveriz. Ne kadar yanlış yaptığınızı, enerji politikalarınızı Sinop üzerinde nasıl yanlış uyguladığınızı göreceksiniz. Biz eğitim şehri olmak istiyoruz arkadaşlar. İlimizin okullarında bir sürü öğretmen açığı var, gelin, onlara bakın. Bir sürü öğrenci kalacak yurt bulamıyor. Başarılı fen lisemizin kontenjanını azalttınız. İlimizin üniversitesinde 64 ÖYP’li arkadaşımız daimî kadro için bekliyor. Sayın Rektör diyor ki: “Ben Sinop’u çok seviyorum.” Yani nasıl oluyor bu Sinop sevgisi, ben hayret ediyorum. Bu ne sevgi, bu ne aşk! Sayın Rektör -ona da sesleniyorum- ver kadroyu, ilimizi eğitimde kalkındıralım; ben de sizi eğitime attığınız bu temelle bir sefer de buradan alkışlayayım.

Sinop’umuzun, ülkemizin nükleer santrale ihtiyacı yok arkadaşlar; temiz, yenilenebilir enerji kaynaklarına ihtiyacımız var, bunun için mücadele etmemiz lazım. Bu AKP Hükûmetinin Sinop’a ne kastı var, çok merak ediyorum. Nerede insan sağlığına, doğaya zarar verecek bir yatırım varsa hemen adres Sinop.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Bakan dinlemiyor.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Bartın da var, Bartın Amasra da var.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bartın’ı da dinlemiyor Sayın Bakan zaten.

Gelin, Sinop’tan başlayalım, yandaşa değil, vatandaşa hizmet etmeye. Nükleer santral için ve yanlış enerji politikaları için kullanılacak bugünkü Enerji Bakanlığının bütçesini kesinlikle oylamıyorum, Allah’ınızdan bulun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karadeniz.

Bakınız, sayın milletvekilleri…

SALİH CORA (Trabzon) – Böyle bir üslup var mı Sayın Başkanım? Böyle kaba konuşulur mu ya?

BAŞKAN – Bir dakika efendim.

Sayın Cora, lütfen…

SALİH CORA (Trabzon) – Ama kaba konuşuyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakanın…

SALİH CORA (Trabzon) – İncitici konuşuyor.

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Cora, başka bir konuyu söyleyeceğim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bağırmadan konuşun lütfen, burada kimseyi azarlamıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sayın bakanların sizleri dinlemediği konusunda şikâyette bulunuyorsunuz. Buraya gelenler sayın milletvekilleri. Şimdi, yanına kadar gelmiş bir milletvekiline Sayın Bakan "Ben seni dinlemeyeceğim." mi desin? Bunu siz yapıyorsunuz. Sayın bakanları serbest bırakın. Burada birbirinden değerli dört bakanımız var, onlar da Genel Kurulu dinleyeceklerdir, hatibi dinleyeceklerdir, ona göre mutlaka cevap vereceklerdir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kime söylüyorsunuz, bana mı söylüyorsunuz! Hâlâ orada.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Hâlâ orada.

BAŞKAN – Sayın milletvekillerinin anlayışına teşekkür ederim.

Şimdi söz sırası Zonguldak Milletvekilimiz Sayın Şerafettin Turpcu'ya aittir.

Sayın Turpcu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidar, ekonomide rakamların işine geldiği kısımlarını söyleyip işine gelmeyen kısımlarını atlayarak bir Türkiye resmi çiziyor ancak Hükûmet yetkililerinin bize anlattığı Türkiye ile yaşadığımız Türkiye çok farklı. Yolsuzluk, yoksulluk ve işsizlik artarak ülkemizin en başta gelen sorunları olmaya devam ediyor.

En genel anlamda yoksulluk, ekonomimiz şöyle büyüdü, böyle büyüdü istatistikleri yayınlanırken halkın cüzdanının boş olmasıdır. AKP muhafazakâr mahalleleri kendi çıkarları için oy deposu olarak kullandı. Belki bu mahallelerden milyonerler çıktı ama şimdi bu mahalleler AKP öncesine göre çok daha yoksullar. Kendi zenginlerinizi yarattınız ama oylarını aldığınız halk daha da yoksullaştı. İşte sizlerin izlediği ekonomi politikasının özeti budur.

Değerli milletvekilleri, büyümenin beş kötü türü vardır:

İşsiz büyüme: Sağlanan büyümeye karşın işsizliğin artması.

Acımasız büyüme: Sağlanan büyümeye karşın gelir dağılımının bozulması.

Dilsiz büyüme: Sağlanan büyümeye karşın demokratik hak ve özgürlüklerden yoksun kalınması.

Köksüz büyüme: Sağlanan büyümeye karşın toplumsal değerlerde yozlaşma ve kültürel kimliğin kaybedilmesi.

Geleceksiz büyüme: Sağlanan büyümeye karşın çevrenin yok edilmesi, gelecek nesillerin dikkate alınmaması.

Tabii, bir de bu 5'inin aynı anda gerçekleştiği bir ülkede bu durumla övünebilen bir AKP iktidarı var.

Değerli milletvekilleri, çok az kesimin yaşam standardı ciddi şekilde yükseltilirken halkın ezici çoğunluğununki günden güne düşürülmektedir. Birileri refah içinde, diğerleri ise yarından emin olmadan yaşamaya devam etmektedirler.

Bu bahsetmiş olduğumuz olumsuz tablodan en fazla etkilenen şehirlerin başında, AKP iktidarının hiç umursamadığı, hiçbir gelecek sunmadığı Zonguldak gelmektedir. Bir şehir düşünün, 1970'li, 1980'li yıllardaki istihdam yapısı, görünümü ve sosyokültürel yapısı bugünden çok iyi olsun. Türkiye'de kendine özel ilk paramız, ilk özel radyomuz, ilk tenis kortlarımız, golf sahalarımız, güzel sinemalarımız vardı. Bir şehir düşünün, emeğin başkentiyken bugün yoksulluğun, işsizliğin ve göçün başkenti hâline gelmiş olsun. Bir şehir düşünün, kömür havzası ruhunu yandaşların rantı için ithal kömürlü termik santral planlarına teslim etmek zorunda bırakılmış olsun. Arka arkaya ithal kömüre dayalı termik santraller yapıldığı için, hava kirliliği sebebiyle sağlıklı bir yaşamın imkânsız olduğu bir şehir hâline geldik. Gerçek olan, bu güzel şehrin eskiden sahip olduğu pek çok özelliğini günümüzde kaybetmiş olmasıdır. Orhan Veli'nin şiirinde yazdığı emekçi kenti Zonguldak yok artık.

Bunları söylerken sanayimiz kömür tüketmekten vaz mı geçti de Zonguldak bu hâle düştü? Hayır, tam tersine, yerin altında kömürümüz, yerin üstünde işsizlerimiz varken işçi açığı nedeniyle yatırım yapılmadığından yılda 1 milyon tonun altına düşmüştür üretimimiz. Bunun karşılığında, 6,5 milyon tonu demir çelik sanayisinde kullanılan, koklaşabilir olmak üzere 36 milyon ton taş kömürü ithal ediyoruz. Yaklaşık 4 milyar dolar, eski parayla 16 katrilyona yakın para ödüyoruz her yıl.

Kendi kaynaklarını yok sayan, kaynaklarını kullanmayan bir ülkenin kalkınması mümkün müdür? Zonguldak'ın ayağa kaldırılması ülke ekonomisine çok ciddi katkı sağlayacaktır yani ülkemiz kazanacaktır. Bir zamanlar 3 il olacak kadar büyüyen ve ülkenin sanayisini âdeta sırtında taşıyan Zonguldak göç nedeniyle erimektedir. Geçmişte mükellefiyet kanunuyla ülke sanayisinin gelişmesi için zorla madende çalıştırılan Zonguldaklılar, bugün yine zorla işsizliğe, açlığa ve göçe mahkûm edilmektedirler.

Değerli milletvekilleri, Anadolu'nun tamamını, İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlere göç ettirmek beraberinde birçok sorunu getirmektedir. Göçle birlikte şehirlerimizin hazmetme kapasitesinin üzerine çıkılarak çarpık kentleşmeye neden olunmakta, aynı zamanda şehirlerimiz ve insanlarımız doğal afetlerden çok daha fazla etkilenir hâle gelmektedirler. Sayın Cumhurbaşkanının "İstanbul'a ihanet ettik, hâlâ da etmeye devam ediyoruz." sözü kulağınıza küpe olsun. Yaptığınız, dünün mücahitlerinden bugünün yandaş müteahhitlerini yaratmış olmanız, bununla övünebilirsiniz.

Değerli milletvekilleri, İstanbul çarpık kentleşme nedeniyle ülke kaynaklarını yutan bir kara delik hâline gelmiştir. Anadolu'nun büyük şehirlere göçü yerine insanlara kendi memleketlerinde istihdam olanaklarının sağlanması lazımdır. Yüz yetmiş yıllık üretim kültürü geçmişi olan, ancak bugün bitme noktasına gelen taş kömüründen bahsediyoruz.

Zonguldak, ülkemizin sanayisini kurmak ve geliştirmek uğruna 5 binden fazla maden şehidi vermiştir. Tabii, sizler Zonguldaklı maden şehitlerini maden şehidi saymadınız, diğer maden şehitlerimizden ayırdınız, haklarını vermediniz. Her türlü teröre karşı verdiğimiz şehitlerimiz ile 15 Temmuz şehitlerimizi böldüğünüz gibi maden şehitlerimizi de böldünüz, bununla da övünebilirsiniz Sayın Bakan.

AKP öncesi TTK'nin 18 bin olan işçi sayısı 8 binin altına düşürülmüştür bugün. Sürekli yerli kaynak vurgusu yapan iktidar, her bakan değiştiği vakit -tabii, bu politikalar da değişiyor- TTK'ye işçi alınmadığından bu duruma düşmüşüzdür. Bu büyük bir çelişkidir.

Değerli milletvekilleri, hasta garantili hastanelere, yolcu garantili havaalanlarına, araç garantili köprülere verilen garantilerin paraların akıtıldığı üç beş rantçının dışında kimseye bir faydası yoktur; onlara kârı vardır, ülkeye zararı vardır. Buralara verilen teşvikler TTK'ye verilip yandaşlar yerine ülkenin kazanması sağlanamaz mıydı? Zonguldak Ankara'ya ödediği verginin bugün dahi çok altında yatırım alıyor yani Zonguldak hazineye verdiğini bugün yine alamıyor.

Değerli milletvekilleri, yüz yılı aşkın bir rüya olan Filyos Vadisi Projesi şimdiye kadar hayata geçirilebilmiş olsaydı yeni ufuklar, yeni ekonomi hamlesi yaratarak kömür havzasının geleceğine çok parlak bir alternatif yaratabilirdik. Üniversitemiz geçmişten bu yana büyütülse, şehrimiz Filyos Vadisi'yle, doğayla barışık, istihdama yönelik yatırımlara ek olarak Filyos Vadisi üniversitesiyle desteklenseydi ilimizin sosyal ve ekonomik gelişimine ciddi katkı sağlardı. Çaycuma Saltukova Havaalanı'nda iç hat seferleri söz verildiği gibi -bütün bakanların, başbakanların- başlatılsaydı bölge mahrumiyet bölgesi olmaktan kurtulabilirdi.

Kendinizin öve öve bitiremediğiniz yol yapma maharetinizi keşke tarihe "bitirilemeyen Zonguldak yolları" olarak geçen yollarımız için gösterebilseydiniz, o zaman Zonguldak yolları "Aşkımız Zonguldak-Ereğli yolu gibi olsun, hiç bitmesin." diye dalga

konusu olmazdı gençlerimizin ağzında.

Almanya'da Türklerin yaşadığı kömür havzası Ruhr'da istihdam azalınca çalışanlar alternatif mesleklere yönlendirildi, Zonguldak'ta ise tam tersine işsizliğe, açlığa ve göçe mahkûm edildi. Bu hangi adalete, hangi vicdana sığar? Zonguldak'a, Osmanlı'dan bu yana ülke ekonomisine verdiği katkı ve vefa borcu örneği olarak özel bir statü uygulanmalı, özel teşvik kapsamına alınmalı ve göç durdurulmalıdır.

Tüm bu gerçeklere rağmen belki yine yollarımız yapılmayacak, yine yatırım alamayacağız ama size gerçekleri anlatmaktan yılmayacak, hak ettiğimizi alıncaya kadar mücadelemize devam edeceğiz.

Bu düşüncelerle 2018 bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turpcu.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son konuşmacı İstanbul Milletvekilimiz Sayın Dursun Çiçek.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Çiçek, süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve bizi izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti zor bir coğrafyada yer almaktadır. Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu üçgeninde ve medeniyetlerin, siyasi ve ekonomik çıkarların çatıştığı bir bölgede güçlü güvenlik kuvvetleri olmadan, güçlü ekonomi olmadan ve güçlü devlet kurumları olmadan ayakta durmak, huzur ve güven içinde yaşamak mümkün değildir. Bu noktada, Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin önemli olduğunu vurgulamak istiyorum. Bakanlığın bütçesi yaklaşık 40 milyar lira, Savunma Sanayii Müsteşarlığının bütçesi 66 milyar lira. Dolayısıyla, 100 milyarı aşan bir değerin, cumhuriyetin kurucu ilkelerinden biri olan "Yurtta barış, cihanda barış" ilkesi gereği olarak Türkiye'nin dostluklarını sağlamlaştıran ve çoğaltan, düşmanlıkları dostluklara çeviren bir dış politika içerisinde harcanmasını, kullanılmasını, özellikle Savunma Bakanlığından rica ediyoruz. Bu sağlandığı takdirde, cumhuriyetimizin kuruluş döneminde olduğu gibi savunmaya ayrılan bu kaynakları başta eğitim, kültür ve altyapı hizmetleri olmak üzere vatandaşımıza hizmet, huzur ve refah için kullanma imkânı ortaya çıkacaktır.

Başta terör olmak üzere iç ve dış tehditler altında bulunan Türkiye'de, fiziki şartlar itibarıyla en zor kamusal görevlerin başında, mutlaka takdir edeceksiniz ki askerlik ve polislik gibi güvenlik kuvvetleri gelmektedir. Askerlik, vatan ve millet için, milletin huzur ve güvenliği için şehit ve gazi olmayı göze almak, bunun için yemin etmek demektir. Sayın Başkanım, aracılığınızla Başbakana ve Millî Savunma Bakanımıza sormak istiyorum: "Görev bitmeden mesai bitmez." diyen, yedi gün yirmi dört saat canı ve kanı pahasına görev yapan askerlerimizin ve polislerimizin özlük haklarının iyileştirilmesi için Hükûmetin bir çalışması var mıdır? Şehit ve gazilerimiz ile onların yakınlarına bu milletin şeref ve vefa borcu vardır. Özellikle, 15 Temmuz şehit ve gazilerine pozitif ayrımcılık yapıldığı konusunda kamuoyunda somut delillerle desteklenen iddialar mevcuttur. Şehit ve gazilerimiz, farklı zamanlarda çıkarılan yasalarla bazı özlük haklarına kavuşmuştur. Bu hakları eşitlik ve adalet ilkesinde birleştiren bir temel yasanın Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkarılması, bu kesimde yaşanan sorunları, huzursuzlukları ortadan kaldıracaktır. Şehit ve gazi sağlık haklarının milletvekilleriyle eşitlenmesi dâhil, tek bir temel yasayla bütün şehit ve gazilerin özlük haklarını düzenleyen, Cumhuriyet Halk Partisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu yasayı esas alan bir temel yasa çalışmanız var mı?

Emperyalizmin hizmet hareketi olan ve 15 Temmuz hain saldırısı sonrasında herkesin öğrendiği FETÖ saldırıları sonucu, başta yargı ve Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere, devletin temel kurumları itibar ve güven kaybına uğramıştır. İhraçlar ve yasal soruşturmalar nedeniyle, bu süreçte Türk Silahlı Kuvvetlerinin acil ihtiyacı eğitimli personeldir. Eğitimini tamamlamış, rütbe takmayı ve vatan hizmetine başlamayı bekleyen on binlerce genç subay, astsubay, uzman adayları hiçbir güvenlik soruşturması yapılmadan kapının önüne konulmuş ve fişlenmiştir. Bunların kazanılması konusunda yine Bakanlığımızın bir çalışması var mıdır? Bu gençlerin, kurulan komisyona başvuru hakkı da olmadığı dikkate alındığında, bunları sisteme kazandırmak, devletine kazandırmak herkesin borcu, vicdan borcu değil midir?

Türkiye'de 5 çeşit askerlik var. Bu askerliğin, adalet ilkesi kapsamında, vatan borcuna uygun olarak tek tip uzman askerlik sistemiyle değiştirilmesi konusunda ilgililere öneriler götürdük, teklifler yaptık. Bu konuda Bakanlığımızın bir çalışması var mıdır? Ne zaman Millet Meclisinin gündemine bu konu gelecektir? Çünkü bedelli tartışmalarıyla askerlik sistemi yıpratılmaktadır.

Emperyalizmin ve siyonizmin hizmet hareketi olan FETÖ militanlarının, 15 Temmuz kanlı darbe girişimine giden süreçte onlara cesaret veren ve önünü açan Ergenekon, Balyoz, Askerî Casusluk gibi kumpas davalarının savcısı olmaktan istifa ettiniz mi? Yoksa hâlâ aynı davalarda, Beşiktaş'ta millî orduya kumpas kuran firari sözde savcılar Zekeriya Öz ve Fikret Seçen gibi FETÖ militanlarının yanında durmaya devam ediyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Başta Türkan Saylan, İlhan Selçuk, Yarbay Ali Tatar, Albay Murat Özenalp, Amiral Cem Aziz Çakmak, Kuddusi Okkır, Kaşif Kozinoğlu gibi kumpas davalarında yıllarca mağdur ettiğiniz, hayatlarını, sağlıklarını, hak ve özgürlüklerini yıllarca çaldığınız insanlardan ne zaman özür dileyeceksiniz? Onların maddi ve manevi kayıplarını telafi edecek yasal düzenlemeyi ne zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getireceksiniz?

İslam coğrafyasında yıllardır kan ve gözyaşına, milyonlarca insanın evinden ve yurdundan olmasına neden olan, Irak, Suriye ve Libya gibi ülkelerde iç savaşa yol açan Büyük Ortadoğu Projesi eş başkanlığından istifa ettiniz mi? Geçmişte olduğu gibi, siyonizmin ve emperyalizmin temsilcileriyle aynı masada resim vermeye devam edecek misiniz? Mavi Marmara katliamından sonra anlaştığınız, şimdi "terör ve işgal devleti" diye nitelediğiniz İsrail'le Kudüs konusunda yine ileride "Şartlar değişti." diye masaya oturacak mısınız?

Millî Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde 40 bine yakın sivil memur görev yapmaktadır. Bunların özlük hakları, yıpranma tazminatları, liyakate göre terfileri, orduevi ve lojman ihtiyaçlarının iyileştirilmesine yönelik olarak bir çalışmanız mevcut mudur?

Türkiye'nin güvenliği için dostluk ilişkilerimiz güçlü olan komşularımız olmalı. İran, Rusya, Yunanistan, Suriye ve Irak dâhil komşularımızla dostluk ilişkileri kurmalıyız. Bunun temelleri sağlam olmalı.

Kerkük Havalimanı'na uçuşlar, Kerkük'te Türk kültür merkezinin kurulması, Ovaköy Sınır Kapısı'nın açılması, bu bölgeyle ticari ilişkilerin geliştirilmesi, Musul-Kerkük merkezli bir özerk bölge kurulması konusunda Hükûmetin bir çalışması var mıdır? Bu konuda somut adımlar atmak için neyi bekliyoruz?

Cumhuriyet değerlerinin iktidar olduğu ilk seçimlerden sonra, Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarsızlaştırılan kurumlarını, yargıyı, Türk Silahlı Kuvvetlerini, polisi, Millî İstihbarat Teşkilatını tekrar milletin güven duyduğu kurumlar hâline getireceğiz, kamuda liyakati esas alacağız ve kapatılan askerî okulları, eğitim kurumlarını yeniden açacağız, emir ve komuta birliğini sağlayacağız.

Bu düşüncelerle yüce Meclisi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çiçek.

Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Hakverdi, buyurun, talebiniz…

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkanım, Ali Kızıltuğ'la ilgili yerimden bir dakika söz almak istiyorum, bugün defnedilecek.

BAŞKAN – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Hakk'a yürüyen halk ozanı Ali Kızıltuğ'un ailesine ve yakınlarına sabır dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Büyük halk ozanlarımızdan Ali Kızıltuğ dün Hakk'a yürüdü. Hak'tan geldiğine ve Hakk'a döneceğine inanırdı. Bugün Divriği'nin Mursal köyünde kendisinin bedenini sırlayacak arkadaşlarımız.

Biz biliyoruz ki bir ulusun türkülerini yapanlar yasalarını yapanlardan daha güçlüdür. Bir yıldır tedavi görüyordu Ali Kızıltuğ ve son zamanlarda kendisinden türkü istediğimizde "Hastayım imanım, gayrı soluğum yetmiyi." diyordu.

Ben buradan büyük ozan Ali Kızıltuğ'a saygı ve sevgilerimi sunuyorum, ailelerine ve yakınlarına sabır diliyorum, devridaim olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hakverdi.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, Başkanlık Divanı olarak halk ozanı Ali Kızıltuğ'a Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Biz de Başkanlık Divanı olarak büyük ozan Ali Kızıltuğ'a Allah'tan rahmet diliyoruz, tüm sevenlerine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Sayın milletvekilleri, birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.47

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Yaşar TÜZÜN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, söz verebilir misiniz?

BAŞKAN – 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına konuşmalar başlayacaktır. Konuşmalara geçmeden önce…

Sayın Başkan, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, halk ozanı Ali Kızıltuğ ile ölümünün 40'ıncı yıl dönümünde Oğuz Atay'a Allah'tan rahmet dilediğine ve bugün 89'uncu doğum günü olan Cengiz Aytmatov'u rahmetle andığına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Halk ozanımız Ali Kızıltuğ'a Allah'tan rahmet diliyoruz. 73 yaşında vefat etti. Türk halk kültürüne büyük emek vermiş bir sanatçımızdır.

Aynı zamanda, bundan kırk yıl önce vefat etmiş olan büyük yazarımız Oğuz Atay'a bir kez daha buradan rahmet diliyorum. "Tutunamayanlar", "Korkuyu Beklerken", Mustafa İnan üzerine yapmış olduğu çalışmalar bugün de güncelliğini koruyor.

Yine, Türk dünyasının iki Cengiz'inden birisi olan Cengiz Aytmatov bundan seksen dokuz yıl önce doğmuştu. Kitaplarını hepimiz biliyoruz; "Toprak Ana" "Beyaz Gemi", Şair Aragon'un dünyanın en büyük aşk hikâyesi olarak tanımladığı "Cemile"nin yazarı. Seksen yaşında vefat etmiş olan Cengiz Aytmatov'u buradan bir kez daha rahmetle anıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Bostancı.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ilk konuşmacı İstanbul Milletvekilimiz Sayın Filiz Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Kerestecioğlu, süreniz on beş dakika, buyurun.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına konuşuyorum. Bakanlığın bu kitapçığına baktığımızda, görüyoruz ki 2002 yılında Mecliste 24 kadın vekil var, 2015'te ise 81 vekile ulaşmışız. 7 Haziranda bu sayı 97'ydi. 2002'den bugüne yüzde 10'luk bu artışı bu Mecliste gerçekleştiren mensubu olmaktan gurur duyduğum Halkların Demokratik Partisidir. Ancak, şu anda Türkiye, buna rağmen, 81 kadın vekille 186 ülke arasında 132'nci sırada yer almakta. 4 vekilimizin vekilliğinin düşürülmesiyle de sanıyoruz ki dibi görmeye az bir zaman kaldı.

Çalışma yaşamındaki kadınların yalnızca yüzde 34,3'ü bir işte çalışıyor veya iş arıyor. 4 milyon kadın hiçbir sosyal güvencesi olmadan kayıt dışı çalışıyor. AKP iktidara geldiği ilk günde kadın-erkek eşitliğine inanan, kadınlar için özgür ve eşit bir hayat düşleyen bir parti değildi. Kadın ve aileden sorumlu bakanlıktan kadının adının Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla silinmesi de bunun açık bir göstergesidir. Bu dönemin farkı Hükûmetin artık demokrasinin asgari standartlarından olan toplumsal hareketlerle ve hak temelli kuruluşlarla ilişkileri tamamen yok etmesidir. Bırakın ilişki kurmayı KHK'lerle bu kurumların kapatıldığı bir dönemi yaşıyoruz.

Kadın Sığınakları Kurultayı'nda, sığınak alanında çalışan Türkiye'nin dört bir yanından kadınlar yirmi yıldır bir araya geliyorlar, yirmi yıldır düzenli bir şekilde bir araya geliyorlar. Geçtiğimiz ay yine kurultay toplandı fakat kurultayın parçası olan birçok dernek KHK'lerle kapatılmış olduğu için maalesef dernek sıfatıyla kurultaya katılamadılar. Bunların yanı sıra burada saymakla bitiremeyeceğimiz Ağrı, Batman, Bitlis, Van, Mersin gibi pek çok ilde onlarca kadın danışma merkezleri ve iki sığınak da kapatıldı. KHK'lerle yaklaşık 26 bin kadın ihraç edildi, en az 30 kadın gazeteci gözaltına alındı, 16 kadın gazeteci tutuklu. Tüm bunlar olurken Bakanlık bunlara ilişkin açıklama yapmak bir yana her yaptığı açıklamada Hükûmeti destekledi.

Değerli arkadaşlar, bizler ilk günden beri sokağın, kadın hareketinin sözünü bu Meclise taşımaya çalıştık. Gültan Kışanak ve daha pek çok belediye başkanı Türkiye'de ilk defa kadın daire başkanlıkları kurdu. Kadınlar için önemli bir bütçe ayırdılar, özel programlar oluşturdular fakat Eş Genel Başkanımız Figen Yüksekdağ dâhil olmak üzere 5 kadın vekilimiz ve 27 kadın belediye eş başkanımız, binlerce kadın üyemiz bugün hapiste, 97 kadın belediye eş başkanımız görevden alındı. Bugün onların bu sıralarda kadınların bütçeye ilişkin sözlerini dile getirmeleri gerekirdi fakat ne yazık ki bütçeye de açıkça yansımış olduğu gibi, Hükûmet kadınlar için değil savaş politikaları için bütçe ayırıyor. Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Savunma Sanayi Müsteşarlığı gibi bakanlık ve kurumların toplam bütçesi yaklaşık 100 milyar lira iken Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ayrılan bütçe merkezî bütçenin yüzde 4'ünü oluşturuyor ama bu rakam da aldatıcı olmasın; Bakanlık, bütçesinin neredeyse tamamını sosyal yardımlara ayırmış. Kreş için bütçe var mı? Yok. Kadınların insanca işlerde çalışması, istihdam ve eğitim programları için bütçe var mı? Hayır, yok. Sığınak için bütçe var mı? Yok. Sığınaklarda 23 bin kişilik nüfus için sadece 1 kişiye yer var.

Bu kitapçıkta, yine, aynı sayfalarda -milletvekili artışlarını gösteren- anne ölümlerinde düşüş olduğundan ve doğum öncesi sağlık hizmetlerinden de söz ediliyor. Eminiz ki Sayın Bakan bebek ölümlerinde de ciddi bir düşüş olduğunu söyleyecektir. Her şeyin millîsini seven bir politikanız var ya. Oysa, sağlığın millîsi olmaz, şiddetin millîsi olmaz; dolayısıyla, anne ve çocuk ölümlerinin de millîsi olmaz. Biz, içinde yaşadığımız toplumu bir bütün olarak görmekten yanayız. Bugün, neredeyse beş yıldır birlikte yaşadığımız Suriyeli mültecilere baktığımızda oradaki anne ölümlerinin hiç hesaba katılmadığını, kayıt dışı bırakıldığını görüyoruz. Yine, yeni bir uygulamayla 7 ay altı erken doğumlardaki bebek ölümlerinin de kayıt dışı bırakıldığını ve verilere yansıtılmadığını görüyoruz. Eğer veri toplayacaksanız arkadaşlar, hile yapmayın çünkü söz konusu olan sizin itibarınız değil, kadınların ve çocukların sağlıklı yaşam hakkıdır.

2016 Yılı Faaliyet Raporu'na göre, Bakanlık bütçesinin yalnızca 9,5 milyonu Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne harcanırken Bakanlık aracılığıyla yapılan sosyal yardımlar toplam 22 milyar 499 milyon lira tutarında. Elbette sosyal yardımlar bir

devletin olmazsa olmazıdır fakat esas olan, herkes için istihdam yaratmak, çalışanların da insanca yaşayacağı ücretler almasını sağlamaktır. Üstelik ev işleri ve bakım emeğinin yanında yoksul haneleri geçindirme görevi de kadınların omuzlarında. Başvuru sahiplerinin yani bu sosyal yardımlar için başvuru sahiplerinin yüzde 80'i kadınlar. Sosyal yardımlardan yararlanmak isteyen kadınlar sürekli bu kurum ve vakıfları dolaşmak zorunda bırakılıyorlar. Sosyal yardımların artmasıyla övünen bir siyasi anlayış çözüm odaklı bir sosyal politika asla üretemez.

Değerli arkadaşlar, devletin görevi yurttaşlarını korumak, onlara insanca bir hayat sunmaktır. Bu nedenle bütçe de toplumda var olan eşitsizlikleri yok etmeyi hedeflemelidir. Örneğin, kadınlar da kendilerini erkekler kadar güvende hissediyorlar mı, sokaklarda, evlerinde güvendeler mi? Bir haksızlık karşısında kadınlar rahatlıkla adalete erişebiliyorlar mı? Eğer erişebilselerdi bu kadar çok kadın cinayeti yaşanıyor olmazdı. Fakat Hükûmet kendisini bu alanda uzun yıllardır çalışan kadın örgütlerinden soyutladığı için ve şiddete karşı bütünlüklü bir politika izlemediği için bu sorunu çözemiyor, çözemez de. Hâlen bu ülkede Dayağa Karşı Kampanya'da ta 1987'de kadınların ortaya koyduğu mücadelenin izleri sürüyor, bunun üzerine doğru dürüst konulan hiçbir şey yok.

Arkadaşlar, kadınlar karakollardan geri döndürülüyorlar. Diyor ki polisler: "Sen de biraz alttan alsaydın." "Önce bir kocanla ya da ağabeyinle konuşalım, bakalım onlar ne diyor?" "Kocanla görüşelim, gözünü korkuturuz, bir daha yapmaz." Böyle diyorlar ve bunları söyleyen kollukla ilgili görevi ihmalden yasal işlem başlatmak istediğinizde de İçişleri Bakanlığı izin vermiyor ve süreçler çok yavaş işliyor. Şiddete, cinsel suçlara karşı bu konuda uzmanlaşmış kolluğun görevlendirilmesi gerekiyor, cinsel saldırı suçunu soruşturacak olan uyuşturucu operasyonuna katılan polis değildir, bunlar uzmanlık isteyen alanlardır. Yargı sürecinde de kadınlar karakollarda yaşadıklarına benzer muameleleri görüyorlar ve kadınlar mahkemelerden, tüm bu süreçlerden nefret eder hâle geliyorlar ve dolayısıyla da adalete erişememiş oluyorlar. Bu ülkede, koruma kararı almış olmasına rağmen kadınlar öldürülüyorsa koruyucu mekanizmalar bilerek ve isteyerek işletilmiyor demektir, önleyici tedbir diye bir tedbir de zaten yok demektir, devlet şiddeti önleme yükümlülüğünü yerine getirmiyor demektir.

İstanbul Sözleşmesi'nde de, hani o çok "İstanbul'da imzalandı ve ilk biz imzaladık." diye övünülen İstanbul Sözleşmesi'nde de ifade edilir: "Şiddetin temelinde kadın-erkek eşitsizliği vardır." Ancak Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine 2008'den sonra yeni bir eylem planı dahi hazırlamadı. Mecliste Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu çalışmıyor. Nedenini Komisyon Başkanına sorduğumuzda "Yerelde faaliyet yürütüyoruz." diyorlar. Şimdi, yıllardır kadınlar için çalışan, adı sanı bilinen kadın kurumlarıyla çalışmadığınıza göre herhâlde yerelde valilerle, kaymakamlarla çalışıyorsunuz. Nasıl bir yerel çalışma bu, gerçekten merak ediyoruz. Birleşmiş Milletler Kadınların Siyasete Katılımı Projesi'ni yürütüyor KEFEK ancak âdeta bizi siyasete katmamak için uğraşıyor. Ülkede kadınlara yönelik bunca ayrımcılık ve şiddet varken KEFEK toplantı yapmıyor, çalışmıyor ve Birleşmiş Milletler fonlarıyla yaşayan bir dernek gibi davranıyor âdeta. Bunu dernekler yapıyorlar zaten. Bu Mecliste, bu Komisyonun toplanması, tartışması, şiddeti önlemek için önerileri konuşması gerekiyor.

Evet, değerli arkadaşlar, bu ülkede, kadınlar iş bulmak, güvenle yaşamak, mutsuz bir evlilik içindelerse hayatlarını tek başına idame ettirebilmek isterken, yapay gündemler yaratılarak Boşanmaların Önlenmesi Komisyonu gibi komisyonlar kuruluyor.

Komisyon raporunda, boşanma ve şiddet süreçlerinde zorunlu danışmanlık ve ara buluculuk uygulanması, çocuklarla cinsel ilişkide rıza aranabileceği ve böyle durumlarda taciz eden kişiyle çocuğun evlendirilmesi yoluyla taciz edenin cezadan kurtulmasının uygun olabileceği, kadına yönelik şiddet vakalarını da içerebilecek aile hukukuna dair tüm davaların ailenin bütünlüğü için kapalı yapılması yani tüm duruşmaların kapalı yapılması, dolayısıyla –defakto- burada kadın örgütlerinin davaların dışında bırakılması yani müdahil olmasının engellenmesi gibi öneriler var.

Bu önerilerin her biri İstanbul Sözleşmesi'ne aykırı. Eğer siz bunlara inanıyorsanız, o zaman İstanbul Sözleşmesi'ni neden imzaladınız? Ya da GREVIO'nun sizden istediği raporda neden bunların hiçbirisi yok, başka şeylerden söz ediyorsunuz?

Kadınlar yaşamak, doyasıya yaşamak, insanca bir işte çalışmak, insanca bir ücret almak, gelecek kaygısı yaşamamak ve eğitim alabilmek istiyorlar. Kadınlar toplumu ikiye bölen, medeni haklarını tehdit eden müftülük nikâhı gibi kanun değişikliklerini istemiyorlar. Kadınlar çocuk bakımının, yaşlı bakımının kendi sırtlarında olmasını istemiyorlar. Bakanlığınızın her mahalleye kreş açmasını, yaşlı bakımevlerinin yaygınlaşmasını istiyorlar. Bugün kadınların erkek egemenliğinden kaynaklı sorunlarını çözme iradesi gösteren bir kadın bakanlığına her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.

Değerli arkadaşlar, kiminiz Osmanlı'yı, kiminiz hem Osmanlı'yı hem genç cumhuriyeti, kiminiz ise sadece cumhuriyeti çok seviyorsunuz değil mi? İşte, oralardan bir ses, Halide Edip kadınlara şöyle sesleniyordu: "Osmanlı kadınlarının terakki yolundaki mesailerinin henüz bir tarihçesi olmaması, onların bir şey yapmamış olmaları anlamına gelmez. Bugün, bu saat, ben size hitap ederken, siz beni dinlerken şüphesiz biz de tarih yazıyoruz demektir."

Yine, 1923'te Kadınlar Halk Fırkasını ve daha sonra Türk Kadınlar Birliğini kuran Nezihe Muhiddin ise oy hakkını canları pahasına almaya ne kadar kararlı olduklarını şu sözlerle ifade ediyordu: "Biz seçim haklarımızı elde etmeye dayalı idealimizden vazgeçmiş değiliz. Biz bundan vazgeçersek derneğimizin bir varoluş gerekçesi kalmaz. Davamızın zaferi için ölünceye kadar çalışacağız. Bizim yaşamımız buna yetmezse hiç olmazsa bizden sonra gelenler için ortalığı temizlemiş oluruz."

Evet, kadınlar sizden iaşe değil, haklarını istiyorlar. Osmanlı'dan bugüne tarih yazan kadınların devamıyız biz.

O günlerden bugünlere taşınan başka sözler de vardı, tıpkı dün Meclis Genel Kurulunda asla söylenmemesine cümbür cemaat karar verdiğiniz "kürdistan" sözü gibi. 1936 yılında, yani Ayşe Nur Bahçekapılı'nın Mecliste Başkanlık yaptığı günden seksen bir yıl önce Meclis Başkanlığı yapan Abdülhalik Renda mebuslar tarafından verilen tahriri okurken "kürdistan" kelimesini kullandığında Türkiye bölünmemişti.

Atatürk, ölmeden iki yıl önce, 1936 yılında, teşkilat ve hükûmet hakkında verdiği teklifi konuşurken "Pek doğru, İngiliz'den bahsetmek istemediğim için bu noktayı dercetmedim efendim. Hakikaten İngilizler daha evvel bütün Kürdistan'ı iğfal etmek -affedersiniz- Türk…"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak için bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim.

"…vesaire dindaşlardan ayırmak için tasavvur içinde…" diye devam eden konuşmasını yaptığında Türkiye bölünmedi.

Yine, 24 Mart 1919'da Savaş İşleri Bakanlığına gönderdiği mektupta "Benim Anafartalar'da, Kürdistan'da, Suriye'de başlarında bulunmaktan kıvanç duyduğum kahraman ordular haydutların değil, Osmanlı ulusunun namuslu çocuklarından kurulmuştur." dediğinde de bölünmedi ve AKP Başkanı Erdoğan bu konuşmaların birçoğunu kaynak göstererek "'Kürdistan' kelimesini kullanan zamanın mebusları da mı bölücüydü?" derken de bölünmedi. Bugün bu ülkenin bölünmesini isteyen tek bir kişi yok bu Mecliste ve bir ülkeyi bölecek olan, tarihî, coğrafi tanımlar, aidiyetler, kimlikler değil, şiddettir, ötekileştirmedir ve ayrımcılıktır sevgili vekiller.

Ben bu nedenle, yine Halide Edip'in sözleriyle bitirmek isterim. "Bugün, bu saatte, ben size hitap ederken, siz beni

dinlerken şüphesiz biz de tarih yapıyoruz demektir.” Dün de hep birlikte tarih yaptınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Şimdi söz sırası, Ağrı Milletvekilimiz Sayın Dirayet Taşdemir’dedir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Taşdemir, süreniz on beş dakika.

HDP GRUBU ADINA DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Değerli Başkan, sevgili milletvekilleri; ben Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesi üzerinde söz hakkı almış bulunmaktayım ama bu bütçe görüşmelerine ilişkin görüşlerimi ifade etmeden önce, dün burada Urfa Milletvekilimiz Sayın Osman Baydemir’in şahsında aslında partimize yönelik gerçekleştirilen bu linç kampanyasına yönelik birkaç şey ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, aslında her gün bu Meclis kürsüsünde milliyetçilik propagandası yapılıyor. Buna karşı tek bir söz söylenmiyor ama Osman Vekilimiz burada görüşlerini ifade ettiği için aslında ülke bekasının Kürt gerçekliğini kabul etmekten geçtiğini, özcesi bunu ifade ettiği için dün cezalandırıldı, açıkçası bir lince maruz kaldı.

İnsan hakları literatürü küçümseniyor, alaya alınıyor. İl yöneticileriniz, vekilleriniz, atadığınız valiler, aslında ayrımcılığı neredeyse alenen savunan cümleler sarf ediyor. Daha geçen gün bile televizyonda yandaş bir gazeteci açıkça işkenceyi savundu, tek bir itiraz gelmedi sizden ama mesele muhalefete saldırmak olunca değersizleştirdiğiniz bu kavramlara dört elle sarılıyorsunuz. Ayrımcılık, bir kişiye, bir gruba belli özelliklerinden dolayı ön yargılı davranmaktır. Dün söylemlerinin tek bir cümlesinde ayrımcılık yoktu ama siz “Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği.” cümlesinde bile ayrımcılık görüyorsunuz çünkü Kürt’ün kendisine “Kürt” demesine bile tahammül etmiyorsunuz.

Yıllarca “kürdistan” teriminin yasak olması yüzünden onun yerine “Anadolu” terimi kullanıldı. Saidi Nursi risalelerindeki “kürdistan” kelimesi “şarkiyat” olarak değiştirildi. Türkiye’de “Batılı” diye bir kimlik olmamasına rağmen “Doğulu” diye bir kimlik icat edildi. Bu kavramlara tahammül edemediğiniz için yıllar boyunca Türkçe öğretmenliği yapılarak yeni ambalaj kavramlar üretildi.

Kürdistan tarihî, coğrafi, kültürel bir gerçekliktir. Bu kavramı biz icat etmedik. Her fırsatta mirasını üstlendiğiniz Osmanlı İmparatorluğu’nun temel metinlerinde bu kavram çokça geçti. Bugün bu ülkede ismi mahallelere, okullara verilmiş Evliya Çelebi’nin “kürdistan”ının bir okuyun deriz. Cumhuriyet Dönemi de tabii ki buradan farklı değil. Mustafa Kemal’in Kürt aşiret reislerine çektiği telgrafta, Sovyet Rusya Dışişleri Komiseri Çiçerin’e yazdığı mektupta, bazı Meclis konuşmalarında “kürdistan” dediğini, Birinci Meclisin Kürdi üyelerine “kürdistan mebusu” dediğini biliyoruz. Bugün bu konuşmaları yaptığımız Meclisin kütüphanesinde bile isminde “kürdistan” kelimesi geçen tam 128 yayın var.

Değerli arkadaşlar, dün yaşanan tartışmaların özünde yüzyıllık Kürt sorunu var. Bu sorun demokratik bir şekilde çözülmedikçe bu tartışmaları daha çok yapacağız burada. Çözüm süreci boyunca ne Kürt’ten ne de barıştan rahatsızdınız. Günübirlik taktiklerle büyük sorunları çözemezsiniz elbet. Yarın ittifaklarınız değiştiğinde ne yapacaksınız, ne diyeceksiniz Kürt halkına? Bu yanardöner siyasetten vazgeçebilseydiniz ne Kürt sorun olurdu sizin için ne de kürdistan sorun olurdu. Yok diyorsunuz, yok mu olduk? Bin yıl önce de vardık, bin yıl sonra da var olmaya devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Aile Bakanlığının bütçesine ilişkin görüşlerimizi de ifade etmek istiyorum. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı aslında ne aile ne de sosyal politikalar bakanlığı. Bu Bakanlık artık tam anlamıyla bir sosyal yardım bakanlığı. Bütçesine bakıyoruz, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün bütçesi azaltılırken Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünün bütçesi ha bire artıyor. Gündemine bakıyoruz, sadece aralık ayı içerisinde, sosyal medya hesabından yapılan 71 paylaşımdan sadece 7’si kadınlarla ilgili. Her gün bir kadın cinayetinin yaşandığı bir ülkede paylaşımların çoğu tekçi siyasetin propagandasından ibaret. On beş yıllık AKP iktidarının kendisi, bizzat politikalarıyla, cinsiyet eşitliği ve kadın özgürlüğü mücadelesinin ne kadar önemli olduğunu açıkça ortaya koydu.

AKP’nin en ilerici olarak takdim edildiği dönemlerde bile AKP gerçek yüzünü her zaman kadınlarla ilgili politikaları üzerinde ortaya koydu. İleride okullarda cinsiyetçiliğe giriş diye bir ders açılırsa AKP’nin bu politikaları birer birer bu okullarda okutulacak.

Aile Bakanlığının geçen yıldan bu yana kadınlarla ilgili üç projesi var. Bunlardan biri ta 2013 yılından beri “On ilde ‘Neşe Fabrikaları’ adıyla kreş açacağız.” dedikleri Annemin İşi Benim Geleceğim Projesi. Sayın Bakan geçenlerde İş’te Kadın Zirvesi’nde 81 ilin organize sanayi bölgelerinde yeni kreşler açacakları müjdesini vermişti. Yeni vaatlerde bulunmadan önce, 2013’ten beri vaat edilen kreşleri neden açmadınız, önce onun açıklamasını kadınlara yapmanız gerektiğine inanıyoruz.

İkinci proje, AKP’nin ihale kralı, BOTAŞ yolsuzluk davasıyla bildiğimiz, işçi ölümleriyle hatırladığımız Limak Holdingle yürütülen Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi.

Hatırlarsanız, 4 eski AKP milletvekilinin yöneticisi olduğu TOMA üreticisi Katmerciler Şirketi Limak’la birlikte bu yıl savunma şirketi kurmuştu.

Kadınlarla ilgili çalışmalar iş adamları için AKP’den iş bağlama aracı hâline dönüşmüş durumda. Türkiye’de özellikle yandaş dernekler öyle bir hâle getirildi ki dernek adı altında paralel bakanlıklar oluştu. Bakanlıklar bu derneklere para aktarma aracı hâline getirildi. Hükûmetin kadın derneği KADEM, lüks binalarla dikkat çekiyor. Reza Zarrab’ın kefalet başvurusu dilekçesinde TOGEM-DER’e 2013’ten beri düzenli olarak para yağdırdığı ortaya çıktı.

Bakanlığın üçüncü projesi ise 500 kadına mesleki beceri kazandırılmasının hedeflendiği “Fiilî Kadın Ustalar” projesi. Bir kadın derneği olsa anlarız, koskoca Bakanlığın 28 milyon çalışmayan kadın için hedefi 500 kadına mesleki eğitim vermek mi olmalı? Çalışan kadınlar Hükûmetin sözüne uyup 3 çocuk doğururlarsa tam on altı yıl istihdamdan uzak kalacaklar. Bu ne demek? Ucuz ücretle yükselme olanağı olmadan emekliliği unutarak hem çalış hem de 3 çocuğa bak demek. Kadınlara önerilen 21’inci yüzyılın köleliğidir.

Bu projelerden anlıyoruz ki Bakanlığın kadın gündemi, sadaka bakanlığına dönüştürülmeye çalışılan bir bakanlığın üzerine serpilmiş bir sostan ibaret.

Cumhurbaşkanı kadın-erkek eşitliğine inanmadığını açıkça beyan ettikten sonra “eşitlik” kelimesi bütün kamusal metinlerden siliniyor. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı 2013’ten sonra hazırlanmadı. Kadın istihdamının artırılmasıyla ilgili genelgede “eşitlik” kelimesinin geçtiği 3 düzenleme de metinden çıkarıldı. Yıllardır TBMM bünyesinde Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun kapatılıp yerine aile ve sosyal politikalar komisyonu kurulması gibi bir hedefin olduğunu biliyoruz. “Eşitlik” kelimesinden bu kadar korkmak kadınlardan korkmaktır.

21’inci yüzyıl faşizminin en önemli özelliği, erkeklere kadın-erkek eşitliğiyle ellerinden alınan reisliği geri verme vaadidir; emekçi olarak kaybettikleri statülerini bir kadın üzerinden hegemonya kurarak devam ettirebildikleri bir zemin yaratılmasıdır. Biz AKP’nin kadınların yaşamını ilgilendiren tek bir projesini biliyoruz, o da her eve bir reis projesi, erkekliğin kışkırtılması projesi.

2002-2015 arasında tam 5.406 kadın yaşamını yitirdi. Bakın, bu yıl Kırşehir nüfusu 5 bin arttı. Bir ilin nüfusunun artışından fazla kadın kıyımı yaşanmış. Bu ülkede artık her şey yasak, bir tek ölüm serbest. Aslında yeni dönem seçim sloganı olarak da en çok “kadınlara ölüm serbest”i de kullanabilirsiniz. Kadınlar resmen hayatta kalabilmek için yeni stratejiler üretmek zorunda kalıyor. Suriye’de IŞİD’e katılıp bir yıl sonra Türkiye’ye dönen Ahmet K. karısını öldürmeye çalıştığında karısı kurtulmak

için ölüm numarası yapmak zorunda kalıyor. Yine Sakine, maruz kaldığı şiddete boşanmadan katlanabilmek için eşiyle tam otuz iki yıl konuşmadı.

SALİH CORA (Trabzon) – PKK'nın katlettiği Kürt kızlarından bahset.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) - Ama Türkiye'de kadına yönelik şiddetten daha vahim olan bir şey var, o da nedir diye sorarsanız, vahim olan şey, Çorum'da AKP'li İl Meclis Başkanı Halil İbrahim Kaya'nın hem de kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilişinin yıl dönümünde yapılan etkinlikte "Ne yapalım kadınlar öldürülüyorsa? Adam, öldürüyorsa cezasını çekiyor. Erkekler öldürülmüyor mu?" diyebilmesidir. Böyle birinin bir ilde meclis üyesi olabilmesidir vahim olan. Kadınlarla tokalaşmayı ateş tutmaya benzetenlerin üniversitelere rektör olabilmesidir. Başörtüsüz kadınları mağazalardaki ambalajı açık ürüne benzeten kişilerin müftü yapılmış olmasıdır. "Kadın-erkek eşitliğine inanmıyorum." diyen birinin Cumhurbaşkanı olmasıdır. Ölü kadın bedenlerini çıplak olarak teşhir edenleri savunanların bakan, vekil olabilmesidir. Bırakın sokakları, Meclisin ta kendisi de şiddet ve küfür mekânı hâline getirilmiştir. Şiddetten vahim olan şey, bu şiddete çözüm olmakla yükümlü siyasi iradenin bizzat şiddet üretmesidir.

AKP'nin kadınlara bakışı, Sayın Bakan da dâhil, dillerinden düşmeyen "kadınlarımız" söyleminde yatıyor. Sormak istiyoruz: Kadınlar çocuk mu, yaşlı mı, engelli mi ki onları bağımlı nüfusla aynı kefeye koyuyorsunuz? Bu hitap biçimi, kadınları yetişkin ve kendine yeterli bireyler olarak kabul edemediklerinin yansımasıdır aslında.

Biliyorsunuz güzel bir deyimimiz var, "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz." diye. E, bakıyorsunuz AKP'ye 1.394 belediye başkanı adayından sadece 7 kadın belediye başkanı olabildi. Uzun süredir ilk defa zaten kadın işi olarak görülen Aile Bakanlığı dışında bir bakanlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bir kadın bakana teslim edildi.

AKP bugün kota uygulamalarıyla tartışmaya devam ediyor ancak bizler kota uygulamasını da aşarak eş başkanlık uygulamamızı 2014 yılında tüm yönetim katmanlarında hayata geçirdik. Daha önce belediyecilik binalardan ibaretti, erkek yönetimi hâkimdi; bizler binaları insanlaştırdık, yönetimleri kadınlaştırdık. İşte kadın partisi olmak budur; kadınların evde, sokakta ve siyasette tek güvencesi olmak budur.

Mecliste Meclisin tek kadın grubunun üyeleri olan kadın vekillerimiz hâlâ tutuklu. Cezaevindeki Eş Başkanımız Figen Yüksekdağ'ın vekilliği Erdoğan'a siyaset yolunu açan maddeyle düşürüldü. Dikkatinizi çekmek istiyoruz: Faysal Sarıyıldız hariç, bugüne dek vekilliği düşürülenlerin tamamı kadın milletvekillerimizdir. Siyasetin bu şekilde kadınsızlaştırılmaya çalışılması, aslında Türkiye'nin siyasetsizleştirilmeye çalışılmasıdır. AKP'nin kadın düşmanı politikalarının turnusol kâğıdı belediyelerimize atanan kayyumların icraatlarında görülüyor. Hem devletle hem erkek egemen sistemle mücadele ederek seçilmiş vekillerimiz, kadın belediye eş başkanlarımız tutuklandı. 8 Mart etkinlikleri düzenlemek, kadın çalışmaları yürütmek gibi faaliyetler terör faaliyeti olarak iddianamelere konuldu. Örneğin, tutuklu bulunan Selma Irmak'ın "Kadın yaşamdır, yaşam ise kadınların direnişiyle olacaktır." cümlesi iddianamede yer aldı. Çağlar Demirel'in, cansız bedeni günlerce yerde bekletilen Taybet ananın cenazesine katılımı suç unsuru olarak kabul edildi. Figen Yüksekdağ "Yaşamın ve özgürlüğün orta yerinde dimdik ayaktayız. Kadınlar boyun eğmedi, eğmeyecek." dediği için yargılanıyor. Ne bekleniyor? Kadın siyasetçiler sadece yardım ve iaşe miktarlarını mı açıklasın? Sizin yaptığınız gibi, kadın faaliyeti olarak sünnet törenleri örgütleyip kan bağışı kampanyaları mı yapsınlar? Kadın dernek ve yapılarının kapatılmasının tek sebebi, ülkenin batısında yürütülen kadın çalışmalarının Kürt kentlerinde yürütülüyor olmasıdır. Bunu yaparak Türkiye'de kadın hareketini bölebileceklerini sandılar ama kadın örgütleri "Mühürlenen sadece mekânlar, biz her yerdeyiz." açıklamasıyla Türkiye'nin dört yanında yanıt oldular.

Cinsiyetçiliğin bu kadar tırmandırılması, kadınların yaşam tarzının hedef hâline getirilmesi, kadın kurumlarına yönelik baskılar elbette tesadüfi değil. Bu özgürleşmenin yaratacağı toplumsal değişimde tekçi siyasetin barınmasının imkânsız olduğunu siz de biliyorsunuz. Kadın ve özgürlük kavramlarının yan yana durması bile tüylerinizi diken diken ediyor. Kadınların hep birlikte cinsiyetçiliğe karşı mücadelesinin neler yaratabileceğini biliyorsunuz. İşte, bu yüzden, ırkçı, cinsiyetçi söylemlerle kadınları bölmeye çalışıyorsunuz. Cumhurbaşkanının Türk kadınlarına yönelik "Kürt kadınlarından daha çok doğurun." anlamına gelen çağrısı kadınları doğuran, doğurmayan; Kürt, Türk olarak bölmektir, asıl ayrımcılık ise budur. Kadınları birbirine, hatta kendine düşman etmeye çalışırken yaptığınız projelerin hiçbir anlamı kalmıyor.

Türkiye'deki kadın hareketi dünyada eşitlik ve özgürlük için mücadele eden tüm kadınların gücü ve heyecanıyla birlikte mücadele veriyor. Bu gücün kaynağı, her türlü toplumsal sorunun çözümü için gidilen Muşlu Gevri nine, 75 yaşına rağmen zindanlarda tutulan Sise ninedir. Bu gücün kaynağı, aynı zamanda, Latin Amerika'nın işgaline karşı mücadele vermiş kadınlardır, İsrail'de barış mücadelesi veren "Siyahlı Kadınlar"dır, birinci intifadada, özgürlük simgeleri hâline gelen kadınlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Bir cümle kaldı.

BAŞKAN – Sayın Taşdemir, sözlerinizi tamamlayın efendim.

Bir dakika ek süre veriyorum.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Bir dakika bile sürmez.

Kürt kadın siyasetinin yaşam devrimcileri, Rojava'yı bir kadın devrimine dönüştüren binlerce kadındır. O yüzden, sanmayın ki karşınıza aldığınız şey Türkiye'deki kadın mücadelesidir, karşınızda, tarihler ve coğrafyalar ötesinde eşitsizliğe duvar ören sayısız kadının ısrarı dimdik duruyor.

Şu an bizi izlemekte olan, cezaevlerinde sadece muhalif kimlikleriyle siyaset yaptıkları için bulunan herkesi bir kez daha buradan saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Taşdemir.

Şimdi, söz sırası…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun talebinizi alayım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın konuşmacı, dün burada Sayın Osman Baydemir'le ilgili Meclis Genel Kurulunun almış olduğu hukuki bir kararı linç olarak tanımlamıştır, bu açıkça bir sataşmadır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, Meclise söyledi. Siz niye… Siz mi karar aldınız?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ayrıca, başka sataşmalar da var, takdir ederseniz sataşmadan…

BAŞKAN – Sayın Bostancı, tabii ki siz Grup Başkan Vekilisiniz. Genel Kurulumuz bir karar almış, bu karara herkesin saygı duyması gerekir, tutanaklara da böylece geçmiş olsun. Konuyu uzatmayalım lütfen. Başka bir arkadaşa söz vereyim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Burada bir sataşma yok yani.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Ben görüşlerimi ifade ettim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Başka sataşmalar da var. O çerçevede, uygun görürseniz söz almak istiyorum.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Başka neymiş?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Her şeyi söyledi, var bu.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Başka varsa olabilir, başka olabilir.

BAŞKAN – Mesela, ne dedi, neden sataştı?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Yani, Sayın Genel Başkanımızın kadın-erkek eşitliğini reddettiği şeklinde kendi ifadesi var diyerek kastın ötesinde farklı bir bağlama taşınmıştır.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Kendisi söyledi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, "Fıtratında yok." dedi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Bu yine açık bir sataşmadır.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bir sürü, hepsi sataşma, baştan sona sataşma.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Kürtleri inkâr ettiğimiz iddiası bir sataşmadır. Ben sadece bir tanesinden söz ettim.

BAŞKAN – Tamam, yerinizden bir dakika söz verelim Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İzin verirseniz, sataşma çerçevesinde…

BAŞKAN – Sataşma…

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bunun neresi sataşma?

BAŞKAN – Karşı görüş belirtmek de sataşmaya giriyorsa Sayın Bostancı, buyurun. Siz deneyimli bir milletvekilisiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Başkanım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Amacım germek değil Sayın Başkan.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bütün gün boyunca gerçekten, bu yüzden sataşmadan söz alabiliriz Sayın Başkan yani karşı görüş belirtmek, dediğiniz gibi.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; buraya cevap vermeye gelirken "Ben de lafı gediğine oturtayım." şeklinde bir tarzımız yok. Sadece konuyu açıklığa kavuşturmak kastıyla, burada haksız gördüğümüz ifadelere ilişkin bir açıklama getirmek kastıyla söz aldım.

Bu, dün alınan karara katılmayabilirsiniz, itiraz edebilirsiniz. Zaten, Sayın Ahmet Yıldırım burada bir konuşma da yaptı, itirazlarını da söyledi ama sonuçta, sizin de bir parçası olduğunuz Meclis Genel Kurulu bir karar almış. Bunu "linç" diye tanımlamak yanlış olur. Sonuçta, bu konulara ilişkin mülahazalarımız olabilir ama hepimizi bağlayan hukuki uygulamalara ilişkin değerlendirme yaparken eleştirinin ötesine geçecek bir dil kimse için iyi olmaz.

Kürt gerçekliğini inkâr ettiğimiz iddia ediliyor. Her demokratik ülkede bütün siyasetler sosyolojik gerçeklikle barışır, barışmadan zaten siyaset yapamaz. Bu ülkede Kürtler vardır, bu ülkede Kürtler Mecliste de vardır, sadece sizde değil, bütün partilerde vardır. Bizim anlaşamadığımız husus şu: Sizin "Kürt" derken kastettiğiniz ideolojik ve politik tanımlama ile bizim "Kürt"ten kastettiğimiz ideolojik ve politik tanımlama birbirine uymuyor, zaten o yüzden Kürtlerin bir kısmı size oy veriyor…

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz niyet okuyorsunuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - …Kürtlerin büyükçe bir kısmı da diğer partilere, ağırlıklı olarak AK PARTİ'ye oy veriyor. Dolayısıyla siz kendi tanımlamanızı, yaklaşımınızı sanki bütün Kürtleri kucaklıyormuş gibi bir iddiayla ortaya koyarsanız yanlış yaparsınız, Kürtlere de haksızlık yaparsınız. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti'nin hem içerideki hem de yurt dışındaki, Suriye'deki, Irak'taki Kürtlere ilişkin yaklaşımlarını da hatırlayalım. Bu son derece doğaldır elbette, Türkiye'de akrabaları olan insanları buradaki bir siyasi iradenin dışarıda da takip etmesi olağandır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, Sayın Bostancı konuşmasında sataşmadığı için İç Tüzük 69'a göre söz istemeyeceğim, ancak karşıt görüş ve doğru olmayan bir iki nokta ifade etti, İç Tüzük 60'a göre yerimden söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Kürt'e dair bu ülkede ne kaldı son iki buçuk yılda? Bakın, dün örneğini verdim, 1990'lı yılların o ağır çatışmalı koşullarında, ağır OHAL ve faşizm koşullarında Kürt bilgelerinin, yaşlılarının, Musa Anterlerin, Fakih Hüseyin Sağnıçların, Abdurrahman Dürrelerin, Süleyman İnanoğlularının açtığı Kürt Enstitüsü ideolojik, politik değil, dil, kültür, edebiyat kurumuydu. Onu kapatma utancı bu iktidara yeter diyorum ben. Kürt'ün televizyonu yasak, Kürt'ün gazetesi yasak, Kürt'ün dil, kültür, edebiyat kurumları yasak, "Efendim, biz Kürt'e karşı değiliz..." Neyini bıraktınız Kürt'ün ya? Sadece kendinize göre muhayyel bir Kürt oluşturdunuz. Kürt'ün sadece beyninizde olan ama toplumsal yaşamda karşılığı olmayan bir hayalini bıraktınız ki Kürt halkı bunları not ediyor Sayın Bostancı. Sizi de, bizi de izliyor, takdir edecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu değerlendirmelerin hiçbir cümlesine, hiçbir harfine katılmıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Mesela enstitünün kapatıldığına katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, malumunuz gündemimiz üçüncü turda yer alan kurumların bütçe ve kesin hesaplarının görüşülmesidir. Bu doğrultuda gündemimize devam ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı

Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Van milletvekilimiz Adem Geveri'ye aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Gevheri, süreniz on dakika.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA ADEM GEVERİ (Van) – Değerli Başkan, saygıdeğer vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, biz de gerçekten, parti grubumuz adına, olağan olarak halkımızın bize verdiği sorumluluk temelinde, bütçe görüşmeleriyle ilgili kendi partimizin düşüncelerini ayrıntılı bir şekilde belirtmek isterdik ama maalesef Mecliste her gün yaşadığımız bu darbe ve maalesef linç operasyonları bizim bütçedeki niceliksel değerler ve istatistiki rakamlardan önce adalete, hakka ve hukuka atıf yapmamız gerektiğini tekrar bize hatırlatmaktadır. Bunları söylerken elbette ki ben bir parti kimliğiyle konuşuyorum ama emin olun vicdan ve adalet bütün siyasal, politik görüşlerin üstündedir, ideolojilerin üstündedir ve nitekim eğer burada biraz sonra zikredeceğim ifadeye hepiniz katılmıyorsanız siz de bana hak vereceksiniz ve kesinlikle karşı çıkıp tabii ki benim yanlı tutum aldığımı söyleyeceksiniz.

Sayın Cumhurbaşkanı biliyorsunuz "Bir milletin tarihini belirleyen değerler bütün yasaların, anayasaların üzerindedir." diyordu ve nitekim buna özellikle atıf yaptığı en yakın yasa ve anayasa 12 Eylül cunta anayasasıydı. Nitekim, bu 12 Eylül cunta anayasası yüzünden bugün vekiller içeride, vekiller burada söz hakkından mahrum bırakılmakta, kendi değerlerine ve halkın, milletin ortak değerlerine yaptıkları atıflar, tanımlamalardan dolayı maalesef parayla cezalandırılmaktadırlar. Bu, utanç bir şeydir, utanç duyulacak bir şeydir. İnsanlar maddi değerleriyle sınanmakta, halkın verdiği sorumluluk ve o sorumluluk karşısında aldığı ana sütü kadar helal hakkı ve hukukuyla sınanmaktadır. Bu Meclise saygı duyuyorum ama alınan bu karara saygı duymuyorum, maalesef bu karara emeği geçen zihin dünyasına sahip insanları şiddetle burada protesto ediyorum. Bu halkın değerlerine karşı bu kadar mı acımasız ve sorumsuzsunuz? Ben, burada Türkiye Cumhuriyeti'nin bir vatandaşı ve seçilmiş bir milletvekili olarak konuşuyorum. Beni buraya gönderen halkın adı Kürt'tür. Ve biraz önce grup başkan vekili de belirtti: "Elbette ki Kürtlere saygımız var, Türkiye'de Kürtler yaşıyor ve sizin gibi düşünmesek de değer veriyoruz, işte, Kürt'ümüz de var, milletvekilimiz de var, açılımlarımız da var." Peki, bu Kürt'ün bir coğrafyası yok mu? Adı kürdistan değil mi arkadaşlar?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Değil, değil.

ADEM GEVERİ (Devamla) - Ve nitekim, bununla ilgili tekrar belirtmeme gerek yok, defalarca arkadaşlarınız, Sayın Cumhurbaşkanı ve birçok milletvekili, yazar, aydın, gazeteci, âlim belirtmedi mi kürdistan diye bir coğrafyanın tarihte kimi zaman idari bir federal sisteme dönüştürüldüğünü Selçuklular tarafından, Osmanlılar tarafından? Hatta Meclis kürsüsünde, Meclis tutanaklarında cumhuriyetin asli unsuru olarak kürdistan ve Kürt halkından bahsedilmiyor mu? Biz bunları siyasi, politik bir tartışmaya dönüştürmek için kullanmıyoruz. Bunlar bizim değerlerimizdir ve asla ve asla bu değerler karşısında pes edeceğimizi bekleyemezsiniz.

Bakın, burada Kürtçe konuşmam gerekiyordu ama maalesef bunu da yüz yıllık bir faşizan rejim tarafından yasaklandığı

için halkımın yaşadığı ıztırapları, halkıma reva görülen zulümleri en azından Türkçe anlatma adına maalesef bu utancı burada bir tarafa bırakıp karşınıza çıkmaya çalışıyorum.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Çok ayıp, çok ayıp!

ADEM GEVERİ (Devamla) - Neden ben de sizin gibi rahat konuşamıyorum? Çünkü Türkçeyi kullanamıyorum, ana dilim değil.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Git evinde kullan.

ADEM GEVERİ (Devamla) - Bu kadar basit, bunu isterseniz cezalandırın, mahkûm edin, idam edin…

HASAN SERT (İstanbul) – Propaganda yapıyorsun, propaganda.

ADEM GEVERİ (Devamla) - …bu, bir hakikattir ve nitekim bu hakikatle ilgili Ali Şeriati'nin belirttiği çok güzel bir cümle var: "Bir toplumda adalet yoksa o anti İslamidir." Kendisi İslami değerlere sahip bir aydın olduğu için söylüyorum. Mecliste de İslam'a ve İslami değerlere hem inanan hem de değer veren milletvekilleri olduğu için söylüyorum.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Burada vatandaşlık hukuku geçerli ama etnik kimliklerin siyasallaşması değil. Vatandaş Türkçe konuşuyor.

ADEM GEVERİ (Devamla) – "Doğallıktan uzaktır böyle bir adaletsiz toplum." ve diyor ki: "Bozuktur böyle bir toplum." ve diyor ki: "Yok olmaya mahkûmdur maalesef." ve son diyor ki: "Evrensel sisteme zıttır."

Arkadaşlar, bu sadece Türkiye'nin, Türkiye'de yaşayan etnik unsurların, egemen unsurun, siyasi politik bir partinin sorunu değil; bu, insanlığın sorunudur, vicdanın sorunudur. Onun için ben gerçekten değer verdiğim, önemsediğimiz bu makama sonsuz bir saygıyla burada konuşuyorum ama yakıştırmadığım hiçbir, hiçbir kararı da burada saygıyla karşılamıyorum, karşılamayacağım ve tekrar tekrar protesto ediyorum.

Herhangi bir milletvekili olabilir, bu Sayın Osman Baydemir'di dün ama yıllar önce Merve Kavakcı'ydı hatırlıyorsanız.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Aynı şey değil, kusura bakmayın.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Daha beteri.

ADEM GEVERİ (Devamla) – 28 Şubatta benim de ailemin mağduru olduğu bir dönemde sevgili mazlum bacılarım, başörtüsünden dolayı zulüm gören bu iktidardan…

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Merve Kavakcı eline silah alıp dağa çıkmadı.

ADEM GEVERİ (Devamla) – …geçmiş iktidarlardan dolayı zulüm gören o bacılarım ne diyordu? "Başörtüsünü kafamdan alabilirsiniz, bizi mecbur kılabilirsiniz başı açık bir şekilde topluma çıkmaya ama bu kalbimizden, bu beynimizden, özgür irademizden asla bu başörtüsünü sökemeyeceksiniz." Aynen ve aynen katıldığım gibi burada da bunları söylüyorum.

Ben, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı…

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Aynı şey değil, teşbihinizde hata var, hata.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, lütfen…

ADEM GEVERİ (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün vatandaşlarını temsilen burada bulunan bir milletvekili olarak halkımın bütün değerlerini burada temsil ediyorum; içinde Kürt de var, içinde kürdistan da var, kürdistan tarihî de var, kürdistan tarihînin şanlı İslam tarihî de var; buyurun bunu içimizden sökün.

Bu nedenle arkadaşlar, ricamız sizden bu; bu tür değerleri kaşımayın. Ortak vatan, birlikte ortak bir gelecek perspektifi çerçevesinde halkların ortaklaştığı bütün unsurların burada birlikte barış vesilesiyle kurmaya çalıştığı bir Türkiye Cumhuriyeti'ni ilelebet birlikte yaşanır kılmanın tek bir yolu…

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Vatandaşlık hukukundan geçer.

ADEM GEVERİ (Devamla) - …Ali Şeriati'nin bahsettiği adil bir toplum, adil bir rejim ve bunun devamında özgür bir gelecek kurmanızdır. Aksi takdirde maalesef "yüce" diye belirttiğimiz ne bir kurum ne bir değer gelecekte ortada kalacaktır.

Değerli arkadaşlar, birkaç tane bütçe görüşmesiyle ilgili noktaya da atıfta bulunmak istiyorum, özellikle bölgemle ilgili. Maalesef sınır ticareti yapmak zorunda kalan vatandaşlarımız, yeteri kadar yasal güvenceler ve kolaylıklara sahip olmadığından dolayı devletin "kaçakçılık" olarak tanımladığı, kendi sınırlarını açmak suretiyle, birkaç bidon mazot ya da birkaç torba pirinç alıp satmak için canını ortaya koymakta hâlâ ve nitekim 2016'ya kadar, özellikle de AKP iktidarları döneminde 113 vatandaşımız katledilmiştir. Bu sadece Türkiye'de güvenlik güçlerinin katlettiği, sınırda katlettiği insanlar, İran'da, Irak'ta ve Suriye'dekileri hiç saymıyorum ve buna benzer bu trajediler sadece bu dönemde değil, 1943'te biliyorsunuz 33 kurşunla anılan Van'daki köylülerin katledilmesi, Roboski'de 2011'de 36 insanımızın katledilmesi, paramparça edilmesi bunlara yine bir örnek.

Siz sınır kaçakçılığını önleme adına bu insanları katlederken millet Man'da, millet bilmem başka âlemlerde, özellikle vergi cennetinin olduğu bölgelerde maşallah trilyonları götürüyor. Bunun hesabını bile soran yok. 3-5 memur bir şekilde yasal boşluklardan istifade ederek ya da kimi iş birlikçi tüccarlarla yolsuzluk yaparken bunlara operasyon yapılıyor ama yapılan operasyondan haberimiz var, onun dışında sonuçlarından haberimiz yok. Nitekim geçen ay da 2 defa Van'daki gümrük kapısında yapılan yolsuzluk ve rüşvet operasyonunda açığa çıkan durumun sonucunu hiçbir şekilde öğrenemedik, soru önergesi verdiğimiz hâlde.

Şimdi, bunlara bile çare bulamayan en tepede yapılan yolsuzlukları ve vergi cennetlerine kaçırılan paraların elbette ki hesabını veremeyecek. Onun için özellikle de Gümrük ve Ticaretle ilgili halkın mağduriyetini gidermek istiyorsak önce bu yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önünü almak, daha sonra eşit, adil, paylaşımcı bir ticari sistemle halkımıza daha müreffeh bir gelecek ancak sağlamamızla mümkündür. Aksi takdirde maalesef bu bütçeler karşılığını bulmayacaktır.

Hepinizi selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Geveri.

Sayın Akçay, talebiniz…

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Van Milletvekili Adem Geveri'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biraz evvel kürsüde konuşma yapan konuşmacı 2 defa tekrarlayarak burada dün alınan kararları ve bazı hususları protesto ettiğini söylemiştir. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak kendisini şiddetle protesto ediyoruz, bu bir.

İkincisi: Cumhuriyetimizi faşistlikle nitelemek kadar haksız ve vahim bir tanımlama ve itham olamaz. Eğer cumhuriyetimiz faşist olsaydı kendileri burada, bu yüce Meclisin bir mensubu olamazdı ve bu kürsüde de konuşamazdı. O nedenle cumhuriyet sayesinde burada bulunduklarını idrak etmelerini diliyorum; artık bölücülük yapmaktan da vazgeçmesini diliyor ve bekliyoruz. Bu, resmen… Bu çatı altında kimsenin memleketin altını üstüne getirmeye hakkı yoktur, bölücü ifadeler kullanmaya da hakkı yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın milletvekilleri, ben de Geveri'nin konuşmasını dikkatle dinledim. Bu noktada tutanakları da inceleyeceğim. İç Tüzük'e aykırı bir tutum varsa, bir işlem yapılması söz konusuysa, gerekiyorsa tabii ki yaparız. Tekrar söylüyorum, ben de dikkatle inceledim, tutanakları da istettim, biraz sonra geldiğinde de inceleyeceğim.

Bu arada, başka…

Sayın Özel, söz talebiniz mi var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var efendim, aynı konuda.

BAŞKAN - Buyurun.

9.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Van Milletvekili Adem Geveri'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, dün yaşananlardan sonra Cumhuriyet Halk Partisinin tutumunu açıkça söylemiştik. Ne devrin Başbakanının ne de dün konuşma yapan hatibin kullandığı kelimenin kullandığı anlam ne olursa olsun her iki durumda da -ki çok dikkatle dinledik- Cumhuriyet Halk Partisinin kabul edemeyeceği ifadeler olduğunu ancak Cumhuriyet Halk Partisinin, kürsü dokunulmazlığı ve milletvekillerinin kullandıkları ifadelerden dolayı Meclisten çıkarılmasına, para cezasına çarptırılmasına kategorik olarak karşı olduğunu ifade etmiştik, bu görüşümüzü bir kez daha paylaşıyoruz.

En şok edici görüşlere dahi tahammül mecburiyetimiz var ancak tabii bu, biraz önceki hatibin "Yüz yıllık faşizan rejim" terimiyle, Türk'ün, Kürt'ün birlikte kurtardığı, kurduğu ve o günden bugüne kadar sürmüş olan cumhuriyet rejimini nitelemesini kesin bir dille kınadığımızı, kabul etmediğimizi ve böyle bir ifadenin ne Meclise ne kendi siyasetlerine ne Türkiye'ye bir katkı sağlayamayacağını da ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

Sayın İnceöz…

10.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Van Milletvekili Adem Geveri'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de az evvel hatibin konuşmasını… Özellikle dünkü olaya vurgu yaparak protesto ettiğini belirtti; aynı şekilde biz de protesto ediyoruz. Dün burada yaşanan vakıa öyle kendiliğinden, kanuna, nizama uygun olmayan bir şey değildi; burada olan şey şuydu: Anayasa belli, İç Tüzük belli; dünkü gelinen noktada İç Tüzük'ün uygulanması, Anayasa'nın uygulanması. Burada 161, oradaki fıkrada ne deniliyor: Anayasal düzene, Türkiye'nin idari yapısına ilişkin… Ee, ilk dört maddesi çok açık ve net bir şekildeyken, burada benzer bir şekilde dünkü olayı protesto etmesi… Anayasa ve İç Tüzük'ten kaynaklanan uygulama çok yerinde, doğru.

Bu değişikliği Türkiye Büyük Millet Meclisi yaptı. Bu çatı altında bu şekilde ayrımcı bir konuşma yapmasını da ayrıca kınadığımı özellikle belirtmek istiyorum. Türkiye'nin her tarafında, 81 ilinde nereye gitsek Türk, Kürt, Laz, Çerkez hepsi beraber, omuz omuza, birlikte millet olma, geçmiş tarihinde nasılsa geleceğe de aynı tasavvurla bakmaktadır.

LEZGİN BOTAN (Van) – Hepsi lafta kalıyor, lafta. Demagoji yapıyorsun!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Burada dil ayrımcı bir dildi; bunu da kınadığımı özellikle belirtmek istiyorum.

Burada şunu da söyledi ki Kürtlere… Mesele Kürt meselesi değil. Biz burada "Kürt kardeşlerimiz" diyoruz, "Et tırnak olmuşuz." diyoruz.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) - Öyle deyince kardeşlik oluyor(!)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ne yaparlarsa yapsınlar zihinlere bu ayrımcılık tohumlarını ekemeyecekler.

Bizden önce, iktidarımızdan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bir daha açmanızı istirham ediyorum, cümleyi tamamlayacağım.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın İnceöz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – On beş yıllık iktidarımız boyunca da inkâr ve asimilasyon politikalarına karşı olduğumuzu belirttik.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Çok komik.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Bugün yapılan şey terörle mücadeledir. Terörü görmezden gelenin, terörü yok sayanların, teröristleri görmeyenlerin bu şekilde çıkıp da meseleyi sadece bir Kürt meselesi gibi addetmesi… Kürtler ile teröristleri çok net ayrı tuttuğumuzu, Kürtlerimize "kardeş" dediğimizi, geleceğe birlikte baktığımızı…

LEZGİN BOTAN (Van) – Onun için mezar taşındaki Kütçe ismi siliyorsunuz. Utanın ya, ayıptır ya!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - İşte, bugün mücadelenin adı da "terörle mücadele." Bununla onu birbirine karıştırmamak lazım.

Bu anlamda, ayrıca, ana dil…

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Ahmed-i Hani'nin anıtını niye yıkıyorsunuz, orada tabelayı niye indiriyorsunuz?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Türkiye Cumhuriyeti'nin, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının bu Meclis çatısı altında konuşacağı dil bellidir: Resmî dili Türkçedir.

LEZGİN BOTAN (Van) – Kardeşlikmiş! Al, başına çal kardeşliği!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Dolayısıyla, Kürtçe'nin önündeki engelleri de kaldıran hükûmet bizim hükûmetlerimizdir. Kürtçe konuşmak yasaktı, Kürtçe isim vermek yasaktı, Kürtçe yayınlar yasaktı. Bugün TRT Kürtçe yirmi dört saat yayın yapabiliyor, mecmualar var.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin propagandanızı yapıyor, yirmi dört saat AKP'nin propagandasını yapıyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Ama bu tutulup da eğer teröre araç yapılıyorsa elbette ki orada mücadeleler devam edecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İnceöz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

11.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, toplumların ancak kendi tarihlerini, geçmişlerini, hataları gördükleri ve eleştirdikleri zaman ilerleyebileceklerine ve halkın temsilcisi olarak eleştirilerini yapmak zorunda olduklarına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumlar ancak kendi tarihlerini, geçmişlerini, aynı zamanda yaptıkları hataları gördükleri ve eleştirdikleri zaman ilerlerler. O yüzden, bugün konuştuğumuz bütçe aslında halkların bütçesi olamamaktadır. Ama örneğin Kanada, Kızılderililerle gerçekten yüzleştiği için, onlara yaptığı zulmü açıkça belirtip özür dilediği için bugün bütçesi fazla vermekte ve fazla gelen bütçeyi de halka dağıtmaktadır; örtülü ödeneğe, varlık fonlarına aktarmamaktadır.

Şimdi, biz ileri bir ülke olmak istiyorsak geçmişimizle de yüzleşmek zorundayız. "Et tırnak" "Kardeşiz." deniyor ya; bunlar sadece sözle, hamasetle olmaz. Tırnak ete batıyor bugün, tırnak ete batıyor bugün. Bugün Kürtçe tabelalar kaldırılıyorsa bir zaman yaptığınız şeyi bugün yapmıyorsunuz demektir, siz de aynı devlet geleneğine dönüyorsunuz demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bunları eleştirmek bölücülük değildir. Aynen Sayın Özgür Özel'in de ifade ettiği gibi, şok edici düşünceler dahi ifade edilebilir düşüncelerdir. Düşünce ve ifade özgürlüğü eğer bir Mecliste yoksa zaten vatandaşların arasında hiç yoktur ki bugün yaşadığımız da budur. Bu yüzden, düşünceleri yüzünden binlerce insan cezalandırılmaktadır. Biz eleştirilerimizi yapmak zorundayız, bunun yeri burasıdır. Biz halkın temsilcisi olarak buradayız, Kürt halkının da temsilcisi olarak buradayız. Ben bir Kürt Vekil değilim, aidiyetimle şununla bununla konuşmak durumunda da değilim ama ben insan hakları savunucusu olarak her türlü hakkın savunucusu olmak durumundayım. Bu ülkede ancak barış sağlanırsa hakikaten bütçeler işte fazla verebilir, o savunmalara harcanan paralar insanların iyiliği için, geleceği için harcanır. Herkesin beklediği de budur. Kimse evine ölü gelmesini beklemiyor, kimse evine şehit gelmesini beklemiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kerestecioğlu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan… Sayın Başkan…

BAŞKAN – Efendim, bir dakika… Sayın Akçay söze girmişti, onun talebini alacağım, sonra size söz vereceğim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Kayıtlara geçsin diye söz aldım.

BAŞKAN – Buyurun o zaman.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Cumhuriyet tarihî boyunca Kürtlere ilişkin bir konu tartışılırken Filiz Hanım'ın Kanada'daki Kızılderilileri örnek vermesi o kadar haksız, o kadar yersiz, o kadar iddialı, o kadar benzemez bir olaydır ki bunu çok talihsiz buluyorum ve çok protesto ediyorum.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz demediniz mi Dersim'den özür dileyeceğiz?

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Memlekete bu kadar yabancısınız ki.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Şimdi, Amerika, bakın, hepimiz ne olduğunu biliyoruz. Benzetme yapacaksanız az çok benzeyecek bir örnek üzerinden gideceksiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Oranın tarihiyle ilgili bir örnek verdim, oranın tarihi de o.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Amerika Kıtası'nda beyazlar geldiğinde…

LEZGİN BOTAN (Van) – Sayın Başkan… Sayın Başkan…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – …Cortes ve adamları geldiğinde….

LEZGİN BOTAN (Van) – Diyarbakır'daki mezar taşındaki Kürtçe ismi kayyumun eliyle silmeyi neye bağlıyorsunuz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – …Amerika Kıtası'nın sahibi Kızılderililerdir, İnkalardır, Azteklerdir, kabilelerdir. 30 milyon…

LEZGİN BOTAN (Van) – Utanmıyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim…

LEZGİN BOTAN (Van) – Kürtçe ismini mezar taşından sildiniz. Bunu neye bağlıyorsunuz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Dinler misin? Dinler misin?

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Dinle! Dinle! Dinle! Utanması gereken biri varsa sizsiniz!

BAŞKAN – Böyle bir üslup yok ama Sayın Milletvekilimiz. Lütfen, yerinize oturun, gerekirse size de söz vereyim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Sen terörü desteklerken utanmıyor musun?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – 30 milyon Kızılderili vardı.

LEZGİN BOTAN (Van) – Bu faşizm değil mi? Bu ırkçılık değil mi? Bu ayrımcılık değil mi? Bu hürmetsizlik, saygısızlık değil mi?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım…

LEZGİN BOTAN (Van) – Mezar taşındaki Kürtçe ismi sırf Kürtçedir diye kayyum sildi bakın. Ayıptır!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çok ayıp, çok ayıp! Bak, yaptığın çok ayıp!

Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Botan… Sayın Botan…

LEZGİN BOTAN (Van) – O kayyumunuza söyleyin, o terbiyesizliği yapmasın, Kürtçe ismi oraya yazsın tekrar. Ayıptır, ırkçılıktır, ayrımcılıktır!

BAŞKAN – Sayın Botan, böyle bir üslubumuz yok, böyle bir usulümüz de yok, lütfen… Gerekirse size de söz veririm.

LEZGİN BOTAN (Van) – Bırakın bu hamaseti, bırakın.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, beyazlar Amerika'ya geldiğinde Amerika'da 30 milyon Kızılderili vardı, geldiler ve yukarıdan aşağıya bütün topraklarını talan ettiler, bu insanları öldürdüler. 30 milyon Kızılderili'den iki yüz yıl içerisinde 2 milyon Kızılderili kaldı. Filiz Hanım'ın yaptığı benzetmeye bakın. Bu, kabul edilemez.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bu kadar tarih biliyor. Ne yapsın?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben buna bir cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Son olsun lütfen Başkanım.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İsterseniz, Erkan Bey'den sonra da verebilirsiniz, fark etmez.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok, yok, madem cevap verecek cevaplasın daha sonra…

BAŞKAN – Yok, buyurun.

12.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, bir ülkenin tarihinde ne yaşanmışsa benzetme bire bir burayla olan bir benzetme anlamında söylemedim, ben bunu bütçeye bağladım zaten. Orada yüzleşildi yaptığı hatayla diye. Şimdi, Kanada bunu yapmış; Fransa'yı örnek verdiğimde Cezayir'i örnek verebilirim; Amerika'yı örnek verdiğimde Vietnam'ı örnek verebilirim, başka yerleri örnek verebilirim. Yani sonuçta bu kalkıp da aynen Kızılderililer ne yaşadıysa burada da değil ki. Bu ülkede de yaşanmışlıklar var, işte, bunları biz kabul etmediğimiz zaman zaten tarihimizle yüzleşemiyoruz ve ilerleyemiyoruz; bunu kastediyorum. O nedenle hiç böyle protesto edilecek bir şey görmüyorum. Önemli olan, biz de eğer bütçede refah istiyorsak yolsuzluk yapmayacağız, onun dışında da kendi yaptığımız tarihî hatalarımızla yüzleşeceğiz ki herkesle birlikte bir yol yürüyebilelim, geleceğe gerçekten umutla bakarak akabilelim. Gençler bunu daha fazla anlıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Akçay, buyurun.

13.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, milletvekillerinin bütün milleti temsil ettiklerine ve İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir hususu hatırlatmak için söz aldım: Anayasa'mızın 80'inci maddesi "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler." diyor. Beni şu halk seçti veya şu kesim seçti, ben şu bölgenin milletvekiliyim diyemeyiz. Seçildiğimiz bir seçim bölgesi vardır, adı da seçim bölgesidir. Seçim bölgeleri de seçim kanununa göre belirlenmiştir ve artık burada bir oy ayrımı veya bölge veya bir etnisite veya herhangi bir hususu kullanmak bir bölücülüğü ifade eder. Anayasa'mızın bu hükmü son derece açık ve nettir.

Yüzleşme bahsine gelince, öncelikle tabii, terör örgütlerinin, kan dökenlerin, askerimizi, polisimizi, masum vatandaşlarımızı alçakça katledenlerin ve bunların destekçilerinin bir yüzleşme yapması gerekiyor. (MHP sıralarından alkışlar) Zaten bu hadise millet vicdanında yerini bulur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.38

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Yaşar TÜZÜN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına dördüncü konuşmacı Gaziantep Milletvekilimiz Mahmut Toğrul olacaktır.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Toğrul, süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Enerji Bakanlığının bütçesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine, cezaevinde rehin tutulan eş genel başkanlarımızı, milletvekillerini, grup başkan vekillerimizi burada saygıyla selamladığımı ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, bazı sosyolojik, tarihsel, coğrafik hakikatler zamanın iklimine bağlı olarak zaman zaman inkâr edilebilir, zaman zaman reddedilebilir, zaman zaman da maalesef dün olduğu gibi yanlış bir şekilde buradan, Meclisten çıkarılmaya neden olabilir ama bunların hakikat olmasını değiştirmez.

Değerli arkadaşlarım, söz konusu bütçemiz de maalesef, zamanın iklimine göre hazırlanmış bir bütçedir. 2018 bütçesinin gelirlerinin dağılımına bakıldığında bütçenin yüzde 88,5'inin vergilerden, kalanının ise harçlar, elektrik, doğal gaz fiyatlarına yapılan yüksek zamlar, cezalar ve diğer gelirlerden oluştuğu görülecektir. OHAL koşullarında hazırlanmış olan bütçe, otoriterleşmenin, muhafazakârlaşmanın, savaşın ve güvenlikçi politikaların finansmanının asıl olarak halktan toplanan vergilerle gerçekleştirilmekte olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Hepimizin bildiği gibi, Türkiye enerji konusunda bugün petrol ürünlerinde yüzde 93, doğal gazda yüzde 99 oranında dışa bağımlıdır. Türkiye'de şu anda var olan dışa bağımlılık yeni düzenlemelerle doğrudan çok uluslu sermayeye tümüyle bağımlı hâle gelmiştir. Yap-işlet-devret, yap-işlet gibi finansman modelleri ve işletme hakkı devirleriyle yapılan özelleştirmeler ile bu bir kamu hizmeti olan enerji alanı yargının denetimi dışına çıkarılmış ve günümüzde çok uluslu sermayenin insafına terk edilmiş durumdadır.

Değerli milletvekilleri, bir diğer önemli konu, nükleer enerjiye bakışımızdır. Rusya enerji arzı ülke imajına zarar vermemek ve sağlam bir gelir kaynağını kaybetmemek için uçağının Türkiye tarafından düşürülmesini bir enerji silahına dönüştürmüş durumdadır. Rusya elindeki enerji kozunu oldukça ekonomik kullanırken, Türkiye tarafının jest üstüne jest yapmasının gelecekte başka krizlere yol açma riskinin olduğunu görmemiz gerekiyor. Akkuyu Nükleer Enerji Santrali ihalesi gibi, yaptığımız jestlerle daha da göbekten Rusya'ya bağımlı olmaktan başka bir şey yapmamış olursunuz.

Dünyada özellikle gelişmiş ülkeler doğayı kirletmeyen ve toplumsal maliyetleri daha az alternatif enerji üretimleriyle enerji sorunlarını çözmeye başlamış ve nükleer enerjiden vazgeçme yoluna girmişken Türkiye'nin ise tam tersi, bu konuda iştahı kabarık bir şekilde istekli davranması anlaşılmazdır, abestir. Nükleerin riski ve zararları açıkça biliniyor olmasına rağmen, Hükûmet yetkilileri ve işin muhataplarının neredeyse her platformda nükleer enerjinin çevreci ve güvenilir olduğunu söylerken, hangi saiklerle söylediklerini kamuoyu anlamakta zorluk çekmektedir.

Yine, diğer bir yandan, dünyada birçok ülkede kömürle çalışan termik santraller genellikle arazinin maliyet yaratacağı kirlilik, gürültü, iklim değişiklikleri ve estetik kaygılar nedeniyle nüfusun yoğun olarak yaşadığı yerleşim yerlerinden uzağa kurulmuşken ülkemizde durum tam tersidir. Yatağan, Afşin-Elbistan, Çan, Amasra örneklerinde olduğu gibi, nüfusun kirlilikten etkilenme olasılığı göz ardı edilerek kömürle çalışan termik santraller yerleşim yerlerinin hemen yakınına rahatlıkla kurulabilmişlerdir.

Madenler konusuna gelince, bugün geldiğimiz noktada rant sağlama faaliyeti madencilik sektörünün en temel sorunudur. Siyasi iktidar 16 Haziran 2012 tarihinde yayınladığı bir genelgeyle bütün maden ruhsat ve izinlerini Başbakanın onayına bağlamış, kanunla kazanılmış haklar hukuka aykırı bir şekilde genelgeyle kısıtlanmıştır. Sayın Bakan birkaç gün önce çıkmış, kaçak kömür madenciliği konusunda mücadele edeceklerini, denetimi artıracaklarını ve her üç ayda bir denetim yaparak bu işi sıkı tutacaklarını söylüyor. Sayın Bakana "günaydın" demek istiyoruz. Kaçak madenleri tespit etmediğiniz ve doğru düzgün denetim yapmayıp "Bu işin fıtratında ölüm vardır. Ölüm, madencinin kaderi. Madenciler güzel öldüler." dediğiniz için yaşamı, emeği hiçe sayan salt ekonomi endeksli yaklaşımınızın faturası: 2002'de iktidarı devraldığınızdan bu yana madenlerde çalışan 400'ün üzerinde ocağa ateş düşmesine neden oldu. Bu katliamlar, vicdanın ve insanca yaşamın ekonomik hırsa kurban edilmesinden başka bir şey değildir. Soma'da, Şırnak'ta, Ermenek'te, Şirvan'da, Zonguldak'ta ve Amasra'da yaşadığımız ve iş cinayetlerine dönüşen madenci ölümlerinin asıl sorumlusu kamusal varlıklarımızı ve hizmetleri talana açan, emekçiyi güvencesiz çalışmaya zorlayan ve daha fazla ölüm getiren politikalarınızdır.

Değerli milletvekilleri, bakın, iş kazaları ülkemizde birer cinayete dönüşmüştür. Bu kazalar önlenebilir ve öngörülebilirdir. Maden kazalarının faciaya dönüşmesini engellemek elimizdedir. Devlet Denetleme Kurulunun hazırladığı rapora göre, iş cinayetlerine maruz kalıp hayatını kaybeden işçilerin yüzde 53,56'sı kömür ve linyit çıkartılması faaliyet kolunda çalışanlardan meydana gelmektedir. Madenlerdeki iş cinayetleri ve Hükûmetin sorumluluğu bizzat devletin üst düzeydeki yetkili kurumları tarafından açıkça ifade edilmek zorunda bırakılmıştır. Özellikle baraj ve hidroelektrik santrallerin toplum ve doğa üzerinde yol açtıkları yıkımların altını da çizmek gerekiyor. "Kalkınma" adı altında yerel toplulukların ve halkların yaşam alanları ellerinden alınıyor, göçe zorlanıyor ve asimilasyona tabi tutuluyor. Bugüne kadar yapılan 1.500 baraj ve HES projesinden kaynaklı 400 bin insan, topraklarını bırakıp göçe zorlanmış, bir o kadarının da yaşamı elinden alınmışken yapımı planlanan 2 bin baraj ve HES projesiyle de 1 milyona yakın insan mağdur edilecektir. Ömürleri otuz kırk yıl olan HES'lerin tümünün bitmesi durumunda Türkiye'nin enerji ihtiyacının sadece yüzde 5'ini karşılayacak olması, Hasankeyf gibi mirasımızın, Dersim'de olduğu gibi inanç değerlerimizin suyun altına gömülmesine, talanına, yıkımına değer mi?

Devlet Su İşlerinin 2007 yılında faaliyet raporunda da belirttiği barajlarda amacın güvenlik olduğu açıktır. Hükûmet,

uluslararası literatüre yeni bir kelime katmıştır, o da “güvenlik barajı”.

Değerli milletvekilleri, bir de gelelim sizin destan gibi elektrik faturalarınıza. Bir elektrik faturasına kaç soygun sığar değerli arkadaşlarım? Bakın, bir elektrik faturasında 10 soygun var. Yakında 11’incisini de yani savaş bütçesini de bu fiyatlara eklerseniz kesinlikle bizler şaşırmayacağız.

Değerli arkadaşlar, elektrik 7 kuruşa mal olurken elektrik bedeli, kayıp kaçak bedeli, dağıtım bedeli, perakende satış bedeli, iletişim bedeli, sayaç okuma bedeli, Enerji Fonu, TRT payı, belediye tüketim vergisi ve KDV’yle 45 kuruşa halka ulaşmaktadır.

Değerli arkadaşlar, 2018 bütçesinin içeride ve dışarıda savaşa göre düzenlenmiş olduğu açıkça ortadadır. Ne de olsa “Ülkemiz yakılıyor, yıkılıyor ve bölünecek.” gibi yaygaralarla savaş politikasının yükünü halka yüklemeye devam ediyorsunuz. Güvenilir enerji konusunda maalesef, hiçbir çabanız yok, onu da tekelleştirmeye çalışıyorsunuz.

Sayın Enerji Bakanı burada bizi dinlemeye herhâlde… Özel olduğunu biliyoruz ama en azından bu bütçe görüşülürken burada olsaydı iyi olurdu. Burada ona birkaç soru yöneltmek istiyorum değerli arkadaşlar. Güneş enerjisiyle ilgili küçük ölçekli enerji üreticilerine milyarlarca ceza neden kesilmiştir? Bu cezaların bin megavatlık yenilenebilir enerji kaynak alanı ihalesinin Kalyon Gruba verilmesiyle aynı döneme denk gelmesi tesadüf müdür? Hükûmetinizin güneş enerjisi piyasasında küçük ölçekli üreticiyi üretimden dışlayarak Kalyon Grubu gibi Hükûmete yakın şirketlere tekel hâline getirmeyi mi amaçlamaktasınız? Sayın Enerji Bakanının bunlara cevap vermesi gerekir. Aslında Sayın Enerji Bakanının başka sorulara da cevap vermesi gerekir. Özellikle yaz saati konusunda ısrarı, Sayıştay raporuna rağmen ısrar etmesi, olmayınca da kanun ve hukukla oynayarak arkadan dolanmasını buradan kendisine sormak isteriz, nedir bu ısrar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakikada bitireceğim hemen.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak için bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hâlbuki yüzde 7,7 maliyet artışına neden olduğu raporlarda açıkça belirtilmesine rağmen bu ısrar devam ediyor, çocuklarımız sabahın köründe okullara gitmek zorunda bırakılıyor.

Değerli arkadaşlar, bir başka nokta da, evet, barış zamanında sorun olmayabilir ama savaş dönemlerinde, çatışma dönemlerinde Rusya’nın Sayın Enerji Bakanıyla ilgili iddialarını ve sonrasında yine WikiLeaks belgelerine, Red Hack belgelerine, e-maillere yansıyan o sorulara da bugüne kadar bu halka doyurucu bir cevap vermemiştir. Bu cevapları Sayın Bakandan bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Toğrul.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, çok kısa bir yerimden söz talebim var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim de var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, 4 bakanlığın bütçesinin görüşmelerinin yapıldığı sırada Genel Kurulda sadece 1 bakanın bulunmasına ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Başkan, gerçekten biz bir yılın merkezî bütçe yasa tasarısını hazırlıyoruz burada, onu tartışıyoruz, onun üzerine konuşuyoruz ve şüphesiz her bakanlık önemli ama dört önemli Bakanlığın bugün bütçesi görüşülüyor. Şimdi burada sadece bir Bakanımız oturuyor, o da Hükûmet sıralarında çok ortada değil, neredeyse milletvekillerine, bize yakın oturuyor. Hani oturduğu yeri bir latife olarak söylüyorum ama şimdi düşünün, az önceki hatibimiz, bizim partimiz tarafından Enerji Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşmak üzere görevlendirilmiş bir arkadaşımız ve önemli sorular sordu. Şimdi, bürokratlar şüphesiz not alıyordur ama Bakan Beyin burada olması… Ya da ülkenin en önemli problemi olan aile ve kadın politikaları açısından şimdi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı da yok. Bu, bizim, özellikle Hükûmetin bütçeye verdiği önem ve nerelerde hazırlandığı konusundaki kaygılarımızı haklı çıkaran bir yaklaşımdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Sayın Özel, sizin de mi talebiniz var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak’ın Genel Kuruldaki tutum ve davranışlarına ve 4 bakanlığın bütçe görüşmeleri yapılmasına rağmen Genel Kurulda sadece 1 bakanın bulunmasına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, aynı sebepten söz istemiştim, biraz önce iktidar partisi grup yöneticilerine de ifade ettim. Kısa süreceğini söylediler ama şimdi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak’ın diğer bakanlardan ne farkı var, ben merak ediyorum. Bugün sabah geldiği andan itibaren yanındaki bakanla sohbet ediyor, arkasına dönüyor, başkasıyla sohbet ediyor, milletvekilleri zaten bolca, diğer bakanlara gitmedikleri kadar nedense ona gidiyorlar, hiç kimse olmazsa telefonla oynuyor. Fatma Hanım, Berat Bey’den fırsat buldukça -onun lafa tutmasından- dinlemeye çalışıyordu, baktı o gitti, o da gitti. Bir tane Bakan var, dört bakanlık yerine. Bu, yürütmenin yasamaya saygısızlığıdır. Bu, içinden çıkılmış olsa da kuvvetler ayrılığının ayaklar altına alınmasıdır. Bu, hep bizim şikâyet ettiğimiz, Parlamentoyu zayıflatan, hiçleştiren ve iktidar odağını bir başka yere taşıyan ve Parlamento üzerinde vesayet kuran bir odağın güvenini arkaya almaktır. Bu, doğru bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, sürdürülemez. Sizden ricamız: Kısa bir ara verip AKP grup yönetimi sayın bakanları çağırsın, gelip de…

Özür dilerim, toparlayabilir miyim, bir cümle.

BAŞKAN – Sayın Özel, mikrofonunuzu açtık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, sizden ricamız: Kısa bir ara verelim, AKP grup yönetimi sayın bakanları arasın, çok insani, çok gerekli, çok acil bir şey varsa bilelim.

Bir de şu var: Yazıktır, dün Mehmet Şimşek söz hakkı bittikten sonra beş dakika erken ayrılmak için gezdi, bütün gruplardan müsaade istedi. Ayşe Nur Bahçekapılı -dün sert bir polemik yaşadık ama- bir gün önce tansiyonunu ölçtürmek için revire gidecek, gruplara bilgi verdi. Şimdi, Berat Albayrak’ı farklı kılan ne? Berat Albayrak burada gruplara bir şey söylemeden -kendi grubunun haberi yok, bilmiyorum size bilgi verdi mi- nasıl oluyor da buradan ayrılıyor gidiyor? Bu doğru bir şey değil.

Lütfen, bir ara verin… Herkes ya görevini yapsın ya da kimse böyle Meclisi hiçe sayacak bir küstahlık içinde davranmasın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Sayın İnceöz söz istemiş.

Buyurun.

16.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, bütçenin bir yatırım bütçesi olduğuna ve bütçede terörle mücadele için ayrılan kaynağa itiraz etmenin ülkenin birlik ve beraberliğine itiraz etmek olduğuna ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada şahsileştirerek bir eleştiride bulunmanın doğru olmadığını özellikle belirtmek istiyorum. Elbette ki haberimiz var. Bakanlarımız biraz sonra gelecek. İmzalamaları gereken önemli evraklar vesaire var. Onu özellikle bilgilendirme noktasında söylüyorum ama şahsileştirerek "Bir ayrımcılık mı var, nedir, ne değildir ya da milletvekili arkadaşlarım…" Milletvekili arkadaşlarımız her zaman burada, Kabine de bu tarafta olduğunda, burada çalışmalar sırasında da benzer görüntülere her zaman rastlıyoruz. Bunu, buradan böyle cımbızlayarak sanki bir ayrımcılık var, başka bir şey oluşturuyor görüntüsü içerisinde söylemenin doğru ve yerinde olmadığını özellikle belirtmek istiyorum.

Bir başka itiraz noktam da "vesayet kuran bir odağa" demek. Bu cümleyi reddediyorum. Böyle bir şey yok. Vesayetle, darbelerle, muhtıralarla mücadele ederek bugünlere gelen partimizin bir başka şekilde bir başka kanaldan, bir başka odaktan sanki bir vesayet odağı oluşturmaya çalışıyormuş gibi ilzam ve ithamı reddediyorum.

Bir başka itirazım da şuna olacak: "Bazen hatipler çıkıp burada savaş politikası…" Geçmiş dönem bütçelerinde de benzer konuşmalar yapıldı ve her konuşmada söylendiğinde biz de şunu söyledik: Bizim bütçemiz savaş bütçesi değildir. Bizim bütçemiz yatırım bütçesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Lütfen açalım Başkan.

BAŞKAN – Sayın İnceöz, devam edin.

Buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hazırlamış olduğumuz bütçeler bundan önceki bütçeler gibi yatırım bütçesidir, hizmet bütçesidir. Merkezinde milletimiz, bizatihi milletimizin ta kendisi vardır, onlara hizmet etmek için. Bugün Türkiye'nin dört bir tarafında yapılan yatırımlara baktığımızda, bölgesel farklılıkları gidermek, doğusuyla batısı, kuzeyiyle güneyi arasındaki ekonomik anlamdaki tüm farklılıkları giderebilmek için hazırlanmış, iyi çalışılmış bir bütçedir.

Lakin şu da gözden kaçmamalıdır ki: Türkiye zor bir coğrafyadır ve coğrafyalar insanların bazen kaderleridir gerçekten. Evet, bu coğrafyada özellikle 2015'ten itibaren, seçimlere gittiğimiz o süreçte, ülkemizin içerisinde tırmandırılmaya çalışılan terör eylemleri, terörle mücadelemiz, onun dışında yine güney koridorunda hemen oluşturulmaya çalışılan terör devletçiklerine elbette ki müsaade etmeyeceğiz hem içeride hem dışarıda. Hangi terör örgütü bir araya gelirse gelsin, hangileri kol kola girerse girsin, kimler bunun taşeronluğunu yapmaya çalışırsa çalışsın biz onlarla mücadele etmeye devam edeceğiz. Elbette ki bu bütçede buna ilişkin, terörle mücadele noktasında da bir kaynak olacaktır. Buna itiraz edenlerin aslında ülkenin birlik ve beraberliğine, 780 bin kilometre kare, 80 milyonun da bir ve bir arada yaşama kaderine, idealine itiraz ettiğini unutmamak gerekir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnceöz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, ben sadece kayıtlara geçmesi açısından…

BAŞKAN - Buyurun Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Şimdi, bakın, farklı düşünüyoruz ki ve toplumsal meselelere farklı bakıyoruz ki farklı partiler içerisinde örgütlenmiş ve yer almışız. Bütçeye "yatırım bütçesi" deyip bu bütçeye iftira atıyor olabilirsiniz, ben böyle görüyorum. Ancak, başka nitelemelere, "savaş bütçesi" "rant bütçesi" "sermaye bütçesi" "erkek egemen bütçesi" "talan bütçesi" demek bir siyasi bakış açısıdır. Farklı açılardan bakıyoruz. Kalkıp bunu başka yerlere çekmenin… Şimdi Hükûmet üyelerinin burada olmaması neymiş? Terörle mücadeleymiş. Burada olmamalarını eleştirmek onu zafiyete uğratmak mıdır yani? Ne yani, Allah aşkına, böyle bir şey olabilir mi?

Sadece kayıtlara geçmesi için söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Sayın Bakan….

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin.

Benim, tabii, Sayın İnceöz bir bütçe sunumuna girişince bir yerden sonra dikkatimden kaçmış. Eğer sayın bakanların burada olmamasını eleştirmek terörle mücadeleyi zaafa uğratıyor diyorsa, ben artık pes diyorum, başka bir şey demiyorum.

Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sen geç kaldın Sayın Özel, yakalayamadın yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Akıllara ziyan yani.

BAŞKAN – Zannediyorum bir önceki konuşma için demiş olabilir Sayın Başkan.

Sayın Bakan…

17.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin, bütçe görüşmeleri sırasında bakanların Genel Kurulda bulunamamalarının zorunlu sebeplerden kaynaklandığına ve Hükûmetin temsil edildiğine ilişkin açıklaması

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz önce bakanlarımız yani burada olmayan 3 bakanımız da acil ve ertelenemez bir olay ve gelişme nedeniyle beni bilgilendirdiler ve gittiler. Aynen öyle, evet yani burada şey yok, aynen birebir söylüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz grup başkan vekilliği yaptınız. Grup başkan vekillerine bilgi verseniz "Hayır." mı deriz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İzin verirseniz… Yani yöntem olarak oraya verilebilir, buraya verilebilir ama bana bilgi verdiler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, olur mu? Hayır. Siz grup başkan vekilliği yapmış birisiniz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Çünkü Hükûmeti birlikte temsil ediyoruz. Dolayısıyla teorik, teknik olarak bakıldığında…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, böyle bir şey olur mu ya?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İzin verirseniz…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, bir eksik varsa gidereceksiniz kardeşim! Öyle gelecek, orada oturacak ya da ara

vereceğiz hep beraber, bekleyeceğiz, işini yapsın, imzasını atsın.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Böyle bir şey yok. Bakın…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle bir şey olur mu ya?

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Bakan bir meramını anlatsın, ben de gerekeni söyleyeceğim.

Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hükûmetin, elbette bütün bakanlarımızın sonuna kadar burada bulunmaları ve konuşmaları dinlemeleri, ona göre de gerekirse cevap vermeleri veya bilgilendirme yapması normaldir, doğaldır; bu, normal olanı. Ama bakın, sabahleyin ben de on bir buçukta gelmek durumunda kaldım, yarım saat geç kalmak durumunda kaldım çünkü çok acil, gerçekten, yurt dışıyla bağlantılı bir gelişme oldu ve o nedenle arkadaşlarımı da bilgilendirdim, bakan arkadaşlarımı da bilgilendirdim ve geç geldim, gelmek zorunda kaldım. Aynı durum diğer bakan arkadaşlarımız için de geçerli, maalesef hayat devam ediyor, bu çalışmaların yürütülmesi gerekir. Hele içinde bulunduğumuz şu dönemde hakikaten çok yoğun çalışmalar söz konusu. Arkadaşlarımızın da bu kararları almaları gerekiyor, o istişareleri yapmaları gerekiyor, o görüşmeleri yapmaları gerekiyor. Beni de bilgilendirdiler ve gittiler. Hepsi bu kadar. Yoksa, "Efendim, Mecliste bulunmayalım, milletvekillerini dinlemeyelim." ya da "Meclise karşı bir irade ortaya koyalım." gibi bir düşünce söz konusu değil, kimsenin aklının ucundan bile geçmez. Ama mecburiyetleri var, bunu da anlayışla karşılamamız gerekir. Ha, yöntem olarak şunu söyleyebilirsiniz: Yani grupları dolaşır gitmeden önce, olabilir, yani bir yöntemdir ama olmayabilir de, illa öyle olması da gerekmez. Temsil noktasına bakıldığında Hükûmet temsil ediliyor burada. Yoksa hiçbir arkadaşımızın bulunmamak için, sadece burada bulunmamak için öyle bir amaçla, öyle bir hedefle burayı terk etmesi söz konusu değil, böyle bir şey söz konusu olamaz. Bunu da belirtmekte fayda var.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, faiz yüzde 12,75'e çıkarılmış Merkez Bankası tarafından, dolar da uçmuş.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani bakanlarımız olmadığı için mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sanıyorum ani gelişme bu olsa gerek.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, Bakanların Genel Kurulda bulunmamaları konusuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, kuşkusuz, Hükûmet adına bir bakanımız burada oturup Hükûmeti temsil edebilir. Ancak, bir bütçe çıkarıyoruz, on iki ay, üç yüz altmış beş gün bu bütçe Türkiye'nin gündeminde olacak, ilgili bakanlıkların gündeminde olacak. Dolayısıyla, sayın bakanlarımızın kendilerine tahsis edilen rakamlar ve yasamaya olan saygınlıktan dolayı burada bulunmaları gerekir, geçmişten gelen teamüller de o yöndedir. Zannediyorum, çok acil bir durum söz konusu olduğu için iki bakan aramızdan ayrılmıştır. Ben de bu süre içerisinde Sayın Bakanlarımızla arkada görüşmeler yaptım, yapıyorum. Açıkçası, Divanımız olarak bize de bilgi vermediler ama ben de on dakika süre veriyorum. Zannediyorum, iktidar partisi grup başkan vekilimiz gerekli görüşmeleri yaptı, "On dakika içerisinde gelecekler." dedi, gelmezlerse birleşime ara vereceğim, bilginiz olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYİD ASLAN (Tokat) – Böyle bir usul yok.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bu doğru bir üslup değil Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dünkü usule itiraz etmediniz, bugünkü usule itiraz ediyorsunuz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bu doğru bir usul değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ona da yanlış deseydin şimdi başka bir şey konuşulurdu.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – O da yanlış, biz "doğru" demedik ki.

ZEYİD ASLAN (Tokat) – Yani senin yaptığını yapabiliriz, bağıra çağıra, bağıra çağıra şey yapabiliriz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oturduğu sürede dinlese bile yeter bak, oturduğu sürede bile dinlese.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Özel mi idare edecek burayı, lütfen! Ben bunaldım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İdareye karışan mı var? Alkış yapmakta mı suç kardeşim? Başkan karar vermiş, alkışladık, size ne?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Özel, geç, oraya otur "Yanlış yapmam." diyorsan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Eğer meraklıysa Meclis Başkan Vekili olsun.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Erdal Ataş konuşacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Ataş, süreniz on dakika.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA ERDAL ATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; coğrafyamızın emekçiler tarafından üretilen, aslında esası, hemen hemen tamamının emekçiler tarafından üretildiği, vergiler ve diğer meselelerle merkezîleştiği ekonomisinin bir yıl sonraki sürecine yönelik planlamasını konuşuyoruz. Ama tabii ki ekonomi ve politika genel olarak dünyadaki toplumsal sistemden bağımsız bir şey değil. Dünyada nasıl bir toplumsal sistem varsa ekonomi de ona bağlı olarak, politik olarak bölüşülerek paylaşılıyor. Yani dünyadaki olanakları eğer sosyal bir devlet biçiminde ele alırsak o zaman halka daha uygun, daha adil biçimde yansıyan bir ekonomiye dönüşebileceği gibi, “kapitalist” “emperyalist” dediğimiz sermayenin vahşi sömürüsüne bağlı ele alındığında, maalesef bütün bu sermayenin tamamı, işçi ve emekçilerin karşıtı olarak, küçük bir azınlığı destekleyen bir ekonomiye dönüşmektedir.

Bugün dünyada kapitalist emperyalist sistem hâkimdir ve bu sistemin doğasında şu vardır: Bir, özel mülkiyeti destekliyor; ikincisi, ona bağlı olarak kâra dayalı üretimi güçlendiriyor ve bunu tetikliyor, aynı şekilde bu küçük azınlığın elinde biriken bu ekonominin de küçük bir azınlık tarafından yönetilmesini içeren bir yönetime dönüşüyor. Doğal hâliyle, doğa tahribatı, buna bağlı olarak işçi ve emekçilerin sömürülmesi, yine “serbest piyasa” adı altında yapılan zamlar, diğerleri ve benzerleriyle gündem epey işçi ve emekçilerin aleyhine gelişmiş oluyor ekonomik olarak.

Bizim ülkemizdeki mevcut iktidar da aynı şekilde kapitalist emperyalist sistemin bir parçası olarak sermayeyi destekleyen bir anlayışla ekonomiyi ele almakta. Bu coğrafyamızda şu an yani diyelim ki her yılki dünyadaki koşullara bağlı olarak gelişen ekonomiye bağlı olarak gelen gelirler de yine aynı o siyasete bağlı olarak küçük bir azınlığın daha fazla kâr sömürüsü için, yine bu küçük azınlığın daha fazla bu ülkede silaha ve benzeri meselelere yatırım yaparak kendi özel mülkiyetini güçlendirmesi, tekellere dönüştürülmesi için kullanılıyor. Yine bunu destekleyen hükûmetler ve siyaset alanları da tekçi bir zihniyetle başkanlıkları, krallıkları, küçük azınlık yönetimlerini destekleyen bir siyasetle bu meseleyi yürütmüş oluyor.

Kapitalizmin kriz biçiminde geliştiği durum da zaten buradan meydana geliyor. Yani sermaye kesimleri işçi ve emekçileri sömürerek, onları yoksullaştırarak metalar ve sermayeler elde ediyor, sonra da bu metalarını, ne olursa olsun, silah, araç, gıda, giyim ne olursa olsun bunların tümünü de işte bu işçi ve emekçilere satmaya çalışıyor. Yoksullaşan işçi ve emekçiler bu meseleyi alamadığında onlar da doğal hâliyle krize girmekte ve bir şekilde bunun yükleri de yine işçi ve emekçilerimize yansıtılmaktadır.

Bizim ülkemizde sadece kapitalizmi destekleyen, onun işleyişiyle, onun anlayışıyla hareket eden bir iktidar, bir hükûmet yok. Aynı zamanda bu iktidar ve hükûmet… Ki dünyada krizler gelişebilir, bu, kapitalizmin doğasıdır, asla kaçınılmaz olarak bunun içerisinde debelenmek zorundadır. İşçi ve emekçilere bunun bütün sonucu da çıksa bu krizler sonucunda bu iktidarlar kapitalist sistemle birlikte yok olup gidecekler, bunu biliyoruz. Ama bizim coğrafyamızda, bu kapitalist sistemi, işçi ve emekçileri sömüren bu kapitalist sistemi desteklemenin yanında, onu bütün vahşiliğiyle uygulamanın yanında bir de tarihsel sorunlarıyla… Yani bu ülkenin toplumsal meselelerine yönelik oldukça tekçi, ayrımcı yaklaşan bir siyaset anlayışı söz konusu.

Bu siyaset anlayışı, ekonomide dünyada yaşanan, Orta Doğu’da yaşanan, bizim coğrafyamızda yaşanan krizleri de daha fazla derinleştirmekte ve ülkemizdeki halkların üzerine binen yükleri artırmaktadır. Bugün bizim ülkemizde var olan bütün bu ekonomik daralmanın, işçi ve emekçilere yönelik yaşanan bütün bu krizlerin tümünün sebebi aslında uygulanan siyasetle alakalıdır.

Coğrafyamızda büyük bir ekonomik kriz var kapitalizme dayalı, sermayeye dayalı; bunun yanında büyük de bir siyaset krizi söz konusu. Bizim ülkemizde herkes içeride yani böyle bir gerçeklik var. Siyasetçi içeride, gazeteci içeride, akademisyen içeride, muhalifler içeride, üçüncü büyük partinin eş başkanları, milletvekilleri içeride, belediye başkanları içeride, insan hakları savunucuları içeride. İnsan hakları noktasında şu an en alt düzeye inmiş ülkelerden bir tanesindeyiz. Bu koşullarda, ortaya çıkmış olan bu atmosfer içerisinde “Kürt” ismi, “kürdistan” ismi, tarihte kullanılmış olan bunların tümü de maalesef yasaklı hâle getirilerek cezalarla baskıya dönüştürülmüş durumda.

OHAL’le ülke yönetiliyor bir seneden fazladır. Dönemsel olarak bu meseleler elbette geçici olarak ele alınabilir, bunlar anayasalarda var. Ama bizim ülkemizde muhalefeti bastırmak, bu ülkede hak talep eden, demokrasi talep eden, barış talep eden kesimleri bastırmak için OHAL ve KHK’ler açıktan bir silaha dönüştürülmüş; hukuk ve Anayasa zaten kötüydü, zaten 12 Eylülden besleniyordu, tamamen bir kenara bırakılarak daha da tekçi, daha da faşist, daha da baskıcı hâle getirilmiş durumda.

İşsizlik 6 milyona ulaşmış durumda. Yani resmî rakamlarda normalde 3,5-4 milyona yakın olarak gösterilse de şu an

gelinen aşamada sendikaların gösterdiği verilere göre 5 milyonu aşmış durumda, 6 milyona yaklaşıyor. Bu, bizim ülkemizde 26 tane şehrin nüfusu. Çocuklar ve diğerleri çıkarıldığında bu ülkede yaklaşık olarak 40 tane şehir işsiz durumda. Yani bunların bir bütünü böyle.

Yoksulluk 5.100 liraya ulaşmış durumda sendikaların yaptığı araştırmaya göre, açlık sınırıysa 2 bin lira düzeyinde. Bizim ülkemizde ise maalesef asgari ücret 1.400'lerle övünen bir hükûmetin elinde şekillenmiş oluyor.

Euro ve dolar, maalesef bu ülkenin yıllık gelirinin yüzde 20'sini bir şekilde yok ederek havaya uçuran bir siyasetle yükseltiliyor. Dış ve iç politikadaki hatalı tutum maalesef bu meseleyi bugüne getirdi. Az önce de grup başkan vekilimizin söylediği gibi, yine euro, dolar da büyük bir yükselişle şey oldu. Eğer bizim ülkemiz dışa bağımlı olmasaydı, euro, dolarla alakası olmasaydı o zaman şunu diyebilirdik: "Ya, bize ne, yükselirse yükselsin." Ama ekonominin yüzde 90'ının onlara endeksli yürüdüğü bir ortamda doların 3 bin liradan 4 bin liraya çıkması demek 800 milyar gelirin 200 milyarının havaya uçması demek. Bu da bu ülkede yaklaşık olarak 10 milyon işçinin iki yıllık asgari ücret değerine tekabül etmektedir.

Ama bizim Hükûmetimiz ne yapıyor? Bütün bunları kapatmak için yani siyasi ve ekonomik krizi kapatmak için Kudüs, Lozan ve benzeri meseleleri gündeme getirerek Yunanistan'la alakası olmayan bir Lozan tartışması… Yine, aynı şekilde, bu ülkede kendisinin de daha önce tek hükûmet dönemlerinde de atıldığı, kendisinin de Mavi Marmara'da altına imza attığı Kudüs meselesine, Trump imzalamış diye bu meseleye kızmaktadır. Elbette Kudüs'le ilgili yapılan bütün meselelere, inanç merkezi olarak bu meseleye karşı çıkmalıyız ama buna en son karşı çıkması gereken iktidar maalesef AKP'dir çünkü daha bir yıl önce bunun altına Kudüs ile Ankara arasındaki imzayı Trump'tan önce atmış bir hükûmettir.

Tüm bunların yanında, ekonomi nereye gidiyor? Az önce grup başkan vekili söylüyordu: Savaş bütçesi. Tamamen bir savaş bütçesi planlanmış durumdadır. 120 milyar TL savunma sanayisine ayrılmış durumda, resmî rakamlarda belirtilen. Ayrıca fonlardan gelenlerle birlikte 160'ı zorlayan bir ekonomi maalesef o alana yatırılmış olacaktır. Bununla bu ülkenin sağlık, ekonomi, eğitim ve o dediğimiz diğer bütün alanların sorunları çözülebilecekken maalesef bu mesele bir şekilde savaş bütçesi olarak baruta yatırılarak ortadan kaldırılmaktadır. Ülkemizdeki sorunları çözmeyen, sadece savaş siyasetiyle bu meseleyi ele alan anlayış nasıl krizlerden kurtulamayarak çözümsüzlükle bugüne kadar geldiyse bu anlayış da çok daha kısa süre içerisinde maalesef kaybedecek ama aynı zamanda bu ülkenin işçi ve emekçileri kaybedecektir.

Denetleme açısından da böyle. Sayıştayın bu meseleyi denetlemede bütün raporlarını inceledim, hepsinde şey yazıyor: "Bu uyumsuzdur, muhasebe uyumsuzdur. 2015 daha açıklanmadı. Diğeri birbiriyle uyumsuzdur." Yine, aynı şekilde bu Müsteşarlık ile Bakanlık arasındaki uyumsuzlukları ifade ediyor. Yine, bir şekilde tahsis edilen araçlardan tutalım da her noktada bir uyumsuzluk ve bir şekilde temizlenemeyen, aklanamayan bir ekonominin olduğu açıktır.

Vicdani ret ve askerlikle ilgili diğer meselelerde, yine, yanlış yürütülen siyasetlerden kaynaklı askerlikte yaşamını yitiren insanlara yönelik uygulanan yok sayma politikalarının tümü de aynı şekilde devam ediyor.

Bizim HDP olarak asla böyle bir savaş politikasına, tekçiliğe hizmet eden, savaşa hizmet eden, sermaye ve ranta hizmet eden, zorbalığa hizmet eden, kapitalizme hizmet eden, sömürüye hizmet eden bu mevcut bütçeyi kabul etmeyeceğimiz açıktır. Biz daha çok halkların yararına olan, barışı, demokrasiyi, özgürlüğü savunan, halk için, emekçiler için bölüşümü sağlanan bir ekonomiden yanayız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ataş.

Şimdi söz sırası, Mardin Milletvekilimiz Sayın Mithat Sancar'a aittir.

Sayın Sancar, sizin aleyhte beş dakika söz hakkınız, talebiniz var. Grupların yapmış olduğu anlaşma gereğince Başkanlık Divanı üyeleri olarak bizler de sürenizi on beş dakikaya çıkartıyoruz. Süreniz on beş dakika.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sevgili arkadaşlar, Parlamentonun işlevsizleştirilmek istendiğini uzun süredir dile getiriyoruz, zaten bu yönde atılan adımlar da son derece somut bir şekilde karşımızda duruyor.

Parlamentoyu yeni sistemde işlevsizleştirmenin ötesinde mevcut şartlarda da etkisiz kılmanın yöntemleri kullanılıyor iktidar grubu tarafından. Mesela, her türlü eleştiriyi teröre destek ya da terörle mücadeleyi zayıflatma şeklinde nitelendirmek bu yöntemlerden biridir.

Bir diğeri, İç Tüzük'te yapılan değişikliğin dünkü uygulanma şeklidir. Dün, Sayın Baydemir konuşmasında "kürdistan" kelimesini kullandığı için İç Tüzük'ün 161'inci maddesi gerekçe gösterilerek iki birleşim çıkarma ve ayrıca para cezasına çarptırıldı. Sayın Baydemir ne demişti: "Ben Kürt halkının bir evladı olarak, kürdistandan gelen bir temsilci olarak konuşuyorum." Peki, bunun hangi gerekçeyle ceza sebebi yapıldığını anlatabiliyor mu iktidar partisi temsilcileri? Hayır. Şunu soruyoruz apaçık, şunun cevabını da açık bekliyoruz, bunu komisyon, alt komisyon ve Genel Kurul tartışmalarında da sorduk, dedik ki: "Bakın, bu değişiklik kötüye kullanılmaya müsaittir. Düşünce özgürlüğünü ortadan kaldıracaktır, inkârcılığı hortlatacaktır, ırkçılığa yol açacaktır." Alt komisyon raporlarını, tutanaklarını, komisyon tutanaklarını ve Genel Kurul konuşmalarını lütfen tekrar inceleyiniz; onlar da bize dediler ki: "Hayır efendim, biz genel olarak 'kürdistan' kelimesinin kullanılmasını yasaklama niyetinde değiliz, amacımız bu değil." İkili görüşmeler yaptık iktidar grubunun çeşitli temsilcileriyle. Onlar bu konuşmalarda da aynı şeyleri tekrar ettiler. Üstelik teklifin ilk gelen şeklinin çok daha esnek ve muğlak olduğunu kabul ettiler, onu değiştirdiler. Alt komisyondaki değişikliğin de yeterli olmayacağını belirttik, komisyon aşamasında birlikte bir değişiklik üzerinde çalıştık iktidar temsilcileriyle ve fakat neden ve nasıl olduğunu çok iyi bildiğimiz gerekçelerle o görüşmelerden de bir sonuç alamadık. Neden ve nasıl olduğunu biliyoruz çünkü burada bir iktidar hesabı var, iktidarı sürdürme hesabı var. O kadar açıktır ki, şu an, AKP'nin desteğine muhtaç olduğu bir partinin ısrarı üzerine bu değişiklikler yapıldı ve dünkü uygulama da bunun bir yansımasıdır. Bunu iktidar partisi temsilcileri de bize bizzat söylediler. Rahatsız olduklarını gelip söyleyen çok sayıda AKP milletvekili var. Bunların adını elbette ben söylemeyeceğim ama onlar bu vicdan muhasebesini en fazla yapmak zorunda ve durumunda olan değerli insanlardır.

Kürdistan kelimesi ve burada kullanılan şekli nasıl bir ceza konusu olabilir? Bakın, şu an, bu ifadeyi dışarıda kullandığınızda Yargıtay içtihatlarına göre kesinlikle suç değildir, ötesini söylemek de suç değildir. Size, sadece son iki yılın Yargıtay içtihatlarından çok kısa bilgiler aktaracağım. 2017, en son, 16. Ceza Dairesi kararı: Bir konuşmasında "Siz Kürt halkını yok edemeyeceksiniz, diz çökertemeyeceksiniz. ... Apo, ... kürdistan."[x] şeklinde slogan atan şahsın bu ifadelerini ifade özgürlüğü çerçevesinde değerlendirmiştir Yargıtay 16. Ceza Dairesi, karar ve esas numarası buradadır.

Sadece çok çarpıcı olanları aktarıyorum, çok sayıda var arkadaşlar. Üzerinde kürdistan yazılı ve sarı, kırmızı, yeşil renkler olan tişörtle vesikalık fotoğraf çektirdiği için yargılanan şahısla ilgili de bunun da ifade özgürlüğü çerçevesinde olduğunu söylemiştir Yargıtay 16. Ceza Dairesi.

---

[x] Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

18. Ceza Dairesinin de var benzer kararları. Yine "... Apo, ... kürdistan."[x] sloganının atılmasını ifade özgürlüğü olarak görmüştür. Sayın Baydemir'in dün burada kullandığı söz bundan daha mı şoke edici? Hayır.

Demek ki dün Genel Kurulda Türkiye hukukuna göre, Yargıtayın içtihatlarına, yeni, birkaç ay önceki içtihatına göre asla suç kabul edilmeyen bir fiilden dolayı, tamamen özgürlük kürsüsü olması gereken bu platformda "Ben kürdistandan gelen bir temsilciyim." sözünü kullandığı için milletvekilimiz cezalandırılmıştır; vahimdir, ayıptır, günahtır.

Devam edelim. "Kürdistan neresi?" diye sordu Sayın Başkan Vekili. Bunu bize sormayın. Tamam, bize sorabilirsiniz, biz de size tarihî kaynaklarla, coğrafi kaynaklarla, siyasi kaynaklarla cevap veririz ama bana göre siz Sayın Erdoğan'a sorun. Sayın Erdoğan'a 1991 Kürt Raporu'nu hatırlatarak sorun, ne demek istemiş: "Bugün 'doğu ve güneydoğu sorunu' olarak adlandırılan sorun, aslında bir Kürt sorunudur. Sorun gerçekte ulusal bir sorundur yani bir Kürt sorunudur. Bugün 'doğu ve güneydoğu' olarak adlandırılan bölgeler, tarihin en eski devirlerinde 'kürdistan' olarak adlandırılan coğrafyanın içinde yer alan bölgelerdir." diyor. Cevabı aldınız mı? 1991 Kürt Raporu, Sayın Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanmış.

Bu yetmiyorsa başka şeyler aktaralım. 19 Kasım 2013 konuşmasını, Sayın Erdoğan'ın Başbakan olarak grupta yaptığı konuşmayı hepiniz çok iyi hatırlıyorsunuz ve defalarca da buradan tekrar edildi. "Bu millet köksüz değildir." diye başlıyor Sayın Erdoğan. "Bu millet reddimiras yapacak, ecdadını unutacak, ecdadına sırt çevirecek bir millet değildir. Çok uzağa gitmeye gerek yok şurada. Doksan yıl, yüz yıl öncesine gidin. MHP'nin, CHP'nin yöneticileri şurada, Meclis kütüphanesinde gitsinler, Meclis zabıtlarını, gizli celse zabıtlarını okusunlar. Milletvekilidirler, okuma hakları var; gitsinler okusunlar. Bugün MHP ve CHP neye karşı çıkıyorsa orada, ilk Meclis zabıtlarında o karşı çıktıkları şeyleri göreceklerdir, hem de en başta Gazi Mustafa Kemal'in nutuklarında göreceklerdir. 'Kürt' kelimesini bu Mecliste göreceklerdir. 'Gürcü', 'Laz', 'Arap', 'Boşnak' kelimelerini o zabıtlarda göreceklerdir. 'Kürdistan' kelimesini o Meclis zabıtlarında görecekler." ve "(Büyük alkış)" diye AKP'nin kendi sitesinde yayınladığı tutanaklarda yer alıyor, "(Büyük alkış)". Devam ediyor: "Aslında Osmanlı'ya gittikleri zaman doğu ve güneydoğunun kürdistan eyaleti olduğunu göreceklerdir, kürdistan milletvekillerinin olduğunu göreceklerdir." devam ediyor. Bugün bu konuşmayı burada yapsa bence milletvekilliğini düşürmeniz gerekecek eğer dünkü karar esas alınırsa.

Değerli arkadaşlar, dönemsel ihtiyaçlara ve iktidar hesaplarına bakarak bu tür uygulamalara gitmenin bu ülkede hiç kimseye faydasının olmadığını tarih çok açık gösteriyor. En açık kavradığı anlar da AKP'nin işte bakın, bu anlardır. Şimdi neden bundan vazgeçiyorsunuz? Neden, iktidar hesabı için. "Dün dündür, bugün bugündür." mü diyeceksiniz? Deyin, söyleyin, "Söyledik, inkâr ediyoruz arkadaş." deyin.

Yine komisyon toplantılarında apaçık belirttik size, burada da anlattık. Değerli arkadaşlar, büyük, vahim bir yanlış yapıyorsunuz. Özgürlükleri ve demokratik siyaseti ortadan kaldırırsanız bu ülkede acıyı büyütürsünüz. Yapmanız gereken şey, özgürlükleri ve demokratik siyaseti alabildiğine genişletmektir. Burada hekim milletvekilleri vardır, yanlış bir teşbihte bulunursam lütfen onlar bağışlasınlar en başta, özgürlükler ve demokratik siyaset şu diz kapağındaki kıkırdak doku gibidir, var olduğu sürece ne işe yaradığını fark etmeyiz. Özgürlükleri iyice kıstığınızda, demokratik siyaseti devre dışı bıraktığınızda şu kıkırdak dokuyu iki dizin arasından çıkarırsınız, kemiklerin birbirine sürtünmesine yol açarsınız. Kemiklerin birbirine sürtünmesinin, ağrıların en vahimi olduğunu sanırım bu işin uzmanları teyit edeceklerdir.

HDP'yi ve özgürlükleri öyle terörize etmeye kalkmakla, sindirmeye çalışmakla yaptığınız şey nihayetinde bu kıkırdak dokuyu kurutmaktır. Biz burada bütün gücümüzle, bütün samimiyetimizle bu toplumda olabilecek kemik sürtünmelerinin önlenmesi için çalışıyoruz. Sayın Baydemir dün burada ısrarla "Bu çatı Kürtlerin ve Türklerin çatısı olsun diye uğraşıyoruz." dedi. Buna rağmen dinlemediniz. Geçmişle yüzleşmeden söz etti biraz önce Sayın Naci Bostancı. Keşke Naci Bostancı burada olsaydı da 2013-2014 yıllarında çalışan çözüm süreci komisyonunun başkanı olarak orada tartışılanları hatırlatsaydı; orada neler konuşuldu, neler söylendi. Sayın Grup Başkan Vekilimiz Kerestecioğlu da belirtti, geçmişle yüzleşmek bir erdemdir. Ben demiyorum sadece, yine Başbakan olduğu dönemde Erdoğan söylüyor. Aktarayım, 2005 Diyarbakır konuşması: "Her ülke geçmişinde hatalar yapmıştır. Biz de pek çok zorluğun harmanından geçerek geldik bugünlere. Büyük devlet, güçlü millet kendisiyle yüzleşerek, hatalarını ve günahlarını masaya yatırarak geleceğe yürüme güvenine sahip millet ve devlettir." Sadece bu mu? Hayır. Dersim'le ilgili "O bir katliamdır. Eğer özür dilemek gerekiyorsa devlet adına ben özür diliyorum." dedi, demedi mi? Çıkardı belgeleri, CHP Grubuna doğru gösterdi ya da CHP'lilere hitaben "Bakın işte, Dersim'in katliam olduğunu bu belgeler gösteriyor." Peki, biz söyleyince neden zorunuza gidiyor? Eğer Sayın Erdoğan'ın o sözleri doğruysa, sizin bugün yaptığınız nedir? Siz geçmişi inkâr ettiğinizi açıkça dile getirirseniz samimiyetle alkışlayacağım. "Biz reddimiras yapıyoruz." deyin. Aynen, Erdoğan'ın cumhuriyet için söylediği "Reddimiras yapılmaz, biz buna karşıyız anlayışı doğru değildir." deyin. "Reddimiras yapıyoruz." deyin.

Gelelim hukuki veçhesine: Değerli arkadaşlar, şu an Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı sicilinde kayıtlı "Kürdistan" adı taşıyan partiler var ya. "Kürdistan Özgürlük Partisi. Kuruluş tarihi: 11/12/2014. Adresi ve üye sayısı…" Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı sitesinde yer alıyor.

"Kürdistan Sosyalist Partisi. Genel Başkanı… Kuruluş tarihi: 30/5/2016."

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Savcılar burada efendim.

MİTHAT SANCAR (Devamla) – "Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi." Bunlar resmen kurulmuş. Yarın öbür gün buraya temsilcisi gelse, kendi partisinin adını kullandığında suç işlemiş olacak.

Bu ne şizofrenidir? Siyasi ve hukuki şizofreniyi bu ilkeye reva gören anlayışı şiddetle reddediyoruz. Bu ülkeye siyasi ve hukuki şizofreni yaratmak sadece acıları büyütmek, sorunları çözümsüzlüğe mahkûm etmek anlamına gelecektir.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesine gelince: Çok kısa bir şey söyleyeceğim. Evet, bu bir savaş bütçesidir, doğrudur. Barış dönemi bütçesi böyle olmadı. Sayın Bakan burada. Çok kısa, rakamlarına, ayrıntısına girmeyeceğim, süre bitiyor. 2013 ve 2014 yılları Türkiye'de çözüm süreci yürütüldüğü dönem. Bu iki dönemin bütçesi ile 2017 bütçesi arasında Millî Savunma Bakanlığı için yapılan artış yüzde 20 değil, yüzde 40 değil, yüzde 50 değil arkadaşlar, yüzde 100'dür. Eğer kendi içinizde bu kadar ağır tahribatları olmuş bir sorunu, on yıllardır yaşanan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen, bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun Sayın Sancar.

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

...bu çatışmaları barışçıl yollarla çözmeyi denerseniz Millî Savunma Bakanlığına değil sağlığa, eğitime, kadının haklarını geliştirmeye, çocuklara bütçe ayırırsınız.

Şimdi, çıkıp büyük ihtimalle iktidar sözcüleri yine "terör" "destek" falan diyecekler. Değil arkadaşlar, değil. Dünyada bu sorunu görüşerek diyalogla çözmeye çalışan sayısız ülke örneği vardır. Ben çözüm sürecinde akil insanlar heyeti üyesi olarak

---

[x] Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

daha önce de söyledim, Hükûmete, dönemin iki Başbakanına bu konuda raporlar sundum hem temsil ettiğim grup adına hem şahsım adına. Bu tecrübelerin ne kadar değerli olduğunu orada gördük. Şimdi yapmamız gereken şey derhâl barış ortamı yaratmaktır.

Saygılarımla efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sancar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dün yapılan uygulamayla alakalı… İç Tüzük'ün 161'inci maddesine göre burada bir uygulama yapıldı ve hatip "Bunu iktidar partisi izah edebiliyor mu, çıksın da izah etsinler." gibi grubumuza bir sataşmada bulunmuştur. 69'a göre söz talep ediyorum efendim.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – "Der gibi…" Demiş mi, der gibi mi?

BAŞKAN – Bir dakika efendim…

Sayın Muş, az önce buna benzer bir değerlendirme yapıldı. Bir önceki grup başkan vekillerimiz gereken cevabı verdiler. Dolayısıyla kayıtlarda var, tutanaklarda var. Siz yeni geldiğiniz için bilginiz olmadığını düşünerek bunu söylüyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Konuşma yeni yapıldı.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Tekrar edildi.

BAŞKAN – Sayın hatip de aynı şeyi söyledi. Sayın İnceöz buradaydı.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ben söyledim, o ayrı bir şey ama tekrar etti.

BAŞKAN – Yani…

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, konuşuldu, cevabını verdik, aynı konuşma, benzer konuşma tekrarlanıyor burada.

BAŞKAN – Peki.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Tekrar ediliyor, tabii.

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya meydan vermeden… Söz veriyorum Sayın Muş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidara geldiği ilk günden itibaren özgürlükleri genişleten bir parti olmuştur. Türkiye'de demokratik siyaset alanı herkese açıktır.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Ya, şaka mı yapıyorsun? Sayın Başkan, ne biçim söz bu?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siyasetin kapalı olduğu kimse yoktur veya AK PARTİ'nin kimseyi terörize falan ettiği de yoktur. Eğer birileri terörize olduğunu hissediyorsa onlar kendi kendilerini terörize etmişlerdir, terör örgütlerinin güdümüne girmişlerse buna bizim yapabileceğimiz bir şey yoktur.

Bakın, dün, buradaki hadise, İç Tüzük 161'inci maddeye göre "Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü esasında Anayasa'da düzenlenen idari yapısına aykırı tanımlamalar yapmak." Ben İstanbul Milletvekiliyim, İstanbul bir il, İstanbul'u temsilen buraya geldim. Başkası İzmir'den geldi, bir başka arkadaşımız Tokat'tan geldi. Türkiye'nin 81 vilayetinden buraya gelen milletvekilleri var…

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Milletvekillikleri düşürüldü.

MEHMET MUŞ (Devamla) - …ve hepimiz o ilden milletvekili seçilmiş olarak mazbatamızı alıp geldik. Mesela Şanlıurfa'dan seçilip buraya gelenler var ama siz burada farklı bir bölgeden, farklı bir idari yapılanma varmış gibi "Oranın temsilcisiyim." derseniz, bu, az önce size okuduğum Anayasa'ya ve İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin son paragrafına aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, bir diğeri: Cumhuriyet Dönemi'nin ilk döneminde… Sadece az önce burada hatibin sözünü ettiği bölgeyle alakalı değil, Türkiye'nin farklı bölgeleriyle alakalı da farklı tanımlamalar kullanılıyordu Osmanlı Dönemi'nde. Sonra, Türkiye Cumhuriyeti devleti kuruldu, anayasalar kabul edildi, yasalar yapıldı, idari yapısı teşekkül ettirildi ve ondan sonraki süreçte Türkiye Cumhuriyeti devletinde veya Meclisinde konuşuluyorken buna uygun şekilde hareket edildi. İkide bir Cumhurbaşkanımızın o dönemlere yaptığı atıf ısıtılıp ısıtılıp burada okunuyor.

Bakın, biz, hiçbir zaman ırkçı bir parti olmadık, Türkiye'nin bütün değerlerini, bütün unsurlarını, Türk milleti, Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit yurttaşları olarak kabul ettik.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Daha üç yıl önce söyledi, üç yıl…

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bakın değerli milletvekilleri, bizim ilkemiz şudur…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) - Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tarih değil, üç yıl…

MEHMET MUŞ (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanımız bu görüşlerini Diyarbakır'da halka hitap ediyorken de ifade etmişti.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Bunu dün söyledin zaten.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Türkiye, batısıyla doğusuyla, kuzeyiyle güneyiyle bir bütündür; 80 milyon yurttaş eşit haklara, özgürlüklere sahiptir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Dün aynı şeyi söyledin ama.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Kelimesi kelimesine aynı şeyleri söyledin dün.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, talebinizi alayım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tabii ki.

Sayın Başkan, hatip sataşmadan söz aldı ama şöyle bir cümle kullandı: "Terör örgütünün güdümüne girmiş" diye partimizi itham etti oysa bizim partimiz, on beş yılın sonunda canavarlaşarak bu ülkeye darbe yapacak kadar gözü dönmüş bir terör örgütüyle on beş yıl yol yürümedi ve ona darbe zeminlerini sunmadı, güdümüne de girmedi. Bu, açık bir sataşmadır. İç Tüzük 69'a göre sataşmadan söz istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Sancar grubumuz adına konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Sancar, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)
Lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

3.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Esasen zaten sataşmamıştım Sayın Başkan, yani görüşlerimi dile getirdim, bir sataşma yoktu.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ya, o da görüş belirtiyor, niye çıktın o zaman?

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Şimdi, bizim verdiğimiz örnekler kurucu Meclisin örnekleridir, şunu demek istiyorsanız açık söyleyin, rica ediyorum, istirham ediyorum: "Bu bir dönemdi, kapandı gitti." Değerli arkadaşlar, "Gazi Meclis" diye burada sürekli konuşanlar Gazi Meclisin kurucu kadrolarına saygı göstermezlerse, onların söylediklerini artık zamanı geçmiş ve bir karşılığı olmayan sözler olarak gösterirlerse açıkça söylesinler, bilelim.

İkincisi: Sayın Erdoğan bir kere söylemedi ki bunu, sadece Sayın Erdoğan kullanmadı ki "kürdistan" kelimesini; pek çok vekiliniz ve sözcünüz kullandı. Yüz yıl önceden söz etmiyoruz, dört yıl önceden söz ediyoruz. Daha dört yıl önce yapılan konuşmaları eğer "Biz yok sayıyoruz, tanımıyoruz." derseniz buna bir şey demem.

Bir diğer nokta: Değerli arkadaşlar, tekrar tekrar anlatmaya çalışıyoruz, demokratik siyaset ne kadar önemli "Efendim, yok etmedik." Daha dün demokratik siyasete ağır darbe örneğiydi verdiğiniz karar. Genel Kurulda "evet" oyu kullananların eminim, bundan şüphem yok, büyük çoğunluğu üç yıl sonra belki pişman olacaklar çünkü elektronik yoklama yapıldı ve herkesin adı orada. "Kürdistan" kelimesini buraya sokarken, daha doğrusu bu İç Tüzük değişikliğini yaparken "'Kürdistan' kelimesinin kullanılmasını engellemiyoruz." dedi temsilcileriniz, dünkü karar "kürdistan" kelimesini kullanan herkese keyfince ceza vermenin yolunu açmıştır Genel Kurul çoğunluğuyla. Kalkın söyleyin, samimi olun "'Kürdistan' kelimesini yasaklıyoruz arkadaş, kullanmayın burada." Öyle "Kullandı, bölücü oldu." değil, bir bölgenin adını anıyoruz. Bölücülük, bunu yasaklamaktır, inkârdır bölücülük. Bizim yaptığımız demokratik birlikteliği kuvvetlendirme çabasıdır.

Saygılarımla efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sancar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, yerimden 60'a göre söz talep edebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Akçay, söz talebiniz var.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Sancar biraz evvel konuşmasında, bu İç Tüzük görüşmeleri Anayasa Komisyonunda yapılırken görüşmeler yaptıklarını ve bu konuda çalıştıklarını ifade etti. Tabii, kimlerle çalıştıklarını bilmiyoruz ama tahminim Anayasa Komisyonunun sayın üyeleriyle görüşüldü ve bu da doğaldır. Yani bu görüşmelerin, çalışmaların, tartışmaların yapılması kadar doğal bir şey olamaz fakat doğal olmayan husus, bu Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisinin birlikte verdiği bu İç Tüzük teklifinde bir iktidar hesabı görmüş olmasıdır. İç Tüzük değişikliği -tekraren ifade ediyorum- ortak bir mutabakatla teklif edilmiştir, tam bir uzlaşma hâlinde tek bir metindir, hiçbir surette "O, onu dedi, bu, şunda ısrar etti." diye bir durum söz konusu değildir, olmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Burada, iktidar partisi Adalet ve Kalkınma Partisi ile muhalefet partisi Milliyetçi Hareket Partisinin bir mutabakatı ve iş birliği söz konusudur, bir pazarlık veya hesap söz konusu olmamıştır. Nasıl Sayın Sancar'ın yaptığı bu görüşmeler ve geçmişte zaman zaman yapılabilen birtakım uzlaşmalar doğalsa, bu ortak teklif de son derece doğaldır, açıktır, nettir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Muş, buyurun.

19.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, 60'a göre bir söz talebim olacaktı.

Sayın Başkan, az önce, Sayın Yıldırım, işte bu FETÖ'nün darbe yapmasını Hükûmetimize bağladı. Bakın, biz 17-25'ten beri büyük bir mücadeleyle FETÖ örgütüyle mücadele eden bir partiyiz, bir iktidarız.

LEZGİN BOTAN (Van) – Her istediğini veren bir Cumhurbaşkanı var.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz FETÖ'yle mücadele ediyorken sizin Genel Başkanınız neredeydi, biliyor musunuz? FETÖ'nün kanalları kapatılıyorken "Medyama dokunma!" diye onların ekranlarındaydı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – O zaman o FETÖ değildi.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Hayır, gerçekten utanın yani!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz FETÖ'yle mücadele ediyorken, bakın, burada "Medyama dokunma!" kampanyası yapılıyorken, biz bu kanalların üzerine gidiyorken Genel Başkanınız buradaydı.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne zaman gittin? Daha düne kadar kürsüde onları övüyordun, "Hoca Efendi, Hoca Efendi" diye söylenip duruyordunuz. "Hoca Efendi" diye tepelere çıkarttınız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Görüyor musunuz? Tanıyorsunuz değil mi Genel Başkanınızı? Bak, şunu da göstereyim. Burada da var. Hem Kanaltürk'e gitmiş, hem Bugün TV'ye gitmiş. İyi bakın bunlara Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ne kadar komik ya!

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin el bağladığınız fotoğrafları da gördük.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dolayısıyla bu mücadeleyi veriyorken, efendim, şimdi, AK PARTİ bu mücadeleyi veriyor, AK PARTİ kiminle mücadele veriyorsa zaten, hemen, bakıyorsunuz, karşı tarafına HDP geçmiş oluyor.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne zaman mücadele ettiniz?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bunları hatırlatmak istedim Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, açıkça Eş Başkanımızı… (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika… Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor arkadaşlar.

Talebinizi alayım Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – …hedefe koyarak, yok efendim, FETÖ'nün kanallarıyla bir arada bulunarak; yok, teröristlerle yandaşlıkla suçlayarak sataşmada bulunmuştur, İç Tüzük 69'a göre sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bütçe görüşmeleri yapıyoruz. Takdir edersiniz ki, bakın, dört Sayın Bakan burada, sizleri saygıyla selamlıyorlar. Az önce tartışmanın bir bölümü buradan başlamıştı. Şimdi yine bütçenin dışına çıktık. Aslında dünden beri konuşulan konuda farklı şeyler söylemiyorsunuz sadece farklı kişiler, farklı arkadaşlar söylüyor. Sözler aynı. Tutanaklara bakıyorum. O nedenle, son kez, bir sataşmaya meydan vermeden… Size söz veriyorum Sayın Yıldırım, buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kesinlikle muradım burada polemik çıkarmak, burada bir kişinin yapmadığı bir pratik veya amelle onu suçlamak değil ama şimdi gerçekten insan söylemeden edemiyor. Şu kürsüden yıllar yılı, defalarca "büyük bilge insan" diye biz tanıtmadık, prezente etmedik, şurada oturan bakanlarınız yaptı. Veya biz sırf böyle çakma bir tarikatın liderinin karşısına geçip ne başımızı örttük ne önümüzü ilikledik ne de hazır olda durmadık, böyle sıra sıra dizilmedik. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz sonradan gittiniz. Bak, burada da sıra sıra, bak, burada da var.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Veya biz onları Türk dilinin mimarı, yaygınlaştırıcısı olarak görmedik veya biz onlara parsel parsel araziler vermedik.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz mücadele ediyorken bunlar…

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bu yaklaşım biçimi, 15 Temmuzu anlamama, onun devamının hazırlanmasına zemin sunmadır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Zorunuza gitti, değil mi? Ne arıyorsunuz burada?

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sonradan keşfettiniz siz.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – 15 Temmuz bir gecede gelmedi, 15 Temmuz yılların birikimidir, 15 Temmuz bu cemaati canavarlaştırmadır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Burada ne arıyorsunuz, canavarın yanında ne işiniz var?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

AHMET YILDIRIM (Devamla) – 15 Temmuz kara harp okullarında, hava harp okullarında, 15 Temmuz ihalelerde, 15 Temmuz fersah fersah arsalarda, 15 Temmuz bürokrasiyi onlara teslim etmede, ruhunu ona teslim etmededir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bak, burada neyi teslim ediyor?

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Ve rahat olun, sizin yayın kuruluşlarınıza da bir saldırı olursa HDP evrensel normlardan gücünü aldığı ilkesel tutumunu sürdürecek…

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tabii, FETÖ'nün kanallarında, öyle mi?

AHMET YILDIRIM (Devamla) – … basın, ifade özgürlüğü adına her yayın kuruluşuna sahip çıktığı gibi çıkacak. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi demokrat oldun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Biz ancak Allah'a inandığımız için secde ederiz, ancak Allah'a inandığımız için… Kadın arkadaşlarımız inanıyor, iman ediyor ve başını örterler. Çakma bir tarikat liderinin karşısında başımızı örtmeyiz, hazır ola geçmeyiz, onlara boyun eğmeyiz; yargıyı, eğitimi, orduyu, emniyeti de onlara teslim etmeyiz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bak, burada ne işiniz var, çakma tarikatın kanalında ne işiniz var?

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Telefonlarınızı gönderin, bir incelensin, bakalım ne çıkacak sizden.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bak, Sayın Yıldırım, burada. Biz mücadele ediyorken siz oradaydınız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, açıklama hakkı çerçevesinde size ve sayın milletvekillerine karşılıklı sataşmadan dolayı söz verdim. Karşılıklı konuşmalar yapılmış, düzeltmeler yapılmış ve cevaplar verilmiştir. Açıklama hakkı karşılıklı kullanılmıştır. Artık gündem üzerinde görüşmelere geçiyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son konuşmacı İstanbul Milletvekilimiz Sayın Celal Doğan. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Doğan, süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dört sayın bakanın bulunduğu bir bütçede genellikle bütçeye giriş yapmadan, buralara değinmeden konuşma yapıldığını biliyorum. Aslında dün vuku bulan olay üzerine söz aldım ve sarahata kavuşturmak açısından da düşüncelerimi arz etmek için buradayım ama dört bakanın bulunduğu bu toplantıda kendileriyle ilgili de bir cümle sarf etmemeyi saygısızlık sayıyorum.

Özellikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımızın Türkiye'deki ağır sorunların en başında gelen kadın meselesinde alması gereken çok yol olacağını… Yüzyılların bir birikimi olarak size devredilmiş, ülkemize devredilmiş, kadına bakışın getirdiği bir sonuç olan bu çileyi bir an önce sarahata kavuşturup çözmesi konusunda bütün Parlamentonun size yardımcı olacağına inanıyorum ve başarılar diliyorum.

Enerji konusunda söyleyeceğim -ihtisas alanım değil ama- çok kısır günler yaşayan bir dönemden de geçtik biz. Ben hatırlarım, Türkiye'nin 4 milyar dolar dış ihracatı vardı, 2 milyar 750 milyon sadece petrol ithaline para ayırabiliyorduk ve çoğu zaman hastanelerde film alacak para dahi bulunmuyordu. Ha bu, sadece geldiğimiz bu noktada sizin eseriniz değil, herkesin katkılarına teşekkür ediyorum ama uzun cumhuriyet hükûmetleri… Özellikle barajlar konusunda, özellikle yapılan yatırımlar konusunda, alınan mesafe konusunda cumhuriyetimizin bugün o noktada olmadığını, belli mesafeler aldığını saygıyla, şükranla görüyorum.

Yine Millî Savunma Bakanımız Sayın Canikli burada. Türkiye'deki bütün demokratik engellerin veyahut da dumura uğrayan demokrasinin, kurumsallaşmayan demokrasinin altındaki en büyük problemlerin… Türkiye'nin bir darbeler ülkesi olduğunu, askerî rejimlerin gelişmelerin ve demokrasinin önündeki en büyük engellerden birisi olduğunu yaşayarak öğrenen birisiyim. İnşallah, bulunduğunuz Bakanlıkta bu anlayışın bazen münferit olarak, daha doğrusu, bazen kurumsal olarak, bazen hiyerarşi içerisinde, bazen hiyerarşi dışında -15 Temmuzda gördüğümüz gibi- bir daha tekerrür etmemesi konusunda gereken tedbirlerin alınması hususunda size de başarılar diliyorum.

Şimdi, aslında o kadar çok söylenecek laf var ki hangisine gireceğimi pek bilmiyorum ama çok da kısa bir sürem var.

Şuradan başlayalım: Size bir tavsiyem var; siz iktidar partisisiniz, iktidar partisinin olgun olması gerekir ve her zaman da bir cümlesinin eksik olması bu Parlamentonun işlevi açısından zorunludur.

Bir tavsiyem daha: Asla FETÖ konusundaki havuzlara girmeyin. Bu havuzda yüzme şansınız yok, doğru değildir. Bu konuda başkalarının söylediği laflara, sözlere laf yetiştirme yarışından da vazgeçilmelidir, bu doğru değildir; âcizane bir ağabeyiniz olarak söylüyorum. FETÖ'ye karşı mücadelenizi biliyorum, görüyorum. Ülkenin kılcal damarlarına girmiş bu melanet anlayışının nasıl palazlandığını da bütün kamuoyu ve bütün Türkiye biliyor. O nedenle bu havuzda yüzmenizi dilemiyorum.

Bir başka konu: Özellikle cumhuriyetle ilgili -arkadaşımızın yaptığı konuşmada- algı açısından müthiş bir noktaya getirdiniz Parlamentoyu. Bizim cumhuriyetle bir sorumuz yok. Biz Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit ve özgür yurttaşları olmak istiyoruz. Bu cumhuriyetin kuruluş iradesine baktığınızda da aşağı yukarı çıkış orijini odur. 1921 Anayasası'na baktığınızda, Türk'ü de, Kürt'ü de, Laz'ı da, Çerkez'i de bu ülkenin esas ve birinci sınıf vatandaşıdır. Kurtuluş Savaşı'nı bunlar birlikte yapmışlardır ama cumhuriyetin, bütün bu güzelliklere rağmen, yaptığı bütün başarılara rağmen, yolda giderken sapkınlıkları da açıkça olmuştur. Bunlardan biri de şudur: Lozan'la teminata bağlanan Kürt halkının haklarının da Türkler kadar eşit olacağı konusundaki meselede maalesef yeteri kadar sonuç almış değiliz. Bu, bizim sorunumuzdur. Bu, bizim cumhuriyetten vazgeçmemizi, bizim devletimizin aleyhine bir beka sorunu hâline getirmemizi gerektirmez. O nedenle bizim meselemiz cumhuriyetle değildir; cumhuriyetin eksiklerinin giderilmesi konusunda geçmişte yapmayanları, şimdi de yapmayanları eleştirme konusundaki görevimizi yerine getirmek zorundayız.

Bu cumhuriyet diğer cumhuriyetlere de pek benzemez. Eğer bu cumhuriyetin nimetlerinden yararlanan insanlar olarak değerini bilebilseydik, bu cumhuriyetin… İslamköylü Süleyman Demirel'i Cumhurbaşkanı yapan Kaptan Ahmet'in oğlu Recep

Tayyip Erdoğan'ı Cumhurbaşkanı yapan, bu cumhuriyetin eşitlikçi değeridir. Bu nedenle, bizim cumhuriyetle sorunumuz yok. Cumhuriyetin eksiklerinin giderilmesinde hepimizin sorunlarının olması gerekir, onu yapıyoruz.

Bir başka konu: Buradaki arkadaşlarımızın dün özellikle Osman Bey meselesinde müthiş bir yanılgıya düştüğünü zannediyorum. Onu şunun için söylüyorum: Sizin kuruluş felsefenize, partinizin yapısına baktığımızda, özgürlükler konusunda alabildiğine önü açık, Türk'ü, Kürt'ü, Laz'ı kardeş, herkesi kardeş sayan, ifade özgürlüğü konusunda hiçbir ket ve engel tanımayan, hatta "Ben Türkiye'de Kürt devleti kurmak istiyorum, ayrılmak istiyorum." diyen düşüncenin suç sayılmayacağı, partilerinin kuruluşuna müsaade edecek noktaya gelmiştiniz. Bu doğrudur, yanlıştır, ayrı bir konu. Sakın kimsenin aklına… "Halkların Demokratik Partisinin temsilcisi 'Kürt devleti kuralım.' icazeti istedi." anlamında almayın bunu. Bu, bir fikir özgürlüğü meselesidir.

İki: Parlamentoların işlevleri statüko değildir, tutuculuk değildir. Belki Türkiye'nin gelecekte daha iyi bir ülke olabilmesi için idari yapısının değişmesi konusunda zaman zaman Türkiye'de tartışmalar olmadı mı? Türkiye'de eyalet sistemi tartışmaları olmadı mı? Belki şunu da hatırlatmak gerekir: Rahmetlik Özal iyi ki sizin zamanınızda yaşamadı. Yaşasaydı belki de siz Özal'ı kendi ellerinizle de linç edebilirdiniz. Özal'ın şöyle bir anlayışı vardı: "Kürdistan'ı yani Güney Irak'ta, daha doğrusu Kuzey Irak'ta Kürt devletini biz kurmalıyız, bizim himayemizde kurulmalı." dediklerinde, acaba siz adamı yaşatır mıydınız? Bu noktadan buraya nasıl gelebildiniz? Böyle başlamadınız siz. Ne oldu size? Şimdi, oturuyorsunuz… Bu koca Parlamento neye karşı direndi? 15 Temmuzda elinde silahlar, uçaklar buraların üzerinde uçuyor, bir avuç insan faşizme karşı, darbeye karşı, ülkeye el koyacak insanlara karşı burada toplanıp direnç gösteriyorsunuz. Silah vardı, top vardı, kurşun vardı. Ama dün bir arkadaşımız, asla ve kata söylemediği, söylemek istemediği sözü niyet okuyarak… "Ben kürdistan temsilcisiyim." demedi, "Ben kürdistan milletvekiliyim." demedi, "Kürdistan bölgesinden geliyorum." dedi. Bir coğrafi terimi bu Parlamentoyu yıkacak kadar topa, tüfeğe karşı… Gazi Meclisin sıfatına yakıştı mı bu yani? Çocuklarınıza bırakacağınız güzel bir miras değil bu. Ben Sayın Osman Baydemir'in son konuşmasını da dinledim. "Biz Türkiye milletvekiliyiz, ülkenin her zerresinde bizim hakkımız var, her zerresinde kulu ile kölesiyiz." Bu cumhuriyeti... Kürtler ve Türkler Çanakkale'de aynı mevzilerde ölmediler mi? Kıbrıs'ta birlikte ölmediler mi? Galiçya'da, çölde, Sina'da beraber ölmediler mi? E, şimdi "Kürt" lafı geçtiği zaman potansiyel suçlu kabul edecek hâlde muamele yapıyorsunuz.

Bu partiyi, Halkların Demokratik Partisini terörle eş değer göstermek için, sırf o uğurda yapılmadık iftira ve küçültme konusundaki tavrınız eksik olmadı. Ben milletvekiliyim. Milletvekili değil miyim, kabul ediyor musun milletvekilliğimi? Siz bize milletvekili muamelesi yapmadınız. Siz partimize parti muamelesi yapmadığınız gibi, şahsım da dâhil, milletvekili muamelesi yapmadınız bize siz. Benim arkadaşlarım hapiste, ziyarete gitmek istiyorum, Adalet Bakanlığından izin alamıyorum. Ama bir Cumhuriyet Halk Partili arkadaşım diyor ki: "Filan gün Selahattin Bey'e gittim, sana selam getirdim." Benim ağrıma dokunuyor, sizin ağrınıza dokunmuyor mu? Bu nedenle de arkadaşlar, mesele şu: Bu siyasetle bu Parlamentoyu, daha doğrusu bir grubu bile, milletvekillerini eşit yönetemiyorsanız, bu doğru bir şey değil.

İki, bu anlayış şuraya götürecektir: Türkiye'de Çerkez Ahmet vardır, Dersimli Ali vardır, Kürt Osman vardır. Yakında, galiba, biz bu deyimleri kullanırsak Parlamento kürsüsündeki sarf edeceğimiz bu cümlelerle büyük ihtimalle Osman'a reva gördüğünüz muameleleri bize de göreceksiniz.

Çok sözlerin hepsini Mithat Bey söyledi. Bu kürsüde Dersimli Diyap Ağa… Seyit Rıza olayı, Türkiye'deki acılardan birisi değil midir?

Sayın Erdoğan şu cümleyi söylemedi mi? "Ey Kılıçdaroğlu, ben Dersim'le yüzleşmek istiyorum, sen yüzleşebiliyor musun?" demedi mi?

Bu ülkenin iki Cumhurbaşkanı, biri İsmet Paşa, biri Celal Bayar, birisi Kürt Raporu'nu birisi Şark Raporu'nu hazırladı. Celal Bayar'ın Şark Raporu hemen yayına girdi, daha doğrusu dağıtıldı, millet muttali oldu. İsmet Paşa'nın Kürt Raporu seksen beş yıl Başbakanlığın kasasında tutulu kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL DOĞAN (Devamla) – Bitirebilir miyim Sayın Başkan müsaade ederseniz?

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamanız için bir dakika ek süre veriyorum Sayın Doğan.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Sağ olun.

Bunu şunun için söylüyorum: Lütfen, geçmişi ve geleceği, daha doğrusu yakın tarihinizi bilmek istiyorsanız… Cumhurbaşkanlığı yapmış 2 şahıstan bahsediyorum; bu bölgelerdeki incelemeleri yaparken kullandıkları "Kürt" terimini, coğrafi olarak verdikleri sıfatı, bu halkın düzeltilmesi gereken sorunlarının yanında nasıl yer aldıklarını açık açık ortaya koyuyorlar. Ama maalesef, siz, bu noktaya geldiniz**.**

MHP'li arkadaşlarımdan bir istirhamım var: Siz bütün konuşmalarınızda "Kürt kardeşlerimiz bizim bir parçamızdır." diyorsunuz, "Çanakkale'de birlikte öldük." diyorsunuz, "Galiçya'da, Kıbrıs'ta birlikte öldük, yan yana öldük." diyorsunuz ama o kardeşinizin, doğduğu bölgenin adını söylemesini çok görüyorsunuz, çok görmeyin lütfen. Başka yorumlamayın, sizden ricam bu.

Bu Parlamentoda hepimizin birlikte çalışmasına ihtiyaç var. Batacaksak da birlikte batacağız, çıkacaksak da birlikte çıkacağız. Bizim ne gidecek başka vatanımız var… Biz birlikte yaşamak zorundayız. Eşit şartlar altında bu ülkenin birinci sınıf vatandaşı olmaya devam edeceğiz.

Saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, 60'a göre pek kısa bir söz… Cevap verme niteliğinde olmayacak fakat bir şeye açıklık getirmek durumundayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Celal Doğan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bakın, burada hiç kimse, şu Parlamentoda görev yapan ya da Türkiye'de yaşayan hiç kimse milletin birbiriyle arasına bir ayrım koyamaz; biz iktidar olarak hiçbir zaman koymadık.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Yaşıyorum ya bunu, yapmayın; ben yaşıyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Türkiye'nin kuruluşunda Türkler de, Kürtler de, diğer etnik unsurlar da hep beraber mücadele ettiler ve Türkiye Cumhuriyeti kuruldu.

LEZGİN BOTAN (Van) – O kayyumları kim atadı?

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Bütün konuşmalarımıza bakın, " 80 milyon bir ve beraberdir..." Fakat sanki şöyle bir şey

oluşturulmaya çalışılıyor: "'Kürt' lafı geçtiğinde potansiyel suçlu ilan edilecek neredeyse." Yok böyle bir şey. Bizim, Kürt kökenli vatandaşlarımıza karşı herhangi bir ön yargımız, husumetimiz olamaz ama birilerinin varsa onu bilmiyorum. Birileri böyle bir algı oluşturarak buradan siyasi bir malzeme elde etmek istiyorsa onları bilmiyorum. Ama ben daha önce de defaatle söyledim: Ben Karadenizliyim. Benim bu ülkede ne kadar payım varsa, hakkım ve hissem varsa aynı haklara ve hisseye bir Kürt kökenli vatandaş da sahiptir. Bu gerçek değiştirilemez. Bir diğeri, Çanakkale…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tabii ki cumhuriyeti hep beraber yaşatacağız. Şunu söyleyebiliriz: Benim, Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan bir vatandaş olarak farklı sorunlarım olabilir. Bunları iyileştirmek, düzeltmek hepimizin görevi ama bizim aynı zamanda karşı karşıya kaldığımız ve uğraştığımız bir sorun da var; bunu unutmamak gerekiyor.

Türkiye 1980'den beri terörle mücadele ediyor, terörle amansız bir mücadele veriyor ve askeri şehit eden, polisi şehit eden, sivil vatandaşı şehit eden bir terör örgütü var. Şimdi, biz terör örgütüne karşı mücadele etmek durumundayız, 80 milyonun refahı için, huzuru için bunu yapmak zorundayız, bu ülkenin bir ve beraber kalması için bunu yapmak zorundayız ama bu terör örgütüne karşı yapılan mücadeleyi Kürtlere karşı yapılıyormuş gibi söylemek, nitelendirmek, bu haksızlık olur, bu insafsızlık olur; lütfen, bunu yapmayalım.

Teşekkür ederim.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Biz yaşadıklarımızı söylüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Celal Doğan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, bu kısa açıklamama vesile olan konuşmayı yaptığı için Sayın Celal Doğan'a da teşekkür ediyorum.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, 80 milyonun -bunu bütçe görüşmemde ve geçtiğimiz hafta, merhum Alparslan Türkeş'in 100'üncü doğum yılı vesilesiyle yaptığım konuşmada da ifade ettiğim üzere- en ufak düzeyde bir farklılığını ayrılığa, ayrıcalığa, ayrımcılığa gerekçe saymayı kesinlikle ve şiddetle reddeden, bütün milleti tasada, kıvançta ortak gören bir anlayışa sahibiz ve asla ve kata etnik köken ayrımı da yapmayız, bunu da hangi adla yapılırsa yapılsın bir bölücülük sayarız. Yani bunu sadece birkaç gündür yoğunlaşan tartışmalar itibarıyla söylemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak 81 ilde ve hemen hemen bütün ilçelerimizde teşkilatlanmış ve 80 milyon vatandaşımızdan milyonlarca oy alarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen bir siyasi partiyiz. Ne parti mensuplarımızın ne oy veren ne oy vermeyen vatandaşlarımızın etnik kökenleriyle, ana dilleriyle, hayat tarzlarıyla ilgilenmeyiz. Biz, tasada, kıvançta ortak bir Türk milleti olarak kabul ederiz kendimizi ama arkadaşlarımız, insanlarımız kendilerini -Sayın Doğan'ın da ifade ettiği gibi- çeşitli sıfatlarla, isimlerle tanımlayabilir, bu da doğaldır, bizim kültürümüzün de bir gereğidir, bundan da bir rahatsızlık duymayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Başkanlar, ikiniz de mi istiyorsunuz?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yani normalde oraya bakılırsa ikimizin de konuşması lazım ama biz hani gündemi meşgul etmemek adına sadece Sayın Kerestecioğlu…

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

22.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Mehmet Muş sürekli söz aldığı ve zaten hep aynı şeyleri söylediği için stenograf arkadaşların da yazarken hiç zorluk çekmediğini düşünüyorum. O yüzden, kendisini kendisine havale ediyorum yani onun söylediklerine cevap vermeyeceğim. Sadece, hani "Ayrımcılık yok." dendi ya, ayrımcılık var mı yok mu, ben bugünle ilgili bir örnek vermek istiyorum.

Sayın Selahattin Demirtaş'ın bugüne dek farklı mahkemelerde 95 duruşması görüldü, istisnasız hepsine katılma talebi vardı ve hepsi reddedildi, katılamadı. Şimdi, bugün sabah saat dokuzda Diyarbakır 7. Asliye Ceza Mahkemesinde duruşması vardı ve mahkeme de Edirne Cezaevine yazı gönderdi yani dedi ki: "Mahkemede hazır bulunmasını istiyoruz." Peki, Edirne Cezaevinden ne cevap geldi dersiniz? Mahkemeye gelen cevapta, görev yoğunluğu sebebiyle duruşmaya getirilemeyeceği söylendi Sayın Demirtaş'ın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, gerçekten merak ediyoruz, görev yoğunluğu nedir? Mıntıka temizliği mi yapıyorlar? Mutfakta mı işleri var? Yani üçüncü büyük partinin bir Eş Genel Başkanı "görev yoğunluğu" denilerek 95 kez götürülmediği yere, 96'ncı kez de mahkemeye nasıl götürülmez? Bunun adı ayrımcılıktır ve zaten Adalet Bakanına bunu soruyoruz ama bunu sormak da nafile çünkü Adalet Bakanlığının da aynı şekilde, getirmek isteyen mahkemelere "Siz emin misiniz, güvenliği sağlayabilecek misiniz?" diye yazı yazdığını da biliyoruz, talimat verdiğini de biliyoruz. Ve hakikaten, aslında Sevgili Celal Doğan -üstüne söz söylenmesini gerektiren hiçbir şey yoktu- ne kadar ayrımcılık olduğunu ifade etti. Biz cezaevindeki arkadaşlarımızı göremiyoruz, bundan daha büyük de bir ayrımcılık olamaz.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, söz almayacaktım fakat üslup doğru bir üslup değil.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, bakın, lütfen siz Grup Başkan Vekilisiniz, bir talebinizi iletin önce.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, benim şahsımı hedef alarak, böyle küçümseyen bir edayla, böyle kibirli bir edayla bir şeyler söylüyor. Şunu söyleyeyim: Ben burada gerçekleri hatırlatmaya devam edeceğim. Gerçekler, Sayın Kerestecioğlu, sizin canınızı acıtabilir…

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama biraz başka şeyler söyleyin, arada cümle değiştirin mesela.
MEHMET MUŞ (İstanbul) – …sizin hoşunuza gitmeyebilir…
AHMET YILDIRIM (Muş) – Bizimkiler de senin hoşuna gitmeyebilir.
MEHMET MUŞ (İstanbul) – …ama siz aynı şeyleri söylerseniz, bizden aynı şeyleri duyacaksınız.
FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Siz de sabahtan beri aynı şeyleri söylüyorsunuz.
AHMET YILDIRIM (Muş) – Siz de bizden duyacaksınız Sayın Mehmet Muş.
MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bunu sakın unutmayın, daha da fazla duyacaksınız Sayın Kerestecioğlu.
AHMET YILDIRIM (Muş) – Siz de bizden duymaya devam edeceksiniz.
BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir Sayın Muş.
Sayın Özel, talebiniz mi var?
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet efendim.
BAŞKAN – Buyurun.

23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tutuklu milletvekilleriyle ilgili işlemlerde ayrımcılık yapıldığına ve partiler arasında bir diyalogla Meclisteki gerginliği ve eşitsizliği çözmek gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, bu Parlamentoda herhâlde son zamanlarda en çok tekrarlanan sözlerden bir tanesi, haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır... Şimdi, eğriye eğri, doğruya doğru, HDP'nin söylediği bazı sözlere nasıl reaksiyon verdiğimiz ve rahatsız olduğumuz bazı konular da ayrı ama biz 3 partiden tutuklu milletvekilleri varken ayırmadan hepsine gittik, hepsinde makul sürede izin alıyorduk. Bu dönem kendi tutuklu milletvekilimiz var. HDP'li tutuklu milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekili -ben kendim ziyaret ettim mevkidaşımı- için izin istediğimizde aynı makul sürede izin alıyoruz. HDP milletvekilleri, kendi eş genel başkanlarına, grup başkan vekillerine aylarca izin alamıyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hiç alamadık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adalet Bakanına sorunca da "Tüm partilere eşit davranıyoruz." diyor. Şimdi -dürüstlük üzerine- siyasetin en önemli erdemi dürüstlük, en önemli eleştiriye açık konusu da tutarsızlıktır. Bütün analoji onun üstüne kuruluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel, tamamlayınız lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütün mantığı, dünya siyaset tarihi boyunca da böyle şekillenmiştir. Siyasi rakipler bir tutarsızlığın üstüne gider ve kendi tutarlılığı ve dürüstlüğünün de yüceltilmesini isterler. Şimdi, göz göre göre bu çatı altında "Biz herkese eşit davranıyoruz, ayrımcılık yapmıyoruz." derseniz... Biz yaşadığımızdan biliyoruz, biz izin isteyince bir günde giderken HDP'li arkadaşlar kendi arkadaşlarına altı ayda izin alamıyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hiç alamıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Hiç alamıyoruz." diyorlar.

Bunun hukuki bir gerekçesi varsa, mantıklı bir gerekçesi varsa savunulabilecek bunu dürüstçe söylemek lazım. Yoksa da göz göre göre, bu kadar gerçek dışı bir konuyu yokmuş gibi de anlatmamak lazım. Burada bu konuşmayı yapmanın bana siyasi bir faydası yok.

Bir de bir şeyin altını çizeyim. Sayın MHP Grup Başkan Vekili Erkan Akçay çok dikkatli bir üslupla çok önemli bazı şeyler söyledi, partilerinin Kürt vatandaşlarla ilgili yaklaşımı… Bizim buradan, bu bütçe görüşmelerinden şöyle bir şey çıkarmamız lazım: Bütçe sadece rakamlar değildir. Ülke gergin. Milletvekilleri her gün, iki kere, yumruklaşma noktasından dönüyorlar. Partiler arası bir diyalog grubu mu kurulur, sizlerin başkanlığında mı yapılır; oturup hiç değilse Parlamentonun, partiler arasındaki diyalog ve tutuklu milletvekilleriyle ilgili partilerin uğradıkları ayrımcılıklar... Bizim de rahatsız olduğumuz bir sürü husus var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok özür dilerim.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz de başta Meclis Başkanının ve Meclis bürokrasisinin bizlerle kurduğu eşitsiz ilişkiler üzerinden, davranışlar üzerinden... Ama HDP'nin ortaya koyduğu tablo da mühimdir, Milliyetçi Hareket Partisinin üstlendiği siyasi misyon ve onun adına konuşan grup başkan vekilinin ortaya koyduğu dil de çok önemlidir. Yani, kimse kimseyi ayrımcılıkla da suçlamamalı ama bir yumuşamaya ihtiyaç var, karşılıklı oturmaya. Bu kürsüde ne konuşulacak, ne konuşulmayacak onları bile... Dün mesela arkada bir şey oldu, "Burada yazan çerçevede demedik." dediler. "Demediyseniz sorun yok." diye bir anlayış gelişti ama onu oraya taşıyacak bir sakinliğe kavuşamadan oradan gerildi, buradan bilmem ne oldu ve belki konuşarak aşabileceğimiz bir mesele bir başka boyuta gitti. Burada siz de inisiyatif alabilirsiniz, diğer grup başkan vekilleri de alsın, yapıcı bir şekilde, bu Meclisin gerginliğini de, üretilen eşitsizliği de çözmemiz lazım. Milletvekillikleri sürdüğü sürece bütün milletvekilleri buradaki 4 partinin namusudur, böyle bakmak lazım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – İzin şartı kaldırılsın Başkan.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, Meclis Başkanı başkanlığında 4 Meclis başkan vekili olarak yapılan toplantıda tutuklu milletvekilleriyle görüşme konusunun gündeme getirildiğine ve kendisinin de bu konunun takipçisi olacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biz de geçtiğimiz hafta Sayın Meclis Başkanımızın Başkanlığında 4 Meclis başkan vekili olarak bir toplantı gerçekleştirdik. Sayın Buldan bu talebi o toplantıda gündeme getirdi. Sayın Başkanımızın yani Meclis Başkanımızın ifadelerini söylüyorum, bu konunun hassasiyetine Sayın Buldan değindi, Sayın Başkanımız da Sayın Bakanla, Hükûmetle, Başbakanla gerekli görüşmeleri yapacağını ve bunun bir haksızlık olduğunu, bu görüşmelerin olması gerektiğini ifade etti.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kaç defa görüştüler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İki yıldır aynı şey.

BAŞKAN – Ben, bildiğimi söylüyorum arkadaşlar.

Sayın Buldan da bizzat o toplantıya katıldı. Dolayısıyla, böyle bir mağduriyetin veya böyle bir haksızlığın giderilmesi yönündeki, benim de bizzat, bu talebinizi gündeme getirip bunun arkasını takip edeceğimizi bilmenizi istiyorum değerli arkadaşlar.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Bakan izni kaldırılmalı. Bakan izni yoktu eskiden, AKP'yle birlikte geldi, milletvekilleri cezaevini istediği zaman ziyaret edebiliyordu. Bu antidemokratik tutumun da ortadan kaldırılması lazım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önümüzdeki günlerde Adalet Bakanının bütçesi de gelecek biliyorsunuz Genel Kurula, orada bunu fazlasıyla konuşma şansımız olacaktır mutlaka.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir talebiniz var herhâlde, buyurun.

Önce talebinizi iletin.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Talebim şu Sayın Başkanım: Şimdi, biz Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulundayız. Bu Genel Kurulda tam 2010 tane ampul var. Bu, ilk yapıldığı zaman 14 vatlık ampuller kullanılıyordu, sonra 24 vatlık oldu.

BAŞKAN – Siz uygulamayla ilgili bir dakika söz mü istiyorsunuz? 60'a göre bir söz mü istiyorsunuz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet efendim.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Niye yok öyle bir usul? Milletvekili konuşur yani.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yeni usuller geliyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önemli bir husus.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Tanal, bütçeyi görüyoruz, ampulü değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İşte bütçe ampulle ilgili, tam Enerji Bakanlığı işte, tabii…

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Tamam da kürsüde ifade edersiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Genel Kurul salonundaki aydınlatma ve ısıtmaya ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; arkadaşlarımız diyor ki: "Biz bütçeyi görüşüyoruz." Zaten tam da bütçeyle alakalı. Enerji Bakanı burada ve tam da Enerji Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz.

Ampulden rahatsız olmayın değerli vekilim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Siz rahatsız oluyorsunuz ampulden, siz rahatsız oluyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda tam 2.010 tane ampul var. Meclis ilk yapıldığı zaman bu 2.010 ampul 16 vatlıktı, sonra 24 vatlık oldu, sonra 28 vatlık oldu, şu anda en son 34 vatlık.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Yani…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gerçekten, bazen bakıyorsunuz, bu aydınlatmadan çok fazla rahatsız oluyor arkadaşlarımız, kimisi ta, Genel Kurulun arka taraflarına gidiyor. Onun için sizden istirhamım buna bir düzen getirmeniz.

İkinci bir konu da şu: Klimalar… Bazı yerlerde klimalar yanıyor çok sıcak, bazı yerlerde çok soğuk yani burada bu klimalarla ilgilenen hiç personel yok mu?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yöneticiler uyuyor mu Sayın Başkan?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Konu anlaşılmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Genel Sekreterlik çalışanları bunu dikkate alacaktır mutlaka.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.24

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Yaşar TÜZÜN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi, söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekilimiz Hatice Dudu Özkal'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Özkal, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum anlayışını sloganlaştıran Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, adı üstünde, aile ve sosyal politikayla ilgili her alanda politikalar üretiyor. Toplumun her kesimindeki dezavantajlı herkese Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızla ulaşarak yaralarını sarıyor, devletin şefkat elini uzatıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifadeleriyle, garip gurebanın, fakir fukaranın, elhasılı kimsesizlerin kimsesi olmak için çıktığımız bu yolda kadınlar, engelliler, yaşlılar, çocuklar, dul ve yetimler, şehit aileleri ve gaziler, ihtiyacı olan herkese Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız sayesinde değiyoruz, dokunuyoruz, hizmet götürüyoruz.

Hükûmete geldiğimiz ilk yıllarda sosyal yardım ve sosyal hizmetler için ayrılan miktar 1,3 milyar iken bugün bu miktar 45 milyar TL'yi aşmıştır. Milletin parasını yine millete hizmet olarak döndüren Hükûmetimiz "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." felsefesiyle toplumun her kesimi için yaşanabilir bir Türkiye inşa etmeye çalışıyor.

Değerli milletvekilleri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, dezavantajlı kesimleri kendi sosyal ortamından koparmadan normalleştirmeyi hedefleyen politikalar üretmiştir. Bu kapsamda YADES Yaşlı Destek Programı sayesinde artık yaşlılarımız evde bakım hizmeti alabiliyorlar. Evde bakımı mümkün olmayan ya da kabul etmeyen yaşlılarımız da yaşlı bakım rehabilitasyon merkezlerinde hizmet alıyorlar.

Geleceğimizin teminatı çocuklarımızın da ailelerinin yanında büyümelerini sağlamak için Aileye Dönüş ve Aile Yanında Destek Uygulaması'yla son on beş yılda 11.333 çocuğumuz ailesinin yanına döndürüldü. Bu kapsamda 107.127 çocuk desteklendi. Bununla birlikte Gönül Elçileri Projesi'yle koruyucu aile yanına yerleştirilen 5.545 çocuğumuz bulunuyor. Ayrıca muhtaç asker çocuğu yardımı kapsamında babası askerde olan çocuklara, öksüz ve yetim yardımı kapsamında annesi ve babası vefat etmiş on sekiz yaşından küçük çocuklara da nakdi yardım yapılıyor.

Engelli vatandaşlarımızın da kendi ortamlarında bakımları için tüm imkânlar seferber ediliyor. Aile yanında mümkün olmayan engelliler için de Umut Evleri Projesi'yle hizmet veriliyor.

"Kadına şiddet insanlığa ihanettir." sloganıyla hareket eden kadına şiddetin önlenmesi ve koruyucu tedbirlerin alınması için ŞÖNİM'leri hayata geçirdik. Bunun yanında eşi vefat eden 281 kadın nakdi yardımla destekleniyor.

Pozitif ayrımcılıkla kadınlarımızı her alanda olduğu gibi iş hayatında da destekleyerek kadın girişimciliğini ve istihdamını artırdık. 2005 yılında yüzde 20 olan kadın istihdam oranını 2017 yılında yüzde 29'a yükselttik.

Çalışan annelerimizin çocuklarını bakıcılara bırakmadan yetişmesini sağlamak amacıyla Büyükanne Projesi hayata geçirildi. Babalık izni de yeniden düzenlendi. Göz bebeğimiz şehit ailelerimiz ve gazilerimizin de her zaman yanında olduk.

Kıymetli milletvekilleri, Türk toplumunda aile en önemli unsurdur. Hükûmet olarak aile birliği ve dirliğinin kurulmasına büyük önem veriyoruz. Vatandaşlarımıza sadece maddi destek sağlamak dışında 627 bin gence evlilik öncesi eğitim verilmiştir. ASDEP Projesi ile de Aile, Sosyal Destek Programı hayata geçirilmiştir.

Kıymetli milletvekilleri, bu ve benzeri anlatmaya yetiştiremediğimiz yüz binlerce, yüzlerce hizmet ile toplumumuzun tüm kesimlerinde bireyin diğer bireyden farkı olmadan topluma adaptasyonu için çalışıyoruz. En başarılı olduğumuz alanlardan birisi olan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, bütçesinin tek kuruşunu bile zayi etmeden milletimize hizmet yolunda harcamaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken, 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özkal.

Şimdi, söz sırası Kahramanmaraş Milletvekilimiz Nursel Reyhanlıoğlu'na aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Reyhanlıoğlu, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA NURSEL REYHANLIOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kültürümüze, gelenek ve göreneklerimize, maneviyatımıza şöyle bir baktığımızda, geçmişten bugüne aile kavramının bizler için çok önemli olduğu aşikâr. Bizler ilerlemenin, büyümenin ve gelişmenin düzenli ve sağlam aile yapısından geçtiği inancına sahibiz. "Güçlü aile, güçlü toplum" anlayışıyla yola çıkmıştık. Sayın Bakanımız bu ilkeyi güncelledi. Artık "güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum" diyoruz çünkü biliyoruz ki aile, toplum ve devletin gelişmesi kadının gelişmesiyle doğru orantılı. Kadın ne kadar başarılı, sağlıklı, öz güvenli ve mutlu olursa temelini oluşturduğu aile ve dolayısıyla toplum da o kadar sağlıklı ve sağlam olacaktır.

Bildiğiniz üzere AK PARTİ, sessiz devrimlerin partisi. Ülkemizin gelişimine büyük katkı sağlayacak, çığır açacak birçok yeniliği ve gelişimi belki de çok hızlı bir şekilde hayata geçirdiğimiz için ve yenilik üzerine yenilik kattığımız için ya da yine kendi başarılarımızla yarıştığımız için büyük ilerlemeler AK PARTİ'de "olması gereken" olarak görünmekte.

AK PARTİ'yle birlikte Türkiye yeniliğe, değişime, gelişime alıştı; toplumda "Yaparsa AK PARTİ yapar." anlayışı gelişti. On beş yıl önce AK PARTİ hükûmeti göreve gelmeden önceki Türkiye ve on beş yıllık AK PARTİ hükûmeti Türkiye'si kıyaslaması yapıldığında, bu sessiz devrimlerin Türkiye'de neleri değiştirdiğine hep birlikte tekrar tekrar şahit oluyoruz.

Çocuk, kadın, aile ve toplum hizmetleri, dezavantajlı gruplar, yabancı uyruklular, şehit yakınları, gaziler ve sosyal yardımlarda grafikler hep olumlu yönde seyretmekte olup çok daha fazlası için el birliğiyle çalışıyoruz.

Aile bağlarının öneminden bahsettik. Aile yapıları bozulan ülkelerde özellikle gençler üzerinde terör, uyuşturucu belası, kargaşa ve kaosu net bir biçimde görüyoruz. Ecdadımızdan bize miras olan sağlam aile yapımızın bozulmasına izin vermiyoruz, daha da güçlenmesi için çalışıyoruz.

Devlet koruması altındaki çocuklar artık koğuş tipi yurtlarda değil çocuk evleri ve koruyucu ailelerin yanında. "Haydi Kızlar Okula!" diyerek başladığımız yolumuzda, ciddi okullaşma oranı sonrası artık "Haydi kızlar mühendisliğe, yöneticiliğe!" diyerek yıllar yılı erkek işi olarak görülen alanlarda kadının gücünü ve başarısını destekliyoruz.

Kadına yönelik fiziki ve ruhsal şiddetle mücadele etmeye sonuna kadar varız ve çocuğu teröristlerce kaçırıldığı için belediye önünde açlık grevi yapan annelerimizin destekçisiyiz.

Erken yaşta evliliklerle mücadelemize devam ediyoruz. Milletin vekili olsanız bile kadın olduğunuz ve sadece başörtüsü taktığınız için, sözüm ona, had bildirmek istenen, psikolojik şiddet uygulanan, utanç tablosu linç kampanyalarının bir daha yaşanmaması için çaba sarf ediyoruz. Ancak yine bir belediye meclisinden, konuşmak istediği için, kovulan bir kadın belediye meclis üyesine şahit oluyoruz. Kocanın karısını dövmesini haklı bulan zihniyetleri görüyoruz ve bu zihniyetin tam karşısındayız. Kadını istismar eden, aşağılayan her türlü düşünce bizim inancımıza da kadim medeniyetimize de terstir. Bu noktada liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Geleceğin güvenli, huzurlu, adil, müreffeh dünyasını yerkürenin her köşesindeki kadınlarımızla birlikte kuracağız." sözünden güç alarak çalışıyoruz.

Şunu da belirtmek isterim ki 15 Temmuz hain darbe girişiminin önlenmesinde gözlerini kırpmadan hayatlarını ortaya koyan, vatanı için can veren şehitlerimizin yakınları ve yine vatan savunmasında şehit düşmüş polis, asker, tüm şehitlerimizin yakınları ile tüm gazilerimiz bizim göz bebeğimiz. Onlardan aldığımız destekle onlar için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Bu düşüncelerle 2018 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Reyhanlıoğlu.

Şimdi söz sırası Düzce Milletvekilimiz Ayşe Keşir'e aittir.

Sayın Keşir, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Keşir, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 2018 yılı bütçesini konuşmak üzere grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden evvel dün tarih yazılan bir günü burada tekrar yâd etmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında dün İslam İşbirliği Teşkilatı tarihî bir karara imza atarak hem mazlum coğrafyaların sesi olmuş ve tüm dünyaya bu mazlum coğrafyaların sesini duyurmuştur. Tüm bu mazlum ülkeler adına ve aziz Türk milleti adına başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere bu karara imza atan herkese şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükûmetleri iktidara geldiği günden bu yana Anayasa'nın sosyal devlet ilkesi ete ve kemiğe bürünmüştür. 17 yaşından beri dezavantajlı kesimlerle çalışan bir milletvekiliyim. Sosyal devlet ilkesi siyasette ilk defa AK PARTİ döneminde büyük bir paradigma değişikliği yaşamıştır. Yoksul, engelli, kimsesizlerle ilgili on beş yıldır yaptığımız çalışmaları burada tek tek anlatacak değilim, beş dakikaya sığdırmamız da mümkün değil bunu ama şu çok önemlidir: Bu on beş yıldır yaptığımız, sosyal politikalar alanında yaptığımız düzenlemeler, fırsat eşitliği, eşit yurttaşlık haklarına erişimde dezavantajlıların ve umuda erişimlerinde, hayata ve geleceklerine umutla bakmalarında önemli, devrim niteliğinde düzenlemelerdir.

Sosyal politikaların bütüncül bir şekilde ele alınması, çözüm odaklı yaklaşımın bir parçasıdır. Hiçbir sosyal konu, hiçbir sosyal sorun bir diğerinden ari ve ayrı değildir. Ailenin güçlendirilmesi ile kadın, engelli, çocuğun güçlendirilmesi asla birbirinin alternatifi, hasmı ve rakibi değildir. Ailenin güçlendirilmesinden, çözüm üretim kapasitesinin artırılmasından, güçlü ve sağlıklı aile yapımızı çoğaltmaktan korkmayınız. Burada farklı politik çıkarımlar yapmak insanlık gerçeğini reddetmektir. Sosyal politikalara bütüncül yaklaşım amacıyla tüm hizmet alanları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı adı altında 2011 yılında tek çatı altında toplanmıştır.

Değerli milletvekilleri, sosyal politikaların temeli fırsat eşitliğinin sağlanmasıdır. En önemli fırsat eşitliği aracı olan eğitime erişim önündeki engellerin kaldırılması temel politikamız olmuştur. Çünkü kadın ve dezavantajlı kesimlerin eğitim ile karar alma mekanizmaları ve istihdama katılımının artırılması en önemli mihenk taşıdır. AK PARTİ hükûmetleri döneminde zorunlu eğitimin on iki yıla çıkarılması, taşımalı eğitim, şartlı nakit transferleri, başörtü özgürlüğünün sağlanması ve benzeri pek çok düzenlemeyle bugün 2002 yılında 13,5 olan kız çocuklarının üniversiteleşme oranı 44,4'e yükselmiştir. Geçmişte kadının eğitime erişiminde en büyük engeli koyanların, ikna odalarının mimarlarının bugün kadın haklarının üzerinden AK PARTİ'yi sözde vurmaya kalkmaları bir hezeyandır, ayinesi iştir kişinin.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ kadının güçlenmesine ilişkin tüm konulara ciddiyetle yaklaşmış, bu konuyu siyasete sadece malzeme yapanlara icraatlarıyla cevap vermiştir. 2004 yılında Anayasa değişikliği, 2005 yılında Töre, Namus Cinayetleri Araştırma Komisyonu başta olmak üzere TCK'de ve Anayasa'da devrim niteliğinde pek çok düzenlemeler yaptık. Elbette işsiz erkeğin eşine şiddet uygulamasını makul görenler, bu devrim niteliğindeki düzenlemeleri anlamakta zorlanacaklardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İstanbul Sözleşmesi'ni Parlamentodan geçiren ilk ülke, uyum yasası olan 6284 sayılı Yasa'yı geçiren ilk ülke olarak duyduğumuz gurur sadece AK PARTİ'lilerin gururu değil, sizlerin de Türkiye adına gurur, duyacağı bir konudur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, son istihdam hareketinde 6,5 milyon kişiyi yeni istihdama kazandırmış, bunların 3

milyonu kadındır yani yaklaşık yüzde 50'yi yakalamış durumdayız. Ama aradaki fark, geçmiş dönemden günümüze gelen kadınlar arası yapılan ayrımcılıktan. Eğitime erişimdeki sıkıntılardan dolayı kadının istihdama erişememesinden oluşan aradaki farkı ancak kapatmaya çalışıyoruz.

Mesleğim olan gazeteciliğe 1989 yılında engellilerle başladım. O gün Türkiye'de engellinin adı yoktu ve engelliler sokağa dahi çıkamazlardı. 2005 yılında çıkardığımız yasayla ve oluşturulan mevzuatla bugün engellilerin eğitim, istihdam ve eşit vatandaşlık hakları güvence altına alınmıştır. Elbette -az önce de ifade ettim- on beş yılda yaptığımız, büyük bir paradigma değişikliğiyle yaptığımız bu devrim niteliğindeki düzenlemeleri tek tek rakamlarla burada anlatmam mümkün değil çünkü sosyal devlet sadece rakamlardan da ibaret değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyor, 2018 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Keşir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Başkan, talebinizi alayım.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Kısa bir söz talebim var Sayın Başkan, 60'a göre kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Karabıyık.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisinden sayın hatip konuşurken Sayın Genel Başkanımızın daha önce bir yerde bahsettiği bir konuşmadan böyle bir alıntı yapıp onu yanlış bir şekilde yorumladı. Sayın Genel Başkanımızın orada ifade ettiği konuşma "Ekonomisi bozuk her erkek eve gelsin de eşini dövsün, bu normaldir." anlayışında değildi. Bunu bu şekilde anlamış olmak en büyük gaftır her şeyden önce. Bütün araştırmalar şunu gösteriyor ki bir ülkede yoksulluk varsa, işsizlik varsa, borçlar artmışsa suçluluk oranları artıyor. Yani demek istedi ki Sayın Genel Başkanımız: "Siz önce kadına şiddeti ortadan kaldırmak istiyorsanız yoksulluğu da işsizliği de bitirmeniz lazım."

AYŞE KEŞİR (Düzce) – O açıklama günü niye sesiniz çıkmadı?

LALE KARABIYIK (Bursa) – Yoksa "Orada yaptığı çok normal bir harekettir." gibi kesinlikle ne Genel Başkanımız ne de bizim...

SALİH CORA (Trabzon) – O ifadenin mazereti olamaz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Ama siz algı yönetimini kullanmak istediğiniz için, algı yönetiminde başarı sağlamak istediğiniz için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Bursa) – ...orasından bakıyorsunuz. Bunu hiçbir genel başkanın söylemesi mümkün değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – O açıklama yapıldığı gün bu açıklamayı beklerdik sizden Sayın Vekil.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Teşekkür ederim Sayın Karabıyık.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, Eskişehir Milletvekilimiz Emine Nur Günay'dadır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Günay, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı kapsamında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepinizin bildiği gibi, gayrisafi yurt içi hasıla üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 11,1 büyüdü. Şimdi, esas hedefimiz, bu hızlı ve güçlü büyümeyi sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümeye dönüştürmek. Kapsayıcı büyüme dediğimiz zaman da ekonomik büyümeden en fazla payı alan ve her toplum grubunun payının arttığı bir büyümeden bahsediyoruz. Yani aynı zamanda, yalnız ekonomik büyümeyi değil, bu büyümenin sosyal, kültürel, siyasi ve çevresel boyutunu da göz önüne alıyoruz. Bu bağlamda, ilk aşamada, Türkiye tarihinde devrim niteliğinde düşük gelir ve dezavantajlı grupların refah düzeyini artıran sosyal politikalar uygulanmıştır. Dönem itibarıyla bir sonraki faza geçilmiş, bu grupların ekonomik ve sosyal entegrasyonuna, eğitim ve istihdama yönelik politikalar hayata geçirilmektedir.

Kapsayıcı, inovatif politikaların hedefinde kadınlarımız da yer almaktadır. Kadınların iş gücüne katılımını iki boylamda ele alabiliriz. İlki, eğitimli kadınlarımızın ilgili sektörlerde çalışması ve yönetici pozisyonlarını alması. İkincisi ise, dezavantajlı grup içinde yer alan eğitim ve fırsat eksikliği nedeniyle ekonomik ve sosyal alanda yer alamamış kadınlarımız.

Doğasında üretkenlik ve yaratıcılık olan kadınlarımızın iş gücüne katılım oranı hızla artmaktadır. 2004 yılında kadınların iş gücüne katılım oranı yüzde 23,3 iken 2017 Ağustosunda yüzde 34,3'e yükselerek 11 puan artmıştır, aynı dönemde bu oran erkeklerde 3,2 puan artmıştır. İstihdam oranı ise kadınlarda 2004 yılında yüzde 20,8'ken 2017 yılında yüzde 29,1 olmuş yani 8,3 puan artmıştır. Erkeklerde 2004'te 62,7 olan istihdam oranı, 2017'de yüzde 67,3 olurken 4,6 puan artmıştır. Son on yılda kadın istihdamındaki artış, erkek istihdamındaki artışın 2,5 katından fazla olmuş ama bu yeterli değil, 2023 hedefimiz yüzde 41 kadın istihdamı oranına ulaşmaktır. Ancak, kadınlar için bu oranları hâlâ yeterli bulmuyoruz.

Girişimcilik, Türkiye ekonomisi için önemli başlıklarımızdan birisidir ve bugün 4 milyon 800 bin girişimcinin yüzde 17'si yani 816 bin kişisi kadındır. Son bir yılda kadın girişimci sayısı yüzde 18 artmıştır. Kadınlarımızın yaratıcılığı ve üretkenliğini gelir getirici alanlara kanalize ederken yalnız ekonomik değil, sosyal, kültürel, siyasi hayata da entegre etmemiz çok önemlidir.

Türk kadınının bilinci, sorumluluğu, çalışkanlığı ve ulaştığı başarı hiçbir şekilde tesadüf değildir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız tarafından kadınlarımızın girişimcilik kabiliyetlerinin artırılması ve ekonomide bir aktör olarak yer almalarını sağlamak için "Kadın Koop" hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Proje kapsamında bugüne kadar yaklaşık 2.600 kişiye verilen eğitimlerle kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılmalarına fırsat oluşturulması, gelir elde ederek kendilerine olan öz güvenlerinin artırılması, bölgesel istihdama katkıda bulunulması, kooperatifler aracılığıyla demokratik anlamda yönetim tecrübesi sahibi olmaları hedeflenmektedir. Kadın girişimcilerin talepleri doğrultusunda tabandan gelen bir hareketle kurulmaya başlanan kadın kooperatiflerinin sayısı, 2017 Aralık ayı itibarıyla 163'e ulaşmıştır.

Kadınlarımızın girişimcilik eğitimleri ve onların bunları fırsata dönüştürmesi, ülkemizin her köşesinde devam etmektedir. 2012 yılında 509 kadınımız kendi işini kurarken 2017 yılında 10.370 kadın kendi işini kurmuş -dikkatinizi çekmek isterim- beş yılda yüzde 194 artış gerçekleşmiştir. Bu, yadsınamaz bir gerçektir. Yine, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre, Türkiye genelinde esnaf ve sanatkârların yüzde 16'sını kadınlar teşkil etmektedir. Kısacası, ekonomiyi canlandırmaya dönük önlemlerin kadın istihdamını artırmaya da yer vermesi hem çok önemli bir atıl kaynağın ekonomiye kazandırılmasını sağlayacak hem de sürdürülebilir…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

…büyümeye hizmet edecek hem kayıt dışılığı azaltacak hem de toplumsal sorunların yok edilmesi için gerekli altyapıyı sağlayacaktır.

Demografik fırsat penceresi Türkiye için genç nüfus ve artan iş gücüyle birlikte ekonomik büyüme için fırsattır ama unutmayalım, Türkiye'nin elinde hâlihazırda kullanmadığı potansiyel bir iş gücü var, o da kadınlar. Kadınlara güvenimiz tamdır; yeter ki kadın istesin, yeter ki fırsat eşitliği verilsin. Güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum, güçlü ekonomi diyor ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günay.

Şimdi söz sırası Karaman Milletvekilimiz Sayın Recep Konuk'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Konuk, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA RECEP KONUK (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bir ekonomi için ticaret, vücuttaki damarlar gibidir. Mal ve hizmet ticaretinde akış ne kadar düzenli ve hızlı ise ekonomi o kadar sağlam ve sağlıklıdır. Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın görevi, ticareti hızlandırmak ve ticarette güven ortamını tesis etmektir. Ticaret nasıl hızlandırılır? Ticaretin önündeki fiziki ve bürokratik engelleri kaldırarak. Bu yeter mi?

Elbette yetmez. Ticaret için elverişli psikolojik ortamı ve ticareti canlandıracak güven ortamını da oluşturmamız lazım. Bu ticaret ortamını nasıl tesis edersiniz? İşte, bunun ete kemiğe bürünmüş hâli, 2002 yılından bu yana AK PARTİ hükûmetlerinin yaptığı işlerdir.

Dünün Türkiye'sinde yaprak kımıldasa, rüzgâr tersten esse alışveriş durur, gümrük kapılarından ne mal girişi ne de çıkışı olurdu. Bir Cumhurbaşkanı ile bir Başbakanın Anayasa tartışması faizleri fırlatır, dövizi uçurur, esnafa kepenk kapattırır, fabrikaların çarklarını durdururdu. Birçok gazete haberi piyasaları sallardı. Bunlar, Türkiye için geride kalmış kötü hatıralardır.

Eski Türkiye'nin yıllarca üzerinden atamayacağı ticari hayatın işleyişini allak bullak edecek bir ihanet girişimini 15 Temmuzda yaşadık. Bu hain kalkışma hem ülkemizin sağlam ekonomik yapısı hem milletimizin feraseti, özellikle de Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın on dört yıl kuyumcu hassasiyetiyle inşa ettiği ticari düzeni sayesinde hasarsız atlatıldı. Ticari hayatın ve sanayinin içinde olan biri olarak söylüyorum: Hadiseden yirmi dört saat sonra fabrikaların çarkları dönmeye başladı, ürün sevkiyatı neredeyse duraksamadan devam etti, tırlarımız gümrük kapılarından ihraç ürünlerimizi dış pazarlamaya nakletmeye devam etti. Türkiye'de hiç kimse stokçuluğa yeltenmedi, karaborsacılar zuhur etmedi. Niye? Çünkü hiçbir bomba, hiçbir kurşun ticari hayatın teminatı altına aldığı güven zırhını delemedi.

Nitekim Avrupa Birliği ile ABD'nin negatif tutumlarına, ekonomimizi hedef almalarına, güneyimizde ve kuzeyimizde sıcak çatışmalar olmasına rağmen ekonomimize ve ticaretimize yönelik her suikast girişimi o güven zırhından geri döndü. Nasıl? Bakanlığımız önlem aldı, yönlendirdi, iş dünyamız da Bakanlığımızla yakın çalıştı. Peki, ne oldu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız ne yaptı da ticaret hem hızlandı hem de güven ortamı pekişti? Bakın ne oldu? İhracatımız 36 milyar dolardan 150 milyar dolara çıkmasına rağmen ortalama gümrük işleme süresi 2002'de 15 saat 2 dakika iken bu süre 2 saat 40 dakikaya indi yani dış ticaretin aort damarlarındaki akış 4 kattan fazla arttı. Gümrüklerde ileri teknolojinin kullanımı, MERSİS, çek dâhil, ödeme sistemine getirilen güven, piyasa denetiminde proaktif yaklaşım gibi onlarca yenilik ve yeni yaklaşım, ülkemizdeki ticari hayatı hızlandırdı hem de ticari hayatta güven çıtasını yukarı çekti.

Artık rüzgârda savrulmuyoruz. Ülkelerin ticari hayatını yerle bir edecek siyasi gerilimlerden etkilenmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konuk, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

RECEP KONUK (Devamla) – Çevresinde yaşanan savaşları bile hasarsız atlatabilen bir ticaret düzenine sahibiz. Yıka yıka değil, yapa yapa ilerleyen ve lojistik merkezleri, İpek Yolu ve evraksız gümrük işlemleri gibi projeleri hayata geçirmeye hazırlanan ve ticaretimizi de geleceğe hazırlama konusunda kararlılığını ortaya koyan Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Konuk.

Şimdi söz sırası Yozgat Milletvekilimiz Sayın Abdulkadir Akgül'e aittir.

Sayın Akgül, Sayın Başkanım, özlemiştik sizi.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı görüşmelerinde grubumuz adına Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, size de başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın çalışmalarını beş dakikaya sığdırmak mümkün değil. Özellikle son yıllarda, mensubu bulunduğum orta ölçekli küçük esnaf ve sanatkârlarla ilgili çalışmalar takdire şayandır. Tabii, bunların hepsini buradan sıralayamayacağım fakat çok önemli bazılarını bütün esnaf ve sanatkârlarla paylaşmak istiyorum.

Sayın Bakanım, eğer müsaade ederseniz, dün Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı, bugün de sizin açıklamanız gereken bir şeyi -ancak buraya benim çıkışımı 1,5 milyon esnaf duymuş, şimdi dinliyorlar- müsaadenizle ben söyleyeyim o şeyi.

Peki, Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu yıl içerisinde esnafa ve sanatkârlara verilen destek oldukça önemlidir özellikle 23,5 milyarı bulan devlet desteği. Son yetmiş senede verilen paranın toplamı kadar bu yıl esnafın üzerinde 23,5 milyar kredi desteği var yani 23,5 katrilyon. Bu, yüzde 4 faizle bir iki masrafıyla beraber yüzde 6'yla esnaf ve sanatkâra destek amaçlı veriliyor.

Bazıları şunu diyebilir: "Esnafın işi bozuk, onun için kredi alıyor." Onun tersini söyleyeyim ben: Bu 26,5 milyar lira son on sene içerisinde esnaf ve sanatkâra verilen faizli destek, para, 65 katrilyon lira, 65 milyar lira (AK PARTİ sıralarından alkışlar) ve bu 65 milyar liranın hepsi döndü sıfır takiple. Yani demek ki alan işliyor, çalıştırıyor, kazanıyor ve geri ödüyor. Onun için de buna vesile olan Hükûmetimize, Cumhurbaşkanımıza, bakanımıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu yıl içerisinde özellikle esnafa vermiş olduğumuz müjdeler arasında, eskiden 5 bin lirayı zor verdiğimiz dönemlerden bugün eğer esnaf ve sanatkâr kendisine dükkân alıyorsa 500 bin lira, on yıl vadeli, yüzde 5 faizle kredi imkânı çıktı; eğer kendine ticari araba alıyorsa çalıştırmak üzere 500 bin liraya kadar yüzde 4-5 faizle ve on yıla kadar kredi imkânı çıktı. Bunlar büyük müjdeler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Özellikle bizim teşkilatlarımıza verilen müjdeler arasında, elli yıldır özlemle beklediğimiz ve kooperatiflerimize büyük destek sağlayacak, yaklaşık 53 bin kooperatife, elli yıl içerisinde yapamadığı, başaramadığı kooperatif genel kurullarının üç yılda bir yapılması imkânını sağlayan değerli bakanımıza, bu yıl içerisinde bu imkânı geçirip kanunlaştıran bakanımıza teşekkür ediyorum.

Yine, bizim özlemle beklediğimiz, kooperatiflerin üçüncü şahıslarla yapmış olduğu ticari muamelelerde kurumlar vergisine tabiydik, bir kanunla kurumlar vergisinden muaf da tuttuğu için ona da bu çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum. Ama en çok da bugün bu müjdeyi verecek olan… Şu müjde: Esnaf ve sanatkâr yanında bir kişi çalıştırıyorsa, çalıştıracaksa bunun maaşının yarısını devlet ödeyecek yani altı aylığını devlet verecek -bütün vergisini, sigortasını- altı ayını çalıştıran. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, 1,5 milyon esnaf ve sanatkâr için gerçekten beklentinin çok üzerinde bir müjde. Onun için, sebep olanlara, bu işte çalışanlara, çalıştıranlara çok çok teşekkür ediyorum. Yani esnaf bir kişiyi yanına işçi olarak alırsa, bir kişi çalıştırırsa, sizin yakın tanıdığınız esnaflar, yanında bir kişi çalıştırırsa altı aylık maaşını, sigortasını, primini devlet ödeyecek, altı ayını esnaf ödeyecek. Şimdilik üç yıl böyle devam edecek. Bu imkânlar esnaf ve sanatkâr için veriliyor. Esnaf ve sanatkârın daha, çok şeylere ihtiyacı var; evet ama kredi konusunda yapılmayanlar bu dönemde yapılmıştır. Bu iş için sebep olanlara tekrar huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle esnaf ve sanatkârların dost kapısı, iyi gün dostu TESKOMB -mensubu olarak- bugün Türkiye'de 10 bin yöneticisi ile bin kooperatifiyle hizmet vermektedir. Türkiye'nin en başarılı kuruluşudur, o kuruluşun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Sen bana iki dakika verirsin Başkan, dostluğumuz var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akgül. Böyle müjdeli haberler verdikten sonra niye söz vermeyeyim. (AK PARTİ sıralarından

alkışlar)

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Allah razı olsun.

Özellikle, değerli arkadaşlar, bakın, Kredi Garanti Fonu var Türkiye'de, bir de TESKOMB var. Sayın Bakanım, Kredi Garanti Fonu'nun vermiş olduğu kredilerde eğer kredi geri dönmüyorsa hazine karşılıyor ama bir de TESKOMB var; biz esnafa 23,5 katrilyon para veriyoruz, para dönmüyorsa devlet değil, biz karşılıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama onu da eşe dosta dağıtıyorsunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Ne alakası var?

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – 1,5 milyon eşim dostum var benim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mesela söyleyeyim size.

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Bakın, ben 1,5 milyona veriyorum, 1,5 milyon esnaf dostum var benim. Eşe dosta nasıl vereceğim? 1,5 milyon kişiye veriyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, şimdi vereceğim sana.

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Ama benim 1,5 milyon dostum var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Güzel.

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Allah razı olsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akgül.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, ben bir milletvekiliyim. Bir sendika başkanı olsam, bir kamu kurumunda olsam istifa etmeden milletvekili olmam mümkün değil. Değerli arkadaşım gayet rahat, gazetede çıkan manşetlerle, 75 milyon maaş alan…

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Ben kaliteli adamım, 150 alıyorum, ne 75'i be!

MAHMUT TANAL (İstanbul) - …ve hâlen dört tane ayrı yerden maaş alan bir arkadaşımız ve aynı şekilde bu Yozgat ilimizin Aydıncık ilçesinde bir başka siyasi partiden milletvekili adayı olduğu için "Siz eğer onu orada kooperatif başkanlığından almazsanız kredi vermem." Kredi verdiği kim? Oradaki ilçe başkanının eşi. Orada aynı zamanda belediye meclis üyesine esnaf olmadığı hâlde kredi vermiş durumda. Bu şekilde de olayları var ve "Körler sağırlar birbirini ağırlar." derler ya, Sayın Bakanımız beyefendiye, hatibe ne vermiş?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bu, neye göre konuşuyor?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, şahsiyatla uğraşıyor. Gitsin, basın toplantısı yapsın.

BAŞKAN – Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Orada bir plaket vermiş. Ne zaman? 7 Aralıkta. Kimin başkanı olarak? TESKOMB Başkanı olarak.

BAŞKAN – Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burada o, bakanı övüyor; bakan, orada onu övüyor. Böyle bir bütçe olabilir mi Sayın Başkanım?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ederiz. Maksat hasıl olmuştur.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkanım, Tanal hangi maddeye göre konuşuyor? Korsan konuşma yapıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri…

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ama korsan konuşma yapıyor. Hangi maddeye göre söz verdiniz?

BAŞKAN - Bir saniye…

SALİH CORA (Trabzon) – Gitsin, basın toplantısı yapsın.

BAŞKAN - Sayın Başkan…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Parlamento hukukuna göre.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir milletvekili ayağa kalkıp bir talepte bulunduğu zaman onu dinlemek, benim Başkanlık Divanı üyesi ve Başkan olarak görevim ama arkadaşımız talebini uzun tuttu, bir dakikalık konuşma yapmış gibi oldu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan…

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Özür dilerim uzun tuttuğum için.

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Başkan, bir dakika sayın milletvekilleri…

Dolayısıyla her milletvekilimizin, burada kürsüde konuşma hakkı vardır. Gerekçesini söylediği zaman İç Tüzük'ün verdiği yetkiyi kullanırım. Arkadaşımız gerekçesiyle birlikte konuyu da anlatmış oldu, maksat hasıl oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TESKOMB Başkanının milletvekili olmasının kabul edilebilir bir şey olmadığına ve bu konuda bir açıklama beklediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tabii, sayın milletvekilinin kendini ifade ve cevap hakkı var, ona saygı duymak lazım ama şunu… Kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri, çok sayıda meslek kuruluşunun başındakiler, sendikalar, hepimiz -ben Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreterliğinden- süresi dâhilinde istifa edip aday olduk. Bu kanun koyucunun bir mantığı var, belli görevlerdeki kişilerin siyasetle ilişkilerini kesmesi gerekiyor; onu uzun uzun tartışmayalım. Bu konuda bir hukuki boşluktan mı yararlanılıyor, bir başka şey mi var bilmiyorum ama bu konuya bir açıklık getirirse… "Dört yerden maaş alıyorsun."u tasdik edip, "75" deyince "Yok, şu kadar alıyorum…" Milletvekilliğiyle bağdaşmayan işler var. Bir eksiklik varsa Plan ve Bütçe Komisyonuna gelir -Sayın Elitaş bakar, biz bakarız- ilgili düzenlemeyi yapalım. Eğer bu söylenen gazete haberleri gerçek değilse de o konuyu duymak isteriz. Ama Esnaf Kefalet Kooperatifi Genel Başkanının bir siyasi partiden milletvekili olması kabul edilebilir bir iş değildir. Bu, bugün için kabul etseniz yarın için başka bir sakınca doğurur, genelin menfaatlerine aykırı olması. Bir açıklama bekleriz.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Ben açıklama yapmak için söz istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Sayın Durmaz, sisteme girmişsiniz, önce gerekçenizi söyleyin ayağa kalkarak lütfen.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Az önce konuşulan borçlandırma rakamları ve esnafa verilen kredilerle ilgili bir cümle edeceğim yerimden, söz verirseniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Durmaz.

27.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) – Önce, Sayın Başkanımıza Türkiye'deki esnaflara verdiği hizmetlerden ötürü teşekkür ederiz. Kendisini de bölgesinden de, bölgemizden de tanıyıp biliyorum. Ama arkadaşlar, esnaf geleneğinde bir şey vardır, aramızda esnaf olanlar da iyi bilirler, derler ki sıkıntıya düştüğünde: "Falan esnaf da bankaya düşmüş." Böyle, uzun uzun borçlandırmak, her yıl da bu katlayan rakamlarla buradan esnafa verilen borçları sanki hibe karşılığı veriyormuş gibi açıklamak, özünde ülkemiz esnafının ne durumda olduğunun, on beş yıllık bir iktidar eliyle net bir göstergesidir.

Sayın Başkanımdan şunu beklerdim: "Biz bu kadar daha, bu kadar daha veriyoruz" değil, "Arkadaşlar, Türkiye'de esnafın işi fevkalade iyi gidiyor, artık biz kooperatifleri kapatacağız." demesini beklerdim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Durmaz.

Sayın Akgül…

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Müsaade ederseniz, ismim geçtiği için sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Başkanım, tabii, biz burada bu kanunları geçirirken sizin de büyük desteğinizi aldık. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu da Milliyetçi Hareket Partisi Grubu da tam destek verdiler, aldık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Esnafla ilgili olarak.

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Ama bunları çıkaran, Bakanlığımızdır ve teşekkür etmek borcumuzdur.

Tabii, ben devlette hiç çalışmadım, memur olarak hiç çalışmadım, sakıncalıydım, beni memur yapmadılar; iş müfettişi oldum, bir hafta çalıştırmadılar. Ben devletten bir kuruş para almıyorum.

Kooperatif de zaten 15-20 kişinin bir araya gelip kendi ceplerinden para koyup, sermayesini koyup birleştirdiği yerlerdir, onlar da seçtiği adamın parasını kendileri verirler. Ben 15 bin lira para alıyorum. İlk dönem milletvekilliği yaptığımda başkanlık yapmadım ama sizin burada üç dönem milletvekilliği yapan, iki dönem milletvekilliği yapan İzmir Milletvekili arkadaşınız benim kooperatifimde, ben onun genel başkanıyım. Mehmet Ali Susam hem milletvekilliği yaptı hem kooperatif başkanlığı yaptı benim gibi, siz de hiçbir şey söylemediniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, benim istifa etmem mesele değildir. On beş yıldır ben orada seçiliyorum. Rakip çıkmadığı için, her yerde seçimlerde aday çıkar, bana aday çıkmadığı için, rakip çıkmadığı için, 1,5 milyon insanın temsilcisi olduğumdan bıraktırmıyorlar bana; keşke bıraksalar, ben de ikisini yapamıyorum.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Aday olmayın, aday.

ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Teşekkür ederim. Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akgül.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel, sisteme girmişsiniz.

Buyurun Sayın Başkanım.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Akgül Türkiye'de 25 bin eczacıya gitse "Kim görevi bırakmasaydı?" dese, eğer 100 tane "Özgür Özel" dışında bir cevap çıkarsa ben de kendisine hiçbir şey demeyeceğim ama mesele şu…

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O, anayasal bir kuruluş ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, bu tip başkanlıklar siyasetle birlikte yürürken yarın çok başka sonuçlar doğurabilir. Bu işe sade kendi zaviyenizden bakmayın.

Ha, 15 bin lira para milletvekilliğiyle bağdaşır, bağdaşmaz… Şunu söyleseniz alkış alın…

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Alıyorum zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Beni bırakmadılar ama ben de şöyle bir karar verdim: Milletvekili maaşı dışında bana oradan ödenen maaşı Mehmetçik Vakfına bağışladım." deseniz ben de alkışlardım. O parayı alıp da harcamakla övünmek yakışmaz.

Teşekkür ediyorum.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Sen benim harcadığımı nereden biliyorsun ya?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, özür dilerim.

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun, talebinizi söyleyin önce.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Talebim şu: "Mehmet Ali Susam istifa etmedi." dedi. Bununla ilgili, partimize sataşmada bulunmuştur. Mehmet Ali Susam istifa etmiştir. Mehmet Ali Susam 8 Ağustos 2007 tarihinde istifa etmiştir…

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Benim başkanım, benim, benim. Hâlâ başkanım benim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – …ve Mehmet Ali Susam milletvekili olduğu dönemden itibaren istifa etmiştir, maaş da almamıştır. Kaç para maaş alıyorsa onu söyleyin.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Ya, Başkan, bak…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu maaş ne ahlakidir, bu maaş ne vicdanidir, bu maaş ne kanunidir.

RECEP ŞEKER (Karaman) – Ya, otur ya bir!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani kendisi kooperatif başkanı, Bakan orada onu övecek. Böyle bir şey olmaz. O da çıkıp Bakanı övecek. Burası âdeta körler sağırlar birbirini ağırlar şeyi olmamalı.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bu neye göre konuşuyor ya?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakandan izin alıyor, diyor ki: "Sayın Bakanım, ben anlatabilir miyim."

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, Tanal neye göre konuşuyor, hangi maddeye göre konuşuyor?
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakan da gidiyor, diyor ki: "Başarılı kooperatif başkanı…" Böyle bir şey olabilir mi?
İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hangi maddeye göre konuşuyor ya?
BAŞKAN – Maksat hasıl olmuştur Sayın Tanal.
ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Başkanım, bakın, velev ki arkadaş bilmiyor, velev ki ben ona anlatayım. Mehmet Ali Susam oda başkanı…
BAŞKAN – Kuliste birbirinize anlatırsınız; burada gerek yok, kuliste anlatırsınız.
MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Hayır, hayır, şimdi anlatsın ama. Kayıtlara girsin ama ya.
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Abdulkadir, kayıtlara girsin, kayıtlara.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Buyurun, buyurun, kulis olmaz. Biz de bilelim.
DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Biz de merak ediyoruz, nasıl götürmüşler paraları.
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, okuyorum, Mehmet Ali Susam'ın beyanını okuyorum size, dilekçesini…
ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Sayın Başkanım, bakın, ağır sataşma bu.
BAŞKAN – Sayın Akgül, talebinizi önce iletin, ben o gerekçeye göre söz vereceğim. Önce, buyurun...
ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Ağır sataşma, ağır sataşma…
BAŞKAN – Buyurun, dinliyorum şimdi. Oradan talebinizi iletin.
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Konuş da kayıtlara girsin.
ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Söz istiyorum.
BAŞKAN – Sataşmadan söz istiyorsunuz, onu söyleyin.
ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Evet.
BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Şimdi, tabii, ben sakin olmaya çalışıyorum, sakin sakin konuşmaya çalışıyorum.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle olun tabii.
ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Kendisine de söyledim "velev ki" diye… Tabii, bizim işimizi bilmediği için… Kooperatif başkanı benim başkanımdır, Mehmet Ali Susam hâlâ başkandır, istifa etmemiştir. Sen her şeye internetten baktığın için, burada konuştuğun için, hepsini bilemezsin. Esnaf odasından istifa etti, kooperatiften değil. Kooperatiften istifa etme yok. Çünkü geçen sene ben milletvekili olduğumda beni şikâyet ettiler Yüksek Seçim Kuruluna, milletvekilliği düşsün diye şikâyet ettiler. Yüksek Seçim Kurulu oy birliğiyle "Hayır, alakası yok. Devam edebilirsin." dedi, onun için geldim. Yani Yüksek Seçim Kurulu "Bizimle alakası yok." dedi. Bırakmama değil, ben 2007'de milletvekili oldum, bıraktım zaten. Ama hiçbir ilgisi olmadığı için, Yüksek Seçim Kurulu "Devam." dediği için ben devam ettim.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2007'de istifa ettin, sonra nasıl geldin ağabey?
ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Ben, ikinci dönem… Bir de bu dönem seçildiğimde…
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ha, 1 Kasımda geldin.
ABDULKADİR AKGÜL (Devamla) – Bakın, sizin gibi değil. Milletvekili olduktan sonra bazıları seçildiği yerin kapısının önünden geçemiyor. Ben milletvekilliği yaptım, dört sene sonra, benim odama kimse oturmamış, "Ne olur gel." dediler, gittim. Ne yapayım yani. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
Ya, bu "velev ki"ye cevap vereceğim. Vallahi…
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oraya git git de maaş alıyorsun.
BAŞKAN – Sayın Akgül…
İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Abdulkadir Başkan, daha zamanın var, hibeleri anlatsana.
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, sayın hatip benim bu işlerden anlamadığımı söyledi.
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama bu doğru bir iş değil Sayın Başkan.
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gayet rahat, ben Cumhuriyet Halk Partisi İzmir Milletvekilimizin yazılı dilekçesini okuyorum: "Cumhuriyet Halk Partisinden İzmir Milletvekili seçilen Mehmet Ali Susam olarak İzmir Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanlığından istifa ediyorum."
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğru söylüyor, o doğru söylüyor.
BAŞKAN – İkisi de doğru söylediler Sayın Elitaş.
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, bu yanlış söylüyor.
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hayır, odadan istifa… Kooperatiften istifa etmedi dedi. Aynı şeyi söyledi.
MAHMUT TANAL (İstanbul) – "Siyaset yaparken ticaretin içinde bulunmayı etik olarak doğru bulmadığımı ifade ediyorum." Tüm şirketlerden de ayrıldığını söylüyor.
Şimdi aynı etiği, aynı saygıyı sayın hatipten bekliyoruz biz.
ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Benim saygım sana mı sorulmuş ya! Adamın canını sıkmayın! Velev ki…
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kızma. Niye kızıyorsun?
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bakın, Sayın Başkan, bu doğru bir usul değil.
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Aksi takdirde, bu şekilde 4 tane kooperatiften maaş alması, milletvekili maaşı alması, emekli maaşı alması etik değil, ahlaki değil.
BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.
Sayın Elitaş, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Yozgat Milletvekili Abdulkadir Akgül'ün TESKOMB Başkanı olmasıyla ilgili konuyu ahlakla ifade etmenin doğru olmadığına ve bu konuda müracaat edilirse Meclis Başkanlığının gereğini yapacağına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, yönetim tarzınıza karışmıyorum, orada Başkanlık Divanı olarak İç Tüzük'e uygun bir şekilde yönetmeye gayret ediyorsunuz. Fakat burada bir milletvekiliyle ilgili bir konuyu -biliyorsunuz şahsiyatla uğraşmak İç Tüzük'e aykırı bir durum- açıklayacağım diye ayağa kalkan bir milletvekilinin tekrar ederek o konunun ısrarla üstünde durmasına herhâlde müsaade etmemeniz gerekir diye ifade ediyorum.
Anayasa'nın 82'nci maddesi açık, milletvekilliğiyle bağdaşmayan işler var. Bu arkadaşlarımız, eğer bu konuyla ilgili bir şey varsa Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına müracaat ederler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapalım bunu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değerli milletvekilimizin bu konuda, Anayasa'nın 82'nci maddesine göre Meclis Başkanlığı araştırmasını yapar, değerlendirir.

Mehmet Ali Susam'la biz de birlikte görev yaptık, Sanayi Komisyonu üyesi arkadaşımızdı, odalardan istifa etti. Birlikte çıkardığımız kanunda, biliyorsunuz, odalar birliği meclis üyesi olanların dahi milletvekili olurken adaylık müracaatında istifa etme mecburiyetleri vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Belediye meclisi üyesi de olduğu takdirde de istifa etme mecburiyetleri vardı; hatırlayın, 2006 yılında birlikte çıkardığımız kanundu bu, sonra bu kanuni düzenlemeyi de kaldırdık. O zaman Sayın Susam esnaf ve sanatkârlar odalarındaki üyeliğinden, başkanlığından istifa etti, esnaf kefalet kooperatifi başkanlığı devam etti; kooperatif başka, oda başka. Sayın Akgül kooperatif başkanıdır ve Sayın Susam da kooperatif başkanı olarak devam etmişti. Bunu etikle, ahlakla ifade etmek, burada bir milletvekilini rencide etmek için söylemek doğru bir iş değil. Anayasa 82'nci madde açık, bununla ilgili Sayın Tanal veya sayın Cumhuriyet Halk Partisi yetkilileri müracaatlarını yaparlar, gereğini Meclis Başkanlığı yerine getirir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Elitaş.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Yaşar Tüzün'ün, milletvekili aday adaylığına başvurularda birlik ve kooperatif başkanlıklarından istifa etme zorunluluğunun bulunmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 23'üncü ve 24'üncü Dönemde milletvekilliğimizi yapan Sayın Susam'ı ben de yakinen tanıyorum. Geçmişte ben de esnaf odaları başkanlığı yaptım. 2006'da, Sayın Elitaş'ın dediği gibi, ben de aday olurken esnaf odaları başkanlığından istifa ettim. Kooperatiflerden istifada, böyle belirli bir kanun olmadığı için mecburiyet gerekmiyor.

Maksat hasıl olmuştur. Sayın milletvekilimiz, Sayın Susam da bu Parlamentoda dokuz yıl süreyle görev yapmıştır, şimdi milletvekilliği görevi bittikten sonra İzmir'de kooperatif başkanlığına devam etmektedir. Kendisini de bu anlamda yargılamış gibi gözüksek de aslında hakkını verme noktasında bir düşüncemi ifade ettim.

Hepinize teşekkür ediyorum arkadaşlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, özür dilerim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok uzadı, bu doğru bir şey değil efendim, açık oturuma dönüyor bu iş Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kanunun arkasına sığınarak etik değerlerden vazgeçemeyiz, etik değerler kanunun üstündedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir Sayın Tanal.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına şimdi söz sırası Kilis Milletvekilimiz Sayın Reşit Polat'a aittir.

Sayın Polat, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA REŞİT POLAT (Kilis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rekabet Kurumu hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi hürmet ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, rekabet kurumları, yaşadığımız bu çağda modern bir ekonomi olmanın olmazsa olmazlarındandır. Ülkemizde de Anayasa'mızın 167'nci maddesi devlete piyasaların sağlıklı ve düzenli işlemeleri için gerekli tedbirleri alma, tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevi vermiştir. Bu doğrultuda, yüce Meclisimiz 1994 yılında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u kabul etmiştir. Rekabet Kurumuysa 1999 yılı sonu itibarıyla kuruluşunu tamamlayarak faaliyete geçmiştir. Rekabet Kurumu, yirmi yıldır, ülkemizdeki tüm mal ve hizmet piyasalarında rekabetin sağlanması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Rekabet Kurumu tarafından yakın zamanda OECD'yle ilgili rehber esas alınarak hazırlanan etki değerlendirmesi çalışmasında, 2014-2016 döneminde alınan toplam 23 adet Rekabet Kurulu kararının tüketicilere sağladığı tahminî faydanın 2016 fiyatlarıyla yaklaşık ortalama 3,3 milyar TL, toplamdaysa 9,9 milyar TL seviyesinde olduğu ortaya konulmuştur.

Evet, bütçe yapıyoruz; bütçenin yüzde 50'sinin faize ödenmediği, konut edindirme yardımı, zorunlu tasarruf kesintilerinin olmadığı, IMF'ye kuruş borcun olmadığı, Merkez Bankası döviz rezervinin 100 milyar dolar civarında olduğu, eğitime, sağlığa en yüksek bütçenin ayrıldığı, 80 milyar TL'nin sadece yatırımlara ayrıldığı, duble yolların, otoyolların, devasa köprülerin, tünellerin, şehir hastanelerinin, dünyanın en büyük havaalanının yapıldığı, vesayetçilerin, cuntacıların –inşallah- olmadığı, demokrasinin tam olarak tecelli ettiği, insan haklarını, özgürlükleri destekleyen, milletimizin refah seviyesini daha da artıracak bütçe yapıyoruz. Sadece millî iradenin tecelli ettiği büyük ve güçlü Türkiye için, çocuklarımızın geleceği için, sosyal hukuk devleti anlayışı içinde, sosyal yardımların ihtiyacı olan herkese ulaştırıldığı, engellilerin, öksüzlerin, yetimlerin, kimsesizlerin şefkat eli olmak için bütçe yapıyoruz. Modern gümrük sahalarıyla ihracatçı ve ithalatçının ticaretini geliştirmek için her türlü kolaylığı sağlayan bir anlayışla ülke ekonomisini büyütmek için bütçe yapıyoruz. GES'lerle, HES'lerle, RES'lerle, nükleer enerji santralleriyle, enerji sektörüne yaptığımız bütün büyük yatırımlarla Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını azaltmak ve cari açığı tetikleyen enerji ithalatını minimize etmek, yerli ve millîleştirmek için bütçe yapıyoruz. Altay tankıyla, ATAK helikopteriyle, Mehmetçik piyade tüfeğiyle, üreteceğimiz savaş uçağıyla savunma sanayisinde dışa bağımlılığı azaltmak için, terör unsurlarını bu topraklardan temizlemek için bütçe yapıyoruz. Büyük ve güçlü Türkiye hedeflerinin teker teker gerçekleştiği, liderimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde 2023, 2053, 2071 hedeflerine emin adımlarla ilerlediğimiz dev bir bütçe yapıyoruz. Milletimizin desteğiyle daha güçlü bütçeler yapmaya devam edeceğiz, mazlumların sesi olmaya devam edeceğiz. Müslüman ülkelerini Batı karşısında ezilmesine müsaade etmemek için bütçe yapacağız.

2018 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni eder, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Şimdi söz sırası Konya Milletvekilimiz Sayın Ömer Ünal'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Ünal, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ÖMER ÜNAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2018 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülke ekonomisinin sürdürülebilir şekilde büyümesi için gerekli en temel ihtiyaçlardan birisi kesintisiz, kaliteli, çevreye uyumlu ve rekabetçi enerji arzıdır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından, arz güvenliğinin sağlanması kapsamında, proaktif stratejilerle birlikte arz güvenliğini güçlendirecek uygulamalar devreye alınmaktadır.

Bu bağlamda, birincil enerji kaynakları açısından ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılması, arz güvenliğinin tahkiminin sağlanması, enerji altyapısının güçlendirilmesi ve enerji verimliliğinin önceliklendirilmesi ancak ve ancak yapılacak yatırımlarla mümkündür. Bu yatırımların gerçekleşmesinde de gözetilen en önemli husus, çevreyle uyum içinde kurulacak yenilenebilir enerji kaynaklı santrallerde yerli teknoloji ve yerli ekipman kullanım oranının artırılmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde, Sayın Bakanımızın yakın zaman önce duyurusunu yaptığı ve tamamıyla yeni bir model olan Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları yani YEKA'ya kısaca değinmek istiyorum. Bu model sayesinde, gerek yenilenebilir enerjinin kullanımının artırılması gerekse de yerli üretimin ve yerli teknolojinin AR-GE çalışmalarıyla gelişmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, bildiğiniz gibi, Konya Karapınar'da bin megavat kurulu gücünde dünyanın en büyük güneş santrali kurulacaktır. Bu santralin büyüklük açısından dünyada bir ilk olması yine iktidarımıza nasip olmuştur.

Karapınar'da kurulacak elektrik enerjisi üretim tesisinin fabrikanın üretime geçtiği tarihten itibaren otuz altı ay içinde tamamlanması öngörülmüştür. Yarışmayı kazanan tüzel kişi, proje kapsamında bir AR-GE merkezi kuracak ve fotovoltaik modül teknolojileri konusunda araştırma faaliyetleri yürütecektir. Ayrıca, Karapınar YEKA GES-1'in kurulum ve işletilmesinde en az yüzde 90 ve AR-GE faaliyetlerinde ise en az yüzde 80 yerli istihdam gerçekleştirilecektir. Ayrıca, elektrik üretim tesisinde kullanılacak yardımcı aksamın da yurt içinde faaliyet gösteren üreticilerden temin edilmesi ve yerli malı belgesine sahip olması gerekmekte olup bu yöntemle yenilenebilir enerji üretiminde yerli sanayi desteklenecektir.

Kurulacak olan entegre fabrikada üretilecek güneş modüllerinin toplam yerli katkı oranı yüzde 60 ile yüzde 70 arasındadır. Yerli katkı oranının yüksek olması, ülkemiz ekonomisine doğrudan ve dolaylı olarak katkılar sağlayacaktır.

Karapınar Projesi'nde olduğu gibi, ülkemizin geleceği açısından yerli katkı oranı yüksek olan rüzgâr türbinlerinin üretilmesi çok önemlidir. 2019 yılında yerli üretim rüzgâr türbinlerinin sisteme entegre edilmesi planlanmaktadır. YEKA RES-1 Projesi kapsamında elektrik üretim tesislerinin kurulumu, işletilmesi, fabrikada çalışan personel, AR-GE proje çalışmaları, ayrıca yan sanayi dikkate alındığında yaklaşık 3.750 kişilik istihdam imkânı sağlanacak olması da önemli bir katma değerdir. Ülkemizde kurulacak fabrikada üretilecek rüzgâr türbinlerinin de toplam yerlilik oranı en az yüzde 65 gibi yüksek bir seviyede olacaktır.

Fabrika ve AR-GE merkezinde kurulum ve işletilmesinde olmak üzere en az yüzde 90 ve AR-GE faaliyetlerinde en az yüzde 80 yerli istihdam zorunludur. Bu kapsamda kurulacak rüzgâr santralleriyle 1 milyar dolardan fazla yatırım yapılacaktır. Gerek güneş panelleri ve aksamı gerekse rüzgâr türbinlerinin üretilmesi ve benzer modellerin sayısının artmasıyla ülkemiz, önümüzdeki yıllarda bu alanda imalatçı konuma gelerek dünyada söz sahibi olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin sahip olduğu tüm enerji potansiyellerimizi değerlendirebilmek maksadıyla denizlerimizde de arama faaliyetleri yürütülmektedir. Bu amaçla günümüz teknolojilerine sahip Barbaros Hayrettin Paşa sismik arama gemisi hizmete alınmış olup sismik veri toplama çalışmalarına devam etmektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Karadeniz'de özel şirketlerle ve ilgili kuruluşları aracılığıyla deniz sondajları gerçekleştirmiştir. Yine, Doğu Akdeniz'de de sondaj çalışmaları yapılmıştır. Önümüzdeki dönemde de bu aramalar yoğun şekilde devam edecektir.

Tüm bunlar göstermektedir ki iktidarımız döneminde uygulanan ve planlanan enerji politikaları asla ve asla günü kurtarmak değil, tam aksine ülke geleceğine önemli yatırımları kazandırmak önceliğindedir.

Bu vesileyle 2018 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ünal.

Şimdi söz sırası Zonguldak Milletvekilimiz Faruk Çaturoğlu'na aittir.

Sayın Çaturoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2018 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, TTK Karadon Müessesesinde geçen gün yer altında şehit olan ve bugün toprağa verdiğimiz şehit madenci kardeşimiz Fevzi Dereli şahsında tüm maden şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum, ruhları şad olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, ABD Başkanı Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıyan kararını kınadığımı belirtiyor ve tüm dünyayı, başkenti doğu Kudüs olan bağımsız Filistin devletini tanımaya davet ediyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında toplanan İslam İşbirliği Teşkilatının aldığı tarihî kararlar Cumhurbaşkanımızın dünya lideri olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Kendisiyle ne kadar gurur duysak azdır.

Değerli arkadaşlar, burada konuşmama geçmeden önce, CHP Grubu adına konuşan Şerafettin Turpcu Milletvekilimiz Zonguldak'ta bazı işlerin akıbetiyle ilgili bilgiler vermiş ve kendine göre fikirler beyan etmiştir. Şunu söylemek isterim ki AK PARTİ iktidarı boyunca, özellikle son yıllarda gerek kara yolu ve gerekse diğer altyapı çalışmalarında gereken bütün çalışmalar yapılmaktadır. Zonguldak'ta yol yapmanın güçlüğü ortadadır ancak bunu hemen şöyle ifade etmek istiyorum: Sayın Turpcu bu konuda söz söyleyecek son kişidir çünkü Sayın Turpcu'nun üstlenmiş olduğu birtakım kamu yatırımları, şirketlerinin iflas etmesi neticesinde yarım kalmıştır. Bunlardan en önemlisi de 400 yataklı Atatürk Devlet Hastanesidir. Üç yıldan beri yüzde 7 seviyesinde kalmıştır. Sağ olsun, Bakanlığımız bu konuda gerekli tedbirleri aldı ve inşallah en yakın zamanda ihalesi yapılacak, yapımına devam edilecek. Şunu hatırlatmak istiyorum: Sırça köşklerde yaşayanlar komşusunun camına taş atmamalılar. Atalarımız böyle söylemişler.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz ekonomisinde son on beş yılda önemli atılımlar gerçekleştirilmiş ve ekonomik büyüklük olarak büyük gelişmeler yaşanmıştır. En son, üçüncü çeyrekte yakalanan yüzde 11,1 büyüme hızı önemli bir hızdır ve bu ekonomik büyümenin sağlanmasında enerji sektörünün de çok önemli bir rolü vardır. Enerji tüketimi ile kalkınma arasında önemli bir bağlantı vardır.

Bu arada, cari açığımızın çok büyük bir kısmının… Daha doğrusu, cari açığımızdan fazla enerji ve maden ithalatımızın da olduğunu göz önüne aldığımızda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın yerli ve millî kaynaklar noktasında almış olduğu kararların ne kadar isabetli olduğunu da buradan anlatmamıza bile gerek yoktur. Türkiye ekonomisinin yüksek ve istikrarlı büyüyebilmesi için mümkün olan bütün yerli kaynakların enerji üretimi amacıyla değerlendirilmesi öncelikli bir husustur. Bu doğrultuda, kömür kullanımına ilişkin, dünyada birincil enerji arzının yüzde 30'u, elektrik üretiminin ise yüzde 41'i kömürden sağlanmaktadır. Bundan dolayı ülkemizde de büyük bir kömür arama faaliyeti başlatılmış ve buna süratle devam edilmektedir. Zonguldak kömür havzamızda yapılan arama ve sondaj çalışmaları neticesinde 1,3 milyar ton olan taş kömürü rezervimiz 1,53 milyar tona yükseltilmiştir.

Zonguldak bölgemizde 2 adet termik santral bulunmaktadır. Bunların tam kapasiteyle çalıştıklarında 10,2 milyon ton kömüre ihtiyaç duydukları ve bunun da 8,4 milyon tonunun dışarıdan ithalat yöntemiyle karşılandığı göz önüne alındığında, millî kömür seferberliğinin Zonguldak ayağının ne kadar önemli olduğu da ortaya çıkmaktadır. Burada yapılan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımızın ilgili kuruluşlarla yapmış olduğu sözleşmeler gereği, bu kömürlerin tamamı Zonguldak taş kömürü havzalarından sağlanacaktır değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Devam edeyim Başkanım.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Bu yapılan yeni çalışmalar neticesinde de bölgemizde yaklaşık 6.500 kişiye yeni istihdam imkânları da sağlanacaktır. Bu şekilde önemli miktarda kömür rezervimizi ekonomimize kazandırmış olacağız. Buradaki amacımız, bunları tam sağladığımız takdirde, enerjimizin dışa olan bağımlılığının yüzde 14 oranındaki kısmı azalmış olacaktır.

Sayın milletvekilleri, tabii ki bütün bu çalışmalar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın gözetimi altında yapılmaktadır. Ben, başta Sayın Bakanımız olmak üzere Enerji Bakanlığının bütün çalışanlarına huzurlarınızda teşekkür ediyor, 2018 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çaturoğlu.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turpcu, buyurun, talebiniz?

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – İsmimi anarak konuştuğu için onlara cevap vermek istiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, buna cevap…

BAŞKAN – Sataşmadan…

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkana sorun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, lütfen…

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sataşma değil efendim, sataşma mı bu?

BAŞKAN – Sayın Elitaş…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, olur mu?
BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar, bir dakika…
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinlememişsin ağabeyciğim.
BAŞKAN – Ben hatibi dinledim, siz kaçırmış olabilirsiniz. “Sayın Turpcu bu konuda en son konuşacak kişidir.” dedi. Efendim, özel bir ticari durumunu, söz konusu sorununu gündeme getirdi ve “O inşaat da yarım kaldı.” dedi.
Sayın Elitaş, ben iyi duydum ve dinledim. Onun için, lütfen müdahale etmeyelim Sayın Başkan.
Sayın Turpcu, buyurun, sataşmadan dolayı size söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu’nun, Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu’nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul üyeleri; öncelikle, ben sayın milletvekilinin konuşmasıyla ilgili hastane kısmına cevap vermek istiyorum, sonra da kendisine bir soru soracağım.
Şimdi, burada Bayındırlık veya Ulaştırma Bakanlığının elemanları varsa bilirler, ihale fesih vardır, tasfiye vardır. Projede artış oldu -yüzde 10’u geçen işler, biliyorsunuz, tasfiye olur- sizin Bakanlığınız yani Sağlık Bakanlığı bunu TOKİ’ye söyleyerek tasfiye etti. Şimdi, kaç sene oldu, niye ihale yapmadınız? Bizim bir işimiz de Akdeniz Üniversitesinde devam ediyor, orada da -325 yataklı hastane- yüzde 40 Bakanlar Kurulu kararıyla geçti, orası devam ediyor. Burası da devlet işi, o da devlet işi.
Şimdi, niye ihale etmediniz diye soruyorum. Yani bizim bitirmediğimiz bir iş yok, Bakanlık tasfiye etti. Akdeniz’de Bakanlar Kurulu kararıyla yüzde 40 keşif artışını yaptı, orası devam ediyor, herhâlde biter yakında.
Şimdi, ben size bir şey soruyorum: Eşiniz Alaplı’da FETÖ’nün himmet paralarının toplanmasında rol aldı mı almadı mı?
Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.
BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu, dinliyorum sizi.
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Efendim, bizi, FETÖ’yle eşimi bağdaştırmak suretiyle, hem de hastane konusunda yanlış bilgi vererek sataşmada bulunmuştur.
Söz istiyorum.
BAŞKAN – Buyurun Sayın Çaturoğlu.
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Alaplı’da konuşulanları söylüyorum.
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dedikoduları bu Meclis kürsüsüne getirmesin Sayın Başkan.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendisi öyle yaptı, bizim hatip normal bir konuşma yaptı.
MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dedikoduları buraya getirmesin.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O “İflas ettin.” dedikodu değil mi?
İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Doğru, hastane iflas etmiş.

8.- Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu’nun, Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Değerli arkadaşlar, eğri oturup doğru konuşalım. Bir işin içinden çıkamadığınız zaman o insanı veya yakınlarını FETÖ’cü olarak ilan etmek bu memlekette alışkanlık hâline geldi değerli arkadaşlar.
GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz yapıyorsunuz onu.
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Ben, bu sevgili kardeşimizle birlikte bir okul açılışında da böyle bir konuda muhatap oldum.
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Senin sevgili kardeşin değilim.
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Kendisine bu işlerle alakalı olmadığımızı, hiçbir rolümüzün olmadığını… Bizi Alaplı’da yaşayanlar da bilir, Zonguldak’ta yaşayanlar da bilir, eşimin böyle bir şeyle de hiç alakası ve ilgisi yoktur, tamamen yalan ve iftiradır. Şiddetle ve nefretle sizi kınıyorum.
İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hastane konusuna gel.
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – İkinci konuya gelince değerli arkadaşlar: Hastane konusunda, Sayın Turpcu, hatırlı kişileri ortaya koymak suretiyle…
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sizden torpil yaptım yani öyle mi?
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) - …kendisi tasfiye değil, tasfiye ettirilmiştir.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak!
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) - Proje değişikliği yoktur.
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sizden torpil kullandım, öyle mi?
Sizi söylüyor Sayın Bakanım.
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) - Aynı proje ihaleye çıkmıştır.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İktidarda CHP mi var?
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Ama Sayın Turpcu gelsin, burada desin ki… Hangi hayırlı partiliyi, hangi hayırlı CHP’liyi devreye sokmuş da bu işi yaptırmıştır…
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nerede yaptırmış?
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – …burada millete anlatsın, burada millete izah etsin.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nerede yaptırmış, hangi bakanlıkta?
FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Zonguldak’taki hastaneyi dört yıldır yapmayarak atıl bırakan Sayın Şerafettin Turpcu’dur, bir de pişkin pişkin sırıtmaktadır. Seni Zonguldak ve Türkiye halkına havale ediyorum.
Sevgi ve saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu…
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Ahlaksız! Ahlaksız herif!
BAŞKAN – Lütfen…
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ahlaksız sensin!
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Ahlaksız sensin! Ahlaksız sensin!
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Konuşma lan, konuşma!
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak)- Sensin ahlaksız!
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Konuşma!

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu, lütfen…
İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İftira atıyor ama ya, iftira atıyor.
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Kimmiş lan FETÖ'cü!
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Ahlaksız sensin!
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Şerefsiz herifler! Kimmiş FETÖ'cü lan!
NİHAT YEŞİL (Ankara) – Şerefsizin daniskası sensin!
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Utanmaz adam! Niye hakaret ediyorsun! Niye hakaret ediyorsun adama!
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Doğru konuş! Kime hakaret ediyorum!
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cevabını ver adam gibi, niye hakaret ediyorsun!
İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İftira atıyor ya, iftira atıyor ya.
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Başkan, aynı konuyla ilgili…
BAŞKAN – Dinliyorum Sayın Turpcu.
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Başkanım, aynı konuyla ilgili söz almak istiyorum.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olur mu ya? Durduk yerde hakaret ediyorsun adama.
NİHAT YEŞİL (Ankara) – "Şerefsiz!" diyorsun!
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Artistlik yapma, hakareti o yaptı bize.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen diyorsun!
İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İftira atıyor, ne yapsın ya?
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Hakareti o yaptı, böyle bir hakkı yok.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen söylüyorsun, sen küfrediyorsun! Niye küfrediyorsun adama, niye hakaret ediyorsun!
BAŞKAN – Sayın idare amirleri, milletvekili arkadaşlarımızı yerine oturtur musunuz.
NİHAT YEŞİL (Ankara) – Adama niye "Şerefsiz!" diyorsun? Ayıp, sana yakışıyor mu!
FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Şerefsiz!
NİHAT YEŞİL (Ankara) – Şerefsiz olan sensin!
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Demin "sevgili kardeşim" diyordun, senden kardeş olur mu?
NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, görüyorsun yani.
ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Senden kardeş olur mu?
BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tutanaklara, kayıtlara geçiyor.
ZİYA PİR (Diyarbakır) – Ceza verin, en az iki gün.
DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – O da yaralayıcı, kaba bir laf.
BAŞKAN – Sayın Turpcu, buyurun.
Yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

9.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun, Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Bakanım veya bakanlarım -orada birden fazla olduğu için söylüyorum- şimdi, bu milletvekilinin söyledikleri… Yani siz bir yığın ihale veriyorsunuz. Tasfiye nedir? Fesih nedir? Yani benim sizleri etkileyecek kadar gücüm nereden gelmektedir? Böyle bir şey var mıdır? Olamaz.

Şimdi, bu arkadaşımız şaşırmış, eşiyle ilgili böyle derin konuşmalar var; önce bunun hesabını ver. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Ayıp ya!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İftira atma, yazık ya, yazık ya! Durup dururken bir hastane ihalesi niye tasfiye edilsin? Var mı elinizde bir belge?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Elinde belge varsa çıkar söylersin.

ŞERAFETTİN TURPCU (Devamla) – Bir dakika, bir dakika… Otur orada, otur! Otur orada! Otur yerine! Otur yerine!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şahsiyatla uğraşmayalım lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, Sayın Başkan, İç Tüzük 157 şahsiyatla uğraşmayı yasaklamıştır.

BAŞKAN – Söylüyorum Sayın Başkan, lütfen siz oturun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, bu uyarı cezasını gerektirir, uyarır mısınız lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, "Şerefsiz!" diyor.

BAŞKAN – Kürsüde hatip var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Uyarır mısınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Elitaş, siz mi yönetiyorsunuz, Başkan mı yönetiyor?

BAŞKAN - Sayın Turpcu, buyurun.

ŞERAFETTİN TURPCU (Devamla) – Şimdi, ben sayın bakanlarıma soruyorum: Bu tasfiyeyle…

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Aile dedikodusu yapıyorsun burada ya, ayıp ya! Ne alakası var, adamın eşinden bilmem ne…

ŞERAFETTİN TURPCU (Devamla) – Bir dakika ya!

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri…

Buyurun Sayın Turpcu.

ŞERAFETTİN TURPCU (Devamla) – Niye burada bizi küçük düşürüyor? Ayrıca, sizin ekonomi politikalarınız yüzünden Türkiye'de bir yığın zora düşen şirket var. Biz çalmamışız çırpmamışız, kırk bir yıllık şirketimiz kayyuma düşmüştür.

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Onu söyle, tamam.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İşi bitirememişsin ama.

ŞERAFETTİN TURPCU (Devamla) – Bu kadar basit. Yani bunu burada konuşmak sana yakışıyor mu bir Zonguldaklı olarak? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Turpcu ve Sayın Çaturoğlu aynı bölgenin milletvekilleridir. Önümüzdeki süreç içerisinde yine, gerek Zonguldak'ımıza gerekse Türkiye'ye hizmet etmek durumunda kalacaklardır. Dolayısıyla özel, ailevi ve ticari konuların da burada konuşulması çok şık olmamıştır.

Gündeme devam ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Zeki Aygün'e aittir.

Sayın Aygün, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 yılı bütçesi için AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bu yıl 16'ncı kuruluş yıl dönümünü idrak ediyor. EPDK, enerji piyasalarının serbestleşmesi, rekabete açılması ve rekabetten sağlanan faydaların tüm kesimlere hakkaniyetle bölüşmesi için çalışıyor; bu amaçla lisans veriyor, piyasaların işleyişine ilişkin kuralları belirliyor, tarifeleri onaylıyor, piyasaları izliyor ve denetliyor; bütün bunları tüketicilerimizin en yüksek standarttan enerji ve hizmet satın alması için yapıyor.

Geldiğimiz aşamada enerji piyasalarında rekabet her geçen gün artıyor. Piyasalarımızda çok sayıda gerçek ve tüzel kişi faaliyet yürütüyor. Elektrik piyasasında 2.215, doğal gaz piyasasında 315, petrol piyasasında 13.347, LPG piyasasında 10.857 olmak üzere toplam 26.734 adet lisanslı işletme bulunuyor. Çıkarları birbirinden farklı bu kadar çok işletmenin aynı hedefe yönlendirilmesi hiç de kolay olmasa gerek. Bu kolay olmayan işi EPDK özveriyle çalışarak gerçekleştiriyor. Bu noktada, EPDK nihai olarak almış olduğu bir kararla serbest tüketici limitini 2 bin kilovatsaate düşürdü. Böylelikle, talep tarafının yaklaşık yüzde 95'i elektriğini, fiyatını ve koşullarını müzakere ederek dilediği tedarikçiden alma hakkına kavuştu. Hedef, mümkün olan en kısa sürede bu limitin sıfırlanmasıdır.

Doğal gaz piyasasına yönelik çalışmalarımızda öne çıkan husus, şehirlerimizde doğal gaz dağıtımının alt yapısının kurulmasıdır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye kurulmuyor?

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – 2002'de konutta 5 şehrimizde, sanayide ise sadece 9 şehrimizde kullanılabilen doğal gaz, gelinen noktada yapılan ihaleler sonucunda yurt genelinde kullanılabilir hâle gelmiştir.

Şimdi burayı iyi dinle.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen beni dinlemedin ama.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Bugün itibarıyla 78 ilimiz ve 363 ilçemizde doğal gaz uygulanmıştır. 2018 yılı itibarıyla, 81 il merkezimizin tamamında konutlarda doğal gaz kullanılmaya başlanmış bulunacaktır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O doğal gazın yüzde 78'i 5 ilde kullanılıyor Zeki Aygün, 40 milyon konuttan sadece 13 milyonunda kullanılıyor.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Vereceğim cevabını, bekle.

Hedefimiz, doğal gazdan istifade eden ilçelerimizin sayısının da artırılmasıdır.

Akaryakıt piyasalarımız da genişliyor, büyüyor. Son on yıllık süre zarfında akaryakıt tüketimi yüzde 50 artarak 26,7 milyon tona, depolama kapasitesi de yüzde 50'lik artışla 12 milyon metreküpün üzerine çıkmıştır. Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemi (AKİS) oluşturulmuştur. Yapılan çalışmalarda, ülkemizde piyasaya arz edilen akaryakıtın yüzde 99,35'i teknik düzenlemelere uygun olarak görülmüştür. Bu başarı oranıyla ülkemiz, Avrupa'nın en fazla akaryakıt tüketen 6 büyük ülkesi arasında akaryakıt kalitesi açısından ilk sırada yer almıştır.

Çevre dostu kabul edilen LPG'nin ülkemizde yaygınlaşması için EPDK önemli düzenlemeleri hayata geçirmiştir. Bu sayede bugün Türkiye dünyanın en büyük 14'üncü LPG pazarı, otogaz kullanımı açısından ise dünyada Kore'den sonra 2'ncidir. Türkiye, otogaz kullanan araç sayısı ve istasyon sayısı bakımından ise dünya lideri olmuştur.

Bu bütçe, enerji piyasalarında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerden tahsil edilen lisans katkı payı, iletim ek ücreti vesair gelirlerle karşılanmaktadır. Gelirlerin yaklaşık yüzde 33'ünün elektrik piyasasından, yaklaşık yüzde 19'unun doğal gaz piyasalarından, yaklaşık yüzde 40'ının petrol piyasalarından ve yaklaşık yüzde 8'inin de LPG piyasalarından elde edilmesi öngörülmektedir. Çalışmaların hızla devam eden EPDK, bugünden sonra aynı özveriyle piyasaların gelişimi için çalışmaya devam edecek, tüketicilerin sürekli ve kaliteli hizmetten istifade etmesi sağlanacaktır.

EPDK'nin 2018 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olması dileklerimle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Başkanım, Haydar Beyin bir cevabı var. Bununla ilgili, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Süreniz var, devam edin efendim, daha var süreniz.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Evet, Posco'da siz, işçilerin hakkını arayarak onları kapının önünde desteklediniz ve burada salı günü yapacağınız şovu da yapmadılar. Ben o 17 işçiyle görüştüm. 17 işçiyi dinledikten sonra işverenle görüştüm, sendikayla görüştüm.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Eyvallah, sağ ol, teşekkür ediyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sonuç, sonuç...

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – 40'ı 25/(II)'den atılmış, 28'i de...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sonuç, sonuç...

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Sonucu bekleyin ya, ne kadar sabırsızsınız.

28'i de hakları verilerek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – O 40'ın 12-13'ü...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Yeni işçi alımında ön ayak olduğunuz söyleniyor Zeki Aygün, ne diyorsunuz? Yeni işçi gönderiyormuşsunuz çıkarılan işçilerin yerine.

BAŞKAN – Sözlerini tamamlamanız için bir dakika ek süre veriyorum Sayın Aygün.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ver, ver, ver! İki dakika da benim için ver.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Atılan işçilerin 12-13'ü militan seviyesinde, işverene hakikaten hakaret eder şekilde konuşmuştur. Ama o 40'ın diğerleri...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Eyvah eyvah! Eyvah eyvah! Herkes militan, size göre herkes militan!

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) – Mahkeme kararı mı var?

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – DVD'leri var.

Diğerlerine haklarını verecek şekilde çalışıyoruz, aldıkları zaman siz de takip edersiniz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – İnşallah, hadi bakalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Zeki Bey yine kürsüde...

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Bizim amacımız şov yapmak değil, işçinin hakkını aramaktır ve onlara da bunu telkin ettik ve...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bravo, tebrik ediyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Yeter ki çözün de, sözünüzü tutun da.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Çözeceğiz ama siz karıştırmayın.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Tutamayacağınız sözleri vermeyin de.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Bakın, o sizin lafınız çok erken söylenen bir laftır.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Tutamayacağınız sözleri vermeyin Zeki Aygün. Yeter ki tutun sözlerinizi, onaylamasını da biliriz, merak etmeyin.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Çok erken söylediniz bu lafı, utanacaksınız.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hürriyet, lütfen efendim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Efendim, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aygün.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar, durun, hatibi uğurlayalım, bir yerine otursun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Zeki Bey'e teşekkür ediyorum, kentimin milletvekili. Onunla, üç hafta önce burada...

BAŞKAN – Sayın Akar, talebinizi dinliyorum şimdi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – ...kürsüde bir münazaramız oldu Posco işçileriyle ilgili, yine şov yapmakla itham etti beni. İzin verirseniz, 69'a göre bu söz hakkımı kullanmak istiyorum, sataşmadan dolayı söz hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Evet, soy isminizi andı.

Buyurun Sayın Akar. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan değerli milletvekilleri; şov falan yapmıyoruz. Ben kapısına da gitmedim, Posco işçileriyle de görüşmedim ayrıca, onu da söyleyeyim ama bilgiler hafızamda taze. 90 Posco işçisi, sendikalı olabilmek için müracaat ettikleri için işten atıldılar.

Şimdi, Zeki Bey'in "Çözüm getiriyoruz." dediği olay nedir biliyor musunuz? İşverenle bir anlaşma yapmış, işveren şunu söylüyor, Zeki Bey de sendika başkanına telefon etmiş ve görüşmüşler sendika başkanıyla: "Sendikal haktan dolayı açtıkları mahkemeden eğer davanızı geri alırsanız sizin ihbar ve kıdem tazminatlarınızı vereceğiz, bir başka yerde de referans olacağız." Hani o kötü 25/II, yüz kızartıcı maddeden attıklarından dolayı bunu geri alacaklarını hatta itibarlarını iade edeceklerini sendikalı olmak isteyen işçilere söylüyor, Zeki Bey de buna ön ayak oluyor.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Oyun içinde oyuna alet oluyor.

HAYDAR AKAR (Devamla) - O gün de bugün de söylüyoruz, aslında yasalar çok açık, belli bir sürede üretim düşer, şu düşer, bu düşer, işçi çıkarma eylemi yapabilir bir işveren ama eğer işçiyi çıkarmışsa bir süre işçi alamaz. O gün gazetelere ilan vererek işçi alınmıştır hatta şapkalarındaki baretlere de "yeni işçi" diye işaret koymuşlardır, öyle çalışıyorlar.

Zeki Bey, gel bu işi çözelim, bu arkadaşlarımızın ekmeğiyle oynamayalım, tekrar işe iade edilmelerini sağlayalım; söz veriyorum, Türkiye'nin huzurunda size teşekkür edeceğim, sizi alkışlayacağım. Ama 1.400 lirayla geçinen işçiyi atan işverenle beraber olup da "Sizin haklarınızı, ihbarınızı, tazminatınızı aldıracağım, 25/(II)'den vazgeçirteceğim, bakın başınızın çaresine." diyorsan, o da başka bir mesele.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Bakırköy Belediyesine söyle onu.

HAYDAR AKAR (Devamla) - Sizi o işçilere şikâyet ediyorum, o işçilerin ailelerine şikâyet ediyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Zaten mahkemeyle alacaklar o haklarını.

HAYDAR AKAR (Devamla) - Niye şikâyet ediyorum? O zaman da söyledim, o işe giren işçilerin yüzde 90'ı…

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Bakırköy Belediyesine söyle onu.

HAYDAR AKAR (Devamla) - …AKP il başkanlığında tespit edilen listelerle, size oy veren insanlar. Bize de oy vermiyorlar, onu da söylüyorum açık açık, net söylüyorum.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Hep aynı şeyleri söylüyorsun.

MEHMET DEMİR (Kırıkkale) – Hep aynı şeyleri söylüyorsun.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Ekmekten yanayız biz. Teşekkür edeceğimi bir kez daha ifade ediyorum bu işi başardığınızda.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Haydar Akar, sandıkta kimin kime oy verdiğini nereden biliyorsunuz?

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Bakırköy Belediyesi…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, Bakırköy Belediyesiyle ne işi var bu işin, ne alakası var Bakırköy Belediyesiyle?

OKTAY ÇANAK (Ordu) – İşinize gelmiyor.

BAŞKAN – Sayın Çanak, lütfen efendim.

Teşekkür ediyorum Sayın Akar.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sataşmada bulundu, söz istiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İthamda bulundu, sataşma da değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aygün, az önce bir örneğini yaşadık. Bakın, ben bölgeyi yakinen tanıyan bir milletvekiliyim. Bilecik Milletvekiliyim.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Ama yok, ben sataşmayacağım.

BAŞKAN – Orada sorun olabilir, o yerel gazetelerde, internet sitelerinde milletvekillerini birbirine düşürmek isteyen anlayışa karşı belki de birlikte hareket etmemiz gereken konular olacaktır. Bunu lütfen, daha fazla uzatmadan, bölgenin milletvekilleri olarak sizlerin bir araya gelip çözeceğinizi umut ediyorum.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Çözeceğiz ama bunu çözememekle suçluyor, ismimi de veriyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir sataşma yok ya. Çözerse teşekkür ederiz dedik.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sataşmadı ki Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim lütfen.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bu sataşmadan ziyade atışmaya döndü.

BAŞKAN – Atışmaya döndü, bu son olacak, evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, sataşmadan söz talebine itiraz ediyorum. Çözerse teşekkür edeceğimi söyledim, sataşmadım ki.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Haydar, müsaade et de biz konuşalım.

BAŞKAN – Buyurun.

11.- Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; burada 68 işçiyi düşünen insanlar, işçi hakkını ararken bunları sokağa dökerek, burada şov yaparak çözülmez bu iş. Bu iş taraflarla konuşarak…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ya, kim sokağa döküyor Zeki Bey? Allah aşkına ya, lafınızı bilin de konuşun! Kim sokağa döküyor bu insanları? Bu insanlar ekmek peşinde, ekmek! Siz geçinin 2 bin lirayla, siz geçinin bin lirayla ya.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Ben taraflarla konuşarak çözüyorum.

Bakın, burada işveren, sendikaya karşı olarak söylemedi. İşçi ile işveren arasındaki sendikal hakların kullanılması onların kanuni hakkıdır; ona bizim bir şey diyeceğimiz yok.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Siz neden bahsediyorsunuz Allah aşkına! Bu insanlar evine ekmek götüremiyor, ekmek!

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Ama biz konuşarak taraflar arasında bu işi çözmek istedik, siz ise şov yaparak çözmek istiyorsunuz, kapı önünde, gidip orada demeçler veriyorsunuz, geliyorsunuz burada salı günü şov yapacaktınız. Bunları biz engelledik. Niye engelledik? Çünkü işveren şunu dedi: "Evet, biz sendikalı olarak onları suçlamıyoruz ama buradaki işverene hakaret, bizim konuyu çözmek için görüşme yaptığımız arkadaşlardan hareket neticesinde şeylerimiz var; bunları alamayız ama diğerlerini alma noktasında gayret sarf edeceğiz." Biz de bunu arkadaşlara anlattık. 25/(II)'den atılanlara da tekrar haklarını verme noktasında iyi niyet gösterecekler. Bu iyi niyeti nasıl gösterecek işveren?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Haklarını zaten mahkemeyle alacaklar Zeki Bey.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Siz onları bağırtarak, kapının önüne getirerek olmaz bu iş.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Onu lütuf yapmanıza gerek yok, zaten haklarını alacaklar mahkemeyle.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – O zaman…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ya, bu insanların istediği başka şey, siz neden bahsediyorsunuz ya! Yapmayın bunu, ne olur. Şu anda demagoji yapıyorsunuz, şu anda algı yönetiyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, bunu yapmana gerek yok, onlar hakkını alır. Sen işe iade ettirebiliyor musun, onu söyle.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Bakın, siz bunu burada işi çözmek için değil, siz burada bu işin üzerinden nemalanmak için yapıyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne kadar kibar konuştum ya.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Ama biz buna müsaade etmedik, etmeyeceğiz de. Biz yine çözmek için çaba sarf edeceğiz. Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zeki Aygün.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan…

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, lütfen, son verelim artık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, tekrarlamam gerekiyor mu?

BAŞKAN – Gerekmiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Zeki Bey aynı şekilde, biraz evvelki şekilde sataşmalarına devam etmiştir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onunla ilgili cevap verdi zaten Haydar Bey.

BAŞKAN – Maksat hasıl olmuştur Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hasıl olmadı efendim, hasıl olsaydı Zeki Bey aynı şeyleri tekrarlamazdı.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Hasıl olmadı efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dışarıda görüşsünler efendim, sizin odaya geçsinler, görüşsünler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - İzin verirseniz, ben de İç Tüzük'ten doğan haklarımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, Sayın Zeki Aygün konuşmasında isminizi vererek size bir sataşmada bulunmadı, konuyla ilgili değerlendirme yaptı. Sayın Hürriyet de konuya hâkim. Dolayısıyla siz bölge milletvekilleri olarak bir araya gelir, bu işi çözersiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 3'ünüz bir araya gelin, 4'ünüz bir araya gelin konuşun; doğru söylüyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, evet, devam ettirmek istemiyorum baktığınızda ama ben Zeki Bey'in söylediklerini düzelteceğini düşündüm yani "Yasal, biz onların ihbar ve kıdem tazminatları için uğraşıyoruz." diyor. Zaten mahkeme sonucu bunu alacaklar. Bunu bizim burada çıkarttığımız, yasama görevi yaptığımız yasalarla temin ediyorlar.

Efendim, biz buraya getirecekmişiz onları, şov yaptıracakmışız. Herkesin ekmeğini arama hakkı vardır. İşçi kardeşlerimizin buraya gelmesi şov değil, sizin için şov olabilir ama şov değil, ekmeklerini arıyorlar, 1.400 lirayı arıyorlar, 1.400 lirayı. Onlarla geçinen ailelerden, çocuklardan bahsediyoruz.

MEHMET DEMİR (Kırıkkale) – Belediye başkanından sopa yiyen işçiyi de bir getir buraya ya!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz şunu söylediniz bana cevap verirken: "Evet, geri döndürmek için elimizden geleni yapacağız." dediniz.

MEHMET DEMİR (Kırıkkale) – Belediye başkanından sopa yiyen işçiyi de bir getir buraya ya, onun hakkını da bir savun!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Şunu söyleyin: Biz geri döndürtmek istemiyoruz bunları, işveren tazminatlarını versin, işte 25/(II)'den atılma nedenleri ortadan kalkacak. Böyle bir şey yok, böyle bir şey yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akar.

Kayıtlara geçmiştir sözler.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Şimdi söz sırası İzmir Milletvekilimiz Sayın Necip Kalkan'a aittir.

Sayın Kalkan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA NECİP KALKAN (İzmir) – Sayın Başkanım, Çok Değerli Divan, kıymetli milletvekilleri; efendim, Enerji Bakanlığına bağlı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsünün 2018 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Hani malzeme yasaktı! Hani materyal getirmek yasaktı!

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Fotoğraf yoktu!

NECİP KALKAN (Devamla) – Efendim, buraya çıkarken izin alarak elimde üç tane madde getirdim: Bir tanesi bor, borun hamı, borun yarı işlenmişi, borun işlenmişinin işlenmişi. Tabii bunun daha 30 katına kadar devamı var. Konum Bor Enstitüsünün yaptıkları ama bor madeniyle ilgili size birkaç cümle söylemek istiyorum.

Son on yılda, on beş yılda altından ziyade konuşulan bir maden var, bir element var, adı da bor. Bor öyle bir element, öyle bir maden ki ta Sümerler zamanında kullanılmaya başlanmış, ta Mısır'da mumyalamışlar, Arabistan'da kullanılmış, Almanya'da kullanılmış, böyle bir element. Cenab-ı Allah'ın takdiri ya, bu element dünyada en fazla Türkiye'de bulunuyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın, rapor aldım, elimde. Türkiye'de bulunan bu element, Türkiye'de tespit edilen bor rezervleri -diğerleri ilave edilmeden- tam 851 bin ton; takribî dünyada bulunanların yüzde 72'si Türkiye'de. Hatırlayın, baba Bush Irak işgalinde "Ne petrolü, mühim olan bor madeni." demedi mi? Buna benzer bir cümle kullanmıştı.

Şimdi, bu bor madeni bizden sonra Rusya'da ve Amerika'da var, oranları da yüzde 8-9. Bu bor madeni dünyada tam 400 bileşimde, 400 noktada kullanılıyor. Dünyadaki bu bor madenî, tespit edilen rezervlere göre kırk sene sonra bitiyor. Kimde kalıyor bor madeni? Türkiye'de kalıyor. Türkiye kırk yıl sonra burada çok farklı şeyleri söyleyecek. Bu bor madeniyle ilgili bir rakam daha vereyim size: Türkiye'nin bugünkü -on beş gün sonra yıl bitiyor- maden ihracatı 4 milyar 700 milyon dolar. Bu bor öyle bir madde ki ben iddia ediyorum -tek başına sadece bor, işlenmişi veya yarı işlenmişinin toplamı- inanın bu toplam maden ihracatından fazla Türkiye'ye gelir getirecek. "Niye bunu söylüyorsun?" Niye mi söylüyorum, hemen örnek vereyim…

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – On beş yıldır Bakanlık ne yapıyor Sayın Vekil?

NECİP KALKAN (Devamla) – Bakın, bu bor madeni nerelerde kullanıyor? Cam sanayisinde, seramik sanayisinde, nükleerde, askerî zırhlı araçlarda, elektronik, bilgisayar sanayisinde, iletişim araçlarında, çimentoda, metalürji ve enerji, otomobil, tekstil, ilaç, kozmetik, tıp, temizleme, beyazlatma sanayisinde -saysam daha beş sayfa sayacağım- fiber optik, kauçuk, plastik, fotoğrafçılık, patlayıcı maddeler… Böyle devam eden bir listede, böyle bir maddenin sahibiyiz. Bu madde bizde var iken ama dedikodu ortamında, sağ olsun yerli, bu işi kullananlar, bizim önümüzü kapatsınlar diye "Bu maddeyi çok abartıyorsunuz, göründüğü kadar değil." diyorlar. Dünyada 400 maddede kullanılan başka bir maden daha var mı?

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Muhalefet milletvekili gibi konuşuyorsunuz Sayın Vekilim.

NECİP KALKAN (Devamla) – Bakın, işte bu madde, Türkiye'nin cari açığının kapanmasında -bugün Sayın Cumhurbaşkanı ile Başbakanın yapmış olduğu- istihdam politikasında çok önemli.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Necip Bey, korkumuz, Varlık Fonu'na devredildi.

NECİP KALKAN (Devamla) – Bir dakika babacığım, müsaade et. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Endişemiz odur.

NECİP KALKAN (Devamla) - Çünkü maden ihracatında, madende işçi çarpan sayısı 1'e 8'dir.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Denetimsiz Varlık Fonu'na devredildi.

NECİP KALKAN (Devamla) - Bazı sektörlerde 1 adam çalıştırırsan maden sektöründe 8 adam çalıştırmak zorundasınız yani bu maden sektörünün bor kısmı da hem istihdam hem de Türkiye'nin millî gelirine çok büyük bir katkıda bulunacak bir element.

Şimdi, ilk teşekkürüm kime? Türkiye, bu madenin kıymetini, değerini görmüş ve bu kıymetin, değerin üzerine 2003 yılında Bor Enstitüsünü kurmuş. Ben o tarihte Bor Enstitüsünü kuranlara, Genel Müdürüne, Müsteşarına, Komisyonuna, Bakanına şükranlarımı sunuyorum ki en faydalı enstitü. Amacına ulaşan bu Enstitünün…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kalkan, istiyor musunuz süre?

NECİP KALKAN (Devamla) – Evet, lütfen.

BAŞKAN – Peki, sözlerinizi tamamlamak için ek bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

NECİP KALKAN (Devamla) – Bor Enstitüsü bugün, Türkiye'ye hem içte hem dışta 850 milyon dolarlık -bu seneki rakamları öğrendim, size dönüyorum- gelir getirmiştir.

Şimdi, bakın, dönün arkanıza, böyle bir maden var mı? Onun için bu madeni desteklemek lazım. Son olarak ne yapmak lazım? Vakit dar, söyleyemiyorum. Sayın Bakanım, sizden ricam…

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Satmamak lazım.

NECİP KALKAN (Devamla) - Buranın bütçesi biraz az. Bu bütçe, 2018 bütçesi 16 milyon 293 bin. Bu enstitüden beklentilerimiz ışığında, bunu biraz daha, bu sene olmadı, bari öbür seneye artıralım. Borla ilgili organize ve ihtisas sanayi bölgeleri kuralım. En önemlisi de, bor kimyasallarıyla ilgili tesislere ham madde garantisi verelim, gelişsin diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum, iyi günler diliyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalkan.

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) - Tam bizim düşüncelerimizi söylediniz.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Ilıcalı…

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Ben bir söz alabilir miyim Değerli Başkanım?

BAŞKAN - Talebiniz nedir? Duyamadım.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Talebimiz şu: Burada, bayağı, bazı zamanlar böyle, tansiyon yükseliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisine güzel bir… (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika efendim…

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Böyle, tartışmalar oluyor, tansiyon yükseliyor. Bir güzel haberi paylaşmak için söz istiyorum. Şu anda, İstihdam Şûrası'ndan geliyorum. Ülkem adına gururlandım, Meclisle paylaşmak istiyorum müsaadeniz olursa.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 60'a göre pek kısa bir söz…

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – 60'a göre…

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın, Külliye'de yapılan İstihdam Şûrası'na ve ödül alan illere ilişkin açıklaması

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Şu anda, ben Külliye'de yapılan İstihdam Şûrası'ndan geliyorum. Türkiye, daha bir yılı geçirmeden -bir yıl olmamış- 1,5 milyon kişiye iş vermiş; bu çok önemli ve anlamlı bir rakam. Bunun için, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın desteği, valilikler, yerel yönetimlerle beraber böyle bir başarı elde edilmiş Cumhurbaşkanımızın himayesinde.

İstihdamda ödül alan illeri söylüyorum…

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Neresi, neresi?

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) - Muş gibi, Ardahan gibi, Bayburt gibi, Muğla gibi, İstanbul gibi; ödül alınmış. Türkiye 11,1'lik bir büyüme elde etmiş. Bu güzellikleri de Mecliste paylaşmanın yararlı olacağını düşündüm.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Erzurum da var mı?

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) - Emeği geçen herkese, iş adamlarımıza teşekkür ediyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Erzurum yok mu?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Erzurum, Erzurum…

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) - Bana da söz verdiğiniz için size çok çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ilıcalı.

Sayın Elitaş, sisteme girmişsiniz.

31.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, konuşmalar sırasında materyal kullanımına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önce sayın milletvekilimiz güzel bir konuşma yaptı, Türkiye'nin cevherleriyle, madenleriyle ve önemli bir madeniyle ilgili bir konuşma yaptı, bütün siyasi parti grupları da bunu keyifle izlediler, kendisine teşekkür ediyorum.

Yalnız, buradan bazı arkadaşlarımız, bu materyaller çıktığında "İç Tüzük'e aykırı mıdır, değil midir?" diye bir soru sordular, bana sordular "Sayın Elitaş nedir?" diye, o da "İzin aldım." dedi, sizden izin aldı mı bilmiyorum. Ama İç Tüzük'ün 160'ıncı maddesinin (6)'ncı fıkrasına bakarsak ki İç Tüzük'e koyarken Komisyonda ve Genel Kurulda da tartıştık: "Genel Kurulun çalışma düzenini ve huzurunu bozucu döviz, pankart ve benzeri materyali getirmek ve kullanmak." Yani bu, o zamanki Komisyon tutanaklarında da var olan, konuşmayı tamamlayıcı olan şeylerle ilgili istisnanın var olduğunu biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Ki doğrusu, bir konuşmacının o materyali gösterip Başkanlık Divanından izin alması esastır, doğrudur. "İzin aldım." dedi, herhâlde sizden almıştır.

BAŞKAN – Siz de bunun için mi söz aldınız yani şimdi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Elitaş.

Sayın Akar, talebinizi alayım önce.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Necip Bey güzel bir konuşma yaptı. Bir iki takviye yapmak istiyorum. 60'a göre, izin verirseniz bir açıklamada bulunmak istiyorum bor madeni hakkında.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Haydar Bey bugün bayağı formunda.

BAŞKAN – Söyleyin hemen, kayıtlara geçsin.

Buyurun.

32.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Necip Bey gerçekten de Türkiye'nin önemle üzerinde durması gereken bir madenden bahsetti ama o maden bir taş arkadaşlar, taş olarak işe yaramıyor. Avrupa ülkeleri veya diğer dünya ülkeleri bizden ithal ediyor bu taşı ve daha sonra, doğru, kimyasal hâle dönüştürerek, bir çözelti hâle dönüştürerek satıyorlar.

Bizim en büyük ihracatımız Çin'e. 1 milyar doların üzerindeydi daha önceki yıllarda, 850 milyon dolara düştüğü de doğrudur. Düşme gerekçesi şu: Çin, cam elyafta kullandığı bor çözeltisini, bizim ürettiğimiz bor çözeltisini kullanmama kararı aldı yani artık kendi bulduğu başka bir madenle, maddeyle değiştirme kararı aldı. Bu bizi bekleyen büyük bir tehlike bor için. Borda yapılması gereken şey, bilim adamlarını bir araya getirip, AR-GE'yi artırıp kimyasal çözelti oranımızı, çözeltilerimizi bulmaktır.

Ayrıca, bordan üretilen bir deterjan var, herkese tavsiye ediyorum, marketlerde satılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Eğer gerçekten madeninize sahip çıkmak istiyorsanız, bu bordan üretilen deterjanı almanızı tavsiye ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akar.

Sayın Özel, buyurun.

33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, konuşmalar sırasında müzakerelerin kalitesini artırmaya yönelik materyal kullanımının olabileceğine ve İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hani güneş tutulması, ay tutulması kadar nadir olacak bir olayla karşı karşıyayız; Sayın Elitaş'la aynı görüşü paylaştığımı ifade etmem lazım, İç Tüzük konusunda.

Necip Bey önemli bir konuşma yaptı, konuşmasını üç objeyle destekledi; hem yerli bir kuruluşa destek verdi, yeni ürününe dikkat çekti hem bor tuzundan bahsederken ne olduğunu gösterdi. Bunlar Meclisteki müzakerelerin kalitesini artırmaya yönelik işler, müzakerelerin düzenini bozmaya yönelik olmadığı için -ve ben bu konunun altını çizmek istiyordum- Elitaş da benzer bir şey söylediği için aynı kanaati paylaşıyoruz.

Sayın Necip Kalkan'ın konuşmasından kendi adıma çıkardığım özet de demek ki bor madenini, bir kere özelleştirmemek lazım, yok pahasına satmamak lazım, kıymetini bilmek lazım, güvencesiz bir şekilde Varlık Fonu'na da devretmemek lazım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Akkaya, söz talebiniz mi var? Talebinizi alabilir miyim, yüksek sesle bir söyler misiniz?

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Biraz önce sayın konuşmacı, bir ödül töreninden geldiğini söyledi ve bir yılda 1,5 milyon fazla istihdam yaratıldığını ifade etti. Bu rakamların doğru olmadığını, Sosyal Güvenlik Kurumunun verileri, kayıtlı istihdam rakamlarıyla çeliştiğini ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, bütçe görüşmelerine devam ediyoruz. Takdir edersiniz ki her milletvekili arkadaşımızın gerek kürsüde gerekse bir dakikayla sözlerine ben de destek vermek istiyorum ama bütçe görüşmelerimize devam etmek durumundayız.

Yeni bir sataşmaya meydan vermeden yerinizden bir dakika açıklama yapın Sayın Akkaya.

Buyurun.

34.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın, Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bu sataşma değil tabii ki. Biliyorsunuz, 2017 yılında istihdamın artırılması için işverenlere birçok teşvik yapıldı; bu doğruydu, eksiklikleri vardı, olabilir ama amaç doğruydu. Ama bu süreç içinde Türkiye'de üretim yapılmadığı için işverenlere verilen bu yeterli desteğe rağmen istihdam sağlanamadı.

Sosyal Güvenlik verilerine göre, 2017 yılında geçtiğimiz aya kadar tam zamanlı çalışan işçi sayısı 240 bin civarında. Sayın milletvekili stajyer ve kursiyerlerin de dâhil edildiği bir rakamı söylüyor. Stajyer ve kursiyerler bu sistemin içine girdiği zaman yanıltıcı bir rakam oluyor. Bunu yüce Meclisin bilgilerine sunmak istiyorum. Esas rakam 240 bin civarındadır.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akkaya.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Aksaray Milletvekilimiz Mustafa Serdengeçti'ye aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Serdengeçti, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Atom Enerjisi Kurumu bütçesi hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde nükleer teknoloji ve enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımının sağlanması, geliştirilmesi ve düzenlenmesi konusunda tek yetkili kuruluş olan TAEK 2017 Yılı Yatırım Programı içerisinde birçok projeyi hayata geçirmiştir. Parçacık hızlandırıcı teknolojisine yönelik çalışmalar bağlamında bir ilk olan yerli proton hızlandırıcısı tasarım ve mühendisliği projesi tamamlanmıştır. Bu tesiste yerli olanaklarla nükleer tıpta kullanılan radyoizotop ve radyofarmasötikler üretilecek ve sağlık kuruluşlarımızın kullanımına sunulacaktır. Bu amaçla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan sözleşmeyle daha önce ülkemize ithal edilen bu ürünlerin 2018 yılında kamu hastanelerine satışına başlanılacaktır.

Diğer önemli bir gelişme de ülkemizde iyonlaştırıcı radyasyon metrolojisi alanında referans laboratuvar olacak İkincil Standart Dozimetri Laboratuvarının ülkemize kazandırılmasıdır.

Resmî açılışı 23 Ağustos 2017 tarihinde Sayın Bakanımız Berat Albayrak tarafından yapılan bu laboratuvarla ülkemizde sağlıktan sanayiye, çevreden nükleer enerjiye kadar her sektörde ihtiyaç duyulan radyasyon ölçüm cihazlarının kalibrasyonlarının güvenle yapılması mümkün hâle gelmiştir.

TAEK yatırım programları içerisinde ülkemizde nükleer bilim ve teknolojinin geliştirilmesi konusunda hâlen birçok proje yürütülmektedir. Proton hızlandırıcı tesisinde üniversitelerle iş birliği içerisinde AR-GE amaçlı radyoizotop üretimi ve değişik malzemelerin uzay şartlarında maruz kaldıkları radyasyonun test edilebilmesini sağlamak üzere projelere devam edilmektedir. Ayrıca günümüzde uzay araçları, denizaltı çalışmaları, sağlık uygulamaları ve düşük akım gerektiren mikroelektromekanik sistemler gibi, birçok alanda kullanılabilecek nükleer pil konusunda AR-GE çalışmasına da 2017 yılında başlanmıştır.

Yürütülmekte olan bir başka projeyle de biyolojik zararlılar ve çevre koşullarından dolayı tahribat görmüş kâğıt, ahşap, tekstil, deri ve taş gibi malzemeden yapılmış ve kültürel varlık olarak değerlendirilmekte olan eserlerin radyasyon ışınlama teknolojisinin kullanımıyla dezenfeksiyonu ve korunmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

TAEK'in üstlendiği en önemli görevlerinden biri de hiç şüphesiz Akkuyu ve Sinop Nükleer Güç Santrali'nin günümüz uluslararası nükleer güvenlik ve emniyet anlayışına uygun olarak inşa edilmesi, işletmeye alınması, işletilmesi ve denetlenmesidir. TAEK'in takip ettiği ve lisanslandırdığı ve Akkuyu Nükleer AŞ'nin sunduğu proje takvimine göre, santralin ilk ünitesi 2023 yılında işletmeye alınacaktır. TAEK'in, başta nükleer güç santralleri olmak üzere, tüm çalışmaları, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ve OECD'ye bağlı Nükleer Enerji Ajansı'yla iş birliği içinde yapılmakta olup şu ana kadar yapılan denetlemelerde herhangi bir aykırı durumla karşılaşılmamıştır. Ayrıca ajansın bu konuda TAEK'e özel takdirleri bulunmaktadır. TAEK ayrıca birçok uluslararası kuruluşla iş birliği yapmaktadır. 2015 yılında ortak üyesi olduğumuz CERN Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi çalışmalarında ülkemizi temsil etmektedir. Ülkemiz, Orta Doğu Sinkrotron Işığı Deneysel Bilim ve Uygulamaları Uluslararası Merkezi'nin (SESAME) kurucu üyeleri arasındadır.

Değerli milletvekilleri, nükleer güç santralleriyle birlikte bilimsel ve teknik çalışmalar yapacak bir kurum olarak TAEK'in yeniden yapılandırılması ve bağımsız bir nükleer düzenleyici kurumun oluşturulması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu amaçla hazırlanan kanun çalışmaları son aşamasına gelmiştir. Söz konusu kanun çalışmasıyla düzenleyici ve denetleyici faaliyetlerin daha etkin olarak yürütülmesinin yanı sıra, nükleer teknolojide AR-GE ve uygulama çalışmalarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, çağdaş uygarlık düzeyine çıkmayı nihai hedef kabul eden ülkemiz, mutlaka atom, çekirdek ve çekirdek altı bilim ve teknolojisini öğrenmelidir. Bu konuda bilim adamları yetiştirilmeli, bilim üretilmeli ve bu bilim teknoloji ve sanayiye transfer edilmelidir. Bu gayenin gerçekleşmesine en büyük katkıyı yakın zamanda tanışacağımız nükleer güç santrallerinin yapacağına inanıyoruz.

İnsan sağlığına nükleer teknoloji kullanarak hizmet eden bir bilim adamı olarak, nükleer güç santrallerinin sadece ülkemizin ihtiyacı olan elektrik ihtiyacını karşılamayacağı, bunun yanında, ülkemizde nükleer bilim ve teknolojinin önünü açacak ve öncü olacak bir atılım olarak görüyor ve destekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Devamla) - Emeği geçen herkese, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Sayın Bakanımız Berat Albayrak olmak üzere, bütün Enerji Bakanlığı bürokratlarına gönülden teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle 2018 merkezi yönetim bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, herkese saygı ve sevgilerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Serdengeçti.

Şimdi söz sırası Kahramanmaraş Milletvekilimiz Mehmet Uğur Dilipak'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Dilipak, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; MTA bütçesi konusunda lehte söz almış bulunuyor, bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda Kudüs meselesinin esas özü, Orta Doğu'daki yer altı kaynaklarına sahip olma meselesidir. Gazze açıklarında doğal gazın bulunmasıyla İsrail terör devletinin Gazze'ye olan ilgisi bir anda artmıştır. Bu ve buna benzer sebeplerle tüm Orta Doğu'yu yönetilebilir olmaktan dışarı çıkartmaktadırlar. Tabir yerindeyse "Cambaza bak, cambaza." tabiriyle Kudüs konusunda da bu sefer kafalarını sert kayaya çarptılar, farkında değiller. Artık, güçlü ve tam bağımsız Türkiye var. Bu dönen dolaplara "hayır" diyebilen bir Türkiye var. Bölgesinde figüran değil, oyun kurucu bir Türkiye var. Bunun en somut göstergesi, dün Türkiye öncülüğünde toplanan İslam İşbirliği Teşkilatının Kudüs'ü Filistin'in başkenti olarak tanımasıdır. Bugün ise Fransız Le Monde gazetesinin "Erdoğan, ezilen Müslümanların savunucusu olarak karşımıza çıkıyor." şeklindeki manşeti bunun en somut göstergesidir.

Değerli arkadaşlar, bu manada baktığımızda, bağımsız, yerli güçlü Türkiye hedefi çerçevesinde MTA stratejik bir öneme sahiptir. Kısaca özetlersek: Türkiye ilk defa dünyadaki son sistemlerle MTA Genel Müdürlüğü tarafından uzaktan algılama sistemiyle tüm yer altı kaynaklarını tekrardan güncellemektedir. MTA'nın uydudan almış olduğu verilerle 3 boyutlu analizler yapılmakta, bu da millî yeraltı kaynaklarımızın tamamıyla uygun bir konumda gerçekleşmesini sağlamaktadır, bu da yeni millî MTA'nın oluşmasına en önemli güveni teşkil etmektedir.

AK PARTİ'nin, AK PARTİ'li hükûmetlerin temel hedefleri, millî kaynaklarımızın kullanılması, dışa bağımlılığın azaltılması doğrultusunda Türkiye'deki kömür rezervlerini -taş kömürleri hariç- 8,3 milyar tondan 2 katı olan 17,3'e çıkartmıştır. Son bir yılda MTA'nın yapmış olduğu araştırmalarda yaklaşık olarak 1,6 milyar ton yeni kömür rezervleri bulunmuştur, bu da millî ekonomimize 30-35 milyar dolarlık yeni katkı sağlanması demektir. Güçlü Türkiye işte böyle oluşuyor.

Aynı şekilde, jeotermal kaynaklar konusunda MTA'nın araştırmaları ümit vericidir. Bu konuda ise Avrupa'da 1'inci sırada yer almaktayız. Seçim bölgem Kahramanmaraş'ta ise 2002-2016 yılları arasında, baktığımız zaman, havza bazlı yatırımlarda, jeotermal de dâhil olmak üzere, 58 trilyonluk MTA'nın yatırımını görmekteyiz, bunun gerçekleşmesi de 49 trilyondur.

Değerli arkadaşlar, küreselleşen dünyada yer altı kaynaklarımızı bu kadar aktif kullanmamız, onları millîleştirip ekonomiye kazandırmamız bu toprakların düşmanları emperyalistleri fevkalade rahatsız etmektedir. Bölgesinde figüran değil, oyun kurucu olduğumuzu bir kez daha belirtiyorum. Bu işler oturduğumuz yerde olmuyor, çalışmakla, üretmekle oluyor. Onun için, dünyada herkes krizdeyken biz son çeyrekte yüzde 11 büyümeyi gerçekleştirdik.

Bu kürsüden bazı konuşmacıların "Faiz lobisi ne yapar?" diye başlayan konuşmalarına cevap veriyorum. Ne yapar biliyor musunuz? Ülkede yüzde 11'lik büyüme sağlandığında bunları görmeyip ekonomik tetikçiler vasıtasıyla, bazılarının dediği gibi, şu bozuk, bu bozuk diye yakarırlar. İşte, bu, faiz lobisinin ekmeğine yağ sürmektir. İşte, bunun adına bizler "ekonomik tetikçilik" diyoruz. Bu büyümeye ancak şapka çıkartılır, kıskançlık da hasetlik de yapılmaz. Bu tür yerli eleştirileri yapanlara "Yerli, millî olun." diyoruz, "Ekonomik tetikçilikten vazgeçin." diyoruz. Büyük Türkiye geliyor.

Bu vesileyle 2018 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dilipak.

Şimdi söz sırası İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erkan Kandemir'e aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Kandemir, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın hemen başında, son günlerdeki Kudüs merkezli tartışmalara değinerek başlamak isterim.

Malumunuz olduğu üzere, dün, İslam Konferansı Örgütü, Doğu Kudüs'ü Filistin'in başkenti olarak tanıyarak tarihî bir karar verdi. Küresel siyasi ve iktisadi kurumların, uluslararası teşkilatların siyasetsizliğe gömüldüğü bir dönemde İslam İşbirliği Teşkilatının aldığı bu karar son derece önemli. Bu tarihî kararın alınmasında, dönem başkanlığını yapan ülkemizin, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinin de önemli bir rol oynadığı çok aşikâr.

Hamaset ile hakikat arasında çalkalanan bir siyasi atmosferde sağlam zemine basan, potansiyeliyle reel gücünü mezceden bir adımdır bu. Bu karar, önümüze çıkan baş etmek zorunda kaldığımız hiçbir meselede geri adım atmayan, değere referans vererek siyaset üretmenin gereğini yapan bir bakış açısının liderliği olarak okunmalıdır. Gelişen olaylar bazen sizin dışınızda gelişse de aldığınız pozisyon tarihin kaydına girer. Eylemsizliğin yüceltildiği, pasif izleyici olmanın kutsandığı bir dönemde ülkemiz AK PARTİ iktidarında hep ahlaki bir yerde durdu, güce teslim olmayan yeni bir siyaset dili oluşturdu. Bu coğrafyanın bir çocuğu olarak statükoyu yaran bu karardaki liderliği için Sayın Cumhurbaşkanımıza ve bu meseleyi millî bir mesele olarak ele alan tüm siyasi gruplara şükranlarımı sunarım.

Değerli milletvekilleri, dünya önemli bir zaman diliminden geçiyor, sıra dışılıkların öne geçtiği bir tarih diliminde yaşıyoruz. Haksızlıklar, eşitsizlikler, adaletsizlikler beraberinde çatışmaları, savaşları ve ölümleri getiriyor. Ötekileştirme, kendi acısını mutlaklaştırma, trajedilerin sıradanlaşması günlük birer pratik hâline geldi. Terör örgütleri, kirli ittifaklar ve maalesef bazen de açıktan aldıkları desteklerle yeni imkânlar elde ediyor. Öte yandan ülkeler siyasal pozisyonlarını alırlarken hızla uzun vadeli iş birliklerinden kısa vadeli ittifaklara dönüyorlar. Bu ittifaklarla terörizm üzerinden hızlı siyasal neticelere ulaşma, terör örgütleri üzerinden sorunları yönetme tercihi, karşı karşıya kalınan sınamaların ciddiyetini ortaya koyması anlamında çok önemli. Bu tavrın üreteceği felaketlere hazırlıklı olunması anlamında farkında olunması konusunda çok önemli diye düşünüyorum. İşte tarihin tam böyle aktığı bir virajda krizler, yaşanan gelişmeler güçlü bir savunmaya ve bunu sağlayabilecek teçhizatı üretebilecek bir savunma sanayisi altyapısına sahip olma gereğini ortaya koyuyor. Türkiye, bugün bölgesinde yaşanan meselelerde proaktif bir pozisyon alabiliyorsa bunda savunma sanayisindeki gelişmelerin rolü olduğu aşikâr. Savunma sanayimizin millîleşmesinin ne derece hayati olduğunu, birden fazla terör örgütüyle mücadele ederken müttefiklerimizden yeterli desteği alamadığımızı da bir kere daha görmüş olduk.

Değerli milletvekilleri, bölgemizde 2012-2016 yılları arasında beş yıllık dönemde bir önceki beş yıla göre silah satışları yüzde 10 civarında artmış. Yönetim krizleriyle çevrelenmiş bir coğrafyada yaşıyoruz. Konuşması kolay, yapması zor bir iş savunma sanayisinde etkili olmak, savunma sanayisini millîleştirmek. Ülkemiz, hamdolsun, son yıllarda bu konuda dünyaya dudak ısırtacak başarıların altına imza attı. Dışa bağımlılık her yıl bir miktar daha azalmakta; 2002'de yüzde 80'ler civarında olan dışa bağımlılık bugün yüzde 40'lar seviyesine düştü; yerli-millî katkı oranı ise yüzde 60'ların üzerinde. Böyle bir coğrafyada savunma sanayimizin millîleşmesi, yerlileşmesi, gelişmesi hepimizin gururu, sahip çıkmamız gereken bir alan.

Ben, bu vesileyle, büyüyen bu rakamların, gelişen, güçlü ve caydırıcı Türkiye'nin fotoğrafını verdiğini düşünüyor, buna inanıyor, emeği geçen başta Sayın Bakanımız olmak üzere tüm personele yürekten teşekkür ediyor; bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor; heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kandemir.

Şimdi söz sırası Muğla Milletvekilimiz Sayın Nihat Öztürk'e aittir.

Sayın Öztürk, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İçinde bulunduğumuz Orta Doğu coğrafyası geçmişte de günümüzde de birçok savaşa, acıya ve gözyaşına şahitlik etmiştir. Orta Doğu coğrafyası her dönem güç savaşlarına sahne olmuştur. Bazen iç savaşları tetiklemek, bazen iktidarları devirmek için taşeron terör örgütlerini kullanmışlar ama sürekli olarak bölge üzerindeki oyunları asla bitmemiştir. Eminim bundan sonra da bu hamlelerine devam edeceklerdir.

Böyle bir coğrafyada ayakta kalmanın, egemen bir güç olarak kendi milletini geleceğe emin adımlarla ulaştırmanın, küresel barış ile huzur ortamının sağlanması için millî bir orduya, güçlü bir savunma sanayisine ihtiyacımız vardır.

Güçlü bir ordu ancak güçlü bir ekonomi ve güçlü bir demokrasi temelinde mümkün olabilir. Bu noktada, özellikle millî savunma sanayisinin geliştirilmesinin bu topraklarda, bu bölgede, bu coğrafyada özgürce yaşamamız için hayati önem taşıdığının altını çizmemiz gerekiyor.

Günümüzde savaşlar, ordular arasında doğrudan bir muharebe şeklinde değil, terör örgütleri vasıtasıyla, dolaylı vekâlet savaşları biçiminde yürütülmektedir. Dolayısıyla, terör örgütleri, diğer risk ve tehdit unsurları, dinamik bir dönüşüm süreci içerisinde sürekli olarak yeni imkânlar ve yetenekler elde etmektedir. Türkiye olarak FETÖ'sünden PKK'sına, DHKP-C'sinden, El Kaide ve DEAŞ'ına kadar geniş bir yelpazede terör örgütleriyle kararlı bir şekilde mücadelemiz devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığımız, AK PARTİ hükûmetleri döneminde birçok yeniliğe imza atmıştır. Geçmişte uçak fabrikalarımızı, silah fabrikalarımızı kapatıp hazır ürün alma anlayışından artık yerli ve millî üretim anlayışına geçiş yapılmıştır. Bu anlayış farkı ordumuzun yerli ve millî unsurlarla desteklenmesine olanak sağlamıştır. Daha önceleri ülkemizin ihtiyaç duyduğu silahların temininde zorluk çıkaran ülkelere verilecek en güzel cevap, Hükûmetimizin izlemiş olduğu yerli ve millî üretim modeli anlayışıdır.

Millî silahlara sahip ve milletin emrinde bir ordu vurgusu, bence çok önemlidir. Özellikle doğuda hain PKK'lı teröristlerle ve yandaşlarıyla verdiğimiz mücadelede bizlere hazır silah sistemlerini satan ülkelerin nasıl kendi çıkarlarına ters düşen millî politikalarımız söz konusu olduğunda bizlere dayattıkları "Bizim sattığımız silahları terörle mücadelede kullanamazsınız." şeklindeki telkinleri ve hemen silah ambargosundan bahsetmelerini hatırlarsınız. Hatta bugünlerde de, birtakım, sözde müttefik olduğunu söyleyen bazı ülkelerin aynı tarzda kararlara imza atmaya çalıştığı da hepimizin malumudur. Daha da vahimi, millî bir proje olan İHA ve SİHA'ların varlığından sadece terör örgütleri değil, terör örgütlerine destek olanların da rahatsız olduğunu görmek bizleri derinden yaralamaktadır.

İnşallah, cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yılında Türkiye, savunma sanayisinde kritik teknolojileri geliştiren ve dışa bağımlılığını minimize etmiş bir ülke konumuna yükselecektir. Yerli ve millî olma kavramlarının önemini 15 Temmuz gecesi bir kez daha hep birlikte gördük. Ruhunu FETÖ'ye, bölücü örgüte veya başka illegal örgütlere satmış, asker kıyafeti giymiş teröristlerin bu vatan ve bayrak altında yerleri asla yoktur. O gece kahramanlık destanı yazan, milletin yanında duran askerlerimiz ve polislerimiz başta olmak üzere, vatanı için canını ortaya koyan tüm güvenlik güçlerimize bu millet adına huzurlarınızda bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

15 Temmuz ihanet gecesini Marmaris'te yaşamış ve cumhurun reisine, cumhuriyete ve demokrasiye sözde değil, özde destek olmuş bir kardeşiniz olarak, bugün Amerika'daki davayı FETÖ'cülerle beraber izleyenlerin, 15 Temmuz gecesi ve sonrasında özellikle o hainlerin yargılandığı davaları Muğla'da nasıl sahipsiz bıraktıklarına hep birlikte şahit olduk. Amerika'daki davayı izleyip buradan AK PARTİ'yi ve liderini hedef almaya çalışan FETÖ'cülerin attığı iftiraları sanki doğruymuş gibi paylaşıp FETÖ'cülerin iftiralarına sığınanlar, 15 Temmuz gecesi Marmaris'te bizleri, arkadaşlar, yalnız bıraktılar. Dedim ki kendi kendime: "15 Temmuz gecesi belki işleri vardır, gelememiş olabilirler, Marmaris'te de destek olamamış olabilirler, davaları takip ederler." diye düşündüm ama bir baktım ki 15 Temmuz gecesi bizi orada sahipsiz bırakanlar, o hainlerin davalarının görüldüğü Muğla mahkemelerinde de yine bizi sahipsiz bıraktılar. Onlar tercihlerini Amerika'daki orta oyununa saklamışlardır yani bunu görmüş olduk .

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum Sayın Öztürk.

Buyurun.

NİHAT ÖZTÜRK (Devamla) - Dedim ki kendi kendime, "Hadi 15 Temmuz gecesi bizi aramadılar, destek olmadılar, o hainlerin yargılandığı Muğla'daki darbe davalarını takip ederler, orada bize destek olurlar." diye düşündüm, ona da katılmadılar. Bu davaların yerine, Amerika'da görülen başrolünü FETÖ'cülerin oynadığı tiyatroyu tercih ettiler. Bu durumu milletimizin takdirine bırakıyorum.

En zor şartlar altında hiçbir fedakârlıktan kaçınmadan vatanımız, bayrağımız ve bölünmez bütünlüğümüz için mücadele eden güvenlik güçlerimize bu vesileyle şükranlarımızı arz ediyorum ve tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimize de şükranlarımızı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken 2018 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, yerimden kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, Sayın Öztürk'ün konuşmasını dinledim. Tabii "Marmaris'te o gece bizleri yalnız bırakanlar kimdir?" diye kastettiğini bilmiyorum, o gece Marmaris'te bir milletvekilimiz olsaydı orada olurdu. Ankara'da bulunan bütün milletvekillerimiz burada o hain darbe girişimine karşı hem halkı direnmeye çağırmış hem de kendi direnişlerini ortaya koymuştur.

Bilgi olarak, bu Meclise yapılan saldırıyla ilgili davada suçtan doğrudan zarar gören sıfatıyla o gece burada bulunan bütün milletvekillerimiz teker teker, Cumhuriyet Halk Partisi kurumsal olarak; ayrıca, darbe ana davasında ve İstanbul'daki darbenin 15 Temmuz Şehitler Köprüsü davasında Cumhuriyet Halk Partisi kurumsal olarak müdahillik talebinde bulunmuş. Bu davalar Darbe Komisyonundaki milletvekillerimiz ve siyasi alandaki davaları izleyen komisyonumuz tarafından izlenmekte, düzenli

olarak raporlanmaktadır. Eğer Marmaris'teki…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - …müdahillik taleplerinde suçtan doğrudan zarar görmeyle ilgili bir hassasiyet olduğundan Marmaris'teki Cumhurbaşkanına suikast davasıyla ilgili böyle bir başvurumuz olmamış olabilir ama davayı izleme noktasında Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir eksikliğimiz varsa da ancak buradan bunu gidermek üzere notumuzu alırız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Açıklama yapabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Neyle ilgili?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Bu konuyla ilgili…

BAŞKAN – Bir ayağa kalkar mısınız? Talebinizi öyle iletin.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sisteme girdim Başkanım.

BAŞKAN – Ayağa kalkıp talebinizi öyle iletin Sayın Vekilim.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sayın Başkanımın söylediği sözleri teyit etmek maksadıyla. Yani bizim amacımız kimseyi herhangi bir töhmet altında bırakmak değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, tamam, yok, yanlış bir anlaşılma olmuş.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sadece şunu söylemeye çalışıyorum: Ben Marmaris'te yaşayan bir milletvekiliyim, 15 Temmuz gecesi on buçuktan sonra oradaydım. Yani Sayın Cumhurbaşkanımız gidene kadar ve oradan meydana ve sonrasına kadar biz oradaydık.

Benim söylemek istediğim şey şu: Türkiye'nin dört bir yanından tüm belediyeler, herkes seferber olmuşken biz Marmaris'te o seferberliği görmedik. Yani ondan bahsettim, yoksa kimseyi yani biz…

BAŞKAN – Anladım.

Kayıtlara geçti Sayın Öztürk.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Bizim söylemek istediğimiz buydu yani ortalık ayağa kalkmışken bizim yanımıza hiçbir yerel yönetici gelmedi. Yerel yönetim anlamında söylüyorum. Böyle bir ufak bir şey var, yoksa milletvekillerimizi suçlamak için değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anladım.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Çünkü o gece burada zaten hep beraber bir şey içerisindeydik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanağa geçsin, ben de o kadar söyleyeyim.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zaten ben de davayı izlemekte bir eksik varsa notumuzu alırız dedim. Ama Marmaris'teki durumda, hani, belediye Cumhuriyet Halk Partisinin olduğu için… Tabii, Sayın Cumhurbaşkanının çok ciddi bir koruma ekibi ve o konuda Millî İstihbarat Teşkilatının yaptığı görev bir ihtiyaç doğurmamış olacak ki öyle bir başvuru mu olmadı, öyle bir şeye ihtiyaç duyulmadı. Yoksa, o konuda Cumhuriyet Halk Partisinden bir talepte bulunulsaydı canını bu uğurda vermeye hazır olan Cumhuriyet Halk Partisi iki dozer bir kepçeyi esirgemezdi.

Bu da kayıtlara geçsin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 15 Temmuz günü her şey kendiliğinden oldu yalnız, taleple olmadı.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Taleple oldu, biz buraya gelirken böyle şeyler olmadı ya.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Balbay, talebiniz nedir efendim, alabilir miyim?

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Marmaris o gece çok önemliydi. O gece Marmaris'ten yapılan haberler de çok önemliydi. Gazetecilik bakımından bir konuya açıklık getirmek istiyorum izin verirseniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Balbay.

36.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'ün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Öztürk'ün konuşmasını ben de dikkatle dinledim. Özünde, muhalefet partilerini, herkesi yanına çağırması, "Hep birlikte mücadele edelim." demesi olumludur. Sayın grup başkan vekilimiz de altını çizdi ne yaptığımızın.

Ama o gün Marmaris'te en aktif çalışan, Cumhurbaşkanının nerede olduğunu, Cumhurbaşkanının ne dediğini ve darbeye karşı ilk neler söylediğini en aktif duyuran gazeteci Gökmen Ulu idi, o da bunu yapmaktan tutuklandı. Bu da maalesef Türkiye'nin bir başka fotoğrafıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Balbay.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına son konuşmacı İstanbul Milletvekilimiz Sayın Şirin Ünal.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Ünal, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Savunma Sanayi Müsteşarlığımızın 2018 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış buluyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk savunma sanayisinde özellikle son on beş yılda yapısal bir değişim yaşanmış ve yeni düzenlemeler yapılmıştır. Türkiye'de savunma sanayisi alanında kullanılabilecek mevcut tüm sektör kabiliyetleri, KOBİ imkânları, araştırma kuruluşları kapasiteleri ile üniversitelerdeki bilgi birikimleri harmanlanmış ve tüm bunlar savunma sanayisinin gelişmesine ve üretkenliğine katkı sağlamıştır. Bu sayede savunma sanayisi alanındaki millî firmalarımız kendilerini yenilemiş, güçlenmiş ve birçok teknolojiye sahip olması ve bu teknolojileri ülkenin diğer kaynaklarıyla geliştirmeleri sağlanmıştır. Yapılan çalışmalarla ülkemizin askerî ve kamu güvenlik kurumlarının ihtiyaçları özgün çözümlerle karşılanabilir hâle gelmiştir. Aynı zamanda, son dönemde üretilen savunma sanayisi ürünlerinin uluslararası pazar payının artması, ülke ekonomisine katma değer sağlamasına, savunma sanayisinin gelişmesine ve sürdürülebilirliğine katkıda bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin özellikle son on beş yılda bütün modern silah ve teçhizat ihtiyaçlarını öncelikli olarak Türk savunma sanayisi tarafından tasarlanan, geliştirilen ve üretilen ürünlerle karşılamayı hedefledik. Tüm adımlarımızı bu hedef doğrultusunda, sanayimizin Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacını karşılaması için attık. Askerî ve güvenlikle ilgili platform, sistem ve teçhizatların üretiminin ve tedarikinin yanında, bunların idamesinin, bakım ve onarımlarının yapılması da büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda tam bağımsız bir ülke olarak savunma ve güvenlik konularındaki sanayimizin de yerli üretimler yapması ve millî ürünler sunması ve hatta bunu yurt dışına ihraç etmesi de çok önemlidir.

Silahlı Kuvvetlerimize ve diğer kamu güvenlik kuruluşlarımıza çok sayıda platform ve sistemler kazandırılmış ve kazandırılmaktadır. Teknolojik yetkinlik kazanılması için üniversiteler, araştırma kurumları, bu alandaki KOBİ'ler ve diğer yan sanayi ve sektörler ile AR-GE projeleri hayata geçirilmektedir.

Bu kapsamda savunma sanayimizdeki gelişmeleri kısaca şöyle ifade edebiliriz: Birincisi, savunma ve havacılık ciromuz 6 milyar Amerikan dolarının üzerine çıkmıştır. Savunma ve havacılık ihracatımız yaklaşık 2 milyar dolara ulaşmıştır. AR-GE harcamaları 2016 yılı sonu itibarıyla 1,25 milyar ABD doları seviyesine çıkmıştır ancak biz AK PARTİ olarak bunları da yeterli bulmuyoruz çünkü Türkiye çok daha iyilerine layık diyoruz.

Hamdolsun, savunma sanayisinde yerlilik oranını her geçen gün artırıyoruz. On beş yıl önce yüzde 18'ler düzeyinde olan bu oran bugün yüzde 65 seviyesinin üzerine çıkmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnşallah, 2023 hedeflerimize ulaştığımızda, bir elin parmaklarından daha az sayıda kalan jet uçağı, uydularımızı uzaya taşıyacak balistik füze gibi ihtiyaçlarımızı da karşıladığımızda bu oran inşallah yüzde 100'e çıkacak diyorum.

2017 yılına gelindiğinde ASELSAN Anonim Şirketimiz dünya sıralamasında 57'nci, TUSAŞ'ımız 61'inci ve ROKETSAN Anonim Şirketimiz de 98'inci sırada listede yer almışlardır, eskiden böyle bir şey yoktu.

Değerli milletvekilleri, Türkiye artık kendi silahını, kendi savaş gemisini, kendi tankını, kendi insansız hava araçlarını ve helikopterlerini yapabilecek kadar büyük bir ülke olmuştur. Güçlü Türkiye'nin teminatı olan AK PARTİ'yle dışa bağımlılık son bulmaktadır. Savunma ve güvenlik teknolojilerinde uluslararası ortamda lider ve yol gösterici bir Türkiye için gerekli atılımları yaparak hedeflerimize ulaştığımıza yürekten inanıyorum.

Ülkemizin, bölgesinde ve dünyada değişen koşullar karşısında savunma sanayisi ihtiyaçlarının en üst düzeyde

karşılanabilmesi için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğimizden kimsenin şüphesi olmasın.

Sözlerime son verirken Müsteşarlığımızın da bu konudaki üstün gayret ve çalışmalarını -Sayın Bakanımızın yönlendirmeleri doğrultusunda- takdirle karşılayacağımı temenni ediyor, 2018 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, selam ve saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ünal.

Sayın milletvekilleri, birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.01

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Yaşar TÜZÜN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aydın Milletvekilimiz Sayın Deniz Depboylu'ya aittir.

Sayın Depboylu, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde görüştüğümüz Aile ve Sosyal Bakanlığı Bütçe Tasarısı'yla ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Konuşmama başlamadan önce yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bir sosyal sözleşme olarak bütçenin önemi kamu kaynaklarının nasıl toplandığı, nereye ve nasıl harcandığıyla ilgilidir. Gelirde ve harcamalarda esas olan milletimizin faydası olmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak vatanımızın, devletimizin ve milletimizin bekası, refahı her zaman önceliğimiz ve hassasiyetimizdir. İyi, güzel, doğru yapılan her uygulamanın destekçisi olmakla birlikte, yapılan yanlışları ve eksiklikleri de görüp Hükûmeti uyarmayı da aynı hassasiyetle muhalefetten kaynaklanan görevimiz olarak kabul etmekteyiz.

Bakanlığın üstlendiği görevlere göre eleştiri ve önerilerimizi belli başlıklar altında toplamak istiyorum ki bunlardan ilki sosyal yardımlar. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 2016 İnsani Gelişmişlik Raporu'nda Türkiye 188 ülke arasında ne yazık ki 71'inci sırada. 2014'te yayımlanan raporda 69'uncu sıradaydık. Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre Gini katsayısına baktığımız zaman, 2006'da 0,428, 2016'da 0,404 olarak görüyoruz. Bir iyileşme görülüyor ama 2014 ile 2015 rakamlarına baktığımız zaman da daha önce yakaladığımız iyi oranların iki yıldır kötüleştiğini görmekteyiz, bu şekilde de söyleyebiliriz.

TÜRK-İŞ her ay açlık ve yoksulluk sınırını açıklıyor: Ekim 2017, 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 1.544 lira, yoksulluk sınırı 5.030 lira. Baktığımız zaman, bırakın yoksulluk sınırını, asgari ücretin açlık sınırının da altında olduğunu görmekteyiz. 11 milyon emeklinin ağırlıklı olarak yine bu rakamların altında emekli aylığı aldığını da hesaplarsak, işsizliğe de baktığımızda -ki 3 milyon 443 bin gibi bir rakam verildi son açıklamalarda- işsiz olduğu hâlde iş aramayanları da dâhil ettiğimiz zaman bu rakam 5,6 milyona yükseliyor; işsizlik oranı yüzde 10,7; genç işsizlik oranı yüzde 21,1.

Ayrıca TÜİK'in verilerine de baktığımız zaman, ne eğitimde ne istihdamda bulunmayan öğrencilerimizin, daha doğrusu gençlerimizin -öğrenci değiller çünkü eğitimde de yoklar- oranı yüzde 26,7. Bütün bu rakamları dolaylı yoldan bir hesapladığımızda, baktığımızda bize muhtaç sayıda ne kadar çok insanımızın olduğunu gösteriyor. Ama ne yazık ki sosyal yardımlara baktığımızda sistemli bir şekilde bu yardımların işlemediğini görüyoruz. Sistemde kimlere hangi şartlarda, ne miktarda, ne zaman, ne kadar sosyal yardım ve sosyal hizmet yapılacaktır sorusunun cevabını bulmak mümkün değil. Sistem bir hak olarak değil, bir lütuf olarak yardımları düzenlemekte. Sağlanan yardımların standardı düşük. Yardımlar daha ziyade siyasi iktidarın takdirlerine göre yapılır gibi bir görüntüye sahip. Sistem, keyfîliklere ve siyasi kullanıma müsait durumda. Bu yardımlar için etkili kontrol ve denetim sistemi bulunmamakta. Yardımlar hak temeline dayandırılmamıştır, ortak terminolojisi de yoktur.

Yoksullukla mücadelede en önemli araçlardan birisi aile yardımları olmasına rağmen Türkiye'de sigorta kolu olarak henüz aile yardımı yürürlüğe girmemiştir. Aile yardımları sigortası, primli sistem içinde işleyen ve aile kurmaktan doğan sosyal güvenlik risklerine karşı aileye sosyal güvenlik yardımı sağlayacak bir sigorta sistemidir. Bu, siyasi seçimlerden önce bizim hazırladığımız kılavuzumuzda da mevcuttu. Uluslararası Çalışma Teşkilatının 102 sayılı Sosyal Güvenlik Sözleşmesi kapsamında mevcut 9 ilişkinin 8 tanesi uygulamada ama aile yardımları sigortası henüz uygulamaya geçmiş değil. Aile yardımları sigortasının mutlaka uygulamaya konulması gerekmektedir.

Şehit ve gazilerle ilgili olarak söylenecek aslında çok söz var. Gazilerimiz ve şehitlerimiz bizim onurumuz, geride bıraktıkları aileleri ise bizim emanetlerimiz. Şehitlerin ve vefat eden gazilerin ana ve babalarına bağlanan aylık her biri için asgari ücretin net tutarından az olmamak üzere artırılmalıdır. Şehit çocuklarının hepsine iş hakkı verilmelidir. Şehidin anne ve babasının yaşlı ve bakıma muhtaç olabileceği de düşünülerek işe alınan şehit kardeşlerinin ailesine yakın yerlerde istihdam ettirilmesi önemli bir konudur. Maluliyetlerinden dolayı çalışma ortamında sıkıntı çeken gazilerimize üç bin altı yüz günde emekli olabilme hakkı tanınmalıdır. Şehit ailelerine sağlanan ÖTV'siz araç alma imkânından terörle mücadelede gazi olanlar da yararlanabilmelidir. Şehit ve gaziler arasında ayrım yapılması kabul edilemez. Kore, Kıbrıs, güneydoğu veya 15 Temmuz fark etmez, hepsinde de aynı değerde mücadele gösterilmiş; vatana, millete, bayrağa, cumhuriyete sahip çıkılmış, vatandaşlarımız ama sivil, ama asker, polis, bu uğurda şehit düşmüş veya gazi olmuşlardır. Bu sebeple, uygulamalarda yapılan düzeltmeler yerinde olmuş, haksızlıkların önüne geçilmesi bizim nazarımızda da olumlu karşılanmıştır.

En son çıkarılan torba yasada bir husus var ki hizmetli statüsünde çalışan gazilerimiz memur statüsüne alındı. Bu güzel bir uygulama. Biz bunu Komisyonda Milliyetçi Hareket Partisi olarak da desteklemiştik ancak bizim bir önerimiz daha vardı ki şehit yakınları ve gazi çocukları için de bu hakkın tanınmasını istedik. Maalesef kabul edilmedi, bu da dikkate alınmalıydı diyoruz.

Kore ve Kıbrıs gazilerimizin yıllardır çözüm bekleyen sorunları var. Muharip gazilerimize şeref aylığı ödenmesinde aylık bağlanma gerekçesi olan vatana hizmet kriteri dışında bir kriterin esas alınması suretiyle, şeref kriterinin farklılaştırılması kabul edilemez. Muharip gazilerin gelir ve iş durumuna bakılmaksızın hepsine aynı tutarda şeref aylığı bağlanmalıdır. Muharip gazilerimizin çoğuna devlet ödünç madalyası maalesef verilememiş, verilmemiş. Ayrıca, muharip gaziler faizsiz konut kredisinden ve diğer bazı haklardan da yararlanamıyorlar. Evli olan şehidin ailesine yine TOKİ'den konut sahibi olması hakkı verilirken -yine benzer bir sorun burada da var- onu yetiştiren anne babasına bu hak tanınmıyor mesela. Bu imkân evli olan şehitlerin anne ve babasına da tanınmalıdır. Ordu ve polis vazife malulü gazilerimizin mağduriyetlerinin de tabii ki bunun ardından dikkate alınması gerekiyor.

2013 yılında vazife malullerinin aylıklarında iyileştirme yapılarak yüzde 25 zam verilmiştir ancak rütbeli ordu ve polis

vazife malulleri maalesef bu artıştan yararlanamamıştır. Yine, ordu ve polis vazife malulleri de yüzde 25 maaş artışından yararlandırılmalı ve çalışmaya başladıklarında aylıkları kesilmemelidir. Terörle mücadelede de malul sayılmayacak derecede yaralanan ve malul sayılmayan gazilerimiz maalesef hiçbir haktan yararlanamamakta, özellikle de kendilerine gazilik unvanının verilmemesi kendilerini çok üzmekte. Terör mağdurlarına yüzde 40 engellilik oranıyla aylık bağlanırken yüzde 40'ın üzerinde engellilik oranı olan ama malul sayılmadığı için aylık bağlanamayan gazilerimiz bulunmakta. Sağlık sorunları devam eden bu arkadaşlarımızın katılım payı muafiyeti bile yok. Terörle mücadelede büyük kahramanlık gösteren malul sayılmayan gazilerimizin öncelikle onurla taşıyabileceği madalyalarının kendilerine verilmesi gerekiyor ve gazilik unvanının verilmesi gerekiyor. Kimseye muhtaç olmadan hayatlarını devam ettirebilmeleri için öncelikle iş hakkı tanınmalı, serbest seyahat kartı ve faizsiz konut kredisi hakkı verilmeli, özellikle de sağlık hizmetlerinde katılım payı muafiyeti tanınmalıdır.

Kadınlarla ilgili söylenecek aslında çok söz var. Öncelikle, üzülerek belirtmeliyim ki KEFEK'te yaptığımız çalışmalara rağmen bu yıl da hazırlanan bütçede cinsiyete duyarlı bir bütçeleme hiçbir bakanlık tarafından yapılmamış. Bakanlıklar bütçenin kadınlar ve erkekler için eşit, cinsiyet açısından da tarafsız olduğunu iddia edebilirler tabii ki ama böyle davranmak, böyle bir yaklaşım kadın ve erkekler arasındaki eşitsizlikleri göz ardı etmiş olur. Bu konuda da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının takipçisi olması gerektiği kanaatindeyiz.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığınız konuşmada, 2016-2020 yıllarını da kapsayan eylem planında kadına yönelik şiddetle ilgili etkin mücadele vereceğinize dair bilgi vermiştiniz. Niyet olarak kararlı ve azimli olduğunuzdan hiç şüphemiz yok ancak üretilen politikalar yetersiz ve kifayetsiz kalıyor olmalı ki kadına yönelik şiddetin olmadığı bir tek gün yaşamıyoruz. Son on beş yılda kadına yönelik şiddet yüzde 140 arttı. Ben burada rakamları vermeyeyim, rakamları zaten hepimiz biliyoruz, çok üzücü. Komisyon çalışmaları için ziyaret ettiğimiz iller vardı, illerde bürokratlar kadınların sığındıkları konukevlerinden ve burada verilen bazı eğitimlerden bahsettiler; işte, aile içi iletişim, roller, etkileşim veya uyumla ilgili. Çok güzel, verilsin, bunlar değerli eğitimler ama bu eğitimlerin kadınlardan önce kadınları oraya sığınmak zorunda bırakan erkeklere verilmesi gerekiyor bence. Bu konuda yapılan çalışmaları ben pek göremedim raporlarınızda. Kadınlar bu eğitimlere açık, her şekilde alıyorlar da önemli olan erkeklere ulaşmak, bu eğitimden yararlanmalarını sağlamak. Kadına şiddet uygulayan erkeklere verilen cezaların yetersizliği veya salıvermeler şiddeti artırıyor, buna dikkat etmek lazım. Ayrıca erkeğe de kadına verildiği gibi psikososyal destek verilmeli. Nihayetinde kadına şiddet uyguladığında bir şekilde o da bu yaşamında bu mağduriyeti farklı şekillerde yaşayacaktır. Stres yönetimi ve öfke denetimi, bunlar çok önemli konular.

Çocuklarla ilgili olarak, çocukların korunması bizim en hassas olduğumuz nokta ama ne yazık ki kadına yönelik şiddetin arttığı bu dönemde çocuklara yönelik istismarın da arttığını görüyoruz. Tabii ki buna sebep olan… Son dönemde gerçekten istismarda bir artış var, bunu kabul etmek lazım ama bu konuya bir başka pencereden daha bakmak gerekiyor. Buradaki artan miktarda bir etken daha var; artık, kadınlar da çocuklar da susmamaları gerektiğini, yardım istemeleri gerektiğini yavaş yavaş öğreniyorlar bence. Aslında burada bizim dikkat etmemiz gereken, arkasından çıkacak çirkinlerden ürkmeden çalıyı tepmeye devam etmek çünkü yardım almak isteyen ama bunu nasıl isteyeceğini bilmeyen çok sayıda çocuk ve kadın mevcut.

Risk haritalarının oluşturulması önemli. Okullarda ve çocukların bulunduğu her kurumda uzmanların, ruh sağlığı uzmanlarının görevlendirilmesi çok önemli.

Yine, başka bir tehdit madde bağımlılığı. Son altı yılda 17 kat arttı, 10 yaşa kadar düştü ilk madde kullanımı. Bununla ilgili de etkin mücadele yapılması gerekiyor.

Yine, okullaşmayla ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunda bir oran verdiniz, dediniz ki: "Ülkemizde kız çocukları için ortaöğretim kademesinde net okullaşma oranı 2002-2003 öğretim yılında yüzde 45,2 iken, 2016-2017'de yüzde 82,4'e yükseldi." Güzel, başarı ne kadar artarsa biz o kadar mutlu oluruz çünkü o kadar çok çocuk eğitime katılmış demektir ama bu ilk hedef, asıl hedef çocukların okula devam edebiliyor olması.

Millî Eğitim Bakanlığının 2013'te sunduğu bir rapor var. 174.625 öğrenci ilköğretim kurumlarını terk etmiş, 2014 yılında da bu 234.932 olmuş. Millî Eğitim Bakanlığı bir daha bir istatistik vermedi, bu çocukların cinsiyetlerinin ne olduğunu, kaçta kaç olduğunu belirtmedi. Bunu da zaten internetten kaldırdı ama arkasından 2014-2015'te Eğitim Reformu Girişimi bir anket istatistik açıkladı. Bu da Türkiye'de yüzde 38 oranında öğrencinin eğitimi terk ettiğiyle ilgili, terk edenlerin yüzde 39,9'unun da kız olduğu. Bu çocuklara ne oldu? Bu çocuklar çalışmaya mı zorlandı, evlenmeye mi zorlandı, eğitim hakları neden gasbedildi? Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bu sorunu görüp peşine düştü mü, araştırdı mı, merak ediyoruz.

Yine başka bir sorun, 18 yaşından önce evlendirilen çocuklar. TÜİK bir istatistik yapıyor ama bu istatistiği 16-17 yaş resmî evliliklere göre yapıyor ama biz biliyoruz ki çocuk yaşta evlendirilenlerin evlenme şekli resmî olmayan şekilde. Bunun da araştırılması gerekiyor. TÜİK rakamları sizi aldatmasın. Eğer gerçek rakamı görmek istiyorsanız Sağlık Bakanlığının doğum yapan anne yaş oranlarına bakmak lazım. Maalesef 15-19 yaş arasında doğum yapan annelerin oranı yüzde 5. Bu da ne kadar ciddi bir rakam olduğunu gösteriyor. 15 yaşında bir çocuğun anne olabilmesi için herhâlde 13 yaşında falan evlendirilmiş olması gerekiyor. Yine, bazı illerimizde bu oran yüzde 9'a kadar yükseliyor, bunları da gördük. Küçük yaşta, yasal olmayan yollarla evlendirilmiş çocukların, şöyle bir neler yapıldığına baktığımızda, bu çocuklar, bir şekilde doğum sırasında geldiğinde, çocuk doğururken fark ediliyor, eşine ceza veriliyor veya annesi, babasına ceza verilenler var ama bir şey benim dikkatimi çekti: Peki, neden bugüne kadar, bu birlikteliğe sebep olmuş, dinî nikâh yoluyla küçük yaşta kızları evlendiren bir tek kişi bile ceza almamış? Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bu konu üzerinde çalışıyor mu, onu da merak ediyorum.

ASDEP Projesi, aileyle ilgili olarak güzel bir proje. 61'inci Hükûmet, 65'inci Hükûmet, bütün bu sıralarda bahsedilmiş ama tamamen uygulamaya geçirilememiş. Bu projenin tamamen uygulamaya geçmesi, başta toplum ruh sağlığının korunması, şiddetin, bağımlılığın ve istismarların önüne geçilmesi açısından çok önemli. Zira bir yandan işsizlik, yoksulluk, bir yandan karmaşık, girift ilişkiler, değişen dünya ve aynı zamanda zayıflayan sosyal destek ağları bireyleri iyice sıkıntıya sokuyor. Ki son yıllarda baktığımızda, Türkiye'de antidepresan kullanımı dokuz yılda yüzde 160 artmış durumda. Her 10 kişiden biri antidepresan kullanıyor ve daha da kötüsü antipsikotik kullananların sayısı da çok fazla artmış. İntihar oranları artıyor. İnsanlar kendilerine uzanacak yardım eli bekliyor. Bu yardımın devlet eliyle sunulması çok önemli ve profesyonellerce verilmesi gerekiyor, bu da çok önemli bir husus. Yine, artan boşanma oranlarını da dikkate aldığımızda aile danışmanlığının ve boşanma danışmanlığının önemini de bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Engellilerimizle ilgili, en çok sosyal dışlanmaya maruz kalan grup olması sebebiyle hassasiyetimizin yüksek olması lazım. Türkiye'deki engellilerin belirlenmesiyle ilgili olarak en son çalışma 2002 yılında yapılmış, başka yok. On beş yıllık süre içinde sadece 2010 yılında veri tabanındaki engelli vatandaşlarımızın sorun ve beklentileri çalışması yapılmış. Bu konuda ciddi bir çalışma yapılması gerekiyor. Yine, engellilere yönelik istihdam politikaları büyük ölçüde kota tekniğine dayanıyor. Kamu kurumlarının çalıştırmak zorunda olduğu engelli kontenjanı oranı yüzde 3. Bu, başka ülkelerde yüzde 5. Türkiye'de de yüzde 5 oranına çıkartılması, istihdam alanının engellilerimiz için genişletilmesi gerekiyor.

Engelli ve yaşlı aylığı için birlikte yaşadıkları hanedeki bireylerin de yoksul olması şartı aranıyor. Bakıma ihtiyacı olan engellinin evde bakımı için aileye ödenen destek nedeniyle engelli aylıkları kesilmektedir. Ailesinin geliri esas alınarak "Muhtaç

değilsin.” diye aylığı kesilen engelliler yasal olarak muhtaç olmasalar da bu defa ne oluyor? Ailelerine muhtaç hâle düşüyorlar. Yaşanan mağduriyetin giderilmesi için, engellilerin muhtaçlığının belirlenmesinde hane başına düşen gelir uygulamasından vazgeçilip kendi gelirinin esas alınmasına yönelik düzenleme yapılmalı, engellilerin yaşadığı mağduriyet giderilmelidir.

Ülkemizde engelliler kendi aralarında eşit fırsatlara da sahip değil. Engellilerin malul sayılması ve maluliyet aylığı bağlanması konusunda farklı uygulamalar bulunmakta. Engellilerin eşit fırsata sahip olabilmeleri kapsamında, doğuştan ya da sigortalılıktan önce engelli olanların da 5510 sayılı Kanun'un malul sayılma ve maluliyet aylığı bağlanmasıyla ilgili hükümlerinden yararlandırılması gerekmekte.

Yaşlılarımız için söyleyebileceğimiz bence en önemli şeylerden biri onlara ciddi anlamda hassas davranmamız gerekiyor. Onların otel gibi, yatılı okul gibi, bugün kapattığımız çocuk yetiştirme yurtlarına benzeyen ortamlarda yaşamlarının devam ettirilmesi yerine -yine sevgievlerine benzeyen çocuklar için açtığımız- kendilerine uygun yapılarda, en iyi koşullarda yaşamlarının devam ettirilmesinin sağlanması da önemli bence.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı ek ders karşılığı çalışan meslek elemanlarının haklarıyla ilgili de sorun var. Bu arkadaşlarımız haklarını alamamakta. Aynı işi yapıp kadrolu çalışanların yarısı kadar maaş alan ve ek ders karşılığı çalışan personel aynı zamanda yıllık izin, hastalık izni, doğum izni, süt izni ve tazminat hakları olmadığı için taşeron yasasına dâhil edilmek istiyor. Unutmamamız gerekiyor ki emek ve çalışmada ayrımcılık olmamalıdır; Anayasa'ya aykırıdır bu durum, aynı zamanda kul hakkı yemektir.

Ben, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı çalışmaları dışında burada Aydın milletvekili olarak hazır Enerji Bakanımız da buradayken bir konuyu daha dikkate sunmak istiyorum, kendisi de burada.

Sayın Bakan, bildiğiniz gibi, Aydın'da jeotermal enerjilerle ilgili yaşadığımız ciddi bir sorun var. Jeotermal enerji bizim de bildiğimiz gibi yenilenebilir bir enerji ancak Aydın'da öyle bir noktaya geldi ki Aydınlıların doğal olarak büyük bir tepkisini kazanmakta bu santraller. Neden? Çünkü 5 megavata kadar elektrik üreten tesislerin kuruluşunda ÇED raporu aranmıyor. ÇED raporu aranmayınca bugüne kadar Aydın'da olanı ben size ifade edeyim: Birinci derecede tarım bölgelerine, evlere yakın yerlere, Menderes Nehri'ne yakın yere ve yine Magnesia Antik Kenti'nin sınırlarının içine dahi kuyular kazıldı. Bu kuyuların kazılmasıyla birlikte ilk başta atık suları dışarıya atılıyor. Bu tesislerin çok üzülerek söylüyorum ki belli bir kısmı etik kurallarla çalışmıyor, reenjeksiyon kurallarına uymuyor, buharı reenjekte etmek yerine gecenin belli bir saatlerinde havaya salıyor. Tarım il müdürlüğünün yaptığı çalışma var, ADÜ'nün yaptığı çalışma var. Bu çalışmalarda özellikle santral etrafındaki toprakta, ağaçlarda ve ürünlerde bor tespit edilmiş durumda. Bu da Aydınlıları ciddi şekilde kaygılandırıyor çünkü sağlık sorunları arttıkça Aydınlılar, bunun jeotermal enerjiden kaynaklandığını haklı olarak düşünerek tepki gösteriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ DEPBOYLU (Devamla) – Bir dakika daha rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum Sayın Depboylu.

Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, biz özellikle bu sorunun üzerinde durulmasını istiyoruz. Öncelikle ÇED raporu aranmamasının mantığını anlayamıyoruz, ÇED raporunun aranması gerektiğini düşünüyoruz. O kadar çok sayıda kuyu açılıyor ki bu kuyuların bu kadar çok sayıda açılması normal midir? Dünyanın en iyi incirini yetiştiren Aydın'da incire verebileceği zararın hesaplanması yapılmış mıdır? Çünkü incir üretiminde belli bir nem oranı gerekiyor.

Yine, doğaya verdiği zararın, havaya, karaya, toprağa, insana, canlıya verdiği zararın araştırılması açısından belli bilimsel çalışmaların yapılması gerektiğine inanıyoruz. ÇED raporunun alınması gerektiğine inanıyoruz. Denetimlerinin en iyi şekilde yapılması gerektiğini düşünüyoruz ve bu konuyla ilgili aslında bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasına ilişkin önerge de sunmuştuk; Adalet ve Kalkınma Partisindeki Aydın milletvekili arkadaşlarımızın da aynı görüşte olduğunu biliyorum. Bu konuyla ilgili de özel hassasiyetinizi rica ediyorum. Temiz enerjiye karşı değiliz ama uygun yapılması yolunda talebimiz var.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Depboylu.

Şimdi söz sırası, Antalya Milletvekilimiz Sayın Mehmet Günal'a aittir.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bugün Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde bazı tespitlerimi ve onunla ilgili bazı konularda sizlerle görüşlerimi paylaşmak istiyorum.

Öncelikle, Bakanlığın adı Gümrük ve Ticaret. Tabii bunu, Sayın Tüfenkci gelmeden, öncesinde de söylüyoruz ama “ticaret” deyince İngilizcesine de baktığınız zaman hep dış ticaret anlaşılıyor. Tabii bizde bu iç ticaret oluyor. Tabii “gümrük”ün iç ticaretin yanında işi ne diye arada takılıyoruz, hâlâ aynı şey devam ediyor.

Dün, Hazine, SPK, BDDK bütçelerinde konuşurken ekonomi kurumları arasındaki koordinasyonun, bakanlıkların koordinasyonunun önemli olduğunu, alınan önlemlerin uygulanmasında ve başarıda önemli olduğunu söylemiştim. O kaldığımız yerden Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla ilgili olarak da devam etmemiz gerekiyor çünkü…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Adını ne yapalım?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Önerimiz var Haydar Bey, sana MHP'nin bu konudaki önerilerini ayrıntılı söyleyeyim, birazdan da söyleyeceğim de biraz uzun. Onun için ben esasa gireyim müsaade ederseniz.

Buradaki söylemek istediğim şu: Birçok bakanlık farklı şekillerde bölündüğü için o günün konjonktürüne uygun bir şekilde bölündü. Bu fonksiyonları ifa ederken de birtakım aksaklıklar yaşanıyor. Bunu niye söylüyorum? Şimdi, yeniden burada konuştuğumuz kalkınma planı sonrası öncelikli dönüşüm programları açıklandı. Ben de tabii doğal olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığının üzerine düşen sorumlulukları nedir, ithalata bağımlılığın azaltılması, yurt içi tasarrufların artırılması ve israfın önlenmesi gibi her bakanlığa sorumluluk üstlenmesi için biliyorsunuz görevler verilmişti, acaba nedir, performans raporlarında durum neydi, sonucu ne oldu, kriterleri neydi diye Bakanlığın biraz web sitesini karıştırdım, yayınlarını karıştırdım. O arada birtakım yetki karışıklıklarını yeniden gördüğüm için baştan bunu dikkate getirmek istedim değerli arkadaşlar. Niye öyle söylüyorum? Çünkü birçok bakanlık olunca bakıyorum ki bir dönüşüm programıyla ilgili aslında iki üç bakanlığın yapması gereken şey sekiz on tane ayrı bakanlığın görev tanımına girmiş. Takibi nasıl olacak, ne yapacak; sürekli olarak plan, program uğraşıp duruyoruz. Yirmi beş tane öncelikli dönüşüm alanı belirledik. Bugün onlardan bir iki tanesi hassaten bu Bakanlığımızla da daha yakından ilgili, birçok kesişenler var.

Şunu söylüyorum özetle: Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu bakanlıkların ayrı ayrı, böyle kişiye göre, birtakım fonksiyonlara göre ayrılmasını değil, gümrüğün dış ticaretin olduğu bakanlıkta olması lazım diye düşünüyoruz. Bakanlığın adı

Ekonomi, orada dış ticaret var. Yeniden bu vesileyle dün söylemiş olduğum kurumsal reformlar yapılırken, yapısal reformlar yapılırken bunların dikkate alınması için söylüyorum. Biz, tek bir Ekonomi Bakanlığı öngörüyoruz. Bununla beraber de sanayi ve ticaretin de -iç ticaret, dış ticaret bir arada- beraber olması gerektiğini öneriyoruz. Geçmişten bugüne de seçim beyannamelerimizde bu açıklamalar var.

Şimdi bu kapsamda ithalata olan bağımlığın artırılması ve bu yurt içi tasarrufların artırılmasıyla ilgili şeylere baktık. Bunlarla ilgili de çok fazla doyurucu bilgi bulamadım. Yani performans raporlarında birtakım rakamlar var ama Sayın Bakan o konularda da bize biraz daha bilgi verebilirse memnun oluruz. Artı yine bu görevlerin arasında olan tüketicinin bilinçlendirilmesi, tasarrufların artırılmasıyla ilgili kısımda Bakanlığa düşen görevler var. Ben bu konuda da küçük bir uyarı yapmak istiyorum. Sürekli olarak televizyonları seyrediyoruz Sayın Bakanım. Yani öyle reklamlar geliyor ki gidip hemen bir ev alasınız geliyor. Şimdi bir tasarıdan bahsediyor, henüz ortada proje var, hiçbir şey yok, orada birtakım olmuş bitmiş şeyler gösteriliyor. Hem siz bir taraftan "Tüketiciyi bilinçlendirelim, yanıltıcı reklam olmasın, RTÜK'le iş birliği yapalım." diye bir sürü madde koymuşsunuz. Ben sabah yine kahvaltı ederken baktım, o reklamlara bakınca sanki her şey bitmiş gibi. Ama sonra bakıyorum henüz daha proje ortada, başka bir şey yok, satışa başlamışlar. Daha önce bunlarla ilgili düzenlemeler yapmıştık sizlerin de komisyona getirdiği önerilerle. Ama bunların uygulaması nasıl oluyor? Şu anda gördüğümüz biraz daha sanki bunlara çok dikkat edilmiyor gibi. Hem Rekabet Kurumunun hem de Bakanlığın bu konuda biraz daha inisiyatif alması gerekir gibi geliyor bana. Bu konuda özellikle bazı çalışmaların yapılması gerektiğini düşünüyorum. Hassaten de en çok bu konut, inşaat alanındaki reklamlar sürekli olarak televizyon reklamlarının çok büyük bir kısmını oluşturuyor. Niye onu söylüyorum? Aşırı derecede -dün de konuştuk- inşaat sektörüne bağımlıyız ve stokta da acayip bir şişme var. Yarın Türkiye'nin farklı bir şekilde Türk usulü bir Mortgage kriziyle -ben öyle tabir ediyorum konut kredileri olduğu için bizde- karşılaşmaması için bu konuda hem tüketicinin bilinçlendirilmesi hem finans kurumlarının ve Rekabet Kurumunun bu konuda önlem alması, gerekli uyarıları yapması gerekir diye düşünüyorum. O nedenle bu hususun bir kez daha altını çizmek istedim.

Değerli arkadaşlar, tabii bunlarla ilgili de dediğim gibi tek tek baktım, güzel güzel şeyler var Sayın Bakanım. Yani program izleme rapor taslakları var, onları çok güzel buldum ama yıllık faaliyet raporunun dışında -şimdi Kalkınma Bakanlığına da buradan söylemiş olalım, oradan da arkadaşlar var- bu dönüşüm programlarının hangisi hangi aşamada, ne oldu koordinatör bakanlık söylüyor ama bu vesileyle sizinle ilgili olanları da duyabilirsek memnun olacağız. İnşallah sonuçlarla ilgili de bize böyle güzel tablolar sunulur diyelim.

Bu vesileyle, hakikaten Bakanlığın takdir ettiğim bir şeyini de söyleyeyim: Dış ticaretle ilgili, ticaretle ilgili veriler, gerçekten -başka şeyler ararken buldum çünkü bazen dağılımlarını ülke bazında, ihracat, ithalat, gruplar bazında, mal bazında arıyoruz bir yeknesaklık hepsinde bulamıyoruz- onlarla ilgili güzel şeyler gördük. Ama yine performans kriterleri arasında olan ESBİS'le ilgili, esnafın açılışı, kapanışı, siciliyle ilgili birtakım şeyler değişik yerlerde değişik şekillerde yer alabiliyor; TESK'te ayrı, Bakanlıkta ayrı, TOBB'un verdiği şeyler ayrı geliyor. Farklı farklı baktığımız zaman hem şirketlerle ilgili hem de esnafla ilgili birtakım verilerin biraz daha elden geçirilmesi gerekir gibi geliyor bana. Bu koordinasyonla ilgili de zannediyorum burada görevler vardı, onlara da biraz dikkat etmemiz lazım.

Tabii, adıyla ilgili ve yapısıyla ilgili söyledik ama adında "gümrük" var. Her seferinde konuştuğumuz gümrük birliği meselesi burada yeniden gündeme geliyor.

Değerli arkadaşlar, biz tabii ki zaman zaman, hem Dışişleri Bakanlığı hem Avrupa Birliği Bakanlığı bütçesi geldiği zaman yıllardır konuşuyoruz. Şu anda Avrupa Birliği ile geldiğimiz nokta… Gümrük birliğiyle ilgili son tartışmaları hep beraber izledik hatta "Biz bu gümrük birliğini güncellemeyiz." diye ara sıra bazı siyasiler konuşuyor ama bizim aleyhimize artık işleyen bir süreç var Sayın Bakanım. Yani geçmişte evet, teknoloji transferi olsun, rekabetle ilgili birtakım hususlar olsun belli sektörlerde oralardan bilgi transferi, teknoloji transferi olsun lehimize olan süreçler vardı. Şimdi baktığımız zaman, üçüncü ülkeler açısından birtakım diğer anlaşmalarla ilgili aleyhimize olan hususlar var. Bunun öncelikle gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Özellikle bazı ülkelerle yaptığımız ticari anlaşmalar açısından gümrük birliği artık aleyhimize doğru dönmeye başlamış. Avrupa Birliğiyle ilgili yaptığımız görüşmelere bakınca da maalesef müzakere sürecinin tıkandığını görüyoruz. Yani, ortaya konulan maddelerin birkaç tanesi açıldı, onlar da öyle kaldı; seçim sürecindeki, Avrupa'da yaşanan seçimler nedeniyle de yaşanan birtakım tartışmalar sonucunda akamete uğradı. Bunu, oturup, yeniden gözden geçirmemiz gerekiyor; yani, nereye gidecek, ne olacak, bunun faydası ne, zararı ne? Çünkü, ucube bir şekilde, üye olmadan gümrük birliği imzalayan tek ülke biziz; yani, tam üye olmadan anlaşmayı imzalamış olan biz varız. Tamam, o zaman belki "Gerekliydi." dedik, baktık ama hâlâ, üyelik süreci akamete uğramış durumda, ne olacağı belli değil. Benim hep -arkadaşlarım biliyor- tabirim: 1963 senesinden beri bir türlü evliliğe gitmeyen, uzatmalı bir nişanlılık diyorum; hâlâ olmadı. Gidiyoruz, geliyoruz, bir bahane çıkarıyorlar; gidiyoruz, geliyoruz, başka bir şeyler çıkıyor. Artık siyasi olmanın ötesinde, başka kriterler de çıkıyor. O nedenle, bu hususun gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Türkiye'nin aleyhine olan konularda birtakım çalışmaların yapılması ve bu revizyona zorlanması, olmuyorsa da bir noktadan sonra nişan yüzüğünün atılması gerekiyor diye söylüyorum.

Tabii, bunu söylerken, öbür taraftan, yine, aslında dün Türk Cumhuriyetleriyle, Türk devletleriyle, İslam ülkeleriyle yapmış olduğumuz İslam İşbirliği Teşkilatının toplantısı vardı; orada İSEDAK bünyesinde yapılan çalışmalar var, tercihli ticaret anlaşmaları var ama özellikle Türk Cumhuriyetleriyle yapacağımız birtakım şeylerde de bunu gözden geçirmek gerekir diye daha önce sayın bakanlara öneri getirmiştik. Şimdi, tekraren, yine söylüyorum: Yani, burada eğer bir gümrük birliği, alternatif bir şey olacaksa Türk devletleri arasında bir gümrük birliği için çalışılması gerektiğini defalarca dile getirdik.

Değerli arkadaşlar, dün burada sizlerle konuşurken, partimizin kurucusu merhum Alparslan Türkeş'in 100'üncü doğum yılı nedeniyle bazı sözlerinden bahsetmiştim, ekonomi politikalarına ilişkin. Kendisi bu konuda da vaktizamanında, Türkçülük, Turancılık davası 1944 yılında başladığı zaman hâkimin karşısında o uyarıları yapmıştı, Türk dünyasıyla ilgili. Bugün yeniden onu anarken onun şu sözlerini sizlerle yeniden paylaşmak istiyorum, tabii konjonktür değişince, İkinci Dünya Savaşı sırasında böyle bir tutuklama dalgası Türkçülerle ilgili başlayınca Türkeş de o şekliyle davaya çıkarılmış ve diyor ki burada: "Diğer sanıklar gibi bana da vatan hainliği isnat edilmiştir, bunu şiddetle reddederim. Ben yeryüzünde her şeyden çok milletimi ve vatanımı severim." Ve 1990'lı yıllara ışık tutarcasına Sovyetler Birliği'nin dağılabileceğini, Turancılık hareketlerinin de hızlanabileceğini, Rus ve İngiliz işgali altındaki Türk topraklarının esaretten kurtulabileceğini şöyle söylüyor: "Efendim, mesela 1917'de olduğu gibi, 1965'te veya 1989'da Rusya'da bir ihtilal zuhur edebilir. O zamana kadar Türkiye harp endüstrisi bakımından da ilim ve irfan bakımından da ilerlemiş bulunur ve Türkiye müzaheretiyle bu birliğe doğru yürünebilir. İşte, bu, bir fırsattır." Ta o günden yapmış olduğu öngörü 1991'e geldiğimizde gerçekleşmiş oldu.

Aynı konuda 1933 yılında Mustafa Kemal Atatürk'ün yapmış olduğu uyarı vardı değerli arkadaşlarım: "Ta o zamandan bugün Sovyetler Birliği dostumuzdur, müttefikimizdir, bu dostluğa ihtiyacımız vardır fakat yarın ne olacağını bugünden kestiremeyiz. Tıpkı Osmanlı gibi Avusturya-Macaristan gibi parçalanabilir, ufalabilir. Bugün elinde sımsıkı tuttuğu milletler avuçlarından kaçabilirler, dünya yeni bir dengeye ulaşabilir. İşte, o zaman Türkiye ne yapacağını bilmelidir. Bizim orada dili bir, inancı bir, özü bir kardeşlerimiz vardır, onlara sahip çıkmaya hazır olmalıyız. Hazır olmak yalnız o günü susup beklemek değildir,

hazırlanmak lazımdır. Nasıl hazırlanılır? Manevi köprüleri sağlam tutarak. Dil bir köprüdür, inanç bir köprüdür, tarih bir köprüdür yani köklerimize inmeli ve olayların böldüğü tarihimiz içinde bütünleşmeliyiz. Onların bize yakınlaşmasını beklemeyelim, biz onlara yakınlaşalım." diyor.

Bugün biz de bu şartlarda diyoruz ki: 1933 yılında Atatürk'ün, 1944 yılında merhum Türkeş'in söylemiş olduğu öngörüler gerçek çıktı ama biz onların söylediği gibi hazırlanmadığımız için bugün hâlâ o sıkıntıları yaşıyoruz. Bu konuda da yeniden, değerli arkadaşlar, Türk birliğini gerçekleştirmek üzere, onların ideallerini gerçekleştirmek üzere bir taraftan bu söylemiş olduğum Türk Cumhuriyetleri arasında bir gümrük birliği üzerinden Türk ekonomik topluluğunun altyapısını oluştururken, öbür taraftan da bütün mevcut birlik ve kuruluşlarla ilişkilerini devam ettirmelidir diye düşünüyorum. Tabii, o zaman da söylendiği gibi, bizim millî menfaatlerimiz çerçevesinde çok yönlü bir dış politika izlememiz gerekiyor. Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Avrasya, Şanghay İşbirliği Örgütü, Rusya, Çin herkes bunları konuşuyor. Bunların hiçbirisi birbirine alternatif veya birbirini engelleyen kuruluşlar değil. Türkiye bunların ortasında kendi millî çıkarları doğrultusunda millî bir dış politika izlemek zorundadır. Ve bu kapsamda, burada da ifade ettiğimiz gibi, millî bir dış politika izler, buradaki ekonomik entegrasyonu sağlayacak şekilde bu yeni modelleri eğer uygulayabilirsek Türk devletleri arasında bu iş birliğini geliştirme şansımız olur. Bunun için de öncelikle daha önce de bahsetmiş olduğum tüm Türk Cumhuriyetlerinin de üye olduğu, ilave olarak Afganistan, Pakistan, Tacikistan, İran'ın da üye olduğu Ekonomik İşbirliği Teşkilatının etkin bir şekilde çalıştırılması gerektiğini düşünüyorum. Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı da burada, onun da bu kapsamda… İran'da şu anda merkezi bulunuyor ama İslam İşbirliği Teşkilatı çok daha büyük bir teşkilat olduğu için orada ortak kararları almak, birtakım ticaret anlaşmalarını uygulamaya geçirmek daha çok zaman alıyor ve kurumsal işleyiş biraz daha ağır oluyor. Onun için bu kapsamda hem İran'la hem de diğer komşularımızı rahatsız etmeden ama buradaki tercihli ticaret anlaşma sistemini erken bir şekilde eğer uygulamaya geçirebilirsek buradan başarıyla çıkarız ama bunu yaparken çok dikkatli olmak lazım. Örneğin, Ecobank kuruldu İstanbul'da olmak üzere, bazı kurumlar İran'da, bazıları bizde. Ama şimdi etkin bir şekilde çalıştıramadığımız zaman baştan ölü doğmuş oluyor. O kuruma gereken önemin, değerin siyasi iktidar tarafından da verilmesi lazım, bir devlet politikası olarak bunları önceliklendirmemiz lazım. Aksi takdirde bunları yapma şansımız olmayacak. Neden öyle söylüyorum? Dünyanın gittiği bu yeni süreçte çok kutuplu bir uluslararası ilişkiler düzeni tesis ediliyor. Şu anda, işte, az önce söyledim, önemli enerji, ulaştırma, altyapı projelerini de içeren Çin'in inisiyatifiyle yeni İpek Yolu dediğimiz kuşak projesi başlamış durumda. Türkiye de bunun geçiş güzergâhlarında bulunuyor. Bütün bunları dikkate aldığımız zaman, bu yeni dünya düzeninde, Türkiye'nin, kendi bölgesinde güçlü bir ülke olarak, hep bahsettiğimiz 2023 lider ülke vizyonunu gerçekleştirebilmesi için bu eksen içerisinde yer alması ve çok yönlü bir dış politika uygulaması gerekiyor değerli arkadaşlar. İşte, bunun için 21'inci yüzyılın doğal kaynaklar ve enerjiye dayalı bu yeni jeopolitiğine uygun olarak, ekonomik, kültürel, tarihî, askerî gücünün farkında olarak Türkiye merkezli yeni stratejiler geliştirmek zorundayız. Bu söylediğimiz uluslararası bütünleşme çabalarını da bunun bir örneği olarak söylüyorum. İşte, bunu gerçekleştirdiğimiz zaman Türkiye olarak Doğu ile Batı arasında veya Avrupa ile Asya arasında basit bir köprü değil, aslında bir sentez olan, tarihin derinliklerinden süzülüp gelen ve Osmanlı'da zirvesini bulan, yıllarca, yüzyıllarca dünyaya nizam vermiş köklü bir devlet geleneğinin temsilcisi olan Türkiye, küreselleşmenin ve içinde yaşadığımız bu değişim sürecinin dinamizmini arkasına alarak insani bir küreselleşmenin sağlanmasında ve adil bir düzenin kurulmasında önemli bir rol alabilecektir. İşte, o zaman Türkiye merkezli bir medeniyet dediğimiz yeni bir süreçte insanlığa, dünya barışına, öncelikle Türk ve İslam ülkelerine katkıda bulunabilecek bir başarıyı yakalamış olacağız. Bunu yakaladığımız zaman da hani medeniyetler çatışması üzerine dünyanın gidişini kurgulayan Huntington'ın söylediği medeniyetler çatışmasındaki Doğu ve Batı çatışması değil, o zaman ortak kültüre sahip olarak, Türkiye'yle beraber ortak kültüre sahip olan Türk Cumhuriyetleri ve orada Budist diye söylenen -dinler arası çatışmada- Çin'i veya Hinduizm'in temsilcisi olan Hindistan'ı ve diğer kültürleri de dikkate alarak bir çalışma yaptığımız zaman, işte, medeniyetler çatışması tezinin yanlışlığını Türkiye bu bölgede ortaya çıkararak önümüzdeki süreçte medeniyetler uzlaşmasıyla dünya barışına katkıda bulunabileceğini ortaya koymuş olacaktır.

Eğer uzun vadeli millî bir strateji izlersek -az önce söylemiş olduğum başta Türk Cumhuriyetleri ve İslam ülkeleri eksenli olarak- bu kapsamda da bölgemizde barışı tesis edecek bir yaklaşım içerisinde olabilirsek bütün bu entegrasyon sağlandıktan sonra bu bölgede öncelikle 2023'te hemen -bazı hedeflerin gerisinde olsak da- bölgesel bir lider olma idealimize, sonrasında da 2053'te Türkiye'nin süper güç olmasını fethin 600'üncü yıl dönümünde sağlayabilecek bir çalışmanın içerisinde olmalıyız. Bunun için de ivedilikle ekonomik ve sosyal alandaki reformlarda uzlaşmamız ve bu konuda çalışmamız gerekiyor, bunlara yoğunlaşmamız gerekiyor. İnşallah, önümüzdeki süreçte, bütçeden sonra, öncelikle uyum yasaları çıktıktan sonra bu ekonomik ve sosyal konulardaki reformlarla ilgili çalışmaları da hızlandırır, ülkemizin kaybettiği zamanı telafi ederek hak ettiği yeri almasını hep birlikte sağlarız diyorum.

Bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günal.

Şimdi söz sırası İstanbul Milletvekilimiz İzzet Ulvi Yönter'e aittir.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Yönter, süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz pazartesi gününden bu tarafa 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarı ile 2016 Yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı'nı bu kutlu çatı altında görüşüyor ve konuşuyoruz.

Bugün bütçe sürecinin üçüncü turundayız. Bu kapsamda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ve Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün bütçe ve kesin hesap görüşmeleri çerçevesinde parti grubumuzu temsilen söz almış bulunuyorum.

Sözlerimin başında muhterem heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bütçesi üzerine değerlendirmelerde bulunacağım. Bu bütçe değerlendirmeme geçmeden önce, Millî Savunma Bakanımızın burada olmasından da cesaret alarak, özellikle ASTTASAK mağdurlarının, yani 12'nci dönem astsubay kursiyerlerinin mağduriyetlerinin çözülmesiyle ilgili adımların atılmasını istirham ediyoruz. Çünkü bu kardeşlerimiz arasında suçu günahı olmayan kişiler var ve bunlar bir an önce mesleklerini icra etmek istiyorlar.

İkincisi ise yine, sizi görmüşken uzman çavuşlarımızın kadroya alınmalarıyla ilgili gerekli tavır, mücadele ve inisiyatif alırsanız 80 bin kişilik uzman camiasını, uzman çavuş camiasını çok mutlu edeceksiniz. Aynı zamanda, milletimiz bu konudan çok mutlu olmuş olacak. Sizden özellikle istirhamımız bu yönde Sayın Bakanım. Çünkü millî enerjinin diri durması, dik tutulması lazım. "Millî enerji" derken kastımız, mağdur olan tüm kardeşlerimizin taleplerinin, ihtiyaçlarının karşılanmasından geçiyor. Atanamayan öğretmen dersek, onların mutlaka taleplerinin çözülmesi lazım. İşte, taşeron firmalarda çalışan kardeşlerimizin elinden tutulması lazım. Böylelikle bu millî enerji hak ettiği ve layık olduğu alana takdir edersiniz ki sevk edilmiş olacak. Biz, Hükûmetimizden, sayın bakanlarımızdan bu mağduriyetlerin çözülmesi hususunda istirham ediyoruz, ricamızı ifade ediyoruz.

Bilindiği üzere, enerji, ekonomik ve sosyal ilerlemeyi sağlayan, hayat kalitesini iyileştiren en önemli faktördür. Nüfus ve demografik değişiklikler enerji talebinin miktarını ve kompozisyonunu önemleyen önemli bir parametredir.

Değerli arkadaşlarım, enerji, öyle ki bir devlet kuran, bir devlete yön veren, bir milletin kaderini belirleyen, bir milletin jeopolitik havzasına aynı zamanda istikamet çizen önemli bir değer. 7'nci yüzyılda Arabistan'da bir girişimci, Kureyş Kabilesi'nden bir girişimci -ismi El Hücacül Behizi- bir maden bulur, bu madenin ismi Babül Dehap'tır, bu madenden yaklaşık olarak 50 milyar dolarlık altın çıkarır ve sonraki yıllarda İslam devleti Efendimiz'in açmış olduğu çığır doğrultusunda, yol doğrultusunda kıtalara ulaşır ve hak etmiş olduğu seviyeye gelir.

Burada enerjinin önemini ihmal etmek takdir edersiniz ki mümkün değil. Dünya nüfusu şu anda sürekli artıyor, bunu kabullenmemiz lazım. Ve hâlen 7 milyarı aşan nüfusun 2040 projeksiyonu kapsamında 9 milyara ulaşacağı anlaşılıyor. Gelecek yıllarda, önümüzdeki süreçte Çin'in toplam nüfusunu aşması beklenen Hindistan'ın 2040'ta 1,6 milyarlık bir nüfus seviyesine ulaşacağı da şimdiden tahmin ediliyor. Dünya nüfusunun kentleşme oranı ise şu zaman diliminde yüzde 55'lere yaklaşmışken, 2040'ta yüzde 63'lere ulaşacağı öngörülüyor. Uzun dönemde, 2040 yılına kadar ortalama yüzde 3,4 büyümesi beklenen dünya ekonomisi, nüfus artışı, sanayileşme ve kentleşme, aynı zamanda doğal kaynaklara ve enerjiye olan talebi de önemli ölçüde artıracaktır. Bu aslında kaçınılmaz bir gerçektir. Yapılan projeksiyon çalışmaları, mevcut enerji politikalarının devamı hâlinde 2040 yılında dünya enerji talebinin ortalama yıllık yüzde 1,4'lük artışla, günümüze göre yüzde 43,5 daha fazla olacağına işaret etmektedir. Ülkemizin de mesela, elektrik enerjisi talebi artış oranı son on dört yılda yıllık ortalama yüzde 5,5 olarak gerçekleşmiştir. Gün geçtikçe hem dünyada hem de ülkemizde enerjiye olan talep, malumlarınız olacağı üzere, sürekli tırmanış hâlindedir. Türkiye'nin kişi başı elektrik tüketimi 2016 yılında 3.500 kilovatsaati geçmiş durumdadır. Kişi başı elektrik tüketimi genel olarak ülkelerin ekonomik gelişmişliği arttıkça, takdir edeceğiniz üzere, artış göstermektedir. Bu, her yönüyle doğal bir sonuçtur.

Dünyada kişi başına ortalama 3.060 kilovatsaat elektrik tüketilirken bu oran Avrupa ve Orta Asya ülkelerinde 5.500 kilovatsaat seviyesine çıkmaktadır. Ülke bazlı bakıldığında, Amerika Birleşik Devletleri'nde kişi başı elektrik tüketimi 13 bin kilovatsaat, Japonya'da 7.750 kilovatsaat, Almanya'da 7.270 kilovatsaat, Çin'de ise 3.500 kilovatsaat seviyesindedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz birincil enerji talebinin 2030 yılına kadar 2 kat artacağı tahmin ediliyor. Önümüzdeki yıllarda enerji politikalarımızda köklü bir değişiklik yapmaz isek talep artışının fosil yakıtlarla karşılanması da kaçınılmaz olacak. Talep artışının fosil yakıtlarla karşılanması ise yine tahmin edeceğiniz üzere, ithalatımızın dolayısıyla cari açığımızın daha da artmasına neden olacak. Bu sebeple, enerji yatırımlarının önemi daha da artmaktadır.

Enerji yatırımlarımızın yüzde 68,51'i termik santrali, yüzde 14,8'i rüzgâr enerjisi santrali, yüzde 10,92'si hidroelektrik santrali, yüzde 5,75'i biyokütle, atık ısı, jeotermal ve yüzde 0,02'si ise güneş enerjisi santrallerinden oluşmaktadır. Ülkemizin enerji yatırımlarına olan ihtiyacı artmasına rağmen 2018 yılı bütçesinde Türkiye'nin en büyük yatırımcı bakanlıklarından sayılan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'na baktığımızda bütçeden alacağı pay -altını çiziyorum, dikkatinizi çekiyorum- sadece binde 31'dir. Türkiye'nin 2018 yılı bütçe giderlerinin 762,8 milyar lira olarak yansıdığı bütçe tasarısına göre Enerji Bakanlığımızın gün geçtikçe artan ülkemizin enerji ihtiyacını ve yapacağı yatırımları 2,3 milyar lirayla karşılamaya çalışılacağı anlaşılmaktadır. Bu konuda Enerji Bakanımıza Allah kolaylıklar versin diyorum çünkü zor bir iş.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat Albayrak Plan ve Bütçe Komisyonundaki Enerji Bakanlığı bütçesi sunumunda "Kapsayıcı, bütüncül ve milletimizin sosyal refahını yükseltme odaklı yaklaşımı esas almak suretiyle bu yıl hepimizin malumu millî enerji ve maden politikası stratejilerimiz belirlenmiş olup bu stratejileri üç ana sacayağı üzerine inşa ettik. Birincisi enerji arz güvenliği, ikincisi yerlileştirme, üçüncüsü de öngörülebilir piyasalar olacak şekilde ifade ettik." demiştir. Sayın Bakanın bu açıklamasıyla gelinen nokta aslında ümit vericidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak 1 Kasım seçim beyannamemizde de enerji alanında yaşadığımız sorunların çözümünde millî bir enerji politikası oluşturulması gerektiğini ifade etmiştik. Sayın Bakanın bu konuda güçlü vurgu yapması da Hükûmet adına memnuniyet verici. Çünkü ülkemizin özellikle enerji arz güvenliği açısından sorunlarının giderilmesi ve millî bir enerji politikası için enerji ham maddelerinde dış bağımlılığının azaltılması, bunun için, kömür ve yenilenebilir enerji kaynaklarının azami seviyede değerlendirilmesine, enerji ithalatında kaynak ve kaynak ülke çeşitliliğinin sağlanmasına, etkin bir talep yönetimiyle enerji arzının kesintisiz ve yeterli bir şekilde gerçekleştirilmesine, çevreye dost ve duyarlı bir anlayışa, gelişmiş atık kontrol ve bertarafına, havza ve kaynak planlanmasına dayalı bir yaklaşıma, enerjinin çevre ve insan sağlığına zarar vermeden üretilmesine, enerji verimliliğinin üretimden tüketime bütün alanlarda güçlü ve çeşitlendirilmiş finansal araçlarla desteklenmesine ülkemizin elbette ve takdir edersiniz ki şiddetle ihtiyacı vardır.

Bu çerçevede, Türkiye'de yenilenebilir enerji yatırımlarını teşvik politikası kapsamında büyük ölçekli yenilenebilir enerji kaynak alanları oluşturulmalıdır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin, verimli kullanılması ve üretimde, tesislerinde kullanılan ekipmanın yurt içinde üretilmesi ya da yurt içinden temin edilmesi de önem arz etmektedir. Millî enerji politikasının temeli aslında budur.

Ülkemizde özellikle güneş ve rüzgâr enerjisi Türkiye ekonomisi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Türkiye, Avrupa'nın en yüksek güneş enerjisi potansiyeline sahip ülkelerinden birisidir ancak ülkemiz bu büyük potansiyelin şu an itibarıyla altındadır. Ne var ki güneş enerjisi alanında son yıllarda önemli bir ivme yakalanmış olması da bizleri memnun etmektedir.

Şu kadarını söylemeliyim ki 2018 yılı bütçesinde Enerji Bakanlığına ayrılan binde 31'lik payla, millî enerji ve maden politikasının kendi kaynaklarımızla değil, yap-işlet veya yap-işlet-devret modelleriyle uygulanacağı, enerji yatırımlarının finansmanının bu şekilde sağlanacağı şimdiden bellidir, açıktır ve ortadadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enerji konusunda yıllardır çözülemeyen en büyük sorunumuz, enerji ithalatının toplam ithalat içindeki payıdır. Bu pay, yine takdir edeceğiniz üzere, oldukça yüksektir.

Birincil enerji kaynakları içerisinde doğal gazda yaklaşık yüzde 98, petrolde ise yaklaşık yüzde 91 oranında dışa bağımlılık önemli bir arz güvenliği riski oluşturmaktadır, ki inanıyorum Hükûmet de bundan rahatsızdır.

Millî bekamızın muhafazasının yanında enerji bekasını da düşünüp dert etmemiz şarttır, kaçınılmaz millî bir görevdir. Arz güvenliği sorununun aşılması için petrol ve doğal gaz aramalarına devam edilmesi, eş zamanlı olarak mevcut yerli kaynakların, yenilenebilir enerji kaynaklarının daha fazla değerlendirilmesi gerekmektedir.

Arz güvenliğinin bir başka önemli boyutu ise ithal enerji kaynaklarının ve ithalatın yapıldığı ülkelerin çeşitlendirilmesidir. Özellikle dünya genelinde 2014 yılının başından bu yana enerji fiyatlarında önemli bir düşüş yaşanmıştır. Türkiye 2014 yılında 242,1 milyar dolar ithalat yaparken enerji ithalat rakamı bu toplam tutar içerisinde 54,8 milyar dolar olmuştur. Yaklaşık bu, toplam ithalatın yüzde 22'sine tekabül etmektedir. 2016 yılında ise 198,6 milyar dolar ithalat gerçekleşmiştir. Bunun 27,1 milyar doları enerji ithalatıdır. Burada da enerji ithalatının toplam ithalat içindeki payı yüzde 13 düzeyindedir. Ocak-Ekim 2017 dönemi itibarıyla da 190,3 milyar dolar ithalat gerçekleşirken 29,8 milyar dolar enerji ithalatı şu an için gerçekleşmiş durumdadır. Burada da oranımız yüzde 15,7 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye net enerji ham maddesi ithalatçısı olarak dünyada 10 ila 11'inci sırada gidip gelmektedir. Enerji ithalatı dış ticaret açığı üzerinden de baskı oluşturmakta, yukarı yönlü baskı yaratmaya sürekli devam etmektedir.

Altın ithalatındaki güçlü seyre ilave olarak enerji ithalatı da dış ticaret açığını yukarı yönlü maalesef tırmandırmaktadır. Ekonomik aktivitedeki toparlanma ve petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle enerji ithalatı ocak-ekim döneminde yıllık bazda yüzde 36,1 ile hızlı bir şekilde artmıştır. Bu verilerin de gösterdiği üzere, ülkemizde cari açığın çözümü için enerjide yeni çözüm ve yerli kaynakları harekete geçirmemiz elzemdir. Bu, hepimiz için, devletimiz için, milletimiz için yeni bir ufuk demektir. Aynı zamanda, enerji bekası için kaçınılmazdır. O hâlde, ülke içerisinde alternatif ve yerli kaynaklara verilen önemin artırılması yoluyla enerji ithalat seviyesinin azaltılması mümkün olacaktır. Türkiye elektrik enerjisi tüketimi 2016 yılında 278,4 milyar kilovatsaat olarak gerçekleşmişti. Elektrik tüketimi 2017 yılı Temmuz ayı sonu itibarıyla da bir önceki yılın temmuz ayı sonuna göre yüzde 4,7 artarak 167,1 milyar kilovatsaat, elektrik üretimi ise bir önceki yılın temmuz ayı sonuna göre yüzde 6,7 oranında artarak 167,3 milyar kilovatsaat olarak gerçekleşmiştir. Elektrik tüketiminin 2023 yılı baz senaryoya göre yıllık ortalama yüzde 4,8 artışla 385 teravatsaate ulaşması da beklenmektedir. 2017 yılı Temmuz ayı sonunda toplam elektrik kurulu gücümüzde 2.049 megavatlık artış yaşanmış olup kurulu gücümüz 2017 Temmuz sonu itibarıyla 80.546 megavata çıkmıştır. 2017 yılı Temmuz ayı sonu itibarıyla elektrik üretimimizin yüzde 34'ü doğal gazdan, yüzde 31'i kömürden, yüzde 24'ü hidrolik enerjiden, yüzde 6'sı rüzgârdan, yüzde 2'si jeotermal enerjiden ve yüzde 3'ü diğer kaynaklardan elde edilmiştir. Burada ithalat yoluyla karşıladığımız doğal gazın elektrik üretimindeki payının çok yüksek olduğunu elbette ve malumlarınız olacağı üzere yıllardır söyledik, söylemeye de devam ediyoruz. Bu konuyla ilgili uyarılarımızı da sürekli yaptık fakat ne var ki bu sorun yıllardır ve yıllarca çözülememiştir. 2017 yılı Temmuz ayı sonu itibarıyla Türkiye'nin kurulu gücü içerisinde EÜAŞ yüzde 25,1; serbest üretim şirketleri yüzde 61,1; yap-işlet santralleri yüzde 7,6; yap-işlet-devret santralleri yüzde 1,7; işletme hakkı devredilen santraller yüzde 2 ve lisanssız santraller de yüzde 2'lik paya sahiptir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; madencilik alanında ise bilinen maden rezervlerimize ilave olarak yeni rezervler bulunmalıdır. Kıymetli madenler cevher olarak ihraç edilmek yerine yüksek teknoloji kullanarak katma değerli yeni ürünlere dönüştürülmesi suretiyle satılması sağlanmalıdır. Bu konuda AR-GE faaliyetlerine daha fazla kaynak ayrılmalıdır. Madencilik sektörünün sanayiyle entegrasyonu sağlanarak dünya pazarlarında katma değeri yüksek ürünlerde söz sahibi bir ülke yani stratejik avantajımız olan, mukayeseli bir avantajı olan ülke hâline gelmemiz de ana hedef hâline gelmelidir. Bunun için başta bor, soda, krom, mermer, demir gibi madenlerin üretimleriyle bunları uç ürünlere dönüştüren sanayi sektörü bir bütün olarak düşünülmeli ve ele alınmalıdır. Bu kapsamda millî bir madencilik politikası ve stratejisi de millî enerji içerisinde mutlaka düşünülmeli, hayata geçirilmelidir.

Sözlerimin sonuna gelmiş bulunuyorum çünkü zamanımız daraldı. 2018 yılı bütçesinin milletimize, devletimize hayırlar getirmesini ve yeni umutlar sağlamasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. Teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yönter.

Şimdi, söz sırası İstanbul Milletvekilimiz Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu'na aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın İhsanoğlu, süreniz on dakika.

Buyurun.

MHP GRUBU ADINA EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 mali yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum ve Sayın Bakana, Bakanlık mensuplarına ve iftihar ettiğimiz ordumuzun güzide temsilcilerine hoş geldiniz diyorum.

Millî Savunma Bakanlığının bütçesini, her şeyden önce, ülkemizin içinde bulunduğu iç ve dış sıkıntıların muvacehesinde değerlendirirken bazı hususları göz önünde bulundurmak lazım. Bir yanda ülkemizin üzerine bir kara bela gibi çöken meşum 15 Temmuz darbe teşebbüsü, diğer yanda sınırlarımızın hemen ötesinde terörist oluşumların yoğunlaşması ve yabancı güçlerin üs kurması bu değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır. Uluslararası hukuka dayalı ve millî menfaatlerimizin gereği olarak ülkemizin sınırları dışında yapmaya mecbur olduğu askerî harekâtın yanı sıra ordumuzu içten etkileyen karışıklıkları göz önünde bulundurmak lazım. Zira ordumuzun sağlam ve sağlıklı bir ortam içerisinde gücünü pekiştirmesi, vatandaşlarımıza güven, düşmanlarımıza korku telkin eden bir konumda olmasını temin etmek bizim öncelikli hedeflerimizin, vazifelerimizin başında olmalıdır.

Bu çerçevede, Millî Savunma Bakanlığının ismiyle müsemma "millî" vasfı Milliyetçi Hareket Partisi için çok anlamlı bir sıfattır. Bu vasfı, aynı zamanda hepimize terettüp eden birtakım sorumlulukları da beraberinde getirmektedir. Bu anlayış içerisinde, Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ederek şu mülahazalarımı dikkatinize sunmak istiyorum:

Bir: Nitelikli insan gücü ihtiyacı. Karşı karşıya olduğumuz iç ve dış sıkıntılar, her şeyden önce ordumuzun en iyi şekilde eğitilmiş nitelikli personelle mücehhez olmasını gerekli kılmaktadır. Ülkenin savunması ve maruz kalacağı tehlikeleri bertaraf edebilmesi için ordunun, her alanda iyi yetişmiş insanlara ve kadrolara ihtiyacı vardır. Günümüz şartlarında ihtiyaç duyulan personelin yetiştirilmesi kadar bu personelin elde tutulması da büyük önem arz etmektedir. Bugünkü durumda görüyoruz ki ordumuzun birtakım sıkıntıları bulunmaktadır.

Ordumuzun bünyesinde akademik unvana sahip, akademik çalışmalar yapan pek çok güzide askerimiz vardır. Ancak bu kişilerin sayısı artmakta değil, giderek azalmaktadır. Ordumuzda kronik bir hâl alan, nitelikli personeli elinde tutamama sorunu vardır. Son dört beş sene içerisinde alanında üstün cesaret ve feragat madalyası sahibi olanlar dâhil, yüzlerce nitelikli asker ordudan ya kendi istekleriyle istifa etmiş veyahut emekli olmuşlardır. Ordudan kendi isteğiyle ayrıldıktan sonra dünyanın önde gelen üniversitelerine ya da silikon vadisine giderek orada araştırmalara katılan çok değerli eski askerlerimiz vardır. Ordumuzun entelektüel sermayesi, 15 Temmuz sonrasında yaşanan ihraçlarla büyük oranda darbe yemiştir.

Bunun yanı sıra, ordumuz, nitelikli personeli en iyi şekilde yetiştirmeye gayret etmelidir. Ordumuzun personel yetiştirme konusunda stratejik bir vizyonu ve planlaması olması gerekmektedir. Bu konuda gerekli çalışmaların yapılmasını beklemekteyiz.

Bundan sonra temas edeceğim husus kapatılan askerî okullar konusudur. Meşum 15 Temmuz darbe girişimi sonrası çeşitli gerekçelerle kapatılan askerî okullar ve ilişiği kesilen öğrenciler hakkındaki bazı mülahazalarımızı sizlerle paylaşmak istiyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

Sayın İhsanoğlu, buyurun.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (Devamla) – Dünyanın pek çok ülkesinde uygulanan askerî okul-askerî akademi ayrımı neden kaldırılmıştır? Bunun yerine bir çatı yapı olan Millî Savunma Üniversitesi kurulmuştur. Bu üniversitemizin başarılı olmasını temenni ediyoruz. İhtiyaç duyulan personeli yetiştireceğine olan inancımı ifade etmek isterim ancak dünyadaki örneklerine bakacak olursak mesela Fransa'da Ecole Militaire-Academie Militaire var yani okul ile akademi birbirinden farklı. İngiltere'de, Amerika'da askerî kolej var, askerî akademi var. Dünyanın bütün gelişmiş ülkelerinde var, bizde de Osmanlı'dan, III. Selim'den bu yana bu gelenek var. Yani Kuleli Askerî Mektebini falan kapatmak niye? Bilmiyorum yani duvarlar darbe yapmaz, personel yapar, insanlar yapar. O insanları da o şeyin içerisine koysanız da darbe yapmaz, başka yere de koysanız… Onun için bunu yeniden görüşmek lazım.

Kanun hükmünde kararnameyle mağdur olan askerî personel konusunda ise şunu arz etmek istiyorum: 15 Temmuzun üzerinden bir buçuk yıla yakın zaman geçmiştir. Bu süre zarfında haklarında herhangi bir adli, idari soruşturma açılmadan kanun hükmünde kararnameyle ihraç edilmiş vatandaşlarımız vardır. Bu insanlar masumiyetlerini ispat edecekleri bir imkândan veya bir makamdan mahrumdurlar, kendilerine ihraç sebepleri hâlâ bildirilmiş değildir. Bu vatandaşlarımız, yeni kurulan OHAL Komisyonunun vereceği kararı beklemektedirler. İhraç sebepleri bilinmeyen, bildirilmeyen, ihraç sebepleri hakkında kendilerine savunma yapma imkânı verilmeyen pek çok akademik insan böylece mağdur, beklemektedir.

Benim temas etmek istediğim sondan bir önceki husus, bizim daha önce verdiğimiz soru önergesiyle ilgili Sayın Bakanım, bir de bu terörle mücadele kapsamında yaralanan askerlerimizin gazi sayılmasına ilişkindir. Bu kapsamda 31 Mayıs 2017 tarihinde Sayın Başbakana bir soru önergesi tevcih etmiştik. Terörle mücadele kapsamında yaralanan er, erbaş, astsubay ve subaylar, malullük derecesine göre gazilik payesini kazanmaktadırlar. Belirlenen malullük derecesinin altında olan askerlerimiz, iki parmağı eksik olsa da, kalbine çok yakın bir yerden kurşun yemiş olsa da gazi sayılmamaktadırlar. Bu konuda gerekli çalışmaların yapılmasını ve askerlerimizin mağduriyetlerinin giderilmesini temenni ederiz. Zatıalinize bu önergemizin bir suretini konuşmamın sonunda arz edeceğim.

Son olarak, sınır dışı harekât hakkında şu mülahazamızı, şu görüşlerimizi paylaşmak istiyoruz: Irak ve Suriye topraklarının Türkiye için güvenlik tehdidi olmaktan çıkarılması birinci önceliğimiz olmalıdır. Ülkemiz ve ordumuz, sınırlarımızın ötesinde yuvalanan terör unsurlarının tasfiyesi için uluslararası hukuktan kaynaklanan bütün hakları sonuna kadar kullanmalıdır. Aynı şeklide, Irak ve Suriye topraklarında Türkiye'ye düşman terörist oluşumların önlenmesi hayati önemdedir. Sınır bölgemizde varlık gösteren terör unsurları, yeniden kurulacak Suriye devletinde birtakım haklara sahip olmak istemektedirler. Bu unsurların planlarını akim bırakmak için gereken siyasi adımların da atılması gerekmektedir, askerî adımlar bu hususta yeterli değildir.

Önce Cerablus, sonra El Bab, daha sonra İdlib'de karargâh kuran ve buraları bir barış bölgesi hâline getiren ordumuzun buralardaki konumunu tahkim edecek, varlığını güçlendirecek askerî adımların yanı sıra siyasi adımların da atılması büyük önem taşımaktadır. Bu vesileyle, sınırlarımızın ötesinde şehadet şerbetini içen şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmetler niyaz ediyorum.

Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekilleri; son cümle olarak, ülkemizin göz bebeği, güven kaynağı, medarıiftiharı ordumuzun yurdun güvenliğini sağlayan, vatandaşlarımızın beka endişesini ortadan kaldıran ve düşmana korku veren caydırıcı bir güç olması temennisiyle Millî Savunma Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını temenni eder, hepinizi saygıyla selamlarım. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İhsanoğlu.

Şimdi söz sırası Erzurum Milletvekilimiz Sayın Kamil Aydın'a aittir.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Aydın, süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sağ olun.

Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesiyle ilgili, Milliyetçi Hareket Partisi adına düşüncelerimizi ifade etmek üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, malumunuz, 15 Temmuz hain kalkışması, Türk milletinin yüksek bağımsızlık iradesi, kararlılığı ve demokrasiye olan inancı sayesinde başarıyla püskürtülmüştür. Buna mukabil, 248 şehit, 2.193 gazimizle ağır bedeller ödenmiştir. Dahası, FETÖ'nün, bir ahtapot misali, devletin en önemli kurumlarında sinsi varlıklarının ve faaliyetlerinin faturası da ağır olmuştur. Emniyet, Millî Eğitim, Dışişleri gibi en ağır bedeller ödeyerek ayakta durmaya çalışan diğer bir kurumumuz da Türk Silahlı Kuvvetleridir. Dolayısıyla, büyük bir travma atlatan ve her anlamda, bu hain darbenin neden olduğu yaralarını sarmaya çalışan Türk Silahlı Kuvvetleri, bütün imkân, kabiliyet ve binlerce yıllık muazzam bir birikim sonucu elde edilmiş tecrübesiyle yeniden moral ve motivasyon kazanmaya çalışmaktadır.

Bizler, hem yasama organı hem de milletimizin ordu-millet sosyolojik gerçeğinin farkında olarak bu yeniden moral ve motivasyon kazanmada üzerimize düşen katkıları sağlamak zorundayız. Bu görev ve sorumluluğumuzu elzem kılan diğer önemli bir husus da içeride çok boyutlu bir terörle yoğun mücadele, dışarıda ise Türkiye'yi en yumuşak ifadeyle köşeye sıkıştırma plan ve projelerini bozma adına büyük özveriyle yapılan mücadele gerçeğidir.

Sayın milletvekilleri, bu bağlamda üzerimize düşen görev ve sorumluluk, NATO şemsiyesi altında veya uluslararası toplantılarda itibarsızlaştırılmaya çalışılan Türk Silahlı Kuvvetleri ve onun şerefli mensuplarına her zamankinden daha fazla sahip çıkıp, her kurumda olduğu gibi, içlerinden çıkan bir avuç hainden ari tutarak bu zorlu mücadelelerinde yanlarında olmak ve karşılaştıkları sıkıntılarında çözüme ulaşmasında "ama"sız, "fakat"sız yardımcı olmaktır. Bunu ifade ederken, tüm Türk Silahlı Kuvvetlerini tek bir vücut ve onun şerefli mensuplarını da hayati uzuvlar olarak görüp rütbeli-rütbesiz, uzman-sözleşmeli, sivil-asker ayrımı yapılmaksızın taleplerini karşılamada iyi niyetle elimizden geleni yapma zorunluluğumuz bulunmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Millî Savunma Komisyonu üyesi olarak, bugüne kadar elimize gelen bilgiler, belgeler, aldığımız brifingler hatta yaptığımız toplantılar ve bize ulaşan talepler ışığında birkaç alt başlıkla sunmaya çalışacağım bu iyileştirme konularını, burada Sayın Savunma Bakanı ve onun seçkin bürokrat ve ordu mensuplarına iletmekte yarar görüyorum.

Bunların başında, özellikle, gerek müsteşarlığın ve gerekse Türk Silahlı Kuvvetlerinin tüm çalışanlarının çalışma ve özlük haklarının düzeltilmesi öncelikli talebimiz.

İki: Yapılan yeni düzenlemeler sonucu, mesleki uzmanlıkları ve bireysel tercihleri dikkate alınarak, özellikle gerçekten uzman yetkililerin kendi tercihlerine göre… Bu tercihleri de özellikle -önceden olduğu gibi- kendi kuvvet komutanlıklarına bağlı ilgili birimlerde çalışmaktır şayet bir şüphe veya suç unsuru yok ise.

Üçüncü talebimiz: Efendim, terörle mücadele eden Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının, ailelerinin özellikle, tayin, izin ve görevlendirme başta olmak üzere, çeşitli sıkıntı ve talepleri bulunmaktadır. Bu konuda da yine gereğinin yapılması noktasında talebimiz çok açıktır.

Dördüncü talebimiz: Yeniden yapılanmaya giden askerî okullarda ve sağlık kurumlarında binlerce yıllık askerî geleneği temelden sarsacak uygulamalardan oldukça uzak durmaya çalışalım.

Beş: Astsubayların ek ödemeler ve tazminatlarının diğer rütbelilerde olduğu gibi emekliliklerine yansıtılması için gerekli düzenlemenin yapılması.

Yine, yüksekokul mezunu astsubaylara yeni göreve başlayan 657'ye tabi diğer memurlarda olduğu gibi aynı özlük haklarının sağlanması.

Öte yandan, uzmanların sözleşme süreleri, çalışma şartları, maaşları iyileştirilip kanayan yara hâline gelen ruhsatlı silahlarının temin edilmesi.

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde sivil memur statüsünde görev yapanların görev tanımlarının, özlük haklarının ve tazminatlarının çok net ve şeffaf bir yapıya kavuşturulmasını talep ediyoruz.

Diğer önemli bir husus, yine, bu sivil memurların özel hizmet tazminatlarının artırılması ve diğer kolluk kuvvetlerinde olduğu gibi harç ve vergilerden muaf tutulmaları gerekmektedir.

Şimdi, bir de buna ilaveten, son günlerde tekrar sanki bir vampir gibi hortlayan… Özellikle, bizim güzide kurumlarımız var TSK'ye bağlı, evet, gurur kaynaklarımız, burada isimlerini zikretmekle gurur duyuyorum, ASELSAN'ımız var, TUSAŞ'ımız var, ROKETSAN'ımız var, HAVELSAN'ımız var, İŞBİR'imiz var, ASPİLSAN'ımız var. Burada gerçekten bizim güzide bir beyin takımımız, evlatlarımız çalışmaktadır. Bir ara yok olmak üzereydi, 2008'den bu yana bu kurumlarımızda çok yüksek kalibreli çalışan evlatlarımızın, özellikle mühendis ağırlıklı arkadaşlarımızın, efendim, nedensiz, sebepsiz böyle cinayet süsü, intihar süsü verilerek kayıplarına tanıklık etmekteyiz, çok yakın geçmişte böyle bir şey yaşadık. Bunu da dikkate alarak çok ciddi bir araştırma yapılmasında yarar var diyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir hususu daha ilave etmek istiyorum. Şimdi, bu kurumsal göz bebeğimizin ifa ettiği görevlerin yanı sıra bir de gerçekten vatanına, milletine, devletine, bayrağına, ülkesinin birlik, beraberliğine umarsız, "fakat"sız bağlı olup hizmet veren bir kitlemiz var, bunlar korucularımız. Özellikle bu anlamda, bu korucularımızın da beklentileri -sadece özlük hakları kadrolular için- kadrosuzların da bir iki talepleri var: Harç ödemeden silah hakkı alma sağlanması, maaşlarının iyileştirilmesi, çalışanlar için söylüyorum. Bir de gönüllü korucular her şeye razılar ama SSK primlerinin sizin tarafınızdan ödenmesini talep ediyorlar.

Son olarak, özellikle 15 Temmuz alçak kalkışması sonrası 248 şehidimizin ailelerine ve 2.193 gazimize ve ailelerine analarının ak sütü gibi helal olan birtakım hakların verilmesine tanıklık ettik, buna destek olduk ve bunu çok içtenlikle, saygıyla karşıladık. Öte yandan, bugüne kadar çeşitli vatan savunmalarında ve üstlendikleri görevlerde şehitlik ve gazilik unvanı alanların ve ailelerinin sahip olduğu hakların da iyileştirilerek ortak bir yapıya dönüştürülmesi yerinde olacaktır kanaatindeyiz.

Bir diğer küçük bir husus da -yine bir parantez açmak istiyorum- terörle yoğun mücadelede bulunmuş, gerçekten, sayıları azımsanmayacak oranda, bu vatana umarsız, karşılıksız her türlü fedakârlığı yapmış gönüllü bir grup var. Ben Yusuf Bey'le, Komisyon Başkanımızla tanıklık ettim, bu arkadaşlarımız Meclisimizde bulunan bütün siyasi gruplara ziyaretlerde bulundular. Bunlar yaklaşık 15 bin civarında üyesi olan bir grup. Bunlar kendilerine nasıl bir isim koymuşlar biliyor musunuz değerli milletvekilleri? "Terörle Mücadele Sırasında Yaralanıp Gazi Sayılmayanlar Derneği." Şimdi, inanın bu insanlar vatan savunmasında şerefleriyle mücadele vermişler ve bu şereflerinin simgesi olarak vücutlarının herhangi bir yerinde mermi ve şarapnel parçası taşıyorlar. Şimdi, ben çok duygulandım ve gerçekten mahcup oldum. Mademki böyle bir bütçe görüşüyoruz, ne olur, biz bu arkadaşların da bu taleplerini, bunu da arasına katarak… Türkiye Cumhuriyeti devleti büyük devlettir, alicenaptır, bunu sağlayacağına inanıyorum diyorum.

Özellikle bu defteri kapatıp -savunmayı- bir küçük parantezle… Sayın Enerji Bakanımız da buradalar, özellikle Kabinedeki özgül ağırlığının da farkındayız, biliyoruz; Erzurum adına, temsilcisi olduğum ilim adına bir talepte bulunmuştuk. Efendim, istatistikler şunu söyler: Türkiye'nin en soğuk şehri ama en sıcak insanlarının…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) - …barındığı, devletinin, vatanının, milletinin yanında olan…

BAŞKAN – Sayın Aydın, sözlerinizi tamamlamak üzere ve Erzurum için -tabii, tamamlamak için- bir dakika ek süre veriyorum efendim.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum.

Sağ olun, sizi mahcup etmeyeceğim efendim.

Şimdi, gerçekten istatiksel olarak böyle bir yer. Hani Evliya Çelebi'nin de ifade ettiği gibi, gerçekten biraz abartılı da olsa ama kış ağır ve zor geçiyor, bedeller çok yüksek. Ekonomik olarak da baktığımız zaman sanayi bölgemiz de değil ama gerçekten burası çok soğuk, ağır bedeller… Erzurum merkezli bütün Doğu Anadolu'yu aslında kastediyorum. Doğal gaz noktasında, bu, ticaretin ana unsuru da yani çok alana çok indirim olmuyor mu? Çok tüketene çok indirim olmuyor mu? Yani 1 kilo domates 1 lirayken, üç kilo domates 2 lira oluyor pazardaki çok basit bir mantıkla. Dolayısıyla ben sizden şehrim adına -bunu biz Milliyetçi Hareket Partisi kanun teklifi olarak da verdik- ne olur Sayın Naci Ağbal'ın kendi ilini de ihtiva eden o üç il için yaptığı indirim girişimini -biz de sizi fahri hemşehri kabul ediyoruz- Erzurum merkezli bütün Doğu Anadolu illerinde bu vergiden bir muafiyet ya da bir indirim istiyoruz.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Destek olun, sadece destek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, şimdi Hükûmet adına konuşmalara geçiyoruz. Hükûmet adına söz süresi seksen dakika.

Sayın bakanların konuşması belirlenmiştir. Bu sıralamaya göre ilk söz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma Betül Sayan Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, konuşma süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı kapsamında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının faaliyetleri hakkında konuşma yapmak üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye olarak artık gündem belirleyen, kendi eksenini oluşturan, dünya siyasetine yön veren bir ülke konumundayız. Geçen hafta Kudüs konusunda siz değerli milletvekillerimizle tek ses, tek yürek olarak imzaladığımız metnin akabinde dün Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğiyle İslam İşbirliği Teşkilatının sergilediği duruş ve açıklanan son derece önemli kararlar, sadece milletimizin değil, uluslararası hukuka saygılı, mazlum ve mağdur coğrafyaların yanında yer alan tüm milletlerin göğsünü kabartmış, umut ışığı olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son on beş yılda sosyal devlet uygulamalarında da âdeta sessiz bir devrim gerçekleştirdik. Bakanlık olarak zamanın ruhunu yakalayan, dönüşümü esas alan bir yaklaşımla yeni hizmet modelleri geliştirmeye ve ortaya çıkan yeni sosyal ihtiyaçlara yönelik çözümler üretmeye önem veriyoruz.

Cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıl dönümüne hazırlanırken mutlu birey ve güçlü ailelerden oluşan müreffeh bir toplum hedefiyle çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuklarımızın sağlıklı gelişimlerinin aile ortamında yaşamalarıyla mümkün olacağına inanıyoruz. Bu amaçla çocuklarımızı kuruluş bakımına almadan önce öncelikle sosyal ve ekonomik desteklerden yararlandırıyoruz. Böylece çocukların kendi ailelerinden kopmalarının önüne geçiyoruz.

Bu kapsamda şu an tam 107.127 çocuğumuz için ailelerini ve çocuklarımızı madden ve manevi olarak destekliyoruz. Yine, kuruluş bakımı altındaki çocuklarımızın aile ortamı içinde yetişmeleri için koruyucu aile uygulamamıza son derece önem

veriyoruz. Bugün 5.564 çocuğumuz koruyucu aile yanında yaşıyor ve sıcak bir yuvanın tadını çıkarıyor. Sadece 2017 yılında 1.053 çocuğumuzu koruyucu aileye kavuşturduk.

Gururla söylüyorum ki bu yıl çocuk hizmetleri alanında çok önemli, tarihî bir dönüşümü gerçekleştirdik. Ülke genelinde koğuş tipi hizmet veren çocuk yuvalarımız ve çocuk yetiştirme yurtları dönemini tamamıyla kapattık, dönüştürdük. Buralardaki çocuklarımızın tamamını ev tipi modelimizle buluşturduk. Korumamız altında bulunan 14.032 çocuğumuz artık ev sıcaklığını hissederek daha özel bir bakımla yaşamlarını sürdürüyor.

Geçtiğimiz haziran ayında, sokakta çalıştırılan çocuklara yönelik yeni bir uygulamayı hayata geçirdik. Bunun için 111 mobil ekip kurduk ve uygulamanın dört ayında 5.069 çocuğumuza ulaştık ve destek verdik.

Yine, yayın hizmetlerinde RTÜK'le iş birliği içerisinde aile ve çocuk dostu yapım ve dizilerin teşvik edilmesi uygulamasını da ocak ayı itibarıyla başlatıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadının güçlü olduğu bir ülkede aile ve toplum da güçlü olur. Bundan hareketle, Bakanlık olarak çalışmalarımızda güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum, güçlü Türkiye hedefiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele konularında hazırladığımız üç eksenli eylem planlarını hassasiyetle uyguluyoruz. 2018-2023 Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nı 2018 Ocak itibarıyla uygulamaya koyuyoruz. Kadınların güçlendirilmesine yönelik bu strateji belgemiz, eğitim, sağlık, istihdam, karar alma mekanizmalarında kadınların sayısının artırılması, medya ve göç olmak üzere altı ana başlıkta düzenlendi. Bakanlık olarak kadına yönelik öncelikli çalışma alanlarımız, kadınlarımızın iş gücüne katılımının artırılması, kadın istihdamının artırılması ve kadın girişimciliğinin desteklenmesidir. Bu amaçla, kadının iş ve aile yaşamının uyumlu hâle getirilmesi amacıyla önemli düzenlemeler yaptık. Çalışan kadınların hamilelik, doğum ve süt izinlerinin kullanımına yönelik esnek çalışma modelini getirdik. Doğum nedeniyle ücretsiz izinde geçen sürelerinin derece, kademe ilerlemesinde değerlendirilmesini sağladık.

Kadın istihdamı kapsamında yaptığımız çalışmalarla, 2005 yılında yüzde 23 olan kadınların iş gücüne katılım oranını bugün yüzde 34'lere yükselttik. Evet, bu da yetmez diyoruz; 2023 hedefimiz doğrultusunda, iş gücüne katılım oranını yüzde 41'e çıkartmak üzere durmadan çalışıyoruz.

Diğer yandan, son on yıl içinde ülkemizde istihdamını sağladığımız 6,5 milyon kişinin 3 milyonunu kadınlar oluşturmakta. Bu da yüzde 50'ye yakın bir oran. Sonuçta, bu sayede kadın istihdam oranımızı da yüzde 20'lerden 29,1'lere çıkarttık. Yılların açığını kapatma yolunda hızla ilerliyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız bugün kadın istihdamını destekleyecek yeni bir programın da müjdesini verdi. Sanayi sektöründeki mesleklerde düzenlenecek iş başı eğitim programlarına ve mesleki eğitim kurslarına katılan kadınların 2-5 yaş arasındaki çocukları için aylık 400 lira bakım desteği İŞKUR tarafından 2018 yılında verilmeye başlanacak. Bu da kadınlarımız için hayırlı olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğer yandan, ülkemizde kadın girişimciliğini teşvik ediyoruz. Kadınlarımıza girişimci olmaları hâlinde pozitif destek veriyoruz. Bu çerçevede birçok program uyguluyoruz. Bunlardan biri olan mikro kredi programımızla 2017 yılı itibarıyla 160 bin kadınımıza ulaştık. Evet, kendilerine yaklaşık 700 milyon liralık finans desteği sağladık. Bakanlık olarak, kadının güçlenmesine yönelik bütün üst politika belgelerimizde de kadın girişimciliğinin desteklenmesine ayrı bir önem verdiğimizin de bir kez daha altını çizmek istiyorum.

Bu yıl da -sevindirici bir haberi de sizlerle paylaşmak istiyorum- kadın girişimci sayımız, bir önceki yıla kıyasla yüzde 18 oranında artmış durumda. Bu gelişmenin de çok önemli olduğunu düşünüyorum ve bu konuda uyguladığımız politikalarla ne kadar doğru bir yolda olduğumuzu da bu gelişmenin gösterdiğine inanıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; memnuniyetle ifade etmeliyim ki son on beş yılda özellikle kız çocuklarımızın okullaşma oranlarında çok önemli gelişmelere hep birlikte şahitlik ettik. Kızlarımızın ortaöğretimde net okullaşma oranını son on beş yılda yüzde 44'lerden yüzde 82,4'e yükselttik. Yükseköğretimde kızlarımızın oranını tam 3,3 kat artırdık ve bu oranı yüzde 44,4'e ulaştırdık, 2002'de bu oran sadece yüzde 13,5'tu; bunun da altını çizmemiz gerektiğine inanıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Eğitim alanında elde ettiğimiz başarılar erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadelemizde de bize çok büyük destek oluyor. Son on beş yılda, 10-16 yaş grubunda evlenen kız çocuklarımızın toplam evlilikler içindeki oranı yüzde 8,1'den yüzde 4,6'ya gerilemiş durumda ancak bu düşüşü de asla yeterli bulmadığımızın altını çizmek istiyorum ve ülke ortalamasının üzerindeki 8 il için özel bir pilot çalışma başlattığımızı da buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Hatay müftüsüne de bir lafınız olacak mı Sayın Bakan?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - Hedefimiz, erken yaşta ve zorla evlilikleri tamamen önlemektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına şiddet insanlığa ihanettir. Medeniyet değerlerimizde asla şiddete yer yoktur. Biz, şiddete karşı mücadelemizi şiddete karşı sıfır tolerans ilkesiyle yürütüyoruz. Şiddet, sebebi ne olursa olsun, kimden gelirse gelsin asla mazur gösterilemez. 2012 yılında çıkardığımız Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ülkemizde şiddete uğrayan kadınlar için tarihî bir adımdır. Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde eğitim ve farkındalık çalışmalarının çok önemli olduğuna inanıyoruz; bu konuda yüz binlerce kamu görevlisine, kolluk kuvvetlerimize, ağırlıklı olarak erkeklere eğitimler veriyoruz. Bakanlık olarak kadına yönelik şiddetin önlenmesi, koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının etkin olarak uygulanması amacıyla şiddet önleme ve izleme merkezlerimizde, konukevlerimizde 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet veriyoruz. Şu an 68 ilde bulunan şiddet önleme ve izleme merkezlerimizi yakın zamanda 81 ilimize de yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Ülke genelinde 102'si Bakanlığımıza ait olmak üzere 137 kadın konukevinde şiddet mağduru kadınlara ve beraberindeki çocuklara hizmet veriyoruz ve 3.500 kapasiteyle bu hizmetimizi sürdürüyoruz.

Şiddetle mücadelede bilgi ve iletişim teknolojilerinde de faydalanıyoruz. Elektronik izleme sistemiyle takip uygulamasını haziran ayı itibarıyla 6 pilot ilde hayata geçirdik ve çok olumlu geri dönüşler aldığımızı ifade etmek istiyorum.

Yine, Bakanlığımız veri sistemini Haziran 2017'de Adalet Bakanlığının UYAP sistemine entegre ettik, yakın bir gelecekte POLNET sistemiyle de entegrasyonu tamamen sağlayacağız. Böylelikle şiddet vakalarına daha hızlı ve doğrudan müdahale imkânı bulacağız. Bütün bu çalışmalarımız şiddetin önlenmesi bakımından son derece önemli.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ailenin birey ve toplum açısından üstlendiği rol çok özel ve asla ikamesi yok. Bakanlık olarak aileye yönelik faaliyetlerde koruyucu ve önleyici hizmetlerde rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini bir bütünlük içinde yürütüyoruz. Aile Eğitim Programı'mızla 710 bin vatandaşımıza eğitim verdik.

Yine, Evlilik Öncesi Eğitim Programı'mızla ülke genelinde 3.500 eğiticimizle 630 bin gencimize ulaştık. Bu vesileyle Sayın Fatma Kaplan Hürriyet'in hem geçtiğimiz yıl hem de bugünkü bütçe görüşmelerinde gündeme getirdiği, belediyelerin evlilikle ilgili kitap konusuna da değinmek istiyorum. Esasen bu konuda geçtiğimiz yıl, Sayın Kaplan Hürriyet'e Bakanlığımızın yayınlarını yollamıştık ama maalesef, kendisi bu yıl da geçen sene toplatılan o kitapları kürsüden göstermeyi tercih etti; keşke, bizim Aile Eğitim Programı setimizi ve üç kitabımızı gösterseydi.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Başkanlarınıza yaptırım uyguladınız mı Sayın Bakan? Belediye başkanlarınıza yaptırım uyguladınız mı? Bunlara ne kadar bütçe ayırdınız? Belediyeden ne kadar para ödediniz? Hasan Çalışkan'a bir yaptırım uyguladınız mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Sosyal politikalar uygulamasında yeni bir dönemi başlattık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Aile Sosyal Destek Programı'nı hayata geçirdik. Böylece ailelerin sosyal yardım ve hizmet anlayışlarını yerinde tespit ediyoruz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Belediye başkanlarınıza ne yaptırım uyguladınız Sayın Bakan?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Bakanım, siz devam edin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - İhtiyaca göre kamu hizmet…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Neden sesiniz çıkmadı? Neden önergeme cevap vermediniz?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Ben gerekeni yaptım, o kitaplar toplatıldı Fatma Hanım, lütfen…

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Bakanım, siz cevap vermeyin.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet, Sayın Bakanı dinliyoruz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – O zaman niye cevap vermiyor?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Dinlersen cevap verecek ama dinleme adetin olmadığı için dinlemiyorsun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Gerekeni yaptım ve onlar toplatıldı.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Başkanım, lütfen ihtar edin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Çok önemli bir konunun altını çizmek istiyorum değerli milletvekillerimiz. Aile Sosyal Destek Programı'mız ASDEP, yine ben bakan olduktan kısa bir süre önce tamamıyla hayata geçen bir projemiz. 1.500 ASDEP personelimiz şu anda bizzat sahada elinde tabletleriyle, bilgi işlem altyapısıyla, ev ev, kapı kapı dolaşarak arz odaklı bir hizmet anlayışıyla vatandaşlarımıza hizmet ediyor. 1.500 yeni ASDEP personelimizin de alımlarını yaptık, önümüzdeki günlerde eğitimlerini tamamlayacağız ve onlar da sahada arz odaklı hizmet anlayışıyla vatandaşlarımıza hizmet edecekler. Yine 2018 yılı içinde 1.500 yeni ASDEP personeliyle birlikte 2018'de 4.500 ASDEP personelimizle arz odaklı hizmet anlayışımızı geliştireceğiz.

Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerimizde aile destek merkezlerini kadınların güçlendirilmesi, ayrıca….

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sayın Bakan "toplattım" dediğiniz kitap hâlâ internetten satılıyor, farkında mısınız?

BAŞKAN – Sayın Hürriyet, lütfen efendim.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Hâlâ satılıyor efendim bu kitap!

BAŞKAN – Sayın Hürriyet…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – "Toplattık" dediğiniz kitap hâlâ satılıyor Sayın Bakan, satılıyor!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, lütfen müdahale edin ya, böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bakan konuşuyor. Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN - Sayın Hürriyet…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Bakın, internete girin, hâlâ satılıyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Nasıl toplattınız bu kitabı?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Başkanım, lütfen müdahale edin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

Sayın Bakanım, ek süre vereceğim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, soru-cevapta sorsun sorusunu.

BAŞKAN – Buyurun.

Genel Kurula hitap edin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerimizde aile destek merkezlerini kadınlarımızın güçlendirilmesi, ayrıca devlet-millet kaynaşması sağlaması bakımından çok önemli bir hizmet olarak görüyoruz. Son bir buçuk yılda aile destek merkezi sayımızı 35'ten 121'e çıkarttık. Aile destek merkezlerimizde mesleki kurslardan tam 140 bin kadınımız faydalandı. Dolayısıyla bu iki bölgemizde kadınların ihtiyaç duyduğu, kendilerine sosyal, kültürel ve mesleki alanlarda imkân ve destek sağlayan bu kapsamdaki merkezlere erişim problemi bulunmamaktadır. 140 bin kadınımıza Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde hizmet sunduk.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Kadın merkezlerini kapattınız ya, kadın merkezlerini kapattınız!

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - Bakanlık olarak göç, terör, doğal afet ve acil durumlarda vatandaşlarımızın yanında yer alıyoruz. 81 ilde uzman ekiplerimizle birlikte son iki yılda 380 bin vatandaşımıza psikososyal destek hizmeti sunduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uyuşturucu ve madde bağımlılığı insan ve toplum sağlığı üzerindeki yıkıcı tesiri olan, aile bütünlüğünü de ciddi etkileyen bir tehdit. Bu konudaki çalışmalarımızı Uyuşturucuyla Mücadele Eylem Planı doğrultusunda ilgili sekiz bakanlığımızla birlikte yürütüyoruz. Tıbbi tedavi sürecini tamamlayan vatandaşlarımızın toplumsal entegrasyonunu sağlamak amacıyla 2017 yılı içerisinde sosyal uyum merkezleri projemizin pilot uygulamasını dört merkez açarak hayata geçirdik. 64 bin kişiye madde bağımlılığından korunmaya yönelik eğitimler verdik. Ayrıca 2017'de Yeşilayla birlikte yaptığımız protokol kapsamında bağımlılıkla mücadele eğitimleri kapsamında 60 bin kişiye daha bu eğitimleri verdik.

Biz farklılıklarımızı zenginliğimiz olarak görüyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın Roman vatandaşlarımıza yönelik başlattığı açılım çerçevesinde Roman Strateji Belgemizi hazırladık. Bu strateji belgesi kapsamımda sağlık, eğitim, sosyal yardım, istihdam, barınma gibi alanlarda ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. On iki ilimizde SİROMA projemiz kapsamında 4 bini aşkın kamu kurum görevlisine sosyal içerme eğitimleri verdik. 15 bin Roman vatandaşımızı da ihtiyaç duydukları kamu hizmetlerine doğrudan yönlendirdik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin ekonomi alanında sağladığı başarılarla birlikte son on beş yılda sosyal yardımlara ayrılan mali kaynağı 1,4 milyardan 38 milyar liraya yükselttik.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Marifet mi? İş verin iş, vatandaş iş istiyor, sadaka değil. Marifet gibi anlatıyorsunuz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Marifet gibi anlatıyorsa dinleme o zaman!

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – İhtiyaç sahibi insanlarımıza daha fazla ulaşıyoruz. Hükûmetlerimiz döneminde sosyal yardım programları sayısını 4'ten 39'a çıkarttık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün sizlerin huzurunda, Sayın milletvekilleri…

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Marifetmiş gibi anlatıyorsa dinlemeyeceksin, çıkacaksın. Sizi dinledik biz, gık çıkardık mı? Allah Allah ya! Dinleme!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Bugün sizlerin huzurunda 40'ıncı yardım programımızın da çalışmalarını tamamladığımızın bilgisini vermek istiyorum. Artık ihtiyaç sahibi tüberküloz ve SSPE hastalarına yönelik de yeni bir düzenli yardım programını başlatıyoruz. Sosyal yardım programlarımızın sunumunda da insanı merkeze alan bir yaklaşımı getirdik. 2002 yılı öncesinde vatandaşlarımız sosyal yardım hizmetinden faydalanmak için kapı kapı dolaşarak belge tamamlarken bugün dünyada örnek gösterilen bir sosyal yardım bilgi sistemimiz sayesinde tek merkezden tüm işlemlerini yapabilmekteler. Bugün günlük harcama düzeyi 4,3 doların altında yaşayan vatandaşlarımızın nüfusumuz içindeki oranını, 2002'de yüzde 30 olan bu oranı yüzde 1,5'un altına düşürdük. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu noktada hükûmetlerimiz döneminde uyguladığımız sosyal politikaların somut çıktılarını almaya başladığımızı görüyoruz.

Dünya Bankasının iki ay önce yayınladığı rapora göre ülkemiz dünyada yoksulluğu son on beş yılda en fazla azaltan ülke olmuştur. Evet, ülkemizde yoksullukla mücadelede son on beş yılda kaydettiğimiz başarı objektif verilere göre uluslararası camia tarafından da tescil edilmiş olmasına rağmen hâlâ hükûmetlerimiz döneminde ülkede yoksulluğun arttığını söylemeye devam edilmesini anlamak mümkün değil. Artık bu konuda bu ezber uluslararası alanda da tescilli bir şekilde bozulmuştur. Ezberlerinizi değiştirmenizi diliyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 2016 İnsani Gelişmişlik Raporu'na göre Türkiye, insani gelişme açığını en hızlı kapatan dokuzuncu ülke olmuştur.

Bakanlık olarak istihdam dostu sosyal yardım yaklaşımına da büyük önem veriyoruz. 2018 yılı başı itibarıyla yürürlüğe girecek olan düzenlememizle, sosyal yardım alan hanelerde yaşayan çalışabilir durumdaki bireylerin istihdamı hâlinde bir yıl süreyle işveren sigorta primini Bakanlık olarak biz üstleniyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın hayatın her alanında aktif olarak yer almaları, sağlıklı, mutlu bireyler olarak yaşam sürmeleri temel hedefimiz. Engelli ve yaşlı hizmetlerinde aile yanında bakımı destekleyen sosyal politika uygulamalarını hayata geçirdik. Bugün engelli evde bakım aylığı uygulamasından yaklaşık 500 bin engelli ve yaşlı vatandaşımız yararlanmakta.

Engellilerimizi istihdam konusunda da desteklemeye devam ediyoruz. 2012 yılında başlattığımız ve dünyada bir ilk olan EKPSS uygulaması çok önemli bir adımdır. EKPSS'nin geçerlilik süresini de iki yıldan dört yıla çıkarttığımızı belirmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - 2002'de 5.777 olan engelli memur sayımızı bugün 50 bine çıkarttık. 2018 yılında 5 bin engelli vatandaşımızın daha kamuda istihdamını gerçekleştireceğiz.

Yine, bugün Sayın Cumhurbaşkanımız, engellilerimizin istihdamının desteklenmesi için bir müjde daha verdi: Engellilerimizin, İŞKUR tarafından sağlanan kendi işini kurma hibe desteğini 36 binden 50 bin liraya yükselttik.

Yaşlılarımızın, aile ve toplumdan kopmadan, mutlu bireyler olarak hayat sürmeleri önceliğimiz. Bu nedenle, yaşlılarımız için de aile yanında destek sağlıyoruz. Aile yanında bakımı mümkün olmayan yaşlılarımıza huzurevleri ve yaşlı bakım rehabilitasyon merkezlerimizle yatılı hizmet veriyoruz; 26 bin yaşlımıza yatılı hizmet veriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şehit yakını ve gazilerimiz milletimizin bizlere emaneti. Bu vesileyle, şehit ve gazilerimize minnet ve şükran duygularımı bir kez daha huzurlarınızda ifade ediyorum. Bu anlayışla, yılda iki defa olan şehit yakını ve gazi atamalarında süre sınırını kaldırdık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - Sayın Başkan, iki dakika verirseniz…

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum Sayın Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - Hak sahipleri belirlenir belirlenmez atamalarını yapıyoruz. Terör mağduru sivil vatandaşlarımızın anne ve babalarının da istihdam hakkını kullanmalarını sağladık.

Yine, şehit yakını ve gazilerimize yönelik ücretsiz seyahat hakkı, faizsiz konut kredisi, eğitim desteği, ÖTV muafiyeti gibi birçok alanda sosyal ve ekonomik destek veriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuk, engelli, yaşlılarımıza yönelik hizmet kuruluşlarımız ve sosyal hizmet merkezi inşaatlarımıza devam ediyoruz. Bakanlığımızın, 2018 yılı için tasarıda öngörülen bütçe tutarı 26 milyar 690 milyon liradır. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan da yaklaşık 6,6 milyar, sosyal yardım harcamalarında kullanılmak üzere, bütçemize planlanmıştır. Bu kaynağın yüzde 96'sı sosyal yardım ve sosyal hizmetlerde kullanılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - Bakanlığımızın çalışmalarında kamu kurum ve kuruluşların, üniversitelerin, STK'lerin, yerel yönetimlerin ve gönüllülerimizin destek ve katkılarına özel önem veriyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir küçük düzeltme daha: Sayın Fatma Kaplan Hürriyet, Bakanlığımızın Sosyal Destek Hattı'nı 184 olarak söylediniz, oysa numaramız 183'tür, düzeltmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – 183. O sehven söylendi Sayın Bakan. Sizin vekiliniz "175" dedi, en azından.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) - 2018 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.43

ALTINCI OTURUM
Açılma Saati: 22.05
BAŞKAN: Başkan Vekili Yaşar TÜZÜN
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)
-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Şimdi Hükûmet adına ikinci konuşmacı -sayın bakanların kendi aralarında yapmış olduğu anlaşma gereği söz süreleri yirmi dakikadır- Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent Tüfenkci.

Sayın Tüfenkci, süreniz yirmi dakika.

Buyurun. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI BÜLENT TÜFENKCİ (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

2018 mali yılı bütçe kanun tasarısı kapsamında Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçesini sunmak ve bu vesileyle de Bakanlık faaliyetlerini sizlerle paylaşmak üzere huzurlarınızda bulunuyorum. 2018 mali yılı bütçe yasa tasarısının hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak hedefimiz, Türkiye'nin ticaretinin daha kolay ve daha güvenli yapıldığı bir ülke konumuna gelmek. Özellikle, gümrüklerimizde tam otomasyona geçişle gümrük işlemlerinin ve ticari işlemlerin süresini kısaltan, maliyetleri azaltan ve güvenliği artıran çalışmaları ön planda tutuyoruz. 2017'de ülkemiz merkezî yönetim vergi gelirlerinin yüzde 21,5'ine tekabül eden 92 milyar 651 milyon TL'yi gümrüklerimiz aracılığıyla tahsil ettik. 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde 74.947 firma ihracat, 80.458 firmamız da ithalat işlemi gerçekleştirdi. Bu dönemde toplam dış ticaret hacmimiz 354 milyar dolar oldu.

Değerli arkadaşlar, özellikle gümrüklerde ticareti kolaylaştırmak için birçok çalışmamız var. Gümrük işlemlerinde gerekli belgelerin kâğıt ortamından elektronik ortama aktarılması yönünde çalışmalarımız sürüyor ve bunda gerçekten büyük bir başarı sağladık. Geçmişe göre, gümrüklerdeki iş ve işlem süreleri çok kısaldı ve Allah'a hamdolsun -buradaki bugünkü görüşmelerde de görüldüğü gibi, muhalefette de veya diğer sektör paydaşlarında da- artık gümrük işlemleri bir sorun olmaktan çıktı, çok kolaylaştı ve basitleşti. Bununla beraber, artan dış ticaret hacmimize bir ivme kazandırdık.

Neler yaptık gümrüklerde? Özellikle gümrük beyannamelerinde tescil ve onay işlemlerini birleştirdik. Gümrük beyannamesinin her aşamasında beyan sahibini bilgilendirdik, yükümlü geri bildirim sistemini hayata geçirdik ve artık ihracat yapan, ithalat yapan yükümlülerin gümrüklerdeki her aşamayı e-postayla kendilerine bildirir hâle geldik. İhracat işlemlerinde e-fatura uygulamasını başlattık.

Önemli bir çalışmamız ise Hükûmetimizin, Başbakanımızın da çok önem verdiği, hızla hayata geçirdiğimiz dış ticaret erbabımızın zaman ve maliyet tasarrufunu sağlayan Tek Pencere Sistemi oldu. Bugün birçok kurum ve kuruluş bu sisteme entegre olmuş durumda. 21 kurum ve kuruluşla Tek Pencere Sistemi hayata geçti, 118 belge artık tek bir noktadan elde edilebilir hâle geldi. Özellikle piyasa gözetimi ve denetimini de Tek Pencere Sistemi'yle entegre eder hâle getiriyoruz. Böylece piyasa gözetimi ve denetimi sonucunda bir eşyayla ilgili olumsuzluk çıkması durumunda eşyanın gümrük beyannamesiyle bağlantı kurularak bu kapsamda diğer eşyalar hakkında da gerekli önlemlerin alınması sağlanacaktır.

Yine, Konteyner ve Liman Takip Sistemi'ni, Liman Tek Pencere Sistemi'ni, yine veri değişimini -ki İran ve Gürcistan'la bu veri değişimlerine başladık- yine özellikle, ihracatçımıza büyük kolaylık sağlayan Yetkilendirilmiş Yükümlü Uygulaması'nı hayata geçirdik. Yetkilendirilmiş yükümlü nedir değerli arkadaşlar? Güvendiğimiz ihracat firmalarına "Artık, gümrüklere gelmeden fabrikanızda bu işlemleri yapabilirsiniz." dedik ve yetkilendirdiğimiz insanlara güvendik, onlara bu yetkiyi verdik ve baktığımız zaman, bugün itibarıyla 201 tane yetkilendirilmiş yükümlü firmamız, şahsımız var. Baktığımız zaman, bu firmalar ihracatımızın yüzde 25'ini, ithalatımızın ise yüzde 29'unu gerçekleştirmiştir. Şimdi, bir şey yapıyoruz; artık, bu Yetkilendirilmiş Yükümlü Uygulaması'nı KOBİ'lere de indirmek için çalışma yapıyoruz. İnşallah, 2018'de KOBİ'lerimizi de bu kapsama alarak iş ve işlemleri, ihracatı daha kolaylaştırmış olacağız.

Değerli arkadaşlar, yine, gümrüklerde izin ve belgelerde kâğıtsız ortama geçtik. Uluslararası ticari taşımalara kolaylık getirdik. TIR Ön Beyan Uygulaması ve Karayolunda Transit Rejiminde Ön Beyan Uygulaması'nı başlattık. Transit işlemlerini kolaylaştırdık. Yine, özellikle, hızlı kargo taşımacılığını kara yoluna da açtık. Bunun bir faydası, e-ticarette de kolaylaştırmayı sağlamış olduk.

Özellikle, Gümrük Eşya Takip ve Analitik Performans Ölçme Sistemi (GET-APP)'ı hayata geçirdik. Bununla, (GET-APP)'la, artık, ihracatçımız oturduğu yerde, bürosunda, masasında mobil uygulamalarla kendi eşyasının gümrüklerde hangi aşamada olduğunu canlı olarak izleyebilecek. Bunu hayata geçirerek esasında biz, mükellefe kendimizi de denetlettiriyoruz. Yani gümrüklerde işlemler aksıyor mu? Hangi aşamada aksıyor? Ne kadar ücret ödeniyor? Bunların tamamının canlı olarak görünmesini sağladık ve bu, özellikle ihracatçılarımız tarafından veya ithalatçılarımız tarafından büyük bir beğeni sağladı. Böylelikle keyfî uygulamalara ve kötü performanslara, beklemelere, yüksek maliyetlere son vermek istiyoruz.

Yine, sorun olan laboratuvarları da tekleştiriyoruz. Böylelikle özellikle ihracatçılarımızın ve ithalatçılarımızın böyle, kamu kurumları arasında dönmesini, evrak takip etmesini engellemiş oluyoruz.

Gümrük kapılarımızı dünyaya açıyoruz, özellikle yeniliyoruz. Sarp Gümrük Kapısı'nın inşaatı devam ediyor. 2018'in Mart veya Nisan ayında inşallah hizmete alacağız. Kapıköy Gümrük Kapısı'nın inşaatları devam ediyor, yine aynı tarihlerde hizmete alacağız. Hamzabeyli Gümrük Kapısı'nın kasım ayında temelini attık, inşallah onu da hızlı bir şekilde inşa edip bitireceğiz. Gürbulak kapımızı 2018'de ihale ediyoruz. Habur'u da aynı şekilde yapıyoruz. Karkamış Gümrük Kapısı'nı -Suriye'yle- yeni bitirdik ve gerçekten çok modern, güzel bir kapı oldu ve işler hâlde şu anda, çalışıyor. İpsala, Pazarkule, Dereköy, ve Posof'taki Türkgözü gümrük kapılarımızı da yenileyeceğiz.

Değerli arkadaşlar, tabii, biz bunları yaparken özellikle ülkemizdeki kaçakçılıkla mücadelede önemli görevler alıyoruz. Organize suç ve suç örgütlerinin finansmanını sağlayan, toplum sağlığını ve kamu düzenini bozan, ekonomik olarak ülkemizi zarara uğratan, uyuşturucu, sigara ve akaryakıt başta olmak üzere, her türlü kaçakçılığa karşı kararlı bir mücadele veriyoruz.

Gümrük kapılarımızda kaçakçılıkla mücadelede dünyada geliştirilen en son teknolojilere sahip cihaz ve ekipmanları, sistemleri kullanıyoruz. Gümrük kontrollerinde etkin ve hızlı işlem yapılmasına özellikle önem veriyoruz. 2017 yılı başından bugüne kadar 5.633 olayda toplam 2 milyar 225 milyon TL değerinde kaçakçılık olayını ortaya çıkardık. Sigara kaçak oranlarını yüzde 21'lerden yüzde 10'lara düşürdük ve özellikle bu noktada 2,5 milyar TL ülkemizin vergi kaybını da önlemiş olduk.

Yine, özellikle bir önceki yıla göre, 2017'de uyuşturucu yakalamalarında miktar bazında yaklaşık 8 katlık bir atış gerçekleştirilmiştir. Araç ve konteyner tarama sistemleri başta olmak üzere, birçok teknik cihazla kaçakçılığı önlemeye devam ediyoruz.

17 gümrük kapımızda Plaka Tanıma Sistemi'ni hayata geçirdik. Artık durdurup evrakları kontrol etmeden, plakaları tanıyarak geçişleri hızlandırmış olduk.

Değerli arkadaşlar, tren X-ray tarama sistemlerini Kapıköy'de hayata geçirmiştik şimdi Kapıkule'de de aynı şekilde, trenleri de X-raydan geçirebilecek sistemi kurduk ve işler hâle getirdik. Bakanlığımızın komuta merkezinden 7/24 sınır kapılarımızdaki yolcu ve kargo uçakları ile kara sularımızda seyir hâlindeki gemileri anbean takip ediyoruz.

Akaryakıt kaçakçılığıyla mücadelemizi kararlılıkla sürdürüyoruz. Akaryakıt Kaçakçılığı Bilgi Sistemi veri tabanını hazırladık ve diğer bakanlıklarla beraber, müşterek şekilde, etkin bir şekilde üzerine gidiyoruz ve burada -özellikle yakalamaların- artık fiziki anlamdan çok evrak üzerinde sahtekârlığa gittiğini de görerek bu noktada da önlemlerimizi alıyoruz.

Bugüne kadar, özellikle 2017 yılında, gümrüklerde bekleyen 117 milyon TL tutarındaki eşyanın imhasını gerçekleştirdik ve 151 milyon TL'lik satılabilir eşyaların, özellikle araç ve diğer eşyaların da satışını gerçekleştirmiş olduk ve döner sermaye gelirlerimizi 2016 yılına göre yüzde 21 oranında artırdık.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; ticaret erbabımızla sürekli istişare içindeyiz. Esnafımız, tacirimiz bu toplumun omurgasıdır. Onların önünü ve yolunu açmak için çalışıyoruz. Ticaret hayatının geliştirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla çok çeşitli düzenlemeler yaptık. Örneğin, daha önceleri üç günde kurulan bir şirketi şimdi yarım günde kurar hâle getirdik ve 100 bin TL'lik bir şirketin kuruluş maliyetleri 4 bin TL civarındayken şimdi 875 TL'ye indirdik, 100 bin TL sermayeli bir şirketi yarım günde kurar hâle getirdik ve bunu elektronik ortamda da sağlar hâle getirdik. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

Yine, almış olduğumuz kararla, bu Meclisten geçen uygulamayla çeke güven ve itibar kazandırdık. Bugüne kadar bu uygulamayla, karekodlu çekin hayata geçmesiyle beraber özellikle, baktığımız zaman, karşılıksız çek miktarında büyük bir düşüş gözlemlendiğini görüyoruz. Geçen yılın aynı dönemine göre karşılıksız çekte, tutar olarak yüzde 38, adet olarak da yüzde 43 azalma oldu. Bu, ekonominin iyileşmesinin bir göstergesi olmakla beraber, aynı zamanda karekodlu çek de artık, karşılıksız çek oranlarının ne kadar azaldığını görmemiz bakımından önemli bir uygulamadır.

Yine, özellikle esnaflarımızın, KOBİ'lerimizin, küçük işletmelerimizin finansmana erişimi noktasında yeni bir düzenlemeyi de hayata geçirdik, Taşınır Rehni Yasası'yla beraber, özellikle küçük esnaflarımızın, çiftçilerimizin, tacirlerimizin yeni bir finansman modeline kavuşmasını sağladık. Burada da Taşınır Rehni Yasası'yla beraber 2017 yılında 13,8 milyar TL'lik bir taşınır mal rehni gerçekleştiğini, kredi imkânı gerçekleştiğini görüyoruz.

MERSİS'le şirket kuruluşu ve diğer ticaret sicil işlemlerini çok daha kolay ve güvenli hâle getirdik. MERSİS, Türkiye'nin dört temel veri tabanından biridir. Önümüzdeki dönemde ülke düzeyindeki tüm ekonomik verileri MERSİS'e dâhil edeceğiz.

Sebze ve meyve ticaretinde zayi oranlarının düşürülmesi ve kayıt dışılığın azaltılması noktasında önemli aşamalar kaydettik. Hal Yasası'nı yeniden işleyeceğiz ve hazırlayacağız, önümüzdeki dönemde sizin huzurunuza getirerek sebze ve meyve ticaretini toptan, bütüncül bir açıdan yeniden düzenlemiş olacağız.

Değerli arkadaşlar, özellikle üretici örgütlerine önem veriyoruz, kooperatiflerimize önem veriyoruz ve kooperatiflerimizi ekonominin unsurları hâline getirmek istiyoruz. Üreticilerden tüketicilere tedarik zincirini kısaltarak tüketicilerin uygun fiyata mal almasını sağlayıcı düzenlemeleri de hayata geçiriyoruz. Özellikle lisanslı depoların 2017 yılında faaliyetlerinin arttığını, lisans başvurularının arttığını görüyoruz. Lisanslı depoların ülkemizin tarım ticaretinde çok önemli bir rol oynadığını biliyoruz ve buna yönelik teşviklerimizi hayata geçirdik. Özellikle 2017 yılının ilk on ayında, faaliyetteki lisanslı depo işletme sayısının yüzde 123, lisanslı depo kapasitemizin de yüzde 110 artış sağladığını... 2015'te 9 olan faaliyet izni almış lisanslı depo işletme sayısı bu sene 38'e ulaşmıştır ve baktığımız zaman 2015'te 435 ton olan lisanslı depo kapasitesi bugün 1 milyon 694 bin 200 tona çıkmıştır. Kuru üzüm, Antep fıstığı ve kuru kayısıyı da lisanslı depo kapsamına aldık ve bu depoların da inşası başladı. Dolayısıyla, değerli arkadaşlarımız, lisanslı depodan sonra Ürün İhtisas Borsasını da kurduk. Bildiğiniz gibi, 10 Ağustos 2017 tarihinde Resmî Gazete'de yayınlandı ve bunun hukuki altyapısını oluşturduk. Şimdi çok kısa bir zaman içerisinde de şirketi kurarak Ürün İhtisas Borsasını da hayata geçiriyoruz. Özellikle bu lisanslı depolara konulan ürünlerin ve karşılığında alınan senetlerin bu borsalarda işlem görmesini istiyoruz ve bu anlamıyla biz bunun altyapısının da gerçekleştirilerek derinliği olan bir borsa oluşmasını istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, biz, elektronik ticaretin düzenlenmesi noktasında da birtakım düzenlemeleri hayata geçirdik ve elektronik ticarette güven damgasının oluşması noktasında, Güven Sağlayıcı Kurumlar Yönetmeliği'ni çıkartarak bu noktada da elektronik ticarette güveni sağladık. Elektronik ticarette yine Bilgi Sistemi ve Bildirim Yükümlülükleri Hakkındaki Tebliğ de 11 Ağustos 2017 tarihinde yürürlüğe girdi ve bu noktada da özellikle ticari elektronik ileti şikâyetlerinin bu havuzda toplanarak hızlı bir şekilde dönüş sağlanmasını gerçekleştireceğiz.

Yine tüketicinin korunması noktasında TÜBİS'i hayata geçirdik ve bu, tüketicilerimizin hak arama yollarını genişletti ve kolaylaştırdı. Tüketici hakem heyetlerini yeniden yapılandırıyoruz ve bu tüketici hakem heyetlerinin etkin olması, verimli olması ve hızlı olması noktasındaki çalışmamızı da bitirdik. Yakında bunu da hayata geçireceğiz.

Değerli arkadaşlar, ithalatta risk esaslı denetimi hayata geçirdik ve bu noktada da bu sistemin -özellikle ödül alan bir sistem- baktığımız zaman, tüketiciler tarafından da ciddi anlamda ithalatta kolaylık sağladığını görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnaf ve sanatkârlarımızı biz büyütüp tüccar, tüccarımızı büyütüp sanayici, sanayicimizi büyütüp ihracatçı yapmak istiyoruz. Biraz önce arkadaşlar burada ifade ettiler. Ben bir kez daha verileri vereyim, takdiri size bırakayım. AK PARTİ iktidara gelmeden önce esnafımız yüzde 47'den kredi kullanıyordu ve o gün, 2002 yılında kredi kullanan esnaf sayımız 63 bindi, bugün kredi kullanan esnaf sayımız 450 bin ve kullandıkları kredi faizi de yüzde 4 veya vadeye göre yüzde 5. O gün 5 bin lira almak için kapı kapı dolaşan esnafımız -o da o krediyi alırsa -yüzde 47 faiz, bir de yüzde 16 komisyon veriyordu, 5 bin liranın 2.500 lirasını peşin olarak bankada bırakıyordu. Bugün o komisyon yüzde 1,5'e, faiz oranları da yüzde 4'e, 5'e düşmüş durumda.

Şimdi, bazı arkadaşlarımız, bu kredinin çoğalmasında Hükûmetimize teşekkür edeceğine sanki Hükûmetimiz bu noktada esnaflarımıza destek vermiyor gibi bir tavır hâline getiriyorlar. Açıkça söylesinler, esnafa kredi vermemek mi lazım, yoksa esnafın finansmana erişimini kolaylaştırmak mı lazım. Biz, esnafımız ne zaman dara düşerse Hükûmet olarak yanındayız. Bugün Cumhurbaşkanımız da bu müjdeyi verdi. Esnafımız, imalat sanayisinde çalışan esnafımız yani marangozumuz, yani kaportacımız, yani mobilyacımız, bu noktada, yanında bir işçi çalıştırdığında o bir işçinin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI BÜLENT TÜFENKCİ (Devamla) – İki dakika Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bakan, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI BÜLENT TÜFENKCİ (Devamla) - …bir maaşını biz vereceğiz, SSK'si de vergisi de dâhil, bir maaşını da işveren. Adı da: "Bir senden bir benden".

Dolayısıyla, bunu da sadece esnaflara veriyoruz. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar) Diğer ticaret erbabına, sanayiciye bizim desteğimiz devam ediyor. Nasıl desteğimiz? Artı ilave istihdam sağladıklarında, onun zaten SSK vergilerini ve diğer stopajını bizler ödüyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kapanıyor Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI BÜLENT TÜFENKCİ (Devamla) - Ama şimdi sadece esnafa getirdik Ömer Bey. Senin için getirdik onu da. Biz Niğde kazansın diye getirdik, Aksaray kazansın diye, Tokat kazansın diye, Malatya kazansın diye -çünkü orada küçük esnaf var- küçük esnaf kazansın diye. Dolayısıyla, biz her zaman esnafımızın yanındayız.

Şunu da açıklayayım değerli arkadaşlar, Başkan müsaade ederse: Şimdi, iş yerini terkin eden esnaf sayısı 2017 yılında 87 bin, açılan 211.075. Terkin edenlerin çoğu iflas ettiklerinden terkin etmiyor ya emekli oluyor ya büyüyor tüccar oluyor ya da sanayici oluyor; onun için kapatıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - AVM'ler yüzünden, AVM'ler.

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI BÜLENT TÜFENKCİ (Devamla) – Ve baktığımız zaman, "Peki bu, tüccar nasıl olmuş?" diye baktığımızda da kurulan işletme sayısı 124.507, ticaret, sanayi odasına 2017'de kayıt olan işletme sayısı, kapanan işletme sayısı 26 bin yani 4 katı, 5 katı açılan işletme var, beşte 1 de kapanan işletme var. Dolayısıyla "Esnaflarımız terkin..." derken sanki hepsi iflas etmiş de kapanmış gibi ifade edilmesin, bunların bir kısmı emekli oluyor, bir kısmı iş yerini kapatıp ticaret, sanayi odalarına kayıt oluyor, bir kısmı da sanayici oluyor, bir kısmı da borsaya gidiyor. Dolayısıyla, bu bilgileri de verip doğru bilgilendirmek lazım.

Ben, bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum, saygıyla sizleri selamlıyorum. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - AVM'leri şehir dışına alalım Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tüfenkci.

Şimdi söz sırası Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat Albayrak'ta.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Albayrak, süreniz yirmi dakika.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Gazi Meclisimizin Sayın Başkanı, değerli vekiller, kıymetli dostlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkelerin enerji taleplerindeki artış ile büyüme rakamları arasında çok yakın bir ilişki vardır. Ekonomimiz 2003 ve 2006 yılları arasında ortalama yüzde 5,6 büyümüş olup şüphesiz bu büyümede enerji ve doğal kaynaklar sektörü hayati bir rol oynamıştır. Enerji ve doğal kaynaklar alanında bugüne kadar yaptıklarımızla yetinmeden ülkemizi ve milletimizi daha ileriye taşımak için çok yoğun bir gayret içerisinde, tüm bu alanlardaki stratejilerimizi, millî enerji ve maden politikası kapsamında enerji arz güvenliği, yerlileştirme ve öngörülebilir piyasalar başlığı üç ana sacayağı altında inşa etmeye bildiğiniz gibi bu yıl başladık. Bu politikayla enerjide dışa bağımlılığın azaltılması, sürekli ve düşük maliyetli enerji ve ham madde arzı sağlanması, enerji piyasalarında serbestleşme, enerji verimliliği ve yerli teknolojinin geliştirilmesi ana hedefimiz olmaktadır.

Ülkemizin enerji ve maden ithalatı son on yıl ortalaması yaklaşık 55 milyar dolar seviyesinde olup cari açığımız geçtiğimiz yıl 32 milyar dolar hesabından yaklaşırsak yaklaşık 1,5 katından fazla bir noktaya ulaşmaktadır. İşte, bu manada daha çok yerli, daha çok yenilenebilir parolasıyla ortaya koyduğumuz millî enerji ve maden politikası stratejimiz doğrultusunda enerji portföyümüzdeki yerli ve yenilenebilir enerji payının artırılması için çok yoğun bir süreç başlattık. Bu çerçevede, yerli kömürle birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarımız çevreci bir anlayışla, sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda azami seviyede değerlendirilmektedir. Son iki yılda güneş ve rüzgâr başta olmak üzere 7 bin megavata yakın yerli ve yenilenebilir kaynaklı elektrik üretim santralini devreye aldık. Yüzde 45 ile 50 bandına çıkardığımız yerli kaynaklardan elektrik üretim payımızı, inşallah, toplam portföyün üçte 2'sini yerli ve yenilenebilir kaynaktan oluşturma, üretme noktasında bir hedefle çok daha ileriye taşıyacağız.

Değerli milletvekilleri, petrol ve doğal gazda yüzde 90'ın üzerinde bir oranda malumunuz dışarı bağımlıyız. Buna rağmen, izlediğimiz güçlü enerji diplomasisi ve politikalarıyla on beş yıldır bu alanda hiçbir sorun yaşamadan, tedarik krizi yaşamadan halkımıza enerji arz güvenliğini kesintisiz sağladık. Bu çerçevede, ithalata bağımlılığın kontrol altına alınması noktasında, mümkün olduğu en üst düzey ölçüde kaynak ve güzergâh çeşitliliğini en üst noktaya taşımak için çok yoğun çalışıyoruz.

Ayrıca, depolama ve LNG alanında son iki yılda çok önemli altyapı yatırımlarını hayata geçirdik. İzmir'de devreye aldığımız, Türkiye'deki ilk sıvılaştırılmış doğal gaz gazlaştırma terminali, FSRU terminali geçtiğimiz yıl sonu devreye alındı. Bu yıl, inşallah, açılışını aralık ayı, olmadı ocak ayı -hazır- Hatay Dörtyol'da devreye alarak Türkiye'nin ikinci FSRU LNG tesisini rekor bir sürede, iki yılda devreye alacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bunların yanında, Marmara Ereğlisi LNG Terminali ve EgeGaz Enerji Terminalinde gerçekleştirdiğimiz kapasite artışlarıyla birlikte LNG altyapımızdan sisteme gaz basma kapasitesini son iki yılda 34 milyon metreküpten 117 milyon metreküpe çıkardık.

Ayrıca, Silivri doğal gaz depolama kapasitemiz ölçüsünde, bu tesislerimiz ve devreye aldığımız Tuz Gölü Projesi'yle birlikte -ki ilk fazını bu yılbaşı itibarıyla devreye aldık- bu yıl sonu itibarıyla 2015 Aralık ayına kıyasla, yine, günlük sisteme gaz basma kapasitemiz 190 milyon metreküpten 288 milyon metreküpe iki yıl içerisinde çıkmış oluyor.

Doğal gazın yaygınlaştırılması çalışmaları altında çok yoğun bir yatırım süreci devam ediyor. Bugün itibarıyla 78 ilimiz ve 390 ilçemize doğal gaz ulaşmış bulunmakta. İnşallah, bu çerçevede, 55 milyon vatandaşımıza ulaşım imkânı ve 45 milyon vatandaşımızın kullandığı bir doğal gaz altyapımız mevcut. 2018 sonuna kadar 81 ilimizin tamamına doğal gaz ulaşmış olacak. İşte, bu yıl içinde de bu yıl sonu itibarıyla da yaklaşık 100 ilçemize daha ve 2019 yılı sonuna kadar da toplamda 222 yeni ilçemize de doğal gaz konforunu inşallah ulaştırmış olacağız.

Diğer yandan, doğal gaz ve petrol arama çalışmalarımız kapsamında Barbaros Hayrettin Paşa ve Oruç Reis gemileriyle hem Akdeniz hem de Karadeniz'de detaylı sismik aramalar yürütüyoruz. Ayrıca, temin ettiğimiz, bu yıl sonu itibarıyla Türkiye'ye ulaşacak olan yeni sondaj gemimizle birlikte hem Akdeniz'de hem de Karadeniz'de kendi gemimizle kuyularımızı kazmaya başlayacağız. Artık bundan sonra Akdeniz'de -bütün dünyaya buradan sesleniyorum- Türkiye olarak sondaj faaliyetleri, petrol ve gaz arama faaliyetleri noktasında Türkiye'nin sahip olduğu, Türk Bayrağı'nın dalgalandığı gemilerimizle yelken açıp dolaşacağız. Kimse kusura bakmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hangi ülkelerle ekonomik zone anlaşması yaptınız? Nasıl dolaşacaksın?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Kıymetli hazırun, hamdolsun, enerjide geldiğimiz durum ortadadır. 2003 yılında 32 bin megavat civarında olan kurulu gücümüz 2017 sonu itibarıyla 85 bin megavatı geçmiştir. Vatandaşlarımızın elektrik talebinin güvenilir ve kesintisiz bir şekilde sağlanması noktasında 2016-2020 yılı yatırımı

kapsamında iletim altyapısına 30 milyar TL'lik bir yatırım paketi açıkladık. Bugüne kadar yani bu 30 milyarlık, beş yıllık planın iki yıl sonu itibarıyla 5,1 milyar TL'lik kısmı iletim, 8 milyar TL'lik kısmı dağıtım altyapısı olmak üzere 13,1 milyar TL'lik kısmı tamamlanmış durumdadır.

Yatırımlar sayesinde temmuz ayında elektrik sisteminde 47.660 megavat puant yüküyle gerçekleşen tüm zamanların rekoru elhamdülillah herhangi bir kısıntıya ve kesintiye maruz kalmadan gerçekleşmiştir. Bu yapılan çalışmalar, yatırımlar ve kapasite artışları neticesinde ülkemiz elektrik enerjisi alanında ihracatçı konuma geçmiş, vatandaşlarımıza düşük maliyette enerji arzının sağlanması önemle üzerinde durduğumuz konulardan biri olmaya her zamandan daha fazla devam etmiştir.

Bu kapsamda, 28 Avrupa Birliği ülkesi içerisinde doğal gazda hem konut hem de sanayide en ucuz 1'inci ülkedir Türkiye; elektrikte sanayide 1'inci, konutta da 2'nci sıradadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Koca bir yalan bu ya, koca bir yalan ya. Gündüz açıkladım burada, doğruyu söyleyin, başımızı öne koyalım ya.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Raporları veririm size.

Kıymetli hazırun, yenilenebilir enerjiden maksimum seviyede yararlanılması düşüncesiyle çok yoğun bir çaba içerisindeyiz. Son on yıllık dönemde gerçekleşen elektrik üretim tesisi yatırımlarının kurulu gücünün yarısından fazlası, son on yıldaki tüm elektrik yatırım kapasitesinin yarısından fazlası yerli ve yenilenebilir kaynaklardandır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2017 yenilenebilir enerji kapasite artışları dikkate alındığında Türkiye Avrupa'da jeotermalde 1'inci, biyokütlede 2'nci, güneşte 3'üncü, rüzgârda 4'üncü, hidrolikte ise 5'inci sırada bulunmaktadır. Önümüzdeki on yıl içinde rüzgâr ve güneşin her biri için 10 bin megavat ilave kurulu gücü inşallah devreye alacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hidroelektrik enerjide 34 bin megavatı, jeotermal enerjide ise 1.500 megavatı geçecek ve biyokütlede de 1.000 megavat kurulu gücün üstüne çıkacağız inşallah.

Yenilenebilir enerji kaynaklarımızın daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılması ve yerli teknolojinin geliştirilmesi amacıyla Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) Modeli'ni hayata geçirdik ve bu Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) Modeli dediğimiz sistemle birlikte çok önemli adımlar attık. Bunlardan bir tanesi olan, özellikle güneş ve rüzgâr kaynaklı santraller için yerli üretim katkı oranı yüksek aksam ve bileşenler artık ülkemizde üretilecek olup fotovoltaik güneş modülü üretecek olan bu kapsamdaki ilk fabrika ve AR-GE merkezini önümüzdeki yıl sonu, temelini de inşallah önümüzdeki hafta 21 Aralıkta Ankara'da açıyor olacağız ve bu şu demektir: 2018 bitmeden "Made in Turkey" Türk malı ilk güneş panelleri Türkiye'de üretilmeye başlanacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir diğer katkısı, teknoloji transferi, ülkemizin gelişmesine ilerleme noktasında katkı sağlayacak ve bütün bu imkânlar yenilenebilir enerji alanındaki AR-GE faaliyetlerinin gelişmesine katkı sağlayacak. Bunun yanında, daha düşük fiyatlarla elektrik temin edilecek ve kurulacak fabrikalar sayesinde yerli istihdam sağlanarak kalifiye insan kaynağı ülkemizde oluşmaya başlayacak bu sektörde. Daha önce yerlilik desteğiyle birlikte –burası önemli- kilovatsaat başına azami 20 dolar/sent olan güneşte alım fiyatı, bu model, mart ayında gerçekleşen ilk bu model sayesinde 6,99 sente düşmüştür. Rüzgâr enerjisi alanında, yine aynı şekilde, yaklaşık 11 dolar/sent olan 1 kilovatsaat elektrik alım bedeli 3,48 dolar/sente düşerek bu alanda bir dünya rekorunu ortaya koymuştur. Ayrıca, TEİAŞ tarafından haziran ayında rüzgâr enerjisi ön lisans başvuruları için yapılan yarışmalarda ihaleye çıkan 710 megavat kapasite, bu anlamda 10 bin megavatın üzerinde başvuruyla, tüm bu noktadaki çıkan rakamla YEKDEM'deki bugünkü fiyatların yarısından daha düşük bir maliyetin ortaya çıkmasıyla yeni bir başarı resmi ortaya koymuştur.

Verimlilik alanında 2023 hedeflerine erişilmesi amacıyla 2017 ve 2023 dönemini kapsayan Ulusal Enerji Verimlilik Eylem Planı'nı hazırladık. Yüksek Planlama Kurulundan imzalar çıktı, 2018 yılı ilk çeyreği itibarıyla bunun lansmanını inşallah yapacağız. Ve bu çerçevede, yaklaşık 8 milyar dolardan daha fazla bir tasarruf öngörülen eylem planımız, 2018 yılıyla başlayacak olan enerji verimliliği yılının da öncüsü olacak.

Kıymetli hazırun, yoğun sondaj ve arama çalışmalarımız kapsamında MTA devrim niteliğinde bir süreci başlattı. 2002 yılında 32 bin metre sondaj yapan MTA, AK PARTİ iktidarında, bugün itibarıyla baktığımızda 1 milyon metrelere ulaşan bir rekora ulaşmıştır. Yeter mi? Yetmez. İnşallah, 2018 hedefimiz 2 milyon metre, 2019 3 milyon metre. Hedefimiz neresi? Dünyada bu ligde en ileri ülkelerin seviyesine ulaşmak. Kim bunlar? Avustralya, Kanada, Güney Afrika; yılda 5-6 milyon metre. Kamu-özel, 2020 yılına kadar, inşallah, Türkiye yılda minimum 5-6 milyon metre sondaj yapan, bu sondajlarıyla çıkardığı değerlerini ülke ekonomisine -sadece ithalatın önünü keserek değil, ihracat noktasında da- katma değer üreten bir hususa taşıyacaktır.

Yoğun arama çalışmalarımız ilk meyvelerini vermeye başlamış, sadece son bir yılda toplam Türkiye kömür rezervinin üzerine 1,5 milyar ton yeni kömür rezervi ilave ederek toplam kömür rezervimizi 17,3 milyar tona taşımış bulunmaktayız.

Ülkemizin tüm bu çerçevedeki stratejilerini perçinlemek için bilimsellikten uzaklaşmamak, en ileri teknikleri en doğru metotlarla birleştirmek için ülkemizin jeofizik ve jeokimya haritalarını 2018 itibarıyla artık bitiriyoruz. Türkiye'nin yerinde, havasında, suyunda, altında, üstünde ne var; ortaya çıkarıyoruz.

Tespit ettiğimiz yeni kaynaklar, kömür kaynaklarımızı doğru, finanse edilebilir ve düşük maliyetle ekonomimize kazandırmak, enerjiye dönüştürmek ve bu anlamda daha ileri bir noktaya taşımak için akıllı kömür stratejisini üç önemli yaklaşım üzerine inşa ettik. Bu yaklaşımın temelini, bir; insan odaklı, iki; bilim odaklı, üç; şeffaf ve açık yönetim yaklaşımları oluşturmaktadır. Bu stratejiyle kömürde hedeflerimize güvenli madencilik kültürünü tesis ederek çevreyle uyumlu bir şekilde ulaşmak zorundayız. Kömür kullanımına ilişkin, Uluslararası Enerji Ajansının 2017 yılında yayınladığı raporlara bakıldığında, Almanya elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 44'ünü kömürden sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, elektriğin Polonya'da yüzde 81'i, Hindistan'da yüzde 75'i, Çin'de yüzde 70'inden fazlası kömürden sağlanmaktadır; dünya ortalamasının ise yaklaşık yüzde 40'ı kömürden sağlanmaktadır. Türkiye'de bu oran yüzde 31-32'dedir ve bunun yarısı yerli kaynaklardandır. İşte, amacımız, yerli kaynak payını toplam kömürün içerisinde daha yukarıya taşımak için ithale karşı yerli kaynak ve yerli kömüre teşvik ve destek mekanizmasını da malumunuz üzere bu yıl devreye aldık. Yerli kömüre dayalı, ilave 5 bin megavat kurulu gücü hedefliyoruz. Bu çerçevede, mevcut yerli kömür kaynaklı tesislerden elektrik alımı yaparak sistem çok ciddi bir noktaya taşındı.

Bunun ötesinde, çevrecilik özelinde baktığımızda, yine aynı ajansın raporunda, emisyon salınımında, kişi başı emisyon salınımında Amerika Birleşik Devletleri 15,5 ton, Kanada 15,3 ton, Japonya 9, Almanya 8,9-9 ton, Hollanda 9,2, Lüksemburg 15,5 ton iken Türkiye'de bu oran 6,07'dir. Dünyayı Batılı ülkelere kıyasla en az kirleten ülkelerden biri olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu çerçevede bakıldığında yeter mi? Yetmez. Ülkemizde eski santraller var, eski teknoloji, çevresellik noktasında özellikle filtreleme ve baca gazı arıtma sistemleriyle ilgili yenilenme. Geçtiğimiz ay tüm bu santral sahipleriyle toplantı yaparak 2019'a kadar eski baca gazı sistemlerine sahip tüm santrallerin yenilenmesiyle ilgili protokolü imzaladık. 2019'da artık Türkiye'de çevreyi kirleten eski hiçbir santral inşallah kalmayacak.

Ülkemizde üretilen ve ihraç ettiğimiz maden ürünlerinin katma değeri artırılarak çıkarılan madenlerimizin işlenmiş ürün olarak ihracatını sağlamak kapsamında atılan adımlara… Demin, malum, Necip Bey gayet popüler bir şekilde, güzel bir sunumla boru hepimize bir kez daha tanıttı. Bu çerçevede, bor ihracatında konsantre ürünlerinin payını azaltıp rafine ürünlerinin payını artırma yönünde önemli adımlar attık.

2002 yılında yüzde 65 rafine, yüzde 35 konsantre ürün şeklindeki satış kompozisyonunu yüzde 97'den daha fazla bir rafine bor ürünü noktasına taşıyarak daha katma değerli bir noktaya ulaştırmış olduk. Ancak, gayet güzel bir sürprizi önden açıkladı Necip Bey. Daha katma değerli bir ürüne dönüşmesi noktasında… Toplam satışta Türkiye rekoru bu yıl sonu itibarıyla geliyor, yaklaşık 2,2 milyon ton ihracatla Eti Maden firmamız tüm zamanların en büyük satış rakamına ulaştı. Bu daha başlangıç. Ne dedik? Katma değer. Bormatik deterjan, Borgübre, ocak ayında bunların lansmanını yapacağız. Ama büyük sürpriz, buradan açıklamayayım, 2018'in ilk çeyreğinde Türkiye'nin borda nasıl katma değerli bir stratejiyi yeni bir lansmanla ilk çeyrekte inşallah sizinle paylaşacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Artan elektrik enerjisi talebimizin karşılanmasıyla ilgili ithal kaynaklara bağımlılığın azaltılması açısından nükleer enerjinin arz kaynaklarımız arasına dâhil edilmesi için önemli adımlar atıyoruz. Dünyada elektrik üretiminin, AB ortalamasında yüzde 30'undan, Amerika'da yüzde 20'sinden, Fransa'da yüzde 77'sinden, Macaristan'da yüzde 52'sinden, Güney Kore'de yüzde 30'undan fazlası nükleer enerjiden sağlanmaktadır. Amerika'da 99, Avrupa'da 132 tane olmak üzere dünyada toplam 448 tane nükleer santral faaliyette, 58 tanesi de inşaat hâlindedir. Bu kapsamda da Türkiye için çok önemli bir stratejik anlam ifade eden Akkuyu ve Sinop'taki santrallerimizde önemli aşamalar kaydedilmiş olup hızla süreçler devam etmekte, üçüncü santralle ilgili çalışmalarımız son hızıyla devam etmektedir.

Yerleştirme ve teknoloji transferi stratejimiz kapsamında nükleer teknolojilere sahip olmak da bizim için büyük önem arz etmektedir. Nükleer teknolojiyle elektrik üretiminin yanı sıra nükleer tıptan tarıma, uzay çalışmalarından sanayiye kadar barışçıl amaçlı çok geniş bir yelpazede tüm dünyanın kendisine helal kıldığı bu alanı inşallah kullanacağız. Ülkemizin geleceği ve çocuklarımızın yarınları için yüklenmiş olduğumuz bu emanetin farkındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Sayın Başkanım, iki dakika rica edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Albayrak, lütfen sözlerinizi toparlayın, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Bu çerçevede, Sayın İzzet Bey'in de bahsettiği gibi Millî Enerji ve Maden Stratejisi kapsamında büyük bir yük yüklendik. Niye "millî" diyoruz? Niye "yerli ve millî" diyoruz? "Yerli ve millî olmak" ne demek?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, kaç tane Bormatik alan milletvekili var, bir de onu sorun.

BAŞKAN – Sayın Gürer…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Siyasi alanda, askerî alanda, ekonomik alanda, enerji alanında, kültür alanında, her alanda yerli ve millî olmak, çok çalışmak, ülkemizi namerde muhtaç etmemek zorundayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Niye "yerli ve millî" diyoruz? Ülkemizin, milletimizin acısıyla dertlenmek, sevinciyle sevinmek zorundayız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Millî tarım politikasını açıkladınız, altı ay sonra et ithal etmeye başladınız. Ne oldu millî tarım politikası?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Türkiye inancına, değerlerine, tüm bu altyapıya karşı çıkan, savaş açan bir manada yerli ve millî olamaz. Yerli ve millî olacaksak yabancı güçlerin, dış mihrakların maşası olamayız, halkın karşısında olamayız. Biz yerli ve millîysek, Türkiye'nin sınırları dışından bu ülkeye operasyon çekmeye çalışanların kuklası olamayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

Ek bir dakika söz veriyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Dolayısıyla tüm bu çerçevede, milletin gözünün içine baka baka yalan söyleyemeyiz, milletin gözünün içine baka baka iftira atamayız, milletin gözünün içine baka baka tüm bu çerçevede bu aşk ve bu sevdadan uzak duramayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 15 Temmuz bize şunu gösterdi ki bu millet, bu bölge ve küresel süreçte büyük bir kıyamet senaryosuyla, yüz sene sonra büyük bir kurtuluş savaşıyla bir kez daha karşı karşıyadır. Tüm milletime sesleniyorum: Bu ülkenin başında gerek Cumhurbaşkanıyla gerek iktidarıyla yerli ve millî, sapına kadar sapasağlam bir iktidar vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Allah bu milleti tüm bu alanlarda aziz kılacaktır, bundan hiçbir şüphemiz yok.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Ama paralar Panama'da.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Ama gün, 15 Temmuzdan sonra 80 milyonun idrak ettiğini göremeyip, birilerine maşa olup, birilerinin oyuncağı olup, bu milletin değerlerinden uzak kalıp tüm bu çerçevede aklını, vicdanını ve en önemlisi ülke davasını kaybedenlerin davasının günü değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Paralar nerede paralar? Paralar nerede, hangi adada?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Millî paralar nerede?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) – Son sözümü söyleyerek, tüm bu çerçevede şunu söylemek istiyorum: 2018 yılı Enerji Bakanlığının bütçesi yerli ve millî, 80 milyonun kucaklandığı bir Türkiye'yle inşallah hayırlara vesile olur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kimin okullarında okumuş bu? Merak ediyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Cemaat okullarında okumadınız mı Sayın Bakan, cemaatin okullarında okumadınız mı?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen daha şortla gezerken biz yerli ve millîydik.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Cemaatin okullarında okuyan sizsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, 60'a göre bir söz rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Akın, talebinizi alayım.

Buyurun.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Talebim şöyle: Sayın Bakan "Biz milletin gözüne baka baka yalan söylemiyoruz." dedi fakat buradaki bilgiler doğru değil yani burada halkımız kandırılıyor. Burada birinci…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yerinden bir dakika verin Başkanım.

BAŞKAN – Kısa bir söz mü istiyorsunuz?

AHMET AKIN (Balıkesir) – Evet.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akın.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, soru-cevap kısmı var, sorsun sorusunu arkadaş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah Allah, ne tahammülsüzlük. Biz Bakana söz verilsin, zaman verilsin diye söylüyoruz, sen buna itiraz ediyorsun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Özel, bak, herkes tezini savunuyor; o, tezini ortaya koydu, Bakan tezini ortaya koydu. Böyle bir usul yok ki "Bizim dediğimiz doğru…"

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz Bakana ek süre verilmesini savunduk ya, Allah Allah.

BAŞKAN – Lütfen grup başkan vekillerimiz…

Sayın Akın, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Şimdi, Sayın Bakanı dinledik, sanki başka bir ülkede yaşıyoruz gibi kendimizi hissettik. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Zaten öylesiniz.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Dağıttıkları, verdikleri kitapta "Bütçe Sunumu" diyor ve burada resmen millet kandırılıyor. Bakın, "Sanayide en ucuz Türkiye." diyorlar, eğer öyle olsaydı Allah aşkına sanayiciler rekor kırardı, çoğu kan ağlıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Eylül, ekim ayında rekor kırdı zaten.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Bakın, buradaki rakamlar hesaplanırken satın alma gücü paritesine göre hesaplanması lazım. Buradaki rakamlar kendi kafalarına göre hesaplanmış. Onun için biz ilk sırada değiliz ucuzlukta, 15'inci sıradayız. Onun için Sayın Bakandan bunu rica ediyoruz, yanındaki arkadaşlara yeniden talimat versin ve bize doğru belgelerle gelsinler lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel, söz talebiniz mi var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın bakanları dinledik, Sayın Bakanın kendi konusuyla ilgili -tabii, rakamlarda mutabakatımızın olmadığı kısımlar var, anlattıklarına itirazımız var ama- son iki dakikaya kadar bir bakan sunumu dinledik, herhangi bir tepki de olmadı ama son iki dakikada tabii, içine biraz argo da katarak -o çok hoş değil ama- kendilerinin yerli ve millîliğini anlatıyor. Karşılarında bu ülkenin muhalefet partileri var; sadece iktidar değil, muhalefet partileri de bu ülkenin ulusal çıkarlarını sonuna kadar savunan partiler ve Allah'a şükürler olsun bizim içimizde kazandığı paranın vergisini vermemek için vergi cennetlerine kaçan, bunun için oralarda organizasyonlar kuran ve alın terinin en kutsal olduğu yerde vergiden kaçınmak için şirket kuranlar ve oranın eski CEO'ları yok.

Çok teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu bir sataşmadır Sayın Başkan. Bakanın cevap vermesi lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan… Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Muş, söz talebiniz mi var?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet Sayın Başkan, 60'a göre.

Buyurun Sayın Muş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, Bakana sataştı.

39.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, burada yapılan konuşmaları, "Bu, Bakan konuşmasıydı." ya da "Bu, Bakan konuşması değildi…" Sayın Grup Başkan Vekili kendisine böyle bir görev addetmiş, kim konuşma yapıyorsa "Bu bakandır, bu değildir..." Bunun takdirini yapacak siz değilsiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Millet bize böyle bir görev vermiş. Sayın Bakan iktidar olacak, ben de onu eleştireceğim kardeşim, görevim bu benim. Doğruya doğru diyeceğim, yanlışa yanlış diyeceğim. Benim işim bu. Benim işim bu kardeşim. Millet böyle bir görev vermiş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sizin konuşmalarınızı da sayın bakanların konuşmasını da millet izliyor. Konuşmanın ne olduğunu, ne olmadığını millet burada dinleyecektir, bunun takdirini yapacaktır. Kimse size bir konuşma bakan konuşması mıdır, milletvekili konuşması mıdır, başka bir konuşmadır gibi bir görev yüklemedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yarın sen muhalefet olduğunda öyle yapmazsın. Nasıl muhalefet yapacağımı bana tarif etme Mehmet Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz kendi politikalarınızı, kendi fikirlerinizi, iktidara geldiğiniz zaman enerjide neler yapacağınızı çıkıp anlatırsınız, sizi millet takdir ederse, sizi millet beğenirse iktidara getirir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen de muhalefetteyken öyle uysal muhalefet olursun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdiye kadar getirmediğine göre, ilelebet muhalefette kaldığınıza göre de söylediğiniz tezler millet tarafından takdir edilmemiş. Bunu özellikle hatırlatmak isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Muhalefeti anlatma. İktidar ol, iktidar.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Hükûmet adına son konuşmacı Bakan, Millî Savunma Bakanı Sayın Nurettin Canikli.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Canikli, süreniz yirmi dakika.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Görüşmelerin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Konuşmamın hemen başında ve bu vesileyle, bu ülkenin bağımsızlığı, birliği beraberliği için bugüne kadar terörle mücadele sırasında veya yurt dışı harekâtlarda ülkemizin birliği ve bütünlüğü için şehit olan kahramanlarımızı, kahraman askerlerimizi, güvenlik güçlerimizi bir kez daha rahmetle anıyorum. Gazilerimize de buradan sevgilerimizi, saygılarımızı gönderiyorum ve bugün terörle mücadelede ülkenin savunulmasında Türkiye'nin dört bir tarafında ve sınır ötesinde görev yapan güvenlik güçlerimize de burada Türkiye Büyük Millet Meclisinden selamlarımızı gönderiyoruz.

Değerli milletvekilleri, tabii, son yıllarda, gerçekten hem küresel ölçekte dünya genelinde hem de bölgemizde risklerde ve güvenlik algısında çok ciddi artışlar söz konusu. Özellikle Türkiye'ye yönelik tehdit faktörleri çok büyük oranda, gözle görülür bir şekilde, hissedilir bir şekilde artmıştır ve artmaya devam etmektedir. Bu artışın kaynağı Türkiye değildir, Türkiye içinden kaynaklanmamaktadır; tamamen uluslararası konjonktür ve gelişmelerle bağlantılıdır. Yani Türkiye içinde üretilen bir tehdit ve güvenlik riskinden bahsetmiyoruz. Bizim irademizin dışında -öyle söyleyelim- ve küresel ölçekte ve artan oranda bir tehditle Türkiye karşı karşıyadır.

Uzun yıllardan beri, tabii, Türkiye özellikle terörle mücadelesini sürdürüyor. Ama son yıllarda terörle mücadelenin hem boyutu hem biçimi, içeriği hem de bu sürece dâhil olan aktörlerin özellikle küresel ölçekte olması farklı bir boyut kazandırıyor. Bugün Türkiye dünyanın en kanlı üç terör örgütüyle doğrudan mücadele etmektedir. Bir başka ifadeyle, görünürde başka şekilde ortaya çıkmış olsa da, o şekilde sunulmaya çalışılsa da aslında bu terör örgütlerinin nihai hedefi Türkiye'nin bütünlüğüdür, Türkiye'nin bağımsızlığıdır. Bu, bölücü terör örgütü için de geçerlidir, DEAŞ için de geçerlidir, FETÖ terör örgütü ve diğer terör örgütleri için de geçerlidir.

Bunu aslında biz en son Rakka'da yaşanan hadiselerde, daha önce de Mümbiç'te benzer bir fotoğrafı görmüştük; tabloyu hep birlikte, dünyanın gözü önünde seyretmiştik. Son dönemde Rakka'da yaşananlar, aslında bu cümlenin ne anlama geldiğini, nasıl somuta indirgendiğini göstermektedir. Birbirlerine temelden, tabandan zıt gibi gözüken, karşıtı gözüken, birbirlerine düşman gözüken iki terör örgütünün nasıl dayanışma içinde oldukları Rakka'da, bütün dünyanın gözü önünde, tartışmaya mahal bırakmayacak netlikte açığa çıkmıştır, ortaya çıkmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hedef Türkiye'dir, Türkiye'nin

bütünlüğüdür. Geriye kalanların hepsi mizansendir ve roldür kesinlikle. Buna benzer hadiseler önümüzdeki günlerde daha da net bir şekilde ortaya çıkacaktır.

Ayrıca, buna ilave olarak, bu terör örgütlerini de kumanda eden, onları yönlendiren, onları yönetenlerin de aynı kaynak olduğu yine bu olaylarla bugün çok net bir şekilde görülmüştür ve hepimiz tarafından açık bir şekilde izlenmektedir. Hem bölücü terör örgütü hem de DEAŞ ve Fetullahçı terör örgütünün yine aynı güç -ismine ne derseniz deyin- tarafından yönetildiğini, desteklendiğini, finanse edildiğini, silah ve mühimmat desteği sağlandığını bugün biliyoruz. Dolayısıyla Türkiye bu tehditlere karşı elbette kendi güvenliğini sağlamak durumundadır. Bu bir görevdir, bu bir yükümlülüktür, bu boynumuzun borcudur. Biz de bunu yapmaya çalışıyoruz. Çok gündeme geldi, bir "savaş bütçesi" tanımı olarak ifadeler söz konusu oldu. Bu açıdan bakıldığında bunların gerçeği yansıtmadığı çok açık ve tartışmasızdır. Bu tehditlere karşı Türkiye mücadele etmek durumundadır ve ediyor. Ayrıca bu mücadeleyi Türkiye kendi kaynaklarıyla, kendi imkânlarıyla yapmak durumundadır. Bu gerçeği de biz çok sayısız kere ve acı örneklerle öğrenmiş bulunuyoruz.

Ülkenin güvenliğini, ülkenin bağımsızlığını, birlik bütünlüğünü başka hiçbir kimsenin, kişinin, grubun, müttefikin, ülkenin insafına bırakamayız, onların merhametine terk edemeyiz. Öyle bir şey söz konusu olduğunda Türkiye'nin bütünlüğünün çok ciddi olarak tehlikelerle karşı karşıya olduğunu görebiliyoruz. Şu anda bunların hepsini toplu olarak ve çok kısa zaman dilimi içerisinde yaşıyoruz. Ya da şöyle söyleyelim: Eğer biz on beş yirmi yıl önceki savunma imkânlarımızla bugün karşı karşıya kaldığımız tehditleri savuşturmak istemiş olsaydık çok büyük bir ihtimalle bunu yapamazdık, en hafifinden bu mücadeleyi çok daha büyük bedeller ödeyerek yapmak zorunda kalırdık her açıdan. Çünkü, bugün, hepiniz biliyorsunuz, takip ediyoruz ve izliyoruz, dostlarımız, müttefiklerimiz bu toprakları teröre karşı, dışarıdan yapılan saldırılara karşı savunmak için bize ihtiyacımız olan sistemleri, silahları ve bunların üretiminde kullanılan girdileri örtülü bir şekilde, örtülü ambargo yoluyla vermemektedirler. Her geçen gün şiddetini artırmaktadır bu olay. O nedenle, eğer özellikle son yıllarda ortaya konulan savunma sanayisindeki performans olmamış olsaydı, bu müttefiklerimize, dost bildiklerimize güvenerek büyük oranda ve sadece bu toprakların savunulması ve bu güvenliğin sağlanması gibi bir politika öncellenmiş olsaydı Türkiye gerçekten bugün -o ifadeyi tabii dikkatli seçmek durumundayız- çok büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalırdı ve bu toprakların özgürlüğünün sürdürülmesi çok zor olabilirdi.

Bugün, bütün bu şartlara rağmen hem saldırıların çok büyük oranda artması hem de küresel ölçekte bir… (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir saniye efendim…

Sayın milletvekilleri, bakınız, çok önemli bir konuda Sayın Bakanımız sunum yapıyor, içeride ciddi bir şekilde bir uğultu var, gürültü var, lütfen, sükûnete davet ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – AKP'liler dinlemiyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) - …boyuta geçmesi nedeniyle özellikle bu dönemde buna ihtiyacımız var. Bunların geliştirilmesi gerekiyor, bunlar kolay işler değiller. Biraz sonra, bakın, bu konuda ayrıntılarını daha sonra vereceğim. Çok canlı bir örnek olması açısından... Yine tartışılıyor, zaman zaman da gündeme geliyor yani nedir millîlik, nedir bunların yurt içinde üretilmesi, nasıl ete kemiğe bürünür, nasıl somuta indirgenir? Bakın, birkaç gün önce yaşadığımız bir hadise var, onu burada sizinle paylaşmak istiyorum. Su üstü ve alçak irtifa hava arama radarı talebi söz konusu oldu. Bu, Deniz Kuvvetlerinde kullanılan bir sistem, normalde yurt dışından temin ediliyor. Onu da söyleyeyim, İsveç'te bir firmadan temin ediliyor. Toplam ihtiyacımız 25 tane. 1 tanesinin ithal fiyatı 8 milyon dolar. İlk başta, ilk planda 6 taneye ihtiyacımız var. Tümünü ithal ettiğimiz zaman ödememiz gereken fatura -bunlar olmazsa olmaz bir sistem gemilerimiz açısından, korvetlerimiz için önemli bir sistem- toplam 200 milyon dolar. Biz şimdi bunu ASELSAN üzerinden yüzde 100 millî imkânlarla üreteceğiz. Tanesini 1,2 milyon dolara üretiyoruz, sözleşmeyi, anlaşmayı yaptık ASELSAN'la. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Toplamını da 26,5 milyon dolara üretiyoruz. 200 milyon dolar bir tarafta, 26,5 milyon dolar bir tarafta. Tamamen yerli imkânlarla, tamamen kendi savunma şirketlerimiz vasıtasıyla bunu gerçekleştiriyoruz. "Millî" dediğimiz hadise bu işte, geliştirmeye çalıştığımız hadise bu işte. Ve en önemlisi, tam kritik bir zamanda, anda, ihtiyacımız olduğu anda çok rahatlıkla örtülü ya da açık ambargo uygulayabiliyorlar.

Yine, bununla ilgili somut bir örneği sizinle paylaşmak istiyorum: Makina Kimyanın geliştirdiği "Fırtına obüsü" dediğimiz çok güzel bir silah sistemimiz var, gerçekten çok etkili, dünyada da talep ediliyor. Bunlarda Alman MTU motorları kullanılıyor. Bu ürünü satmak, ihraç etmek için Azerbaycan ve Suudi Arabistan'la çok yüksek miktarda sözleşmeler imzalandı fakat motor Alman motoru olduğu için, Almanya bunların üçüncü ülkelere ihracatına izin vermediği için bu ihracatı gerçekleştiremedik. Şimdi bunların motorlarının da yüzde 100 yerli yapılması için çok büyük gayret sarf ediyoruz. İnşallah en kısa zamanda bunları gerçekleştireceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu basit bir örnek. Hemen hemen kullandığımız sofistike ürünlerin tamamına yakınında buna benzer sıkıntılarla karşı karşıya kalıyoruz ve en son hem Alman Savunma Bakanı ile hem de Amerikan Savunma Bakanıyla yaptığımız görüşmelerde Alman ve Amerikan firmalarının örtülü olarak uyguladıkları ambargo listelerini kendilerine takdim ettik, kendilerine verdik. Yani açıktan söylemiyorlar ama geciktiriyorlar, göndermiyorlar ve bunların tamamının da parasını peşin olarak gönderiyoruz, gönderdiğimiz ürünler aynı zamanda. Bunun da altının çizilmesi gerekiyor. Ama bu görüşmelerden sonra -aşağı yukarı iki buçuk ay oldu- hiçbir gelişme olmadı. Tabii, biz gerekli tedbirlerimizi alıyoruz yani hesabımızı kitabımızı bugüne kadar söylendiği gibi taahhütler ve beyanlar esas alınarak gerçekleştirmiyoruz. Çünkü başka konularda da biz, mesela PYD, SDG konusu… Bugüne kadar koalisyon oluşturan ülkelerden ve özellikle Amerika başta olmak üzere, PKK terör örgütünün Suriye kolu olan PYD'yle ilişkilerinin konjonktürel, taktiksel ve geçici olduğunu sayısız kereler bize belgelere de yansıyacak şekilde ifade ettiler ve DEAŞ terör örgütüyle mücadele bittikten sonra aralarındaki ilişkinin, her türlü ilişkinin biteceğini bize ifade ettiler. Şimdi DEAŞ terör örgütü büyük oranda ortadan kaldırıldı, temizlendi, hatta tamamen de diyebiliriz ama şimdi başka formlarla, başka yöntemlerle bu ilişkinin devam ettirileceğini söylemeye başladılar. Yani biz onların o zamanki söylemlerini de esas almıyoruz zaten çünkü o kadar çok tecrübe yaşadı ki Türkiye her alanda, onlardan bir başka örnek de bu.

Biz hesabımızı kitabımızı şuna göre yapıyoruz: PYD bir terör örgütüdür, PKK terör örgütünün Suriye uzantısıdır tartışmasız bir şekilde ve bunu ispat eden bütün belge, doküman, fotoğraf, hepsini müttefiklerimize de verdik, her görüşmemizde dosya oluşturup kendilerine veriyoruz. Ve öyle bir silahlandırıldı ki 25-30 bin kişilik bir orduyu donatacak şekilde son derece modern silah, araç, mühimmatla donatılmış vaziyette aynı zamanda. Dolayısıyla biz artık beyanlara güvenemiyoruz, araziye bakıyoruz, ülkelerin, söyleyenlerin ne yaptıklarına bakıyoruz, ne söyledikleriyle ilgilenmiyoruz, ne yaptıklarına bakıyoruz. Politikalarımızı, tedbirlerimizi de ona göre alıyoruz ve geliştiriyoruz. Ve o nedenle biz, PYD bu çerçevede bir terör örgütüdür, PKK'nın Suriye uzantısıdır, aynı terörist havuzundan beslenmektedir ve bütün her şeyi ortaktır -bu da tartışmasız bir şekilde -onun için PYD teröristlerinin olduğu her yer bizim açımızdan bir tehdittir, tehdit unsurudur, uluslararası hukukun bize verdiği haklar çerçevesinde o tehdidi ortadan kaldırmak için her zaman, her türlü adımı da atarız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim bu konudaki ölçümüz de, kriterimiz de budur. O nedenle… Ama biz her zaman yine müttefiklerimize, doğrunun yapılması için, adalete uygun bir şekilde politika üretmeleri için bütün ortamları deniyoruz ve fırsat bilerek meramımızı, derdimizi en etkili şekilde anlatmaya çalışıyoruz, o kanalları elbette hiçbir zaman kapatmıyoruz. Ama diğer taraftan da farklı nedenlerle bizim edilgen bir şekilde bunlardan kendimizin kontrol edemeyeceği bir kulvara girmemize de kesinlikle müsaade etmememiz gerekiyor. O nedenle

biraz önce örneğini verdiğim ona benzer silah sistemlerinin yerli olarak geliştirilmesi gerekir.

Bakın, yine 2004 yılında -biliyorsunuz- terörle mücadelede gerçekten özellikle çok büyük istihbari bilgi sağlayan insansız hava araçlarını satın aldık. Yanlış hatırlamıyorsam 15 tane satın aldık. Ama hiçbir zaman etkili bir şekilde kullanamadık. Çok ciddi paralar ödedik. Çünkü üretilen istihbarat yani bu İHA'lar, İsrail'den satın aldığımız İHA'lar yoluyla üretilen istihbarat -ki bizim özellikle harekâtımızın da esas kaynağı bu istihbarat sonuç itibarıyla, Hava Kuvvetlerimizin yapacağı operasyonların kaynağı da bu istihbarat- süzgeçten geçerek Türkiye'ye aktarıldı ve daha sonra biz çok büyük oranda dağı taşı bombaladığımızı anladık maalesef.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) - Hâlen bombalıyorsunuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Evet, aynen öyle, bunu görüyoruz. Ve ayrıca, bir arıza meydana geliyordu, altı ayda teknisyenler İsrail'den gelmiyordu.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) - Bombalamayın o zaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanımızın da söylediği gibi "Kötü komşu ev sahibi yapar." biraz da ondan. Şimdi bizim geliştirdiğimiz İHA ve daha sonra SİHA bugün dünyanın en iyilerinden bir tanesi, hatta en iyisi diyebiliriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Özellikle SİHA'ya en iyisi diyebiliriz.

Bakın, son günlerde uluslararası ziyaretlerde yaptığımız görüşmelerde -ülke ismi vermeyeceğim- mesela bir saatlik görüşme yapıyoruz, kırk beş dakikası Türkiye'nin bu geliştirdiği, Baykar'ın geliştirdiği SİHA'nın satın alınması için bize talep olarak geçiyor; bir saatlik görüşmenin kırk beş dakikası böyle geçiyor. Kaç tane örnekle karşılaştım, bizzat kendim yaşadım. Tabii, gurur duyuyoruz, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Millî Savunma Bakanı olarak gurur duyuyoruz çünkü sonuç itibarıyla bu teveccüh esas itibarıyla Türk milletine, Türkiye Cumhuriyeti devletine. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Aslında tabii, birçok alanda çalışma yapılıyor; bunları anlatamıyoruz, konuşamıyoruz doğal olarak çünkü ayrıntılarına giremiyoruz. Çok sınırlı şekilde bazı çalışmaları da kamuoyuyla paylaşmak lazım, yani milletin bunları bilmesi gerekiyor. Hani hep konuşuyoruz, anlatıyoruz, işte, kaynaklar aktarıyoruz da bunlar ne oluyor, nereye gidiyor sorusunu vatandaş elbette soruyor; dolayısıyla ya da işte, hep söylüyorsunuz, konuşuyorsunuz, anlatıyorsunuz da sonuçta ne var ortada, ne ürettiniz? Elbette sadece bir SİHA'dan oluşmuyor. Ha, SİHA'yı da söyleyeyim, yüzde 96 oranında yerlilik oranı söz konusu. Dünyanın hiçbir yerinde bir ürün hangi ülke üretirse üretsin böyle bir millîlik oranına sahip değil, hangi ürün için söylerseniz söyleyin. Bu SİHA yüzde 96 yerlilik özelliğine sahiptir.

Şimdi, bu noktada konu açılmışken geliştirdiğimiz bazı ürünleri... Biraz da morale ihtiyacımız var o anlamda. Ama dediğim gibi, çok sınırlı oranda verebiliyoruz bu bilgileri, o açıdan affınızı istirham ediyoruz.

Şimdi, biliyorsunuz hava savunma sistemi noktasında sıkıntımız var, özellikle balistik tehditlere karşı Türkiye'nin bunları füzeyle karşılama noktasında sıkıntıları var. Biz esas itibarıyla hava savunma sistemimizi uçak üzerine kurmuşuz; o da pahalı bir yöntem. Dolayısıyla burada bir açığımız var. Uzun zamandan beri Türkiye olarak çalışıyoruz bu açığı kapatmak için. Acil ihtiyacımızı karşılamak için S-400 füze sistemini biliyorsunuz satın aldık ve 2019 yılında bunlar teslim edilecek. Hemen şunu da söyleyeyim, hiçbir problem yok. Anlaşma sağlandı, ön avans ödemesi de yapıldı; sadece krediyle alakalı konuları birkaç gün içerisinde sonuçlandırıp devam edeceğiz. Ama biz, esas itibarıyla -bu geçici- acil ihtiyacımızı karşılamak için… Ama tamamen kendi kontrolümüzde, kullanımının tamamı kendimize ait olacak, onu da söyleyelim.

Onun dışında, millî olarak geliştirmemiz için EUROSAM konsorsiyumuyla niyet beyanını imzaladık. Muhtemelen ocak ayı sonuna kadar da Cumhurbaşkanlarının -yani hem Fransa hem Türkiye Cumhurbaşkanımızın- huzurunda anlaşma da imzalanacak. Bu da son derece önemli; kritik alan teknolojilerden bir tanesidir. Ülkeler bu anlamda ikiye ayrılıyor: Bu teknolojiye sahip olan ülkeler, sahip olamayan ülkeler. Ve biz bir noktaya geldik şu anda. Mesela bunun -tabii, bire bir değil ama- öncüsü konumunda olan, 280 kilometre menzilli -isimleri, tabii, tam ezberleyemedim şu anda- füzeyi mayıs ayında test ettik ve son derece başarılı bir şekilde bu test gerçekleşti; yani, orada bu da bizim bu alanda sınıf atladığımızın en önemli işaretlerinden bir tanesidir. Bunu da inşallah… Evet, Bora füze sistemi -11 Mayıs 2017 tarihinde test ettik- karadan karaya atılan… Ama bunların mantığı aynı; elbette aynı şey değil, biraz önce söylediğimiz hava savunma füze sistemiyle aynı şey değil ama mantığı aynı. Yani, bu teknolojiye bu noktada sahip olduğunuzda ondan sonrasını geliştirmek daha kolay oluyor. 280 kilometre menzilli, çok önemli; buna da, bu teknolojiye de dünyada son derece sınırlı sayıda ülke hâkim. 11 Mayıs 2017'de de test ettik, başarılı bir şekilde test ettik ve 280 kilometre uzaktaki hedef sıfır hatayla vuruldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Yine, Fırat Kalkanı operasyonu sırasında bazı tanklarımız antitank füzeleriyle vuruldu; orada bazı sıkıntılar yaşadık. Tabii, biz ilk defa, bu anlamda, yoğun bir şekilde bir sınır ötesi harekâtı orada gerçekleştirdik. Sonra, "Orada karşı karşıya kaldığımız sıkıntıları nasıl giderebiliriz? Özellikle tankların karşı karşıya kaldığı antitank füzelerinden nasıl korunabiliriz?" diye ciddi bir çalışma yapıldı ve şu anda sona gelindi. Mart ayından itibaren tanklarımıza monte etmeye başlayacağız. Sistem şu: Hangisi olursa olsun, hangi ülke tarafından üretilirse üretilsin "Aktif Zırh Koruma Sistemi" diyebileceğimiz bir sistemi Türkiye geliştirdi. Son derece sınırlı birkaç ülke sahip bu teknolojiye. Teknoloji şu: Bir radar sistemi var tankın üzerinde, gelen mühimmatı atıldığı andan itibaren tespit ediyor, onu izliyor, tanka yaklaştığı andan itibaren de kendisi bir mermi patlatıyor veya bir mühimmat patlatıyor, o mühimmattan da parçacıklar çıkıyor.

Sayın Başkan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayınız lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

300, 400, 500 ve onlar mutlak surette o gelen antitank mühimmatıyla temas ediyor ve tanka ulaşımını engelliyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, "cek cak"tan bahsetmiyorum, bunu yaptık Türkiye'ye. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yaptık Sayın Bakanım, yaptık.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) - İyi yaptınız!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Bu çok önemli. Bu, aslında, gelecekte bütün alanlarda kullanılacak savunma sisteminin de omurgasını oluşturan bir sistemdir. Hem gemilerimiz açısından, ilgili arkadaşlarımız var, bilirler belki, "Korkut" diye bir sistem var, onun da mantığı aynı. Aslında füze savunma sisteminin de mantığı aynı.

Bakın, S-400; S-400 sistemi, gelen balistik füzeye bire bir çarparak ortadan kaldırmaz tehlikeyi, yaklaştığı anda belli bir mesafede çok yoğun bir patlatma meydana getirir ve o patlatmanın etkisiyle gelen balistik füze imha edilir. Bunlar çok önemli teknolojilerdir, anlatması kolay ama -belki zor, bilemiyorum- tabii o teknolojiye ulaşılması o kadar kolay değil. Bütün sistemlerde aslında bundan sonraki dönemde bu sistem yoğun olarak kullanılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Türkiye bir yerinden yakaladı artık bunu ve bırakmayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, bir konu var izninizle, kısa bir süre, onu unuttum. Eğer müsaade ederseniz… Yarım dakika…

SALİH CORA (Trabzon) – Keyifle dinliyoruz Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, ben de çok süre vermek istiyorum ama sistem, İç Tüzük müsaade etmiyor ama çok önemli bir konuya değindiniz. Bu Bakanlığın ismi Millî Savunma Bakanlığı, millî bir konu.

Buyurun, bir dakika daha vereceğim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Diğerleri gayrimillî mi Sayın Başkan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Genelkurmay Başkanımıza yönelik olarak, inşaatı başlamış bir camiye aile olarak yaptıkları katkıdan, bir maddi destekten yola çıkarak haksız birtakım spekülasyonlar ve saldırılar söz konusudur. Bunun düzeltilmesi gerekiyor. Bakın, Genelkurmay Başkanımız ailesiyle birlikte, akrabalarıyla birlikte inşaatı devam eden bir camiye, tamamının finansmanı değil, imkânları ölçüsünde bir destek sağlıyorlar ve kesinlikle hiçbir şekilde duyulmaması ve isimlerinin de verilmemesi hassasiyetiyle bunu, bu yardımı yapıyorlar. Genelkurmay Başkanımız ve ailesi. Fakat oradaki Belediye Başkanı bütün şeye rağmen bu bilgiyi kamuoyuyla paylaşıyor ve babasının ve annesinin ismini veriyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ne ayıp şey!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Finansmanının tamamı Genelkurmay Başkanımızın ailesi tarafından yapılmamaktadır, bir yardımdır -gönüllerinden geçmiş- oradaki camiye, inşaatı daha önce başlamış olan camiye bir yardımdır. Bunun neresi yanlış? Hiçbir yeri yanlış değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Bunun üzerinden spekülasyon yapmak ve Genelkurmay Başkanımızla ilgili haksız birtakım töhmetlerde bulunmak doğru değil.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belediye Başkanının yaptığı yanlış.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Füzelerden camiye ne ara geçtiniz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum. Bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Nereden bulmuş o parayı?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Canikli.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, 60'a göre bir dakika…

BAŞKAN – Sayın Özel, söze mi girdiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Girmiştim Sayın Başkan. Sayın Canikli'nin bir sözü üzerine bir konuya açıklık getirmek istedim.

BAŞKAN – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Sayın Canikli büyük bir heyecanla anlattı. İlk başta "Sayın Canikli'nin eğitimi Millî Savunma Bakanlığına uygun mu?" falan tartışmaları vardı. Bize hani dediniz ya: "Gülüyorsunuz, cek cak…" Aramızdaki konuşma şu, gecenin bu vaktinde de o şeyi paylaşalım: Birincisi, konuya fevkalade adapte olduğunuzu aramızda konuştuk. İkincisi, heyecanınızı askerden yeni gelmiş bir asteğmenin -hepimiz yaptık bunu- orada gördüğü yüksek teknolojili silahları anlatırken ki hâline benzettik. Söz isterken geriye dönerken de -tam füze sistemini anlatıyordunuz- bir füze sistemi gibi dönüp sözü alınca, kaldığınız yere dönünce arkadaşlar "Sayın Bakan füze başlığı gibi döndü." dediler ona güldük. Bunu da sizinle paylaşmış olalım, yoksa başka bir şey yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Sayın Pir, talebinizi alabilir miyim? Nedir?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – 60'a göre bir açıklamada bulunmak istiyorum. SİHA'larla ilgili farklı bilgiler var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Pir.

41.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii ki Sayın Bakanın yapmış olduğu sunumu biz dikkatle izledik, orada söylenecek elbette çok şey var. Daha önce gruplar adına konuşanlar herhâlde bazı şeyleri söylemişler fakat SİHA'yla ilgili bir bilgi ben de vermek istiyorum. Siz dediniz ki: "Yerli SİHA'lar dünyanın en iyileri veya en iyisidir." Şimdi, biz de bu konuları az çok bilen insanlarız. Dünyanın hiçbir yerinde şu anda önde gelen Batılı ülkeler SİHA üretimine devam etmemektedir. Şundan dolayı: SİHA'lar yapay zekâyla çalışan makinelerdir ve onların insan monitoring ve tanıma sistemleri henüz gelişmemiştir. Dolayısıyla, üretici ülkeler, Sırbistan bile şu anda onları durdurmuş, daha laboratuvara almış durumda çünkü eğer şu anda onları kullanırsanız…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Durduralım mı istiyorsunuz, ne istiyorsunuz? Daha gelişmişini mi istiyorsunuz?

BAŞKAN – Devam edin kayıtlara geçsin sözleriniz Sayın Pir.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Eğer onları kullanırsanız, şu an, bugün itibarıyla sivil unsurlarla sivil olmayan unsurları ayırt edemiyorsunuz ve -tırnak içinde söylüyorum- kazalar meydana geliyor. Bu yüzden dünya SİHA'ların üretimini şu anda geri bırakmış durumda. Yani en iyilerinin Türkiye'de olduğunu da ben kabul etmiyorum çünkü Türkiye'de bu tür kazalar olabiliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pir.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapabilir miyim bununla ilgili izin verirseniz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

Önemli bir konu sayın milletvekilleri lütfen.

42.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin, Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim.

Geliştirdiğimiz SİHA görüntü sistemleri son derece hassas. Ben kendim bizzat gördüm, yerdeki toplu iğneyi 12 bin fitten tespit edecek kadar hassas görüntü sistemlerine sahip. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Yani görerek yapıyorsunuz!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Ve bir şey daha söyleyeyim. Bir Kara Kuvvetleri karargâhında Hava Kuvvetleriyle koordineli bir şekilde Kandil'e yapılan canlı operasyona katıldım, SİHA'ların da katıldığı bir operasyonu izledim. Şimdi, biliyorsunuz, tabii, bu CİRİT füzelerini atıyor, o da yerli yani SİHA'lar CİRİT füzelerini atıyor, 12 bin fitten 8 kilometre hedefe gönderiyor. Tabii, onlar da bu mühimmatın yüzde 100'ü de patlamıyor yani yüzde 95'i patlıyor ama bu çok yüksek bir oran. Benim izlediğim bir tanesinde de bir mühimmat patlamadı fakat teröristin kafasına çarptı. İsabet oranı o kadar yüksek ki. Aynen öyle, ben kendim izledim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani teröristin kafasına çarptı ve öyle imha etti, normalde patlaması gerekirdi belli bir şeye gelince. O nedenle, biz iddialıyız -yine de temkinli konuşuyorum- dünyanın en iyilerinden bir tanesi.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kısa bir söz rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

43.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, silahların ne kadar iyi yapıldığı ifadelerinin alkışlanması karşısında dehşete kapıldığına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Gerçekten antimilitarist bir insan olarak yani şu anda bunun, savaş aletlerinin böyle bir heyecanla alkışlanması ve silahların ne kadar iyi yapıldığının alkışlanması karşısında dehşete kapıldığımı ifade etmek için söz aldım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Geç onu sen, geç! Kimse savaş yanlısı değil, merak etmeyin. Savaş yanlısı sensin be!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Teröristi anında vururuz. Teröristi niye savunuyorsun? Avukatı mısın, niye savunuyorsun?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hani buradan isterdim ki... Bu arada bu hamasetler yapılırken Türkiye'de sosyal medyada 1'inci sırada "Bedelli ne zaman gelecek?" diye soruyor gençler.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sizin yüzünüzden, sizin!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Teröristin avukatı mısın sen?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İşin böyle bir yanı var. İnsanlar öyle savaşmak falan istemiyorlar.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – O dehşete sen teröristlerin şehit ettiği askerlerde kapıl.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Şehidin kanı yerde mi kalacak?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İsterdim ki burada alkışlar, işte, "Türkiye'de bir genç bilim alanında şunları yaptı, Türkiye'de kadınlar şu noktaya geldi." şeklinde olsun. Savaşı, silahı alkışlıyorsunuz. Yazıklar olsun! (AK PARTİ sıralarından "Teröristleri sen destekliyorsun ya!" sesi)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Onlar için de aynı şeyi söyleyin bakalım. Bir kelime edebiliyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakanların konuşmaları bitmiştir.

Son söz milletvekilinindir gereğince, şahısları adına lehindeki konuşmacı Bursa Milletvekilimiz Sayın Bennur Karaburun'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Karaburun, süreniz beş dakika.

BENNUR KARABURUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu Tasarısı'nın lehinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle dün 59 ülkeyle, Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında İslam İş Birliği Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi Türkiye'nin ev sahipliğinde gerçekleşmiştir. 1947'den günümüze Filistin toprakları maalesef İsrail tarafından işgal edilmiştir ve bu yaptığıyla İsrail, kendisinin bir terör devleti olduğunu göstermiştir. Kudüs bizim göz bebeğimiz, ilk kıblemiz. Osmanlı torunları olarak, Türkiye olarak, Kudüs'ü korumaya, kollamaya devam edeceğiz. Kudüs bizim kırmızı çizgimizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bizler tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet düsturuyla ülkemizi daha müreffeh yarınlara ulaştırmak için mücadele etmekteyiz. Din, dil, ırk ayrımı yapmaksızın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız başta olmak üzere, tüm bakanlıklarımızla çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Şehit Yakınları ve Gaziler Dairesi Başkanlığı, Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü gibi yoğun mesai harcayan müdürlüklerle birlikte, vatandaşlarımıza bir lütuf olarak değil, hak temelli çalışmaları sürdürmektedir.

Engelli bir milletvekili olarak sizleri kendi yaşanmışlığım üzerinden Bakanlığımız ve Hükûmetlerimizin öncesini ve mevcut durumunu mukayeseye davet etmek istiyorum.

Ben 1996 yılında bir trafik kazası geçirdim ve beş buçuk ay yoğun bakımda kaldım. Bu süreç içerisinde annem ve babam sabahın beş buçuğunda kalkıp yoğun bakım hastası olan bana ilaç almak için kuyruğa girerlerdi. Kuyruğa girmeleri de bir şey ifade etmezdi, sıra gelirse ve ilaç varsa alabilirlerdi. Düşünsenize, ben bir yoğun bakım hastasıyım ve ilaç temin etmek için ailem dışarıda çırpınıyordu. İş bununla da bitmiyordu, ameliyat olacağım, "bıçak parası" dedikleri bir meblağ ödemek zorundasınız.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Hâlâ var bıçak parası.

BENNUR KARABURUN (Devamla) – Ya da solunum cihazına bağlanmak için birinin bir an önce ölmesini bekleyeceksiniz; o ölecek ki makineye siz bağlanacaksınız.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Şimdi de öyle Bennur Hanım, bunun için aramıyorlar mı sizi?

BENNUR KARABURUN (Devamla) – Yoğun bakımdan çıksanız normal odada yatacak yer yok.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Telefonunu vereyim, Mudanya'da yoğun bakımda…

BAŞKAN – Sayın milletvekilli, lütfen efendim…

BENNUR KARABURUN (Devamla) – Kimi servislerde 2 kişi yatıyorken kimi servislerde de 2 kişi bir yatakta yatıyordu.

Bu arada, ben SGK'liyim ve SGK'nin başındaki Genel Müdürümüz "SGK'yi ben batırmadım." diyor. Buna en büyük şahit olarak SGK'yi sizin batırdığınızı bunları yaşayan biri olarak söylüyorum; bizleri ve nice aileleri de batırdınız. Hesap uzmanı olduğunuzu söylüyorsunuz, niçin şu gelinen noktaya siz de gelebilmek için çalışmadınız? Niçin yolsuzluklara mahal vererek bunca insanın ahını aldınız? Bu millet sizi affetse de Allah affeder mi bilmem.

Sosyal güvencenizin hiçbir şey ifade etmediği günler, dolayısıyla annem ve babamın o zamana kadar yaptığı birikimlerini "Kızımın canı sağ olsun." diyerek harcadığı günlerdi ve ben, onların, buradan haklarını helal etmesini istiyorum ama en çok da Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın hakkını helal etmesini istiyorum çünkü AK PARTİ Hükûmetiyle Türkiye'nin yüzü gülmeye, gelişmeye ve değişmeye başladı. Biz engelliler olarak, Türk vatandaşları olarak rahat nefes almaya Sayın Cumhurbaşkanımızın sayesinde başladık. Ve buradan şunu anladık ki: Bir idareci olarak sadece hesaplardan anlamış olmanız yeterli değil, bunun için koskocaman bir yürek yeterdi ve o yürek Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'da ziyadesiyle vardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sonuç olarak, atalarımızın dediği gibi "At binenin, kılıç kuşananın"dı.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – İşte, ata binemiyor, binemiyor ata.

BENNUR KARABURUN (Devamla) – Birçok spekülasyon yapmaya çalıştılar fakat halkımız her şeyin farkında. Yalanlarıyla asla bir yere varamayacaklarını anlayamayan bazı insanlar, kirli iftiralarıyla hâlâ daha saldırıyorlar. Hâlâ daha anlamıyor musunuz? Tam 11 defa seçim kaybettiniz, daha neyin peşindesiniz? Gelin, birlik olalım ama maalesef, bu birlikteliği sağlayacak iradenin sizde olmadığını da biliyoruz. Çünkü sizlerin, bir maşa görevi yaparak size hükmedilen görevi yapacağınızı biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Hiç yakışmadı size, hiç yakışmadı.

BAŞKAN – Sayın Karaburun, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

BENNUR KARABURUN (Devamla) – Gelin, size hükmeden şu eli birlikte kıralım. Bu ülkenin refahı için çalışalım. Çocuklarımıza onur ve gururla yaşayabilecekleri, yarınları birlikte inşa edecekleri günleri birlikte yapalım diyor, yüce Meclisi

saygıyla sevgiyle selamlıyor, bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karaburun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun, talebiniz…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın hatibi dikkatle dinledik, benim tekrar etmemem gereken ifadeler var. Kendisinin sözlerine karşı, grubumuz adına cevap hakkını müsaade ederseniz Sayın Genel Başkanın o dönemde de mesai arkadaşı ve Ankara Milletvekilimiz Bülent Kuşoğlu verecektir.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

12.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Bursa Milletvekili Bennur Karaburun'un 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu ülke büyük sıkıntılardan geçti biliyorsunuz, bu sağlık alanında da sosyal güvenlik alanında da büyük sıkıntılar yaşandı. SSK, 1945 yılında kuruldu. Prim ödeyen işçilerimiz vardı, işverenlerimiz vardı, hastane yoktu, sağlık kurumları yoktu ve SSK 500'e yakın sağlık tesisi yaptı, hastane yaptı. Çünkü Sağlık Bakanlığı, bu devlet bu yatırımları yapacak durumda değildi. Bu ülke büyük sıkıntılarla bu yatırımları yaptı. Şimdi de aynı şekilde, bakanlarımızı dinliyoruz, birçok yatırım yapılıyor. Sayın Karaburun bir SSK'li olarak büyük sıkıntılar çekmiştir, haklıdır ama bir milletvekili olarak burada o bütçe görüşülmezken her vesileyle bu konuları dile getirmesini çok yadırgıyorum, üzülüyorum, şu anda da nasıl cevap vereceğimi bile bilemiyorum kendisine. Hakikaten üzülüyorum, bu konular istismar edilecek konular değil çünkü çok önemli konulardır. (CHP sıralarından alkışlar) Devlet çok zor şartlar altında o yatırımları yapmıştır. Bu fakir millet, bu fakir devlet bu sıkıntıları çekmiştir. Onların sebebi de Sayın Kılıçdaroğlu değildir, onları bu ülkeye mal eden, sosyal güvenlik bilinci aşılayan kişidir.

Bugün bu konu o kadar ciddi bir konu ki Türkiye'nin geleceğidir bu konu. Ya, bu sene için bile, bakın sadece bu sene için bile 127 milyar lira hazineden transfer vardır, 127 milyar lira. Bu hızla artmaktadır. Bu konu speküle edilecek bir konu değil. Hepimizin çok ciddi, devlet ciddiyeti içerisinde bu konuyu düşünmemiz, tartışmamız gerekirken bu konuyu maalesef, bu şekilde istismar etmemize üzülüyorum. Ama kendisine hiçbir şey söylemiyorum, bir SSK'li olarak haklıdır, bir vatandaş olarak haklıdır, devletin göreviydi ama o dönemde de Sayın Genel Müdürümle, şimdiki Sayın Genel Başkanımla bu konularla ilgili elimizden geleni yaptık, çok da başarılı çalışmalar yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) - Sadece üzüldüğümü belirteyim, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir söz istemiştim ama. Dün yaşanan bir konuyla ilgili bir söz istemiştim.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, 75 yaşındaki Kezban Saçılık'a Yüksel Caddesi'nde polisler tarafından yapılan muameleye ilişkin açıklaması

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın hatibin az önce söylediği sorunların tamamı bugün hastanelerde yine yaşanıyor, onunla ilgili bir şey söylemeyeceğim ama esas dikkat çekmek istediğim nokta şu: KHK'yle işine son verilen Veli Saçılık'ın kolu 1999'da yaşanan cezaevi operasyonlarında koparıldı. O gün annesi, oğlunu ve oğlunun kolunu ararken polisler tarafından yerlerde sürüklendi; üstündeki etek çıkarıldığı için o günden bugüne etek giyemiyor ve pantolonla dolaşıyor; büyük bir travma yaşıyor. Bugün Kezban ana, tıpkı 1999'da olduğu gibi oğlunun peşinden koşarken yine polisler tarafından Yüksel Caddesi'nde yerlerde sürüklendi, gözlüğü kırıldı ve gözlüğü kırıldığı için de yüzü yaralandı. Şurada da kameraya göstereyim.

Lütfen, Yüksel Caddesi'ndeki bu eziyete, bu işkenceye artık son verin. 75 yaşındaki bir anneyi yerlerde sürüklemek hiç kimseye yakışmıyor, hepimizin vicdanlarını yakıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yarkadaş.

Bu bahsettiğiniz konu bugün mü gelişti Sayın Vekilim?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Bugün yaşandı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, üçüncü turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi yirmi dakika süreyle soru ve cevap işlemine geçiyoruz.

Sisteme giren milletvekillerimizi sırayla sunmak istiyorum: Sayın Gürer, Sayın Hürriyet, Sayın Tanal, Sayın Erdoğan, Sayın Sertel, Sayın Kayışoğlu, Sayın Ahrazoğlu, Sayın Tor, Sayın Hüda Kaya, Sayın Havutça, Sayın Hakverdi, Sayın Sarıhan, Sayın Aydın, Sayın Durmaz, Sayın Arslan.

İlk söz Sayın Gürer'de.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Enerji Bakanına sorum: Dünya Bankası kredisiyle finanse edilen BOTAŞ Erzincan Kompresör İstasyonu yapım işinden iki yıl sonra öz kaynakla karşılanan Eskişehir Kompresör İstasyonu bedeli arasında Erzincan Kompresör İstasyonu yapım işi aleyhine yüzde 37 fark vardır. 21,8 milyon dolar maliyet farkı çok uçuk değil mi? Coğrafi şartlar, kaynaklara olan mesafe, yöresel iş gücü imkânıyla, iklim koşulları, üç aylık yapım süresi farkıyla bu açıklanabilir mi? Bu konuda daha kapsamlı bir inceleme yapılacak mıdır?

Sayın Millî Savunma Bakanına sorum: Cumhurbaşkanının bir açıklaması dayanak gösterilerek bedelli askerlik için çok sayıda soru geliyor. Hükûmet olarak bu konuda bir çalışmanız var mıdır?

İkinci sorum da: Uzman çavuşların taleplerinin sizlere kadar ulaştığını düşünüyorum. Bu konuda 2018 yılı için bir düzenleme ve iyileştirme yapılacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gürer.

Sayın Hürriyet…

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Aile Bakanına sorum: Az önce kürsüden Sayın Bakan, bugün de bahsettiğimiz, konu ettiğimiz skandal kitapları toplattıklarını söyledi. Ama bakın, internete girdiğimizde bu toplattıklarını iddia ettikleri kitaplar, ne hikmetse internetten gayet uygun bir fiyata satışa sunulmuş, serbest bir şekilde, herkesin alabileceği şekilde satılıyor. İşlerine gelmediği zaman Wikipedia'yı bile, Twitter'ı bile kapatan Hükûmet, ne hikmetse şu kadar basit bir şeye bile engel olamıyor. Yalan söylüyorsunuz demeyeceğim ama doğru söylemiyorsunuz ne yazık ki, doğru bilgi vermiyorsunuz.

Bunun üzerine şunu da sormak istiyorum: Bu kitaplara milletin parasıyla kaç lira ödendi? Bu kitapları kimler onayladı? Yazarları hakkında ve dağıtan belediye başkanları hakkında herhangi bir yaptırım uygulandı mı? Bunların da cevabının verilmesi gerekiyor Sayın Bakan.

Diğer bir konu da: Yine, kürsüde söylediği kısa "183" yardım hattını, sehven kürsünün de vermiş olduğu dil sürçmesiyle birlikte "184" dedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) - Ama zaten iddia ettiğim de buydu. Vekillerin bilmediği şeyi vatandaş nasıl bilecek? Bakan bundan hayıflanacağına, vekillerin bile bilmediği bir konuyu vatandaşa nasıl anlatacağız diye hayıflanacağına, "Ah ah, ne güzel, vekiller bile bilmiyor." diyerek alkış tufanı arasında bununla övünüyorsa başka bir şey demiyorum. Siz neyin kafasını yaşıyorsunuz demek istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hürriyet.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli bakanlar, Rıza Sarraf'la birlikte Amerika'da tutuklu bulunan Hakan Atilla'nın bugün son çıkan haberlerde itirafçı olduğu yazılı. Bu Hakan Atilla Halk Bankası Genel Müdür Yardımcısıydı. Bununla devlet, ücreti vekâlet sözleşmesi yaptı mı? Yaptıysa, kaç dolar üzerinden yaptı? Ne kadarı peşin ödendi? Ne kadarı daha ödenmedi? Bu itirafçı oldu, devlet aleyhine bu şekilde beyanlarda bulunuyor, devlet bu kaptırdığı parayı nasıl geri alacak? Vadesi gelmemiş olan ücreti vekâlet sözleşmesinde para varsa bunları ödeyecek mi? Bu konularda ayrıntılı bir vaziyette Genel Kurula bilgi verir misiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

Sayın Erdoğan…

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, gazi sayılmayan gazilerin haklarını ne zaman vereceksiniz? Gaziler arasındaki farklılıkları ne zaman gidereceksiniz?

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında ek ders karşılığı çalışan elemanlar taşeron yasasına dâhil olacaklar mı?

Yabancı işletmelere ne kadar maden işletme ruhsatı verilmiştir? Maden işletme ruhsatı verilen yabancı şirketler içerisinde ABD ve İngiliz şirketlerinin payı nedir?

Emlak müşavirleri odasını ne zaman kuracaksınız?

Yine, 4736 sayılı Yasa kapsamında 65 yaş üstü vatandaşlarımıza taşıma hizmeti veren dolmuşçulara ayda en fazla 750 TL ödenmektedir. Bu durum dolmuşçuların iflasına sebep olacaktır. Dolmuşçuların yaptığı hizmetin karşılığını tamamen ödemeyi düşünüyor musunuz?

Yine, Muğla'mız, mermer üretiminde önemli bir il. Mermerlerimizin önemli bir kısmı blok olarak ihraç edilmektedir. Mermer bundan sonra üretimi mümkün olmayan bir şeydir, stoklarımız da sınırlıdır. Bunların işlenerek ihracatını sağlamak konusunda özel bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Sayın Sertel…

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın bakanlara sormak istiyorum: Türkiye'nin her yerinden bize dert yüklü, sıkıntı yüklü telefonlar geliyor. Örneğin Türkiye'nin turizm merkezi olan Aydın'ın Kuşadası ilçesinde 250 civarında otel var. Kuşadası'ndaki bu otellerin büyük bir bölümü kışın da turizme açık oluyordu fakat, ne yazık ki, bugün aldığım telefonlarda Kuşadası'nda sadece bugün 45-50 civarında otelin açıldığını ve birçok personelin de işsiz bırakıldığını öğrendim. Yani yüzde 20-25'lerle çalışılmış geçen yaz boyunca.

Bir de Mardin Midyat'tan gelen telefonu söylemek istiyorum. Mardin- Midyat arasındaki yol artık ulaşılamaz noktaya gelmiş. Bütün araç sahipleri, o hatta çalışan, giden araçlar gerçekten büyük sıkıntı çekiyorlarmış, Midyat halkı size iletmemi söyledi. Biraz da Mardin Midyat'a gerçekten…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Sayın Kayışoğlu…

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkürler.

Kadınlar tacize uğrayınca kendileri kamera kayıtlarını toplayıp emniyete gidiyor, buna rağmen karakoldan geri çevriliyorlar ve sosyal medya aracılığıyla failleri bulmaya çalışıyorlar. Dünya Ekonomik Forumu Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Raporu'na göre Türkiye 144 ülke arasından 131'inci sıraya gerilemiş durumda, Bahreyn bile 126'ncı sıraya yükselmiş. Türkiye'de 2015 yılında kız çocuklarının okulu bırakma oranı yüzde 37,6; bu konuda Avrupa birincisiyiz. İstanbul Sözleşmesi hâlâ uygulanmıyor. ŞÖNİM'ler yetersiz ve etkili değil. Kadınların istihdama katılımları düşük, ücretleri erkeklerle eşit değil. Çocuk yaşta evlilikler cezasız bırakılıyor. Üstelik erkek egemen düzen SMS ve faks aracılığıyla boşanma fetvası veriyor. Ve kız çocukları anaokullarında erkek çocukların ayağını yıkıyorlar. Bütün partiler mutabıkken hâlâ bu çatı altında daimî bir çocuk hakları komisyonu kurulmadı.

Sayın Aile Bakanı, siz ne iş yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kayışoğlu.

Sayın Ahrazoğlu…

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Bakanım, Milliyetçi Hareket Partisi olarak ısrarla gündeme getirdiğimiz taşeron işçilerin kadro konusu nihayet Meclis gündemine taşınmıştır. Genel ve katma bütçeli idareler ile belediye ve il özel idarelerinde taşeron işçilere kadro verileceği, KİT'lerde çalışanlara verilmeyeceği basında yer almıştır. Sayıları 900 bini bulacağı açıklanan taşeron işçilerine kadro verilmesinde KİT'lerde çalışanların mağdur bırakılması hak ve adalet anlayışına sığmamaktadır. 900 bin işçiye kadro verilecekse KİT'lerde çalışan 40 bin taşeron işçiye de pekâlâ kadro verilebilir. KİT'lerdeki taşeron işçileri bu haklardan mahrum etmemenizi, yasanın ölü doğmamasını; ayrıca, Orman Bakanlığına bağlı mevsimlik işçilere de on aylık çalışma hakkı verilmesi yerine kadroya alınmasını talep ediyor, bu konuda yardımlarınızı bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ahrazoğlu.

Sayın Tor…

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sorum Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat Albayrak'adır.

Kahramanmaraş Elbistan ve Afşin ilçe halkı A ve B termik santrallerinin baca gazları is, pis, zehirli duman gibi çevreye verdiği zararlardan dolayı fevkalade mustariptir. Yörede kanser vakalarının arttığı her gün yazılıp çizilmektedir. Hava kirliliği "Kanser olmadan uyanmak dileğiyle" "Elbistan'a vapur gelmiş haberimiz yok." gibi yorumlara sebep olmaktadır. Elbistan'da geçen sene sudan binlerce insanımız hastanelik olmuştur. Kış mevsimi nedeniyle kömür tüketiminden kaynaklanan hava kirliliği çok önemli boyutlara ulaşmıştır. Yıllardan beri "Geldi, gelecek." denen doğal gaz maalesef bu yıl da gelmemiştir. Sorum: Elbistan'a, Afşin'e doğal gaz ne zaman gelecektir? Süreyi kısaltmanın bir yolu yok mudur?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tor.

Sayın Hüda Kaya…

HÜDA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüzlerce sağlıkçımız şu anda canlı yayında bizleri dinlemekteler. Sayın bakanların da dikkatine bunu sunuyorum: 1.295 sağlıkçı şu an hâlâ atanmadı, güvenlik soruşturmalarının sonucunu bekliyorlar. Yıllardır evlenemeyenler, evine ekmek götüremeyenler, çocuklarının ihtiyacını göremeyenler, kiralarını ödeyemeyenler var ve acilen bu probleme bir hayırlı sonuç ve müjde haberini bizden bekliyorlar.

İkincisi, Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı -700 civarında çocuk, bebek şu anda anneleriyle birlikte hapishanedeler- yurtlarda olan çocukların aile ortamını aratmayacak şekilde şartlara kavuşturulduklarından bahsettiler. Fakat cezaevlerinde bebekleriyle, çocuklarıyla olan bu kadınların… Aynı zamanda dışarıda yüzlerce çocuk, annesiz ve aileye muhtaç bir şekilde özlemle hak ve adaletin gerçekleşmesini bekliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hüda Kaya.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bununla ilgili, adaleti gerçekleştirmek noktasında, bu çocukları da ailesiz, annesiz, sahipsiz bırakmama noktasında politikalar geliştirmek gerekli değil midir?

Aynı zamanda bir de şu çok önemli bir vurguydu: Hep hayır ve hasenattan da örnekler verdi Sayın Bakan. Özellikle kadınlarımız bu politikaların kurbanı durumundalar. İnsanlarımıza, başta kadınlar olmak üzere, hayır hasenat ve sadakaya muhtaç politikalar geliştirilerek onları muhtaç hâle getirmekle değil, muhtaçlıktan kurtaracak politikalar ve pratikler geliştirilmeli değil midir?

BAŞKAN – Son söz, Sayın Havutça…

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Millî Savunma Bakanımıza soruyorum: Sayın Bakan, 15 Temmuz gecesi zorunlu silah altında olan erlerimizin o gece tesadüfen komutanlarının emriyle sokaklara çıktığı ve bu hain darbe girişimine bulaştırıldıkları ifade ediliyor. Aileler bize bu erlerin durumunu soruyor.

Diğer sorum da Sayın Enerji Bakanımıza. Ulusal Bor Araştırma Enstitüsünün, BOREN'in bugün itibarıyla uç ürün olarak hangi ürünleri ortaya koyduğunu kamuoyu merak ediyor. Etimatik ve tabii ki Bor-Tarımın dışında hangi çalışmaları yapmıştır? BOREN'in Eti Bor AŞ'yle nasıl bir iş birliği içerisinde olduğu da kamuoyu tarafından merak ediliyor.

Ayrıca, Çanakkale Boğazı'nın kenarında hâlâ Rusya'dan gelen kömürlerle termik santral yapılmasına izin verecek misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Havutça.

Sayın Bakanlar, hangi bakanımızdan başlıyoruz?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir saniye efendim.

Buyurun Sayın Milletvekilim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yöremizden Gümrük ve Ticaret Bakanımızı burada görünce ceviz üreticileri bir soruyu paylaşmamı istediler. İzniniz olursa ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Vakit kalırsa vereyim efendim.

Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bedelli askerlikle ilgili Sayın Gürer, yanlış not almadıysam bir soru yöneltti. Şu an itibarıyla gündemimizde bedelli askerlik konusu yok, bunu çok net bir şekilde söylememiz gerekiyor. İçinde bulunduğumuz ortamda zaten böyle bir uygulama doğru da olmaz çünkü çok ciddi bir mücadele yürütülüyor ve bizim sistemimizde de yükümlülük esası çerçevesinde…

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, ileride olabilir mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, yani tabii, on yıl sonrasıyla ilgili bir şey söyleyemem ben size, beş yıl sonrasıyla ilgili bir şey söyleyemem. Ama şunu söylüyorum biraz daha açmak açısından: Öngörülebilir bir zaman dilimi içerisinde yani şu an itibarıyla, içinde bulunduğumuz an, dönem itibarıyla böyle bir çalışmamız, böyle bir düşüncemiz yok.

Ayrıca, uzman çavuşlarla ilgili birkaç sayın milletvekili tarafından yöneltilen sorular oldu, Sayın Kamil Aydın da dâhil. Uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı ve zatî demirbaş tabanca satın alma hakkının verilmesiyle ilgili düzenleme bu son KHK'de muhtemelen yasalaşacak, tahmin ediyoruz yani olağanüstü bir şey olmazsa, onu buradan ifade etmiş olalım. Ayrıca, yine, uzman erbaşlara bedelsiz tabanca tahsisi konusunda da çalışmalarımız devam ediyor.

15 Temmuz gecesi verilen talimat çerçevesinde o görevi yapan ya da yapmak durumunda olan askerlerle ilgili durum, bu konu, idari çalışmalar, idari tahkikat süreci tamamlanmış ve yargıya intikal etmiş durumda. Bütün bu çalışmalar şu anda yargı tarafından yürütülmektedir ama şunu söyleyeyim, orada genel ilke şu: Doğru, gerçekten sonuç itibarıyla bir emirle karşı karşıya kaldığında askerin yapacağı şey belli, ona direnmesi mümkün değil. O gece kendi iradesiyle, hareketleriyle, tavırlarıyla aktif olarak destek vermeyenlerin tamamına yakını zaten bırakıldı, tahliye edildi ama ateş açan, insanları yaralayan ya da öldüren ya da başka şekilde doğrudan darbe teşebbüsüne destek anlamına gelecek fiillerde, hareketlerde bulunanlarla ilgili olarak da doğal olarak, onların bu fiillerinin karşılığı olarak bir müeyyide uygulanması kaçınılmaz. Ama dediğim gibi, sonuç itibarıyla, bütün bu süreç yargı tarafından yürütülecek ve sonuçlandırılacak.

Yine, Sayın Ekmeleddin İhsanoğlu Beyefendi'nin soruları oldu. Bunlardan bir tanesi FETÖ'den ihraç edilen bazı personelin veya kişilerin mağduriyetleriyle alakalı. Orada, biliyorsunuz, uzun zamandan beri çalışmalar yapılıyor; KHK ekinde ihraç edildikleri için itiraz hakları yoktu, şimdi o süreç de başlatıldı. Olağanüstü Hal İşlemlerini İnceleme Komisyonu kuruldu, faaliyetine de başladı, hatta ilk kararlarını vermeye başladı. Bu, tabii, önemli ama daha önemlisi bu kararlara karşı iç ve uluslararası yargı yolunun açık olması. Dolayısıyla, bu Komisyonda istediği karar gelmediği takdirde ilgili kişinin yargıya ve onun sonunda da iç hukuk yollarının tüketilmesinden sonra uluslararası alana, hukuka taşıması mümkün.

Bir de askerî öğrencilerle ilgili, yani darbe teşebbüsünün gerçekleştiği o günlerde askerî öğrenci olanların, biliyorsunuz FETÖ iltisakı ve irtibatı nedeniyle onların askerî öğrencilikle ilişkileri kesildi. Bununla ilgili de -yine burada da gündeme geldi- çok soru geliyor, burada tabii şöyle bir durum söz konusu yani belli bir tarihten itibaren örgütün, tüm askerî okullardaki sınav sistemini bütünüyle ele geçirdiği ve o dönemlerde girenlerin tamamının bu sistemden yani örgütün kontrolünde girenlerden oluştuğu için bu illiyet bağı, bu iltisak otomatik olarak görülüyor, böyle kabul ediliyor. Ama bunların da komisyona ve akabinde yargıya, yargı yoluna başvurma imkânları var, bu konu da açık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, tabii şuradan gireyim, ucuz mu, değil mi, kimin listesi, kimin değil, kime neyi inandıracağız onu da bilmiyorum ama Avrupa Birliğinden bahsediyorsak Avrupa Birliğinin en muteber kurumu EUROSTAT, Avrupa Birliği İstatistik Enstitüsünün yayınladığı raporlara bakacağız. Şimdi, bu raporlara baktığımızda, internet sitesinden bugün sabah aldığımız printlere baktığımızda, Türkiye 28 Avrupa Birliği ülkesi içerisinde doğal gazda, hem konutta hem sanayide birinci, Türkiye elektrikte, sanayide birinci, konutta da ikinci ülke. Tabii ki en ucuz, Türkiye en ucuz ülke.

Şimdi, "Bu, sanayiye yansıyor mu?" Yani şimdi bunu da araştırmadan söylemek ilginç. Türkiye üçüncü çeyrek sanayi rakamı 2011'den sonra en büyük rekoru kırdı. Ekim ayı sanayi üretim rakamı tüm zamanların rekorunu kırdı ve bunları müteakip Türkiye'nin üçüncü çeyrek büyümesi yüzde 11,1'le dünya rekoru kırdı. Şimdi, bu noktada ekim ayı rakamları da gösteriyor ki bize Allah'ın izniyle son çeyrekte de sanayinin, enerjinin maliyet noktasında rekabetçi olması ve sanayiye destek olması noktasında doğal gazın, dördüncü çeyrekte de inşallah rekor bir büyümemiz geliyor. Demek ki rakamlar yalan söylemiyor. Asgari ücret içindeki payı -hemen bu raporda bunları dağıttım- 1 Ocak 2002 itibarıyla Türkiye'de asgari ücret içerisindeki elektrik tüketimi, bir evdeki 200 kilovatsaatlik elektrik tüketiminin payı yüzde 20,1. 1 Ocak 2017 yılı itibarıyla bir ailenin ortalama 200 kilovatlık tüketiminin asgari ücret içindeki payı yüzde 20,1'den 5,9'a düşmüş AK PARTİ iktidarında.

Doğal gaza bakalım: 1 Ocak 2002 itibarıyla Türkiye'de bir ailenin ortalama 125 metreküplük tüketimi, asgari ücret içerisindeki doğal gaz fiyatının ağırlığı yüzde 32,2 iken 1 Ocak 2017 itibarıyla bu rakam yüzde 9,8'e düşmüş. Daha çok

çalışacağız, inşallah, bu oranı daha da düşüreceğiz, Türkiye ekonomisine katkı olması açısından bunu da ileriye taşıyacağız.

Fahrettin Oğuz Bey Kahramanmaraş A-B Santrali baca gazıyla ilgili sordu. Biliyorsunuz, A Santrali kapalı, B Santralinin baca gazı arıtması mevcut. Doğal gaz anlamında, ilçeye doğal gazı bağladık, santrali de bağlanmak üzere geliyor. O konuyu da merak etmeyin, birkaç hafta içerisinde o da bitiyor. Onun dışında, şuraya dikkat etmek istiyorum.

On saniyem kaldı ama Sayın Başkan, bize bir dakika verirsiniz.

Ben, şimdi konuşmamda "Yerli, millî." dedim. Şimdi "Yerli, millî." deyip bir refleks veriyorsak bir gocunma unsuru oluşturur bu. Şimdi buraya baktım, bir gocunma yok; bir de bakıyoruz, başka yerden bir gocunma var. Şimdi, demin Bakanımız dedi ki: "Yerli İHA." Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük projelerinden, en önemli projelerinden biri. Bunu bir de kime karşı kullanıyoruz? Terörizme karşı, terörle mücadeleye, ülkemizi bölmeye çalışanlara karşı.

Şimdi, yerli, millî İHA'lar; yine birileri gocunuyor. Bakın, arkadaşlar, demin şunu anlatmaya çalıştım: Türkiye, kapısında büyük bir savaşla karşı karşıya. Kendi savaşı değil, cumhuriyet tarihimizin geçtiğimiz yüzyıl nasıl bir Kurtuluş Savaşı varsa bölgede bununla karşı karşıya.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz karıştırdınız ortalığı, siz karıştırdınız.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Yerli ve millî duruş noktasında, 15 Temmuzdan sonra nasıl bu millet yekvücut olarak bu sürecin karşısındaysa bu Meclis de, bu çatı da, tüm bireyler de bu noktada birlik içerisinde olmak durumundadır. Ben buna inanır, bunu söylerim ama Türkiye'ye, Türkiye Cumhuriyeti devletine... Çünkü "devletçilik" diyeceğiz, "milliyetçilik" diyeceğiz, "cumhuriyetçilik" diyeceğiz, "halkçılık" diyeceğiz çünkü devletimizin yanında duracağız. 17-25; kim yapmış ki bu operasyonu… Bugün, dört sene sonra hangi ülkenin arkasından kim operasyon çekiyor, kim şak şaklıyorsa emin olun 80 milyon bu tiyatroyu izliyor ve görüyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Görüyor, görüyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Devletimizin yanında yer alacağız. Türkiye'ye kim ihanet ediyor, kim operasyon çekiyor, bunun farkında olacağız.

Ha "yerli ve millî" dediğimizde de, o zaman bakacağız kim gocunuyor, kim gocunmuyor? Elhamdülillah, Türkiye Cumhuriyeti devleti yanlış bir şey yemedi ki karnı ağrısın.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Devlet yemez, devlet yemez; iktidar yiyebilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Her zaman şunu söylüyoruz: Bu ülke, bu iktidar, Allah'ın izniyle bu coğrafyadaki bütün bu kıyamet senaryolarına rağmen her zamankinden daha güçlü adımlarla yarına ilerleyecek inşallah.

Milletimiz şundan emin olsun: On beş yıldır bu iktidar, bu Cumhurbaşkanı, bu ülkenin başında; Başkumandanıyla nasıl büyük bir mücadele verdiyse kefeni cebinde, bundan sonra da verecek. Dünyanın dört bir tarafına da buradan seslenerek söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Türkiye'yi kötü yönetmezseniz kimse operasyon çekemez Sayın Bakan Türkiye'ye. Türkiye'yi kötü yönetiyorsunuz.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Niye gocunuyorsun, niye?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanlar.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Kötü yönettiğiniz için bu durumda Türkiye. Türkiye'ye onun için operasyon çekiyorlar.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Niye gocunuyorsun?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Kötü yönetiyorsunuz Türkiye'yi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bizim kompresör işine de bir cevap verseniz Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerindeki soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir Türkiye Cumhuriyeti Bakanına gösterilmesi gereken saygı çerçevesinden çıkmamaya çalışıyoruz ama karşı taraf elinden geldiği kadar -hangi sebepledir bilinmez- bir tartışma zemini arıyor kendisine.

Öyle bir konuşma yaparız ki, öyle yazışmaları okuruz ki, öyle siparişlerden bahsederiz ki hiç isim vermeyiz, kimin nasıl gocunup nasıl hopladığını geçen seneki gibi görürüz.

Bugün, burada 15 Temmuzdan bahsediyor. Bütün darbeler doğası gereği iktidar partisine yapılır ama herkes döner muhalefetin tavrına bakar. Kendisi son derece güvenli yerlerde bir gece geçirirken, hiç hedef olmayan Meclisi hedef yapıp yaptığı ilk konuşmayla AK PARTİ Grubundan ayakta alkış almış olan birinin grup başkan vekilliği yaptığı bir partinin karşısına geçip de 15 Temmuz üzerinden hamaset yapmaya çalışmak en fazla akla şunu getirir: Beni Gülseren Hasyamanlar diye bir ilkokul öğretmeni yetiştirdi, Bornova Anadolu Lisesinde, Ege Üniversitesi Eczacılıkta okudum. O gece tepemize bomba atanların yetiştirdiği birinden yerlilik, millîlik aklı alacak değiliz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

Sayın milletvekilleri…

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, 60'a göre bir söz…

BAŞKAN – Bir saniye efendim, tamam, gördüm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim okulum belli, benim okulum belli. Ben gitmedim İzmir'de Yamanlar Kolejine, Bornova Anadolu Lisesine gittim ben.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, zaman yetersizliğinden dolayı sayın vekillerimizin sorduğu bazı sorulara kuşkusuz Sayın Bakanlarımız yazılı olarak cevap vereceklerdir. Dört tane…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama Aile Bakanına verilebilir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Daha Komisyondaki cevaplar gelmedi Sayın Bakan, Komisyondaki cevaplar gelmedi daha.

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, kadın tek Bakan, zaten erkek Bakanlar ona söz vermediler, hâlbuki ilk önce onun konuşması lazımdı, en azından bir kadın Bakan olarak konuşsun.

BAŞKAN – Sayın Bakan, cevap vermek istiyor musunuz şimdi sorulara, yoksa…

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Ben yazılı cevap vereceğim.

BAŞKAN – Yazılı cevap vereceksiniz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Yalnız Özgür Bey'e cevap vermek istiyorum müsaade ederseniz. Mikrofonu açarsanız Özgür Bey'e cevap vermek istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, size bir şey demedim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, nezakette bir sıkıntımız yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, ben bir Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim. Daha Plan ve Bütçe Komisyonundaki sorularımızın cevabı buraya henüz gelmedi.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – O gece siz buradaydınız, biz de buradaydık ama Sayın Bakanımız güvenli yerlerde değil, F16'ların altında, ateşlerin altında…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben biliyorum onun nerede olduğunu, biliyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) - …milletin içine, Atatürk Havalimanı'na Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte giderken…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben biliyorum onun nerede olduğunu, biliyorum.

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Siz sorulara cevap verin Sayın Bakan.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) - …sizin Genel Başkanınız o gece kontrollü bir şekilde kaçmıştır, 80 milyon da Genel Başkanınızın kaçışını izlemiştir. O gece güvenli bölgeye gidenler sizin Genel Başkanınızdı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel…

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Kadınlarla ilgili sorulara cevap verin, niye bu kadar kadın ölüyor?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Sadece Cumhurbaşkanı, sizin için varsa yoksa Cumhurbaşkanı, kadınlar yok, kadınlar yok!

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Ben sorulara cevap veririm Sayın Kerestecioğlu, neden rahatsız oluyorsunuz!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Neden rahatsız oluyorum, kadınlar ölüyor diye rahatsız oluyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Gülen suratlarla fotoğraf veriyorlardı ama. "Allah'ın lütfu" diyorlardı. Allah'ın lütfuydu, ne oldu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Siz Cumhurbaşkanınıza böyle güzellemeler yaparken kadın ölümleri durmuyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Ben güzelleme yapmıyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ne yapıyorsunuz Allah aşkına?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) - Olan gerçeği söylüyorum burada.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yazıktır ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya'nın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerindeki soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kendisine ayrılan süreyi kendine sorulan soruları cevaplamak yerine böyle bir polemiği tercih etmesi ayrı bir şey. Biz yaptığı görev gereğince hep ayrı bir yere koyup ayrı bir dil seçmişizdir kendisiyle ilgili. Mesele burada kendini savunmaktan aciz gördüğü birini savunmaksa onu bilmem.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Sürekli tahrik ediyorsunuz ya, sürekli tahrik ediyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başbakanın nerede olduğunu biliyoruz, Sayın Genel Başkanımızın bize verdiği talimatı biliyoruz. 15 Temmuz gecesini bu ülkenin ortak değeri olmaktan kendisine bir siyasi çıkış noktası, bir koruma noktası olarak görenlere söyleyecek sözümüz şudur: Biraz önce söylediğim sözü Sayın Bakana söylemedim. Biz devletin, devlet parasız yatılı imkânlarıyla okurken cemaat okullarında burslu okuyan adam tenekeyi parlatsan da çeyrek altın etmeyeceğini gösterdi bu akşam, onu söyledim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.06

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.22

BAŞKAN: Başkan Vekili Yaşar TÜZÜN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, bütçe üzerindeki oylamaların çok zaman aldığı malumlarınızdır. Grupların mutabakatıyla, dünkü birleşimde olduğu üzere, bugün ve bundan sonraki turlarda kurum bütçelerinin bölümlerinin adları okunmadan sadece kod numaraları belirtilerek oya sunulacaktır. Kod numaralarının karşılığı bölüm adlarını bir defalığına bilgilerinize sunacağım: "(01): Genel Kamu Hizmetleri, (02): Savunma Hizmetleri, (03): Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri, (04): Ekonomik İşler ve Hizmetler, (05): Çevre Koruma Hizmetleri, (06): İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri, (07): Sağlık Hizmetleri, (08): Dinlenme, Kültür ve Din hizmetleri, (09): Eğitim Hizmetleri, (10): Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri;

Gelir cetvellerinde 1'inci düzey gelir kodlarının açıklanması yani adları ise aşağıdaki şekildedir:

(01): Vergi Gelirleri, (02): Sosyal Güvenlik Gelirleri, (03): Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, (04): Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, (05): Diğer Gelirler, (06): Sermaye Gelirleri, (08): Alacaklardan Tahsilat, (09): Ret ve İadeler"

Şimdi, sırasıyla üçüncü turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

24) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	505.695.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	152.642.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	26.032.169.000'

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	26.690.506.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	22.079.932.656,31
Bütçe Gideri	21.838.164.165,95
Ödenek Üstü Gider	21.607,05
İptal Edilen Ödenek	241.589.542,36
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	200.555,05

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

31) GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	1.030.850.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	85.883.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	121.825.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	1.238.558.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	1.209.550.167,00
Bütçe Gideri	1.030.010.849,58
Ödenek Üstü Gider	2,59
İptal Edilen Ödenek	179.539.320,01
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	48.053.219,35

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

42.07) REKABET KURUMU

1) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	46.644.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	37.856.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	84.500.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.016.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

05	Diğer Gelirler	82.484.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	TOPLAM	84.500.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Rekabet Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	91.450.000,00
Bütçe Gideri	71.362.432,57
İptal Edilen Ödenek	20.087.567,43

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

(TL)

Bütçe Geliri Tahmini	69.500.000,00
Tahsilat	65.525.165,92
Ret ve İadeler	701.494,12
Net Tahsilat	64.823.671,80

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler … Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

20) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	700.497.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

02	Savunma Hizmetleri	37.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	4.333.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	444.241.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.237.400.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	2.386.508.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	1.922.828.118,00
Bütçe Gideri	1.514.934.824,97
İptal Edilen Ödenek	407.893.293,03

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

42.05) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	18.330.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

02	Savunma Hizmetleri	30.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	3.700.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	224.984.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmeteri	1.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	247.045.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	213.032.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

05	Diğer Gelirler	37.888.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

09	Ret ve İadeler	-3.875.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	TOPLAM	247.045.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	283.058.976,87
Bütçe Gideri	256.911.693,20
İptal Edilen Ödenek	26.147.283,67

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	217.290.000,00
Tahsilat	265.775.319,86
Ret ve İadeler	8.863.626,66
Net Tahsilat	256.911.693,20

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.26) ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

1) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	16.293.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	16.293.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	10.943.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

05	Diğer Gelirler	5.350.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	TOPLAM	16.293.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	14.090.390,00
Bütçe Gideri	6.955.045,14
İptal Edilen Ödenek	7.135.344,86

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	13.962.000,00
Tahsilat	12.295.834,62

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.27) TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU

1) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	25.343.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	3.545.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	155.979.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	184.867.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.650.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	165.967.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

05	Diğer Gelirler	250.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	TOPLAM	184.867.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	176.948.698,58
Bütçe Gideri	131.054.559,83
İptal Edilen Ödenek	45.894.138,75
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	6.155.931,43

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	166.756.000,00
Tahsilat	139.089.857,86
Ret ve İadeler	331.727,11
Net Tahsilat	138.758.130,75

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.40) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	110.583.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

02	Savunma Hizmetleri	33.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	3.450.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	584.540.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

06	İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.329.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	699.935.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	110.600.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	485.685.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

05	Diğer Gelirler	98.650.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	TOPLAM	694.935.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	462.201.210,94
Bütçe Gideri	362.364.068,36
İptal Edilen Ödenek	99.837.142,58
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.643.405,69

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	442.857.000,00
Tahsilat	413.352.977,48
Ret ve İadeler	29.849.827,93

Net Tahsilat	383.503.149,55

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

09) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

1) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	339.964.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

02	Savunma Hizmetleri	40.029.462.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	11.628.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	21.185.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	40.402.239.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Millî Savunma Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	38.337.055.205,57
Bütçe Gideri	26.281.760.996,48
İptal Edilen Ödenek	11.821.049.919,55
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	10.954.690.788,07

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.28) SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
02	Savunma Hizmetleri	66.011.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	GENEL TOPLAM	66.011.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	88,000'

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	20.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

05	Diğer Gelirler	65.903.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

	TOPLAM	66.011.000

Savunma Sanayii Müsteşarlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Savunma Sanayii Müsteşarlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	74.267.750,00
Bütçe Gideri	62.743.162,10
İptal Edilen Ödenek	11.524.587,90

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	57.377.000,00
Tahsilat	60.681.694,05
Ret ve İadeler	30.528,39
Net Tahsilat	60.651.165,66

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece üçüncü turda yer alan kuruluşların bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

Sayın Muş, söz talebiniz var.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, bütçe görüşmelerinde yapılan değerlendirmelere ve bazı konuların şahsileştirildiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Daha önce bir söz talebim vardı fakat ara vermeden önceydi bu talebim.

Bugün dört bakanlığın bütçelerini görüştük. Önemli tartışmalar yaşandığını düşünüyorum. Herkes tezini ortaya koydu, bütün gruplar, en son Hükûmet burada tezini ortaya koydu. Daha sonra, maalesef, hiçbir zaman tasvip etmediğimiz, etmeyeceğimiz; mesele, politikalarla değil de iş yine şahsileştirmeye geldi. Geçen sene tıpkısının aynısını duyduğumuz sözleri - bakın, tıpkısının aynısını geçen bütçede- aynı şekilde bu bütçede de tekrar duymak zorunda kaldık. Bir laf vardır: "Önce lafa bakarım laf mı diye, sonra söyleyene bakarım adam mı diye." Dolayısıyla lafın nereden söylendiğine, kimin söylediğine bakar ona göre bir değerlendirme yapmak gerekir ki biz bu değerlendirmeyi yapıyoruz. Hiçbir zaman politikaların haricinde, uygulamaların haricinde Meclis… "Efendim, öyle şeyler var ki…"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – "Öyle şeyler okurum ki, öyle şeyler var ki elimde…" Ne olduğu belli değil, ne idiği belirsiz, onlarla tehditvari Meclisin ağırlığına, şurada tartıştığımız konuların ağırlığına yakışmayacak öyle bir acziyet içine düşülmüş ki nereden geldiği, ne olduğu bilinmeyen, ellerinde olduğunu iddia ettiği "Yazışmalar okurum, işte, sizi mahcup ederim."

Sözlerimi Ziya Paşa'nın bir sözüyle bitiriyorum: "Necâbet vermez asla üniforma, zerdûz palan vursan merkep yine merkeptir."

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın İnceöz, talebiniz var mı sizin?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Var, var.

BAŞKAN – Buyurun.

48.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, yapılan görüşmelerde konuların şahsileştirilerek ve şahsi sataşmalarla bakanlıklar üzerinde âdeta bir rol biçmeye çalışıldığına ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de sayın grup başkan vekilimizin sözlerine ilave olarak bugün görüşmelerine başladığımız dört bakanlığın bütçesinde sabah özellikle ve hassaten rica etmiştik. Her seferinde de söylüyoruz Meclisin mehabetine uygun, usul, üslupla konuşalım diye ve bugün gördük ki çok normal, mutat bir görüşme gerçekleştirdiğimiz sırada özellikle konuların şahsileştirmeyle, şahsi sataşmalarla bakanlıklar üzerinde âdeta bir rol biçmeye çalışıldığını söyledik ve uyarılarda da bulunduk zaman zaman.

En son Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilli konuşması içerisinde, ki konuşmasının tamamına girmeyeceğim. Bunu özellikle şiddetle reddettiğimizi ve bu sözün söyleyene ait, söyleyenin üzerine yapışacağını, bunun tutanaklarla da sabit kılınacağını belirtmek istiyorum. "Adam, tenekeyi parlatsan da çeyrek altın etmeyeceğini gösterdi." sözü üzerine yapıştı. Bakın, ben şunu sormak istiyorum: Adama sormazlar mı 15 Temmuz gecesi tankların yanına gideceksin, oradan kontrollü bir şekilde kaçacaksın, sonra bir belediye başkanının evinde sabaha kadar televizyondan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sen Amerika'ya gidip secde ettiğinde neredeydin?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tünelde saklanan kim?

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Senin Başbakanın neredeydi? Ayıp be!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Açarsanız sözlerimi tamamlayacağım.

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın İnceöz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tünelde saklanıyordu, tünelde.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – …orada izleyeceksin sonra bir vakit çıkacaksın 15 Temmuz gecesine "kontrollü darbe" diyeceksin. Adama demezler mi tenekeyi parlatsan da sen altın dahi etmiyorsun ve bu boş tenekeden ses çıkmaya devam ediyor, demezler mi? Bu sözleri kendilerine aynen iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sen o diz çökmeyi yaptığına ne diyorsun?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın İnceöz…

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Siz de biliyorsunuz ki bunda alkışlanacak bir şey yok yani.

BAŞKAN - Sayın Bakan, buyurun. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Geç onları, sen geç! Herkes rüştünü ispat etmiş burada. 17-25 Aralıktan sonra sen git televizyonlarında ağla, medyalarına konuş, ondan sonra gel burada temcit pilavı gibi aynı şeyleri söyle.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen, Sayın Bakan konuşuyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – O fotoğrafı biz çektirseydik neler söylerdiniz Sayın İnceöz? Pensilvanya'ya gitseydik.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Vallahi ne söylerseniz söyleyin, ne yaparsanız yapın, biz sözlerimizi söylemekten çekinmeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın grup başkan vekilleri lütfen, Sayın Bakan konuşuyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Grubunuzu susturun Sayın Başkan.

49.- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – İki tane konu dikkatimi çekti konuşmada, şahsım üzerine söylendiğini bildiğim için yanlışları düzeltmekte önem addediyorum.

"Cemaatin okulunda burslu..." Evet, cemaatin okulunda ama burslu okumadım, bir.

İkincisi: Otuz beş sene içerisinde cemaatin yüzlerce okulunda okuyan yüzbinlerce, milyonlarca gençten bir tanesiyim.

Ama öyle bir anne baba yetiştirdi ki beni hiçbir zaman ama hiçbir zaman aklımı bir beşere kiraya vermedim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Elhamdülillah, öyle vermedim ki, beni o dediğiniz güruh öyle iyi bilir ki -geçmişi araştırın, nasıl bilirler- kimin oğlu olduğumu, nasıl bir hayat yaşadığımı.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Bilirler, çok iyi bilirler!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Hiçbir zaman inandığımdan geri durmadım. Bunu böyle bir düzeltelim. Tıpkı o okullarda okuyup da tüm mezunlarının FETÖ'cü olmadığı gibi, bu ülkede o okullarda okumuş FETÖ'cü olmayan yüzbinlerce gencimiz var, aklını kiraya vermemiş bu çerçevede insanlarımız var.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Onun için mi hesap açanlar içeride?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – Gelelim ikinci konuya: Sayın Grup Başkan Vekili dedi ki: "O gece kaçtınız, saklandınız." Ben öyle anladım, yanlış anladıysam düzeltin. Benim o gece nerede olduğumu 3 evladımla önce Allah, sonra bu milletim, sonra da bu tarih biliyor ve yazacak. Ben şunu ifade ediyorum: Kimin nerede olduğunu hem Cenab-ı Allah biliyor, hem tarih biliyor, hem de bu millet biliyor. Biz hiçbir zaman… (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben 12 Eylül darbesinde hapse girmiş yazar bir insanın oğluyum. Ne darbeden korktum ne ölümden korktum.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Vay!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI BERAT ALBAYRAK (İstanbul) – 15 Temmuzda, en ön safta, bu darbede de bu darbenin birinci hedefi olan insanın yanından -elhamdülillah, benim için bir altın madalyasıdır- bir saniye bile ayrılmadan bu mücadelede en önde yer almak için gayret ettim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla sözüm şudur: Bu iki söz üzerine açıklama yapılması gereği hasebiyle bunu söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Özel, buyurun.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sorumuzun cevabını alamayacak mıyız Başkan, sorular sorduk?

50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, oylamadan önce söz istemeyip oylama geçtikten sonra bu sözü istediler, ben de anlayışla karşıladım.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ondan önce istedik Başkan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkana sor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Niyet okuma, ondan önce istedik.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, lütfen düzeltin.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Daha oylamaya başlamadan önce istedik, yine niyet okumaya devam edin, tabii tabii.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, lütfen düzeltin, ne zaman istediğimi biliyorsunuz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Öncesinde istedik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – On beş dakikalık verilen aradan sonra Sayın Mehmet Muş'un verdiği, okuduğu kısa dörtlük kendisine yakışmıştır.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Aynen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kime yakıştığı belli oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hanımefendinin yapmış olduğu benzetmelere karşı, onun neyi kutsal görüp…

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ben benzetme yapmadım, ben tespit ettim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – …kimin, nasıl bir şahsiyetin karşısında, normalde baş örtmediği hâlde orada baş örtecek kadar kutsal gördüğünü tarih yazacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Bu demagoji hiç yakışmıyor size Özgür Bey, yakışmıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, bir cemaatin okulunda okumuştur.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bunlarla bir yere varamazsınız, onu söyleyeyim, ekmek çıkmaz size burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer şu an Bakan olmasaydı, şu anda o geceyi birlikte geçirdiği ve ülkenin en kudretlisi olarak gördüğü kişinin yanında ve damadı olmasaydı, yüzbinlerce, o okulda okumuş ve tek suçu o okulda okumak görülen kişi gibi…

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Haydi canım!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi be!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – …örneğin memuriyetten ihraç edilmiş, hapishaneye atılmış olacaktı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – 15 Temmuz turnusol kâğıdıdır Özgür Bey, 15 Temmuz turnusol kâğıdıdır. Herkesin rengini ortaya koymuştur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaade edin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün sadece ve sadece o okulda okudukları için içeriye atılanlar varken…

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç öyle bir şey yok.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Geç onu, geç! Geç onu be! Geç onu, avukatlığını yapıyorsun hâlen burada!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – …şimdi burada, kasım kasım kasılıp "Ben orada burslu okumadım da Fetullah Gülen'in okulunda aldığım eğitim için bir de üstüne para verdim." diye böbürlenmek ayrı bir şey.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – FETÖ'nün avukatlığını yapma!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakanın dediği gibi bitirelim. Ben biraz önce yaptığım konuşmalarda Sayın Bakanın hiç ismini vermedim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Haydi ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kim gocunduysa o cevap verdi.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Haydi be!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Haydi gidelim!

Sayın Başkan, şunu düzeltin lütfen: Ben aradan önce…

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan…
BAŞKAN - Bir saniye efendim.
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Söz aldık.
AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Kaçmak yakışır size.
BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ben birleşime ara vermeden önce Sayın Muş'un kayıtlarda ismi vardı. Daha sonra ben…
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ben de açıklama için söz aldım.
BAŞKAN - Evet, İnceöz'ün de vardı.
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Evet.
BAŞKAN - Biz de gereğini yaptık, burada problem de yok.
MEHMET MUŞ (İstanbul) – Teşekkür ederiz.
BAŞKAN - İlave edeceğiniz…
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şu var: Oylamaya geçilmeden önce talebini tekrar etse söz vermeyecek miydiniz? Yoksa, oylama boyunca orada oturup da "aman oylamalar rahatlıkla geçsin ondan sonra…"
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ya, öyle oldu, böyle oldu.
MEHMET MUŞ (İstanbul) – Arkadaşlar, herkes alacağını aldı.
Sayın Başkan, siz biliyorsunuz.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, üstüne kim alındıysa, gocunduysa millet gördü.
Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)
MEHMET MUŞ (İstanbul) – Arkadaşlar, Ziya Paşa'nın bir lafı var, onu hatırlatın.
BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan…
BAŞKAN – Sayın İnceöz, söz talebiniz mi var?
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Söz istiyorum Sayın Başkanım.
BAŞKAN – Sayın İnceöz, buyurun.

51.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkanım, nedense bu terör örgütlerine laf edilince, nedense gerçekler söylenince her seferinde bu fotoğrafın gündeme gelmesi ne acıdır, ne sıkışmışlıktır.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir açıkla o zaman, bir açıkla neden örttün başını orada. O kadar mı kutsal gördün onu? O kadar mı kutsal gördün?
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bak, çok ayıp tamam mı! Benim bunun dışında her yerde başımı örttüğüm zamanlar oluyor, yarın da örtüp gelmeyeceğimi kimse garanti edemez.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, ört gel, başımla beraber. FETÖ'ye niye örttün? Çok mu kutsal gördün?
İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sana ne be! Sana ne! Sana mı düştü? Ya, namaz kıldı da öyle örttü yoksa başı her zaman örtük değil. Böyle bir şey yok.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kutsal görmüş! Sen de oradaydın.
İSMAİL TAMER (Kayseri) – Tamam, ben de oradaydım. Namaz kıldığı için örttü.
İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ama bir kadının başörtüsü örtmesi, örtmemesi… Bunlar çok ayıp şeyler. Sanki bununla sıkıştırabilecekler, bununla söz söylemekten geri bırakılacağımı zannediyorlar.
Bakın, o fotoğrafın çekildiği tarih 2013'ten öncedir. 17-25 Aralıkta biz buna "emniyet ve yargı darbesi" derken, siz gittiniz onların medyalarına, Bank Asyalarına para yatırıp gözyaşı döktünüz, bir de utanmadan, sıkılmadan burada fotoğrafın sorgusunu yapacak muhatabımız asla olamazsınız. Bunlarla bizi korkutamazsınız, çekinmiyoruz. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar) Sözlerimizi söylemekten çekinmiyoruz.
ŞAHİN TİN (Denizli) – Bunlardan prim çıkmaz, boş verin, uğraşmayın bunlarla ya, bunlar sizi iktidar yapmaz. Boş yere konuşmayın.
BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, üçüncü tur görüşmeler tamamlanmıştır.
Sayın milletvekilleri, programa göre kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 15 Aralık 2017 Cuma günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.59